

UNIVERSITAT_{DE}
BARCELONA

El Targum d'Osees en tradició iemenita

Joan Ferrer i Costa

Aquesta tesi doctoral està subjecta a la llicència **Reconeixement 4.0. Espanya de Creative Commons.**

Esta tesis doctoral está sujeta a la licencia **Reconocimiento 4.0. España de Creative Commons.**

This doctoral thesis is licensed under the **Creative Commons Attribution 4.0. Spain License.**

EL TARGUM D'OSEES

EN TRADICIÓ IEMENITA

Joan Ferrer i Costa

Tesi doctoral dirigida pel
Prof.Dr. Josep Ribera i Florit
presentada al Departament de
Filologia Semítica (Hebreu i
Arameu) de la Facultat de
Filologia de la Universitat
de Barcelona, per obtenir la
dignitat del grau de doctor
en Filologia.

per a la Núria
i per a l'Anna i en Joan

- amb amor -

P R E S E N T A C I Ó

P R E S E N T A C I Ó

Aquest estudi, presentat com a Tesi Doctoral al Departament de Filologia Semítica (Hebreu i Arameu) de la Universitat de Barcelona, és una edició, traducció i estudi de la versió aramea - Tàrgum - del llibre del profeta Osees.

Osees, el gran profeta del segle VIII a.C. continuà vivent en el seu missatge entre els jueus piadosos dels segles posteriors, fins a l'extrem que la seva obra va ser traduïda i interpretada en llengua aramea, a fi de continuar comunicant amb vitalitat sempre renovada, les seves paraules als homes d'èpoques posteriors.

En aquest llibre editem el text arameu del TgOs a partir del ms. iemenita Or. 1474 de la Biblioteca Britànica de Londres, col·locionat amb altres manuscrits i edicions; fem la traducció catalana crítica del TgOs, i tot seguit, establím les concordances del text arameu d'Osees. El primer capítol és un estudi introductorí que vol aportar un poc de llum al coneixement de les grans qüestions del TgOs: medi vital, llengua, mètode d'interpretació i doctrina.

Aquesta monografia vol ser una aportació que permeti conèixer millor una part d'aquest món complex i fascinant que són les traduccions aramees de la Bíblia o Targums.

x x x

Haver arribat a escriure aquest obra sols ha estat possible gràcies a l'ajut generós de nombroses persones. En primer lloc, de tots els professors que ens han anat guiant en els nostres estudis en el Departament d'Hebreu i Ara-

meu de la Facultat de Filologia, i en el Departament de Bíblia de la Facultat de Teologia. Entre ells, haig d'expressar el meu agraïment més sincer al Dr. Josep Ribera i Florit, director d'aquesta Tesi. El Dr. Ribera - veritable mestre i amic - m'ha proporcionat el tema i la metodologia d'estudi, i m'ha orientat en totes les ocasions en un camp d'estudi - el del Tg del Profetes Posteriors - en què ell és el màxim coneixedor.

El Dr. Luis Díez Merino ha atès amb extrema amabilitat i competència totes les meves consultes, especialment relacionades amb els manuscrits de la tradició sefardita d'Alfonso de Zamora.

El Dr. Enric Cortès i el Dr. Frederic Raurell, m'han ajudat enormement en la complexa recerca bibliogràfica. A ells els vull agrair aquí també, que, ja fa molts anys - aleshores jo en tenia sols disset - em van ensenyar a estudiar i a estimar la Paraula.

La M. Dolors Llavall, amiga i bibliotecària competentíssima m'ha facilitat molt la recerca i consulta bibliogràfica.

Finalment, haig d'agrair l'ajuda i encoratjament constants de la meva esposa Núria, i dels nostres fills Anna i Joan. Sense ells, jo mai no hauria pogut escriure aquest llibre.

Pineda de Mar, setembre de 1989

A B R E V I A T U R E S

A B R E V I A T U R E S

El Llibres de la Bíblia s'abrevien d'acord amb el sistema comunament acceptat en els escrits en llengua catalana.

- a Ms. M-3 d'Alfonso de Zamora.
- Aq Versió d'Aquila, edició de F.FIELD, Origenis Hexaplorum quae Supersunt. 2 vols. Hildesheim, 1964.
- Ant Antiquitates Judaicae de Flavi Josep, edició i traducció anglesa de H.ST.J.THACKERAY, R.MARCUS, A. WIKGREN, L.H.FELDMAN, Antiquitates Judaicae. Londres, 1963-67.
- Ar ^cArakin.
- AZ ^cAboda Zara.
- b Primera Bíblia Rabínica, -Bomberg, Venècia, any 1515-1517.
- BB Baba Batra.
- BDB F.BROWN, S.R.DRIVER, C.A.BRIGGS, A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament. Oxford, 1968.
- BM Baba Mesí'a.
- BQ Baba Qamma.
- Ber Berakot.
- c Ms. 7 de la Montefiore Library.
- cf. confer: vegeu
- CohR Cohèlet Rabba, traducció anglesa de H.FREEDMAN-M. SIMON, Midrash Rabbah. 10 vols. Londres, 1939.
- DtR Deuteronomi Rabba, traducció anglesa de H.FREEDMAN-M. SIMON, Midrash Rabbah. 10 vols. Londres, 1939.
- Eb Mss. amb puntuació babilònica simple (einfach) que pertanyen als profetes (b).

Est Bib	<u>Estudios Bíblicos.</u>
Estr	<u>Ester Rabba</u> , traducció anglesa de H.FREEDMAN-M. SIMON, <u>Midrash Rabbah</u> . 10 vols. Londres, 1939.
ExR	<u>Exode Rabba</u> , traducció anglesa de H.FREEDMAN-M. SIMON, <u>Midrash Rabbah</u> . 10 vols. Londres, 1939.
f	Còdex Reuchlinianus.
f _{1,2,3,5} fem.	Notes marginals del Còdex Reuchlinianus. femení.
g	<u>Segona Bíblia Rabínica</u> , Bomberg, Venècia, any 1524-1525.
Git	<u>Gittin</u> .
GnR	<u>Gènesi Rabba</u> , traducció anglesa de H.FREEDMAN-M. SIMON, <u>Midrash Rabbah</u> . 10 vols. Londres, 1939.
Hag	<u>Hagiga</u> .
Hor	<u>Horayot</u> .
HUCA	<u>Hebrew Union College Annual</u> .
Hul	<u>Hullin</u> .
Jastrow	M.JASTROW, <u>A Dictionary of the Targumim, the Talmud Babli and Yerushalmi and the Midrashic Literature</u> . New York, 1950.
JBL	<u>Journal of Biblical Literature</u> .
JJS	<u>Journal of Jewish Studies</u> .
JSJ	<u>Journal for the Study of Judaism</u> .
JSS	<u>Journal of Semitic Studies</u> .
JTS	<u>Journal of Theological Studies</u> .
Kb	Mss. amb puntuació babilònica complicada (<u>kompliziert</u>) que pertanyen als profetes (b).
Ket	<u>Kettubot</u> .
lín(s).	línia / línies.
LmR	<u>Lamentacions Rabba</u> , traducció anglesa de H.FREEDMAN-

	M.SIMON, <u>Midrash Rabbah</u> . 10 vols. Londres, 1939.
LvR	<u>Levitic Rabba</u> , traducció anglesa de H.FREEDMAN-M.SIMON, <u>Midrash Rabbah</u> . 10 vols. Londres, 1939.
LXX	<u>Septuaginta</u> , edició d'A.RAHLFS, <u>Septuaginta</u> . 2 vols. Stuttgart, 1935.
m	Ms. Villa-Amil 4 d'Alfonso de Zamora.
Mak	<u>Makkot</u> .
masc.	masculí.
Meg	<u>Megilla</u> .
ms(s).	manuscrit / manuscrits.
Naz	<u>Nazir</u> .
NmR	<u>Nombres Rabba</u> , traducció anglesa de H.FREEDMAN-M.SIMON, <u>Midrash Rabbah</u> . 10 vols. Londres, 1939.
NovT	<u>Novum Testamentum</u> .
NTS	<u>New Testament Studies</u> .
o	<u>Bíblia Políglota d'Anvers</u> , any 1568-72.
Pes	<u>Pesahim</u> .
Pesh	<u>Peshitta</u> , edició d'A.GELSTON, <u>The Old Testament in Syriac according to the Peshitta Version. Part III, 4. (Dodekapropheton-Daniel-Bel-Draco)</u> . Leiden, 1980.
PesR	<u>Pesiqta Rabbati</u> , traducció anglesa de W.G.BRAUDE, <u>Pesikta Rabbati</u> . 2 vols. New Haven, 1968.
plur.	plural.
p(p).	pàgina / pàgines.
pr	<u>praemittit</u> : anteposa.
Qid	<u>Qiddushin</u> .
RB	<u>Revue Biblique</u> .
RhSh	<u>Rosh ha-Shana</u> .
RThPhil	<u>Revue de Théologie et Philosophie</u> .
San	<u>Sanhedrin</u> .

Shab	<u>Sabbat.</u>
Shebu	<u>Shebu^cot.</u>
SifNm	<u>Sifre Nombres</u> , traducció alemanya de K.G.KUHN, <u>Sifre zu Numeri</u> . Stuttgart, 1959.
Sim	Versió de Símmac, edició de F.FIELD, <u>Origenis Hexaplorum quae Supersunt</u> . 2 vols. Hildesheim, 1964.
sing.	singular.
Sot	<u>Sota.</u>
Sperber IV b	A.SPERBER, <u>The Bible in Aramaic</u> . vol. IV b. Leiden, 1973.
Suk	<u>Sukka.</u>
Taan	<u>Ta^canit.</u>
Teod	Versió de Teodoció, edició de F.FIELD, <u>Origenis Hexaplorum quae Supersunt</u> . 2 vols. Hildesheim, 1964.
Tg(s)	Targum / Targums.
TgFrag	Targum Fragmentari.
TgJon	Targum Jonatan ben Uzziel dels Profetes.
TgN	Targum Neophyti.
TgO	Targum Onqelos.
TgPsJon	Targum Pseudo-Jonatan.
u	Còdex Urbinati 1.
v	Ms. Or. 2211 de la British Library, edició d'A.SPERBER, <u>The Bible in Aramaic</u> . vol. III. <u>The Latter Prophets according to Targum Jonathan</u> . Leiden, 1962.
vol(s).	volum / volums.
VT	<u>Vetus Testamentum.</u>
YalqSh	<u>Yalqut Shim^coni</u> , edició de Jerusalem, 1960.
Yeb	<u>Yebamot.</u>
Yom	<u>Yoma.</u>
z	Ms. Or. 1474 de la British Library.

ZAW

Zeitschrift für die alttestamentliche Wissenschaft.

ZNW

Zeitschrift für die neutestamentliche Wissenschaft.

I
E S T U D I I N T R O D U C T O R I

E S T U D I I N T R O D U C T O R I

1. El TgOs: Introducció

1.1. El Tg Jonatan ben Uzziel dels Profetes

El TgOs és la versió aramea del llibre bíblic del profeta Osees, i forma part, juntament amb les versions aramees dels llibres dels Profetes Anteriors ¹ (Josuè, Judges, 1-2 Samuel, 1-2 Reis) i dels Profetes Posteriors (Isaïes², Jeremies³, Ezequiel⁴ i els dotze Profetes Menors - dels quals Osees és el primer -) de la versió aramea oficial dels llibres dels Profetes atribuïda pel Talmud de Babilònia (Meg 3a) a Jonatan ben Uzziel⁵.

Jonatan ben Uzziel fou el més conspicu dels deixebles de Hil.lél (70 a.C.-10 d.C.), i segons la tradició del Talmud de Babilònia suara esmentada, la versió aramea dels llibres dels Profetes va ser feta "al dictat d'Ageu, Zacaries i Malaquies". Després d'haver realitzat aquesta traducció, tota la terra d'Israel es va somoure i es va sentir una veu del cel que deia: "¿Qui ha revelat els meus secrets a l'home?", i tot seguit aquesta mateixa veu va fer desistir Jonatan de la seva intenció de traduir els Hagiògrafs a l'arameu.

El Talmud de Babilònia, però, malgrat aquesta atribució llegendària del Tg dels Profetes a Jonatan ben Uzziel, en altres ocasions vincula aquest Tg a la persona de R. Josep bar Hiyya⁶ (270-333 d.C.), cap de l'acadèmia babilònica de Pumbedita.

Totes aquestes tradicions contradictòries a propòsit de l'autoria de la versió aramea dels Profetes porten a con-

cloure que l'anomenat Targum Jonatan ben Uzziel dels Profetes és una obra anònima, fruit del treball de molts traductors, possiblement al llarg de diversos segles⁷, posada sota l'autoritat d'aquest autor, de la mateixa manera que el Targum del Pentateuc va ser atribuït a Onqelos⁸.

1.2. Sitz im Leben del TgOs

El TgOs - com la resta de llibres que componen el Tg dels Profetes - és, en el seu estat actual una obra literària coherent i acabada, que integra tradicions exegetiques que procedeixen originàriament de les lectures profètiques - haftarot - que es realitzaven en el culte sinagoga⁹, on tenen el seu origen els Tgs del Pentateuc i dels Profetes.

En el culte sinagoga¹⁰ la lectura dels Profetes es feia a continuació de la lectura de la Llei, i els fragments llegits havien d'estar en connexió amb els de la Torà. Calia llegir tres versets seguits dels Profetes¹¹ abans de fer-ne la traducció a l'arameu, contràriament a la traducció dels textos de la Llei que es feia després de cada versicle. D'altra banda, les prescripcions rabíniques prohibien rigorosament d'usar un text escrit a l'hora de fer la traducció aramea del text sagrat que s'acabava de llegir¹².

Per al TgOs els textos de què es té coneixement que formaven part de les lectures del Cicle Triennal són els següents:

<u>Número del Seder</u>	<u>Inici de la lectura de la Llei a:</u>	<u>Haftarot</u>
26	Gn 27,28	Mi 5,6-13 + 6,8 (o 5,6-6,8) + Os 14,6-10 ¹³

27	Gn 28,10	Os 12,13-13,5 + 14,9-10 ¹⁴
65	Ex 27,20	Os 14,7-10 + Jl 1,1-5 + 14 (o 2,14) ¹⁵
87	Lv 15,1	Os 6,1-11 ¹⁶
96	Lv 24,1	Os 14,7-10 + Jl 1,1-5 + 14 (o 2,14) ¹⁷
101	Nm 1,1	Os 2,16-25 ¹⁸
105	Nm 5,11	Os 4,14-5,2 + 6,1-2 ¹⁹
114	Nm 16,1	Os 10,2-12 ²⁰
141a	Dt 11,26	Os 14,10 ²¹
151	Dt 24,19	Os 10,12-11,3 + 12,7 (o Os 10,12-11,4) ²²

Cal observar que tots aquests fragments que sabem que es llegien en el culte sinagoga, i que per tant, eren objecte d'interpretació per part del meturgueman en la sinagoga, constitueixen tan sols una part molt petita del TgOs,²³ mentre que el nostre Tg és una obra que abasta tot el llibre del profeta Osees i que manifesta una coherència interna notable pel que fa la metodologia de la traducció i de les interpretacions del text hebreu d'Osees.

D'altra banda, el Sitz im Leben escolàstic que reflecteix el treball i l'estudi de la Bet Midrash, es manifesta, en la redacció actual del TgOs, en la coincidència de fórmules i motius amb altres llibres del Tg dels Profetes²⁴. Fórmules com ara: "Paraula de profecia", que encapçala els oracles profètics (cf. TgOs 1,1; TgIs 2,1; TgJr 1,2; TgEz 1,3; TgJl 1,1; TgJo 1,1, etc.); apòstrofes com ara: "Profeta, digues-los" (TgOs 5,13; 10,6; 12,9; 12,13; TgIs 5,3; 58,3) o simplement conceptes que es repeteixen pràcticament amb les mateixes paraules en indrets diferents del Tg Jonatan (p.ex.

TgOs 10,5 i TgJr 8,16: "Ja que han donat culte als vedells a Betel (Jr: a Dan)"; TgOs 3,5 i TgJr 30,9: "i se sotmetran al Messies fill de David, el seu rei"), mostren que ens trobem davant d'unes obres literàries molt elaborades.

Tot plegat ens permet concloure que el context vital en què el TgOs assoleix la seva forma actual - i com ell, la resta del Tg dels Profetes - és l'ambient d'estudi i interpretació de la Paraula divina revelada en la Llei i els Profetes que es realitzava en la Bet Midrash o escola rabínica. El treball, estudi i crítica escolàstiques que dóna com a resultat el TgOs actual es realitza, però, a partir d'una base de tradicions interpretatives possiblement molt antigues que neixen a l'escalf de la litúrgia sinagoga. Així doncs, el TgOs és una obra literària rabínica, que recull tradicions que neixen en el culte sinagoga, o que són resultat de l'exegesi rabínica que es realitza en la Bet Midrash, que tradueix i interpreta el llibre bíblic del profeta Osees.

1.3. Data i lloc d'origen del TgOs

El TgOs, com tot el Tg del Profetes, va ser redactat a Babilònia, possiblement abans de la conquesta dels àrabs del 636 d.C.²⁵, a partir de materials diversos - orals o potser fins i tot escrits - d'origen palestí que remeten a un període que s'estén entre els segles II a.C. i II d.C.²⁶. La llengua del Tg²⁷, algunes de les tradicions exegetiques que transmet i les referències històriques que s'hi poden detectar, confirmen aquesta datació palestí antiga.

El TgOs és un text que conté poques al·lusions històriques. P.Churgin²⁸ interpreta històricament la glossa targúmica de TgOs 4,13 que blasma els matrimonis amb les "filles

de les nacions", i la refereix als matrimonis d'Herodes (37-4 a.C.) i la seva família amb dones gentils²⁹.

Al llarg del TgOs crida especialment l'atenció, des d'un punt de vista històric, els reiterats atacs contra la monarquia³⁰ (cf. TgOs 5,8; 7,5; 8,4; 10,9; 13,10.11). Aquest profund sentiment antimonàrquic sembla que podria haver-se originat a conseqüència del mal record que va deixar entre el poble jueu el govern del ja esmentat Herodes, o bé del també tristament cèlebre Alexandre Janneu (103-76 a.C.)³¹.

Aquestes al·lusions històriques, tot i que escasses, remetent a Palestina i als períodes en què els investigadors donen com a probable per situar l'origen del Tg dels Profetes.

1.4. Història de la investigació sobre el TgOs

La primera edició impresa del TgOs és la de la Primera Bíblia Rabínica, que data del segle XVI (1516-17) i va ser preparada per Felix Pratensis i impresa a Venècia per Daniel Bomberg. D'aleshores ençà, cada segle ha conegut una o diverses edicions o estudis que tenien alguna relació amb aquest Tg que aquí estudiem³².

Les diverses edicions de les Bíblies Rabíniques (segona edició de Venècia, 1524-25 a cura de Jacob ben Hayyim; Venècia 1546-48; Venècia 1568; Venècia 1617-19; Basilea 1618-19, preparada per J. Buxtorf el Vell; Amterdam 1724-25; Varsòvia 1860-66) contenen també el TgOs i prenen com a model fonamental el text de la segona edició de J. ben Hayyim³³.

Les Bíblies Políglotes clàssiques tenen el TgOs a partir de l'edició d'Anvers dirigida per Benito Arias Montano i impresa a Anvers per Christophorus Plantinus, entre els anys

1568-72³⁴.

La Bíblia Políglota de París, 1629-45, transmet el TgOs, pres de la Políglota d'Anvers³⁵.

La Políglota de Londres, 1654-57, preparada per B.Walton, edita també el TgOs i el pren de la Bíblia Rabínica de Basilea de 1618-19³⁶.

Durant el segle XVI hi ha notícia de les següents edicions del TgOs:

Prophetæ posteriores cum Targum, item comentariis Raschii, Aben Esrae et Kimchii, variis item lectionibus ex multorum exemplarium diligenti collatione in margine adscriptis. París, per Rob. Stephanum, 1556.

Hoseas, Joel, Amos, Abdias et Jonas. Hebraice et Chaldaice cum commentariis Rabbinorum et Masora. París, per Rob. Stephanum, 1556.

Targum Jonathanis in Hoseam, Joëlem et Amosum, ut Anonymi Paraphrastæ in Rut et Threnos latina versione a Quinquarboro, cum notis ejusdem. París, 1556

Jonathanis Targum in XII Prophetas Minores cum versione latina, Joh. Merceri. París, 1559.

Targum Jonathanis in XII Prophetas Minores latine versum ab Imman. Tremellio. Heildelberg, 1567.

Les edicions del segle XVII que contenen el TgOs són:
J.A.Danz, Hoseas Propheta, Ebraice et Chaldaice, cum duplici versione latina. Leiden, 1621.

Hoseas Hebr. et Chaldaica cum versione latina, commentariis Hebraicis Raschi, Aben Esrae et Davidis Kimchi, Masora item parva, ejusque commentariorum latina quoque a Jo. Mercero facta versione. Accedunt in fine succinctae sed necessariae addnotationes Guil. Coddæi. Leiden, 1621.

Targum Jonathanis in Hoseam cum versione latina,
Alphonsi de Zamora. Leiden, 1621.

Al llarg del segle XVIII s'editen els llibres següents amb el TgOs:

Hoseas hebraice cum Targum Jonathanis et commentariis Raschii, Aben Esrae et Kimchii cura Herm. von der Hardt. Helmstadt, 1702.

Targum Jonathanis in Hoseam. Helmstadt, 1703.

Hermann von der Hardt, Hoseas Antiqua Chaldaica Jonathanis paraphrasis, quae veterum Judaeorum. Goettingen, 1775.

Hoseas hebraice cum Targum Jonathanis et commentariis Raschii, Aben Esrae, edit. II, cura J.D. Michaelis. Goettingen, 1775.

Es en el segle XIX que comença la investigació crítica sobre el text del TgOs. Hi ha en primer lloc l'edició del Còdex Reuchlinianus de P. de Lagarde, Prophetae Chaldaice. Leipzig, 1872, que motiva els estudis crítics de W. Bacher³⁷, que analitza les glosses marginals de l'esmentat manuscrit, i alhora estableix comparacions entre les lectures del Còdex Reuchlinianus, la primera i segona edició de la Bíblia Rabínica de Venècia i l'edició de Buxtorf de 1618. Uns anys després, l'estudi capdavanter del Dr. Wilhelm Bacher és reprès - ara de manera sistemàtica - per D. Cornill³⁸ que col·laciona i edita totes les variants textuais que per als Tgs d'Isaïes, Jeremies i els Dotze Profetes Menors es troben en les edicions de Bomberg-Buxtorf, Anvers i en el Còdex Reuchlinianus.

El nostre segle, pel que fa al Targum Jonatan en general, s'inicia amb el magnífic estudi crític de P. Churgin, Targum Jonathan to the Prophets (1927) que estudia el rerafons

històric del Tg Jonatan, les variacions textuais, l'exegesi i les interpolacions en el Tg dels Profetes anteriors i posteriors.

L'any 1925, A. Sperber va escriure la seva tesi doctoral sobre les variants pròpies de l'estil del Tg dels Profetes en relació amb el Text Masorètic³⁹, que constitueix l'inici de la seva dedicació a l'estudi de la literatura targúmica i que culmina amb la seva edició de la Bíblia Aramea⁴⁰. L'edició del Tg Jonatan dels Profetes Posteriors d'Sperber és de l'any 1962 i ha estat d'aleshores ençà el text més utilitzat pels estudiosos del Tg⁴¹.

La Tesi de Master d'E. Gastwirth, The Targum of Jonathan on the Book of Hosea, a la Universitat de Durham, de l'any 1965 (no publicada), és fins en aquest moment l'única monografia dedicada al TgOs. Consta d'una breu introducció (pp. I-XXVI) en què passa revista a les qüestions generals introductòries (composició i autoritat, propòsit i valor, edicions, etc.) i d'una traducció breument comentada a partir de la literatura rabínica del TgOs (el Talmud de Babilònia i el midrash Yalquṭ Šim^coni són les obres més citades). Fa notar en la traducció algunes variants textuais. Des del nostre punt de vista aquest treball pateix d'alguns errors metodològics significatius: 1) L'autor diu que tradueix el TgOs segons l'edició d'Sperber, però en alguns casos (cf. TgOs 4,6; 7,8; 8,6; 10,1; 12,1) s'aparta del text bàsic i dona com a text de la seva traducció alguna de les variants de l'aparat crític d'Sperber, de manera que el TgOs resultant és un text eclèctic realitzat pel traductor, i no un text procedent d'un manuscrit. 2) Entre els textos que l'autor dona com a paral·lels que il·luminen o complementen les interpretacions del TgOs hi ha una

ignorància sistemàtica dels textos cristians. Crec que aquest prejudici és metodològicament greu ja que en alguns casos el paral·lelisme entre el Nou Testament i el TgOs és tan evident (cf. especialment TgOs 6,2) que en cap cas no pot ser passat per alt. 3) Hi ha una tendència a supervalorar les coincidències entre el TgOs i els textos de Qumran, pròpia - al nostre entendre - de la inflació qumrànica que vivia el món dels estudis jueus en l'època en què va ser escrita la tesi de Gastwirth. P. ex. creure que l'èmfasi del TgOs en l'estudi i compliment de la Torà pot ser un element que relaciona el TgOs amb la comunitat essènia de la Mar Morta perquè els Documents de Qumran fan referència a "aquells que compleixen la Llei", ho creiem, sincerament, una exageració difícilment sostenible.

En els últims anys hi ha hagut altres estudis importants sobre el Tg dels Profetes que fan referència al TgOs, tot i que no des d'un punt de vista monogràfic. Són especialment importants en aquest sentit l'edició dels fragments babilònics del Tg dels Profetes Posteriors⁴² realitzada pel professor Josep Ribera i Florit, i els seus importants estudis sobre els diversos aspectes doctrinals del Tg dels Profetes⁴³ que afecten, evidentment, el TgOs.

Tenim notícia que dins del projecte de traducció de la Bíblia Aramea a l'anglès dirigit per M. McNamara i editat per K. Cathcart, M. Maher i el mateix M. McNamara⁴⁴ està a punt de ser publicada una nova traducció anglesa anotada del TgOs, preparada pel professor Kevin Cathcart de la Universitat de Dublín. En una amble carta personal del 20 de maig de 1988, el professor Cathcart em deia a propòsit de la seva traducció: "We handed in our manuscript to the publishers 3 months ago but I have no idea about the date of publication.

Our work is essentially an English translation of the main text in Sperber. Our notes are extensive but in the case of Hosea much work remains to be done. (...) We have paid particular attention to the marginalia of Codex Reuchlinianus but we have not placed much trust in Sperber's apparatus for other evidence. I take it you have looked at the Mss readings more carefully than Sperber. We have noted interesting passages in The Talmud, Midrash, etc., but here also a much systematic examination is required. (...) When I hear more about the date of the publication of our work, I shall let you know."

En el moment d'escriure aquestes ratlles (agost de 1989) no tenim encara notícia que aquesta nova traducció ja hagi estat publicada.

2. La nostra edició del TgOs. Descripció dels manuscrits i edicions emprats. Grups Textuals.

El professor A. Díez Macho havia establert que per al Tg Jonatan dels Profetes, el desideratum científic era "editar el text babilònic"⁴⁵ atès que la recensió oficial d'aquest Tg prové de Babilònia on va ser puntuat segons el sistema superlineal babilònic. Però, atès que per al TgOs, i per als altres Tgs dels Profetes Posteriors, no es coneix cap text babilònic complet, aleshores és necessari prendre com a base un ms. iemenita - atesa la bona qualitat del text consonàntic i de la vocalització iemenita d'aquests mss. - i editar en paral·lel els fragments babilònics existents. Aquesta és la metodologia que ha establert el professor Josep Ribera en les seves edicions del Tg dels Profetes⁴⁶ i que és, indubtablement, la més correcta des d'un punt de vista filològic, i, per tant, és la que nosaltres segui-

rem en la nostra edició.

La nostra edició pren com a text base el ms. Or. 1474 de la British Library de Londres, que és un ms. iemenita en el sentit propi del terme, és a dir, que tot i que conserva els signes propis del sistema babilònic, ha assimilat el sistema tiberienc en els aspectes més significatius de la vocalització⁴⁷.

El TgOs del ms. Or. 1474 no ha estat mai editat fins ara i té un text que és un model excel·lent de la tradició de l'arameu targúmic de les comunitats iemenites⁴⁸, que és un model de llengua coherent que conforma una tradició lingüística que ha de ser reivindicada dins del món de la filologia aramea perquè testimonia no sols romanalles de l'antiga tradició babilònica, sinó perquè, per ella mateixa, mostra l'aplicació intel·ligent de les lleis de la gramàtica tiberienc realitzada per escribes que tenien un coneixement vivent de la llengua aramea dels Tgs⁴⁹, contràriament a l'artificiositat gramatical i fonològica que palesa la vocalització dels Tgs dels mss. medievals europeus - els anomenats mss. occidentals - o les mateixes edicions de les Bibles Rabíniques, realitzats per copistes que no tenien un coneixement prou sistemàtic de la gramàtica aramea⁵⁰.

De manera que la nostra edició del TgOs es basa en el ms. iemenita 1474 de Londres, i col·laciona les variants de vocalització d'aquest ms. amb l'altre ms. iemenita que usem en el nostre treball, el ms. Or. 2211 també de la British Library, segons l'edició d'A. Sperber.

El nostre text iemenita és col·lacionat també, en el seu text consonàntic - prescindint aquí de la vocalització que és pràcticament sempre mancada d'interès, per tal com sol

ser molt artificiosa - amb un ampli ventall de mss. i edicions impreses occidentals. De la lectura de l'aparat de variants consonàntiques de la nostra edició es pot deduir que, pel que respecta al text consonàntic del TgOs, ens trobem davant d'un text molt unitari amb relativament poques variants d'importància, que segurament és força proper al que devia ser la recensió oficial de les acadèmies babilòniques del TgOs.

2.1. Metodologia d'edició

Cada pàgina de la nostra edició conté un verset del TgOs i està distribuïda d'acord amb els apartats següents:

I- Edició del Text Base: Ms. 1474 de la British Library. Editem el text del ms. sense introduir-hi cap esmena, ni tan sols en els pocs casos en què el ms. presenta alguns oblits evidents⁵¹. Només desenvolupem les abreviatures, i quan ho fem, ho indiquem col.locant entre parèntesis les lletres que hem completat.

II- Edició (quan n'hi ha) dels Fragments Babilònics del TgOs.

III- Aparat de Variants:

a) Aparat Superior: Conté les variants fonètiques i ortogràfiques.

En concret, presenta totes les variants de vocalització del ms. íemenita Or. 2211 respecte a la vocalització del ms. base.

Aquest aparat conté també totes les variants ortogràfiques que els mss. col.lacionats presenten respecte al text consonàntic del ms. base. En la nostra edició, com ja hem indicat, prescindim de la vocalització tiberienca, atès

el seu caràcter generalment molt poc consistent.

b) Aparat Inferior: Conté totes les variants consonàntiques dels mss. que col·locacionem respecte al text base.

Al començament de l'edició - principi del Capítol II - donem la llista de sigles i signes convencionals que hi fem.

2.2. Descripció dels manuscrits i edicions emprats.

Manuscrits Iemenites

Text base: Ms. Or. 1474 de la British Library.

Sigla: z

És un manuscrit puntuat i escrit per una mà iemenita, amb lletra quadrada i elegant. Cada foli està escrit a una sola columna de 26 línies. El TgOs es troba en els folis 222r-231r, alternant amb el text hebreu. El llibre d'Osees es troba després del d'Isaïes i abans del de Joel. Va ser copiat a finals del segle XVI⁵².

Aquest ms. usa el signe compost àlef-làmed, i conté en alguns capítols l'accent zaqef, i més ocasionalment l'accent 'atnah. El seu text, pel que respecta al TgOs és força acurat amb pocs errors i correccions⁵³.

Aquest ms. ha estat utilitzat com a text base per a l'edició del TgIs, TgNa, TgSo, TgAg, realitzades pel professor Josep Ribera, i ha estat utilitzat en l'aparat de variants de l'edició d'A. Sperber del Targum dels Profetes Posteriors, i en l'aparat de variants de l'edició de J.F. Stenning del TgIs.

La nostra edició ha estat feta a partir d'un microfilm de molt bona qualitat d'aquest ms. que és propietat del

Main body of handwritten text in a medieval script, arranged in approximately 25 horizontal lines. The text is dense and appears to be a legal or religious document.

Vertical marginal notes on the left side of the page, possibly indicating line numbers or serving as a commentary.

C.S.I.C. de Madrid.

Ms. 2211 de la British Library (edició d'A. Sperber). Sigla: v

El ms. v data de 1475 d.C. i alterna en cada versicle el text hebreu amb el Tg. Té un text iemenita de molta qualitat i ben conservat. Ha estat utilitzat com a text base de l'edició del Tg dels Profetes Posteriors d'A. Sperber⁵⁴, i aquesta edició és la que hem utilitzat nosaltres. El TgOs es troba a les pp. 385-409 d'Sperber.

Hem usat l'edició d'Sperber d'aquest important ms. iemenita perquè no ens ha estat possible aconseguir cap còpia microfilmada del text original. En qualsevol cas estem convençuts de l'equanimitat del judici del professor R.P. Gordon sobre l'edició d'A. Sperber dels Profetes:

"Sperber's reproduction of the consonantal text of Ms Or. 2211 may, therefore, be regarded as sufficient for most purposes"⁵⁵

De l'anàlisi detallada de l'edició d'Sperber i de la comparació minuciosa del seu text i aparats de variants amb els mss. que nosaltres hem pogut col.lacionar directament hem deduït:

1) Que cal corregir les lectures següents del text

base:

TgOs 1,9	diu	וְאֵשׁ	ha de dir	וְאֵשׁ
TgOs 2,18	"	לְפִלְחָנִי	"	לְפִלְחָנִי
TgOs 2,24	"	לְנִלּוּחַ	"	לְנִלּוּחַ
TgOs 2,25	"	בֵּית	"	בֵּית
TgOs 3,5	"	דִּיחַנְהוּן	"	דִּיחַנְהוּן

TgOs 4,7	diu	אָסג'וֹן	ha de dir	אָסג'וֹן
TgOs 4,14	"	עַל בְּנֵהָכּוֹן	"	עַל בְּנֵהָכּוֹן
TgOs 5,13	"	לָהוֹן	"	לָהוֹן
TgOs 8,1	"	אֹרְיִתִי	"	אֹרְיִתִי
TgOs 8,4	"	אֲמִלִּיכּוֹ	"	אֲמִלִּיכּוֹ
TgOs 9,8	"	לִנְבִי־הָהוֹן	"	לִנְבִי־הָהוֹן
TgOs 10,2	"	אֹרְיִתָּא	"	אֹרְיִתָּא
TgOs 10,9	"	הַטִּיתָן	"	הַטִּיתָן
TgOs 12,8	"	לְמִינָם	"	לְמִינָם
TgOs 12,10	"	בְּמִשְׁכְּנֵיךָ	"	בְּמִשְׁכְּנֵיךָ
TgOs 13,1	"	אֲפָרִים	"	אֲפָרִים
TgOs 13,4	"	וּפְרִיק	"	וּפְרִיק
TgOs 14,8	"	מִזִּינֵי	"	מִזִּינֵי

2) Que l'aparat superior d'Sperber - de variants de vocalització i ortogràfiques - conté nombroses omissions. Així, per exemple, sol llegir amb correcció les diferències de vocalització superlineal que hi ha entre el seu ms. base v i el ms. z, però gairebé sistemàticament ignora les diferències entre les matreslectionis que hi ha entre els dos mss. iemenites quan la vocalització és idèntica. P. Ex. TgOs 2,15 té 3 paraules amb diferències entre les matreslectionis de v i z, i un sol mot amb vocalització diferent, i aquest és l'únic que indica Sperber en el seu aparat superior.

També conté algunes omissions en les diferències de vocalització entre v i z; p. ex. a TgOs 2,4; 2,11; 2,13; 5,5; etc.

3) Que l'aparat inferior d'Sperber - de variants consonàntiques - conté alguns errors i omissions. Així, per exemple: a TgOs 2,13 no fa notar que b coincideix en la seva

lectura ושבחה amb go. A TgOs 2,25 dóna com a lectura de f: ואיקיימינון i en el ms. llegim: ואיקיימינון. A TgOs 4,9 diu que el ms. c suprimeix la partícula יח, mentre que aquesta es llegeix ben clarament en el text del ms. A TgOs 4,12 no indica la lectura עמיה de f. A TgOs 4,13 dóna com a lectura de f מן עמיה (que en realitat és el text del ms. base), mentre que f escriu מעמיה. A TgOs 5,6 no indica la variant consonàntica del ms. ואל z. A TgOs 11,7 dóna com a text de f וכמרוע, mentre que el ms. escriu וכמרוע; etc.

En resum podem dir que els errors que hem detectat en el text bàsic de l'edició d'Sperber del ms. Or. 2211 són fonamentalment tipogràfics i de relativament poca importància, mentre que els seus aparats de variants ja contenen més omissions i errors que fan que aquests hagin de ser utilitzats amb cautela. Malgrat tot, creiem que l'edició d'Sperber en conjunt, és un instrument de treball valuós que cal tenir en compte en tot estudi de textos targúmics.

Fragments Babilònics

Eb 54 (TgOs 2,15-23)

És una haftarà d'una columna de 16 línies⁵⁶. El ms. es conserva a la University Library de Cambridge i pertany a la col.lecció Taylor—Schechter, Box 2,7. És un ms. molt antic - potser del segle X - i força deteriorat que conté el text hebreu i el Tg d'Os 2,15-23. És un ms. amb puntuació simple (Eb) que pertany al Babilònic Mitjà⁵⁷.

El facsímil d'aquest ms. ha estat publicat per la editorial Maqor⁵⁸, vol. IV, pp. 342-343, i ha estat editat pel professor Josep Ribera⁵⁹.

Eb 16 (TgOs 10,1-11,4)

Es un pergami molt deteriorat que conté amb nombroses llacunes TgOs 10,1-11,4. Pertany a la col·lecció Taylor-Schechter, Additional Series 62,193,367. Ha estat conegut recentment i l'hem pogut incloure en la nostra edició gràcies a la gentilesa del Dr. Josep Ribera que ens ha proporcionat una còpia de la transcripció - encara inèdita - que ell n'ha fet.

Kb 7 (TgOs 14,2-3)

Es una haftarà d'una columna de 15 línies. Pertany a la col·lecció Taylor-Schechter, Box 15,1 de la Biblioteca Universitària de Cambridge. Conté el Text hebreu i el Tg d'Is 61,10-62,9 i d'Os 14,2-3. És un ms. amb puntuació babilònica complicada (Kb) que pertany al Babilònic Complicat Antic⁶⁰.

El facsímil d'aquest fragment ha estat publicat per P. Kahle⁶¹ i per la editorial Maqor, vol. IV, p.478⁶². La transcripció també ha estat feta per P. Kahle⁶³.

Coneixem l'existència d'altres fragments babilònics que no han estat inclosos en la nostra edició. Són els següents: Eb 94 que conté TgOs 2,7-20. Pertany a la col·lecció particular "Ginze Teman" de Yehuda Levi Naḥum de Holon (Tel Aviv), pertany al Babilònic Recent, però es troba en tan mal estat que no ha estat possible transcriure'l⁶⁴.

Eb 64 és una haftarà que conté una selecció de versicles de diversos profetes. Pertany a la col·lecció Taylor-Schechter, New Series 106,1a de la Biblioteca Universitària

de Cambridge, que no ha estat transcrit perquè pràcticament no té cap paraula vocalitzada, i quan té vocalització mescla signes babilònics i tiberiencs⁶⁵.

Ka 54,82a-84a de la col·lecció Firkowitsch I,132 de Leningrad. Conté el TgOs 14,2-10 i pertany al Babilònic Complicat Recent⁶⁶. No ha estat possible d'incorporar-lo a la nostra edició perquè no n'hem pogut obtenir cap microfilm.

Manuscrits Occidentals

Còdex Reuchlinianus de la Badische Landesbibliothek de Karlsruhe. Sigla: f

Data de l'any 1105 d.C. i conté el text hebreu i el Tg de tots els profetes⁶⁷, que alternen vers a vers. Posseeix a més un nombre important de glosses marginals⁶⁸ que provenen segurament dels diversos manuscrits que va controlar l'anotador del Còdex Reuchlinianus (o bé la seva Vorlage)⁶⁹.

El TgOs es troba en els folis 342r-349r. Cada foli té dues columnes de 32 línies escrites amb lletra quadrada i vocalització sublineal. Sovint conté abreviatures (p. ex. TgOs 2,15 כְּנִישׁ ; כְּנִישׁ(חא) ; דִּישׁ : דִּישׁ(ראל) ; אא : אא(ר)) que nosaltres generalment hem desenvolupat en el nostre aparat de variants. Usa en algunes ocasions el signe compost àlef-làmed.

Aquest ms. en algun cas escriu algun mot amb lletra molt petita al final d'una ratlla. És el cas de הָל de TgOs 2,4. Sembla que el mot devia haver estat oblidat i que va ser afegit quan el text fou repassat. També hi ha alguna lletra escrita en l'espai interlineal (p.ex. la ך de מִשׁ de TgOs 6,5; o la segona ך de וְעָלְוּ de TgOs 8,7) i alguna paraula oblidada en el text i escrita al marge (p. ex. קְדָמִי de TgOs 6,6). Quan

פסקת וספר אבן ועל חסע דוד סביב
 ענין לאמר סביב לעקר וקאו צב ולאו למת
 סביב וחלוקת מוכסם הילכע לבלעות נסו
 אבס חסע חכמת וסאקסם שוחק קיוו
 סרדו גבלו חסמ ומסו

דבר יחנה אשר היה אל חוטע בן באר
 כימי עניה יתם אחו והוקיחם לבי וחנה
 וכימי ירכסם ככחזק שמלך ויסת אשתם
 נטאחמק ל רחוק עיסהו סעס סאור
 בולמי ע ין אן חוון מלכא דכאת חנה וכוח
 חל ס יח זב מלכא דחל אשת רבד וחנה
 בוטע ... האמר יחנה אל חוטע
 לך קח לי אשת וטענים חלרי וטענס כי
 וטח תוטח תארז מאחה וחוקן שרזות
 פוטע באר בווטע וכלי חוטע
 אקור איתנבי נכואה על יתמי קודמ
 אפסחא וסאונן כחסיפין למחוטח אר
 מיטעא יסעון רדח ארעא מיכר
 פלחוסקדן וכלי חקח את גבד סר דכוס
 וקור וחלך כן דאקור ואיתנבי על חוון דאס
 וטבון ופחבין חוון וסאמל אפמישר על
 חוטן וטסין ואוספין ועברו עכדו וסוקו
 תאמר וחנה אלין קרא סנש חויסאל כי
 עור מיט ופקדוט את דמי חויעאל על
 בית וחוט וחספוט פסל כפת בית יפ
 וסר אלו אמר לוי ליה קדי שופחווי ספדא
 ארס עור עבדו כעור ואספולת דכפחו
 טענותא דאקד דחויא כחו על יס סלעון
 על דפלחוון לכסא סכו איעורו סעל סט
 על י ארכביטס בלן אפסכמנה רסוק
 על בית וחויא וסאקל מלכתא פכית

צפון חקיש מאת וארבעת אלפים מדח
 ואילין פקען קודמא מרחו צפונא
 ארבעת אלפיו חקיש מרחו וסעו
 חסע על טמות שבטוי ישראל שערס
 שלשה צפונה שער ר אובן אחר שער
 וחנה אחר שער לך אחר ותרעין קסא
 על שפת שפכט ארס פד עיוותקסא
 דכחזקן לביעא תרע ראו חוון פסע
 חוון חר חרס לוי חר ואל פאת קרימה
 חקיש מאת וארבעת אלפים וטערוס
 שלשה וטער יוסף אחר שער כנעון
 אחר שער דו אחר וילחו מדינ ארבע
 אלפתוק כז ותרעין תלתא חרע יוסף
 חר חר ככ חר חר כן חר וסאט נכר
 חקיש מאת וארבעת אלפים סרדח
 וטערוס שלשה שער טפסון אחר
 שער וטטכר אחר שער וסולן אחר
 וחוח דחכא ארבעת אלפין וחכססס
 מיסוחא ותרעין תלתא חרע שופיע חו
 חרע יוסף חר חר וכו חר סאט ומחחוס
 חקיש מאת וארבעת אלפים שער חוס
 שלשה שער ע אחר שער אחר
 שער נפתל אחר רחוב שער ארבעת
 אלפתוק כז ותרעין תלתא חרע חו
 חר צס חר חר נפתל חר סכוב סכסח
 סקר אלה וסס חקור כווס וחנה קסח
 סחור סחור חכפת עטר
 אלפין וסעין ארבעת ותכר שמיחא
 חר סר ח טכועה חקן

Tg 03 l. 1

Tg 03 l. 2

Tg 03 l. 3

Tg 03 l. 4

כבוס פסקא רספא חוון א 4 צ 5
 ואלת וסאקל חוון א 4 צ 5

una paraula no cap sencera al final d'una línia, escriu les primeres lletres del mot per completar la ratlla, i tot seguit repeteix tota la paraula en la línia següent.

El Tg d'aquest ms. va ser publicat, prescindint de la vocalització, l'any 1872 per Paulus de Lagarde⁷⁰; però aquest editor va introduir força esmenes en el text del Tg que fan que aquesta edició s'hagi d'usar amb precaució. Nosaltres hem usat per a les nostres col.lacions l'edició facsímil del text del Còdex Reuchlinianus publicada per A. Sperber, The Pre-Masoretic Bible. vol. I, Copenhaguen, 1956.

En confrontar el text del TgOs del ms. i de l'edició de P. de Lagarde hem localitzat les següents correccions o errors⁷¹:

TgOs 2,11	diu	יחוב	ha de dir	אחוב
TgOs 2,11	"	למסל	"	למלט
TgOs 2,13	"	חגהא	"	חגאה
TgOs 2,14	"	וחיכלינוון	"	וחיכלינוון
TgOs 2,15	"	הות	"	הויח
TgOs 2,15	"	ישראל	"	דיש(ראל)
TgOs 2,25	"	יימר אלהי	"	יימר ייי אלהי
TgOs 4,1	"	פיחגמא	"	פיחגמא
TgOs 4,4	"	ברם על	"	על
TgOs 4,12	"	עמי	"	עמיה
TgOs 4,15	"	לביחאל	"	לביח אל
TgOs 4,16	"	ידברינן	"	יבודרינן
TgOs 5,3	"	קדמי ארי כען	"	קדמי כען
TgOs 6,9	"	אינש	"	איניש
TgOs 6,10	"	שנו	"	---
TgOs 7,1	"	אפרים	"	ביח אפרים
TgOs 8,11	"	להון	"	ליה

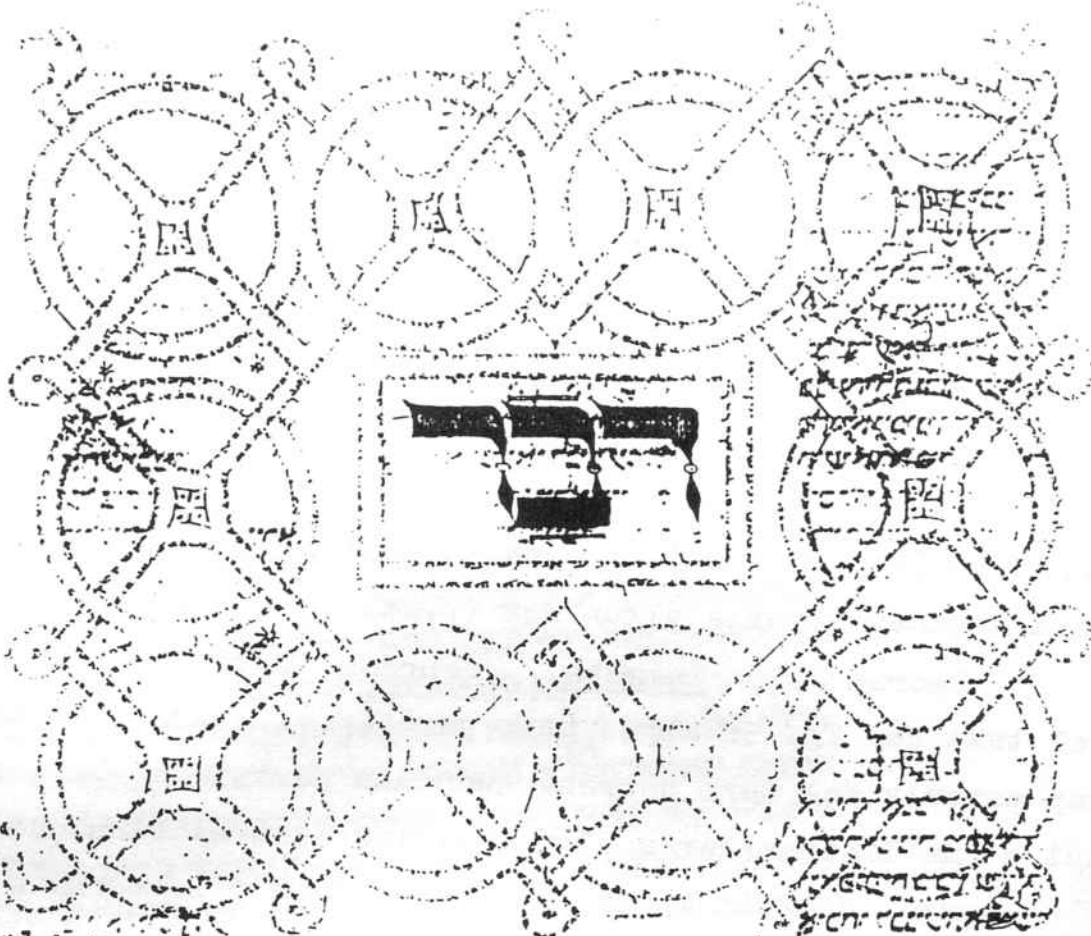
TgOs 8,14	diu	בקירוהי	ha de dir	בקירוהי
TgOs 9,6	"	בהון	"	---
TgOs 9,7	"	בניי קושטא	"	---
TgOs 9,14	"	ית	"	---
TgOs 10,10	"	אייתיחי	"	אייתי
TgOs 12,5	"	בביחאל	"	ביחאל
TgOs 12,9	"	נביא	"	נביא
TgOs 14,5	"	ארחמינון כד יתובון בנדבא	"	---
TgOs 14,9	"	שפירן	"	שפיר

Còdex Urbinati 1 de la Biblioteca Vaticana.

Sigla: u

El Còdex Urbinati 1 ha estat el més afortunat dels mss. targúmics dels darrers anys, atès que nombrosos editors l'han utilitzat com a text base de les seves publicacions⁷². És un ms. enorme de 979 folis de pergamí que conté el text habreu seguit del Tg en cada versicle. Està datat el 15 de Kislev de l'any 5055 de la creació del món (: 1294 d.C.)⁷³. Està escrit amb caràcters quadrats molt elegants, i el text està vocalitzat, però la seva vocalització és molt inconsistent⁷⁴. Cada foli té tres columnes de 35 línies cadascuna. El TgOs es troba en els folis 617r-625v. Hem usat per a les nostres col.lacions el microfilm d'aquest ms. que posseeix la Biblioteca de la Universitat de Barcelona.

Cal notar que aquest ms. usa en alguns mots el signe compost àlef-làmed; que en alguns casos abreuja paraules (p.ex. TgOs 2,4: (א)לדיש) i que a vegades completa les línies allargant la figura d'algunes lletres finals (א,ת,ם...) o bé escrivint les primeres lletres del mot que segueix, i tot se-

Or. 1.3
TgOs. 1.3
Oc. 1.4

מכאן פלגתה ביהוה
יהוה ויהוה פלגתה
ותעלה ויהוה ויהוה
ואתם עליו ויהוה
ויהוה ויהוה ויהוה
ואתם ויהוה ויהוה
ויהוה ויהוה ויהוה
ויהוה ויהוה ויהוה
ויהוה ויהוה ויהוה
ויהוה ויהוה ויהוה

דברי יהוה סודו טע
יהוה ויהוה ויהוה
הוסיף לו יהוה ויהוה
ותכנס רחוק ויהוה ב
ונה סנה יהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה

יהוה ויהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה
יהוה ויהוה ויהוה

Ones
1.1

TgOs. 1.2

TgOs. 1.1

de la table N
K62e 7c
en els d'ur

Os. 1.2

Faint text at the bottom of the page, likely bleed-through from the reverse side or a secondary transcription.

- Codex Urbinati 1, fol. 617r -
Inici del TgOs

guit repeteix la paraula a principi de la línia següent.

Ms. 7 de la Montefiore Library de Londres⁷⁵.

Sigla: c

Es un ms. d'origen sefardita - procedeix d'Espanya o del nord d'Àfrica - que conté sols el Tg. Comença a lSa 5,11 i conté tot el Tg dels Profetes. (Actualment, per raó del relligat del volum amb un altre ms. conté també el Tg de Sl, Jb i Pr). Està datat l'any 5247 de la creació del món (: 1486 d.C.). El TgOs es troba en els folis 220v-228r. Està escrit a una sola columna de 30 línies cada pàgina. Usa el signe compost àlef-làmed i a vegades abrevia algun mot (p.ex. TgOs 4,15: (n)ידי).

Escriu els lemmatà hebreus i tot seguit comença el text del Tg. En algun cas, però (p.ex. TgOs 4,4) no dóna cap paraula del text hebreu. Quan una paraula no li cap al final d'una línia allarga alguna de les lletres fins que arriba al marge, o deixa la paraula incompleta i la torna a repetir a principi de la ratlla següent. A vegades acaba d'escriure l'última lletra que li falta per completar una paraula, a final de línia en l'espai interlineal. Per indicar que cal anul·lar una paraula escrita per error fa una ratlla horitzontal sobre el mot o marca amb dos punts superiors totes les lletres.

En algun cas, quan observa que ha oblidat un mot del text, l'escriu al marge del ms. i indica amb dos punts elevats l'indret on ha d'anar. (P. ex. TgOs 3,3 ידג , escrit al marge dret del ms.).

Aquest ms. no conté vocalització i sols molt escadusserament té algun signe de vocalització tiberienca. Sovint conté incongruències pel que fa a l'ortografia d'un mateix mot.

(P. ex. TgOs 2,4 בפולחן ; בפולחני).

Hem fet les nostres col.lacions a partir d'un microfilm del ms. que ens ha cedit l'Institute of Microfilmed Hebrew Manuscripts de Jerusalem.

Ms. Villa-Amil 4 d'Alfonso de Zamora, de la Biblioteca de la Universitat Complutense de Madrid.

Sigla: m

Aquest important ms. d'Alfonso de Zamora té una història un poc estranya. Va ser descrit per J. Villa-Amil y Castro l'any 1878⁷⁶. Va ser considerat perdut per J. Llamas l'any 1945⁷⁷, i de fet va ser retrobat - en un estat força deteriorat - i descrit de nou pel professor Luis Díez Merino⁷⁸ l'any 1981. Per indicació d'aquest investigador la Biblioteca de la Universitat Complutense el va fer restaurar i no ha tornat a estar a disposició dels investigadors fins que la restauració no es va acabar l'any 1988.

Aquest ms. conté el Tg de tots els Profetes Posteriors (Is-Ml) i el TgOs es troba en els folis 225a-237b. Està datat el 27 de juliol de 1517. Cada foli té en columnes paral·leles de 34 línies el Tg i la seva traducció llatina. No té text hebreu, i el text arameu, escrit amb caràcters quadrats, té una vocalització molt peregrina⁷⁹. Les paraules aramees porten a manera d'exponents lletres llatines que remetent al marge on es donen les corresponents arrels aramees de la paraula, però vocalitzades com si fossin hebrees.

El professor Luis Díez Merino creu que aquest text targúmic va ser preparat per ser inclòs en la Políglota de Cisneros, de la qual, finalment, el Tg dels Profetes va ser exclòs.

Incipit interpretatio latina
translatiois chaldaice in libri
osee prophete.

Incipit per manu osee prophete
ipse est osee qui prophetauit in prim
cipio quatuor prophetaru s. osee et
...
Dixit dñs ad osee:
...
Dixit ille sanctus et benedictus ad osee:
Vade tolle tibi mulierem meretricem
et pariet tibi filios fornicationis:

Incipit translatio chaldaica
osee prophete

אמיר על ידי הושע

נבואה הוא אמר ויהי
ברישא אהיה קודשא
עמוס זמית מוח ונתת
דייני בהושע ואמר יע
אוייל איתתך נבואה עת
קרתא טעיתא דאיתתך
למיחמי אהי מטעא יטעו
דיירא צרעא מבתר פד
דיינמת בהושע וצמח
דקודשא כיד הוא
ייל אסחטא ישראל
חליפניו באומא אחרית
בבן אמר קודשא בריך
עלוי דהושע הוה ליה
מן משה רביה דצלי על
ונעא רחמין עליהו
אם השבוב לחוביהו
מחנן כען מסרך דכתבת
ולא מסתיה דלא בעי
קדמי אלא אמר חליפני
באומא אחרית בען
דסתאיתתא ונתא ותליר
ממא ואמר ליה דיחלית
ונעא אודה שינושי אכלי
דשנך דמחל לאיתתה
בבן אמר ליה קודשא
ההושע אמיל סבך איתתא
ונתא ותלירך ודדי דניו

Aquest ms., a vegades, a final de línia escriu les lletres que li manquen per acabar un mot alevades en l'espai interlineal. També - a final de línia - quan li manca espai abrevia les lletres àlef i làmed en un sol signe compost. En algun cas que ha oblidat algun mot del text, l'escriu al marge, i en l'espai del text que li correspon, hi fa un senyal amb dos punts elevats (p. ex. כן de TgOs 8,1). Quan ha d'amullar una paraula errònia ho indica escrivint unes ratlletes a sota de totes les lletres del mot.

A vegades presenta incongruències en l'ortografia d'un mateix mot que es repetiex dues vegades en un mateix versicle. P.Ex. TgOs 5,8: בנימן / דבנימין , כד / כיד.

Cal notar que el nom diví - que sol escriure 'l 'ייה - a TgOs 2,23; 9,13; 12,6 l'escriu יהוה.

Nosaltres hem fet les col·lacions d'aquest ms. a partir del microfilm que ens ha proporcionat el Servicio de Microfilm de la Dirección de Archivos Estatales de Madrid.

Ms. M-3 d'Alfonso de Zamora, de la Biblioteca de la Universitat de Salamanca. Sigla: a

Aquest ms. d'Alfonso de Zamora conté el TgEz i el Tg dels Profetes Menors⁸⁰. El TgOs es troba en els folis 74a-88b. Cada foli conté dues columnes que transmeten, una el text arameu del Tg escrit amb caràcters quadrats i vocalització molt peregrina, i l'altra, en paral·lel, la seva traducció llatina.

Aquest ms. està datat l'any 1532, i el TgOs presenta un text consonàntic que és pràcticament idèntic al del Ms. Villa-Amil 4. Segons el professor Luis Díez Merino, la col·lecció de mss. targúmics d'Alfonso de Zamora de la Universitat de

והחמש כזאת ופרשתי את תולדותיה
 ואלה שמותיהם תרעם בכתב ספר אחד זהו
 חנה ורוב חתומה ופיה ארבע
 ארבען וחסדה שמה המשחן ותהי
 תלתה תרעם מענתה תרע
 וזה שפרחיה תרעם בכתב ספר
 זהו רוב חתומה ופיה ארבע
 וחסדה שמה המשחן ותהי
 תרעם בכתב ספר אחד זהו חנה
 ורוב חתומה ופיה ארבע
 ארבען וחסדה שמה המשחן ותהי
 תלתה תרעם מענתה תרע
 וזה שפרחיה תרעם בכתב ספר
 זהו רוב חתומה ופיה ארבע

ואלה שמותיהם תרעם בכתב ספר אחד זהו חנה
 ורוב חתומה ופיה ארבע ארבען וחסדה שמה
 המשחן ותהי תלתה תרעם מענתה תרע וזה שפרחיה
 תרעם בכתב ספר זהו רוב חתומה ופיה ארבע

אמר עד דהושתע פיה הארבע
 הדישתע ורוב חתומה ופיה ארבע
 ארבען והושתע פיה הארבע
 וזה שפרחיה תרעם בכתב ספר
 זהו רוב חתומה ופיה ארבע
 ארבען וחסדה שמה המשחן ותהי
 תלתה תרעם מענתה תרע וזה שפרחיה
 תרעם בכתב ספר זהו רוב חתומה ופיה ארבע

... et quatuordecim ...
 ... et quatuordecim ...
 ... et quatuordecim ...
 ... et quatuordecim ...
 ... et quatuordecim ...
 ... et quatuordecim ...
 ... et quatuordecim ...
 ... et quatuordecim ...
 ... et quatuordecim ...

... et quatuordecim ...
 ... et quatuordecim ...

Capitulum II
 ... et quatuordecim ...

Dicitur de ...
 ... et quatuordecim ...
 ... et quatuordecim ...
 ... et quatuordecim ...
 ... et quatuordecim ...
 ... et quatuordecim ...
 ... et quatuordecim ...
 ... et quatuordecim ...

Salamanca devien tenir la finalitat de servir com a material escolar universitari⁸¹.

Cal notar que aquest ms. escriu amb lletres de color vermell els primers mots del primer versicle de cada capítol. En alguna ocasió usa el signe àlef-làmed. Per completar les línies allarga algunes lletres (ן, ן, ל...) o bé col.loca alguna de les lletres finals en l'espai interlineal. Sovint, a final de ratlla, trenca paraules i les separa amb un guionet. En una ocasió - TgOs 8,14 - afegeix una lletra oblidada en un mot al marge del ms., i amb dues ratlletes inclinades indica el lloc on s'ha de col.locar dins del text la lletra escrita al marge.

Hem col.lacionat aquest ms. a partir d'un microfilm que ens ha proporcionat la Biblioteca de la Universitat de Salamanca.

Edicions Impreses

Primera Bíblia Rabínica, Bomberg, Venècia, any 1515-17. Sigla: b

Aquesta primera edició de la Bíblia Rabínica va ser impresa a Venècia l'any 1515-17 per Daniel Bomberg, i fou dirigida pel convers Felix Pratensis.

Per a la nostra col.lació hem usat un microfilm de l'exemplar de la primera edició de la Bíblia Rabínica que posseeix la Universitat Hebrea de Jerusalem⁸².

א.1

יהוה אשר יהיה אל הושע בן בארי ביום ציונה יתם אחיו יתקיה מלכי יהודה ובימי ירבעם בן יואש מלך ישראל ותגרת דברי יהודה בהושע ויאמר יהוה אל הושע בן קהלך אשר ונגנים ולדבי ונגנים כרונה חונה הארץ מאחורי יהוה וילך ויקח את גמר בת דבליים ונתנה ותלד לו בן ויאמר יהוה אליו קרא שמו חרעאל כרעוד מעט ופקדתי את דם חרעאל על בית יהוה והשבתו סמכות בית ישראל והיה ביום ההוא ושברתי את קשת ישראל בעסק חרעאל ותגד עור ותלד בת ויאמר הן קרא שמה לארחת

בנואה מן קדם יי דהוה עם הושע בר בארי כיס עיזיה חתם יתם יתקיה מלכיה דביה יהודה ובימי ירבעם בר יואש מלך ישראל שירת פתגמא דיי כרושע ואמר יי להושע אול ארנבי בנואה על יתוי קרמא סעיתא דאנון מוספין למחסי ארי מסעיה יטעון דייחי ארעא סבת פלחמא דיי ואל ואתבני עילתון ראסי חונון ישחכק להון ואם לא כסתד על חנין יתרו ואסיט וענדו עוברן יסי ויאמר יי ליה קרא שמוהון מכרדי ארי עור איגרת כועד ואסער דם פלחי סענתא דאשד יהוה דרעאל רבס יטו על דבליו לבעלא תבו איונו למסעיה בתר עגליה דרביהאל בנו אחרטכיהה רם יבי על בית דתא ואבפל סלטתא סכית ישראל ויהי בעדנתא ההיא ותחבר ית חקוף עבדי קרב תחבב בעשר חרעאל ואוסיט ועבדו עוסין בייסין ואמר ליה קרי שמוהון ודאריתסין בעוצרהון

1.6

1.5

אמר

דד בן חקוף בן קמחי הספרדי זה הספר המפורסם כסדר נביאים. אמרו רז"ל כי חברה יחד פלא יזכר ספר מהם מפי קסאנו אם היה כל אחד מחוזה בפני עמי. ואמרו כי נבואות הוספ דקמה לכבוד יעשיה. היה סאמר תחלת דברי ה' בראש. ובי כהונס דברי תחלה והלא מתמה רכיו פלחי הסלום עד הוספ כמה נביאים. אמר דבי יתחן סהיה תחלה לארבעה נביאים סבת כבוד באתו הכרן. ולוהן הוספ יעשיה עתם ומיכה. ואמרו מפייה מה זכה ירבעם להמתן עם מלכיה יהודה מפני פלא הקבל לטח העי. סאמר רס"ח ארבעה סהן ביקל אל ירבעם מלך ישראל לאמר קסר עליך עמוס ונמר. אמר יו"ל לאמר אחרו גרין כך. והא אמר מה ארבעה לו סכיה אמצה לו. ומה סהקסה להם מפייה מה זכה לפי פלא מלך כהנס בוהן אחר אלא בוהן כזיהו ארבע צפרה סה. כי ארבעים ואחת סה מלך וכסרת סכע ועסרים לו מלך עזיהו. והא לא סמאח לו מפייה מלכותו בוהן עזיהו כי ארבעה עשרה עדה וכזיהו מלך חמיס וסתיס סה. וכפירום מלכיס הארכו בוה ותרבו מה סהקסה במלך סבת האלכיס האלה. ורז"ל אמרו כי עזיהו מרבעם מלכו כאחד מכל מקום לא מלך ירבעם כי אס עם עזיהו. ואמרו רבותיו ז"ל כל סאשו וסס אכס בכבודת בידה סהאל נביא בן נביא. סיון לא סס אכיו בידה סה' נביא לא בן נביא. סה וסס עירו בידה סהאל נביא מלתה העיר. סיו ולא סס עירו בידה סהאל נביא מלחמס. אמרו מי סזכר אכיו ואכיו אכיו האל לגזלת אבותה סהן גריליס ממי סזכר אכיהם לבר. ואמרו כי בארץ הוא בארץ חסר הגלה תגלת פלאמר ויהי נסיה לראובני.

דבר

ה' אמר היה אל האספ. ויהי דברי נבואתו היו דברי תוכחה לישראל ויהיה טעמו ארע כעני ה' במי האלכיס האלה כמו סתוב: תחלת דברי ה' בראש. מנאבו לסוף דבור סהאל עיין נבואה קסוד עם בית הסמוס. כמו ארין אף במספר דברי ה' האל גם בס דברי. רוח ה' דברי ביי. פה אל פה דברי בו. אכסר סתהיה מלת דברי' פעל עבר. וכה למד תחילה אמר דברי ה' בראש זה היה סאמר לו יי: לך אסת זכריס. ויהייה דבר סס. כמו ויהבר אף בהס. ויאמר ה' אל האספ לך קח לך אסת זכריס. כל זה הענין היה בתחלה הבוהן סאמר לו סתחן אסת זכריס ולקחה אסתה ולתיה סלס סלס פתס. מה ענין יישראל והאריס מאחרי ה'. והא סאמר כי וכה תחיל הארץ מאחרי ה' ויהי סלס ילחי זכריס. והיך לך ממה ליה זכריס כי אסת זכריס היא. סעניס וסאמר וסאמר ז"ל סענין סתמטעו. סאמר ויאמר ה' אל האספ אמר לו הקבה' להאספ חסול ישראל. והא לו למד לפיך דרבו סל עלס בניך הס בני כהונך הס בני אברהם יתחן ועקב וגלג עליהם רחמיס לא רוח פלא אמר כך לא אמר לפיך כל האספ סל הא העלס סלך הא העניס בארצה אחרת. אמר הקדום בורך הא מה אכסיה לך קח זה. אמר לו קח לך אסת זכריס. ואחר כך אמר לו לך סלחה מעל פניך אס הא יכול לסלחה אף אזי אסלח את ישראל. לאחר סלחה לו ממה סני בניס וכת אסת אמר לו הקדום בורך הא לאסע לא היה לך ללמוד ממה רבך כיון סרבותי עת פירם מן האספ ברוך כניך ממה. אמר לפיך רבו סל עלס יסי ליי בניס ממה ואזי יכול לגרסה. אמרו לו הקדום בורך הא ומה אנתה סאסתר וכה וכתבי בני אסת זכריס כך אזי סכני ישראל בני הס בני כחור אברהם יתחן ועקב והס אחר מלסה הקיסי ונתה אמרת הכניס בארצה אחרת. כיון סידר וסאסר עת לבקס רחמיס על עמוס. אמר לו הקדום בורך הא עד סיתנה מבעק רחמיס כל עתך כיום רחמיס על ישראל מיד פתח בברכות ואתה יהיה מספר בני ישראל כחול היס. ויהתן תרגס הענין על דרך מל הבן הא פירוס: ויך ויקח את גזר בן ורכליס. סס וזה דעדה באיתו הזמן: ויהו ותלד לו בן. אמר בן כי ירבעם בן אסה היה חתן במלכותו כמו הזכר סהאל חק מהקבה ומלך ארבעים ואחת סה והסיכ גבול ישראל מלכוד חמת עד יס הגרסה. וית וחול ויתכבי עליהן ואמר ראס יתובן וי'. פירם גיהר כענין גזריו. כלומר יגמר עליהם פסעיהם וסלח עבה. ופירם דבליס מן דבלת תאסיס: ויאמר ה' אליה קרא שמו חרעאל. זה ירבעם בן חלם כמו ספידה סהיה חוק במלכותו. לפיך אמר כי עד מעס. כי לא פיקר ביי ירבעם כי הא העלס במלכותו. אבל ביי זכריס בנו פיקר דמי חרעאל על בית יהוה סלך אלא ססה דריסי והרג ופסקה מלכות יהוה. ולמה אמר דמי חרעאל רחמיס אמר סכך ביתרעאל מבית אחוב. ויעפי סעסס בזה הדבר היסר כעיה ה' כיון סהאל לא סמר ללכת בתורת ה' ולא סר מכל חטאית ירבעם בן נכס כנסבו לו דריסי סספך לריס סך. וכן ראו כי כנסס בעסל על רמי סר בן ירבעם ואפי' סהיה רסע כמו סנא' ועל אמר וכה איתו: והסבתי ממלכות בית ישראל. כי מעס עשה מלכות ישראל אחר כן כי בתי הוספ בן אלה גלו כלס וכימי יהא כאמר במיסי ההס החל ה' לקנות בישראל גו'. וית הכסוק כן ויאמר ה' ליה קרי סמה מעבריא גו': והיה ביוס ההוא וסברתי. בוסס האס סאפיק' על דמי ירעל אסכוד את קסת ישראל. כלומר חקס וקפסס. וי' וסברתי טסכתי על מה סאמר והסבתי: בעמק חרעאל. קפסס סהיה בעמק ירעאל כי ראס ממלכת אמריס סותרן וירעאל. כי בית מלכות אחוב היה בממרחן וכירעאל. וכן האלכיס הכאליס אחרי. וית והיא בערעה ההיא ואזכר ית תתקף עברי קרב ישראל במיסר חרעאל: ויהו עוד ותלד בת. אחר סלחה בן סהאל מסל לירבעם בן חלם כמו ספידה ילחיה בת. ואל מסל לזכריה בנו ולסלוס בן יכס סמלך אחריו סהיה חלמיס סתקה. כי זכריה לא מלך אלא ססה דריסי וסדא וסלוס לא מלך אלא ידח מיסיס והרג:

Segona Bíblia Rabínica, Bomberg, Venècia, any
1524-25. Sigla: g

La segona edició de les Migra'ot Gedolot va ser impresa a Venècia l'any 1524-25 pel mateix impressor que realitzà la primera, però aquesta va ser dirigida per Jacob ben Hayyim, un jueu d'origen sefardita que procedia de Tunísia.

Per a la nostra edició hem usat la reimpressió de la Bíblia Rabínica de 1525 publicada a Jerusalem l'any 1972⁸³.

Bíblia Políglota d'Anvers, any 1568-72. Sigla: o

Aquesta Bíblia Políglota va ser patrocinada pel rei Felip II d'Espanya - d'aquí que sigui anomenada Bíblia Règia. Fou dirigida per Benito Arias Montano i va ser impresa a Anvers per Christophorus Plantinus entre els anys 1568-72⁸⁴.

El TgOs es troba en el volum IV entre les pàgines 738-765. Cal notar que l'ortografia del Tg d'aquesta edició és molt defectiva⁸⁵.

En el volum VIII la Bíblia Règia conté un tractat a cura de Franciscus Raphelengius intitulat "Variae Lectiones et annotatiunculae, quibus Thargum, id est, Chaldaica Paraphrasis infinitis in locis illustratur et emendatur" on, en el foli 18 es dóna el resultat d'algunes col·lacions del text del TgOs (1,4; 2,8; 3,1; 4,9; 4,19; 9,7; 9,16; 10,11; 10,14; 11,4; 12,1; 13,1; 13,14) d'aquesta Políglota amb un text que és citat amb l'abreviatura V. o Venet., que hem comprovat que es tracta de la segona edició de Bíblia Rabínica de Venècia, i amb un altre text que és citat com a Hisp., les lectures del qual coincideixen amb els mss. d'Alfonso de Zamora. En aquestes breus col·la-

אלהיהם וזאת אושעים בקשת ובחור ובחמלה
 בסוסים ובפרשיהם :
 ותנצל ארץ ישראל ויהיה ויהיה בך בן :
 ויהי ארץ ישראל לשמו לא עמי כי אתם לא עמי
 ואנכי לא אלהיה לכם :
 והיה מספר בני ישראל כחול הים
 אשר לא ימד ולא יספר והיה במקום אשר
 יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני
 אלהיהם :

ANNEKS

Bibliothèque

1568-1572

Vol IV

111 - 158 - 165

Biblia Polyglota d'Anvers
Inici del TgOs

Et domui tuae munitio, & tuitio
bo cos in Domino Deo suo, & non sal-
uabo cos in arcu, & gladio, & in bello, &
in equis, & in equitibus.

* Et ablauct cam quæ erat absque mi-
sericordia. Et concepit & peperit filium.
* Et dixit, Voca nomé eius Non popu-
lus meus; quia vos non populus meus, &
ego non ero vester.

* Et erit numerus filiorum Israel quasi
arena maris, quæ sine mensura est, & non
numerabitur. Et erit in loco vbi dicitur
eis, Non populus meus vos, dicitur eis Fi-
lij Dei viucentis.

תרגום יונתן

פתיח

נבואה מן קודם יודעה עם השע בר בארי בימי עזרת יוחם אחי ויחזקיה סלכא דבית יהודה ובימי ירבעם בר נבואה
 סלכא דישרעל : שריות פתיחא דרבינו בחושע ואמר ווי לחושע אול אחבכי על יחבי קרחה פתיחא דאנא דאנא מוספין

לסתמי ארי סתמי ושמעון דירי ארעא סתמי פלחנא ריוו : ושמעון דירי ארעא סתמי פלחנא ריוו :
 עלי תינח יחרון ואוספיו ועבדו עובדי בישוי : ושמעון דירי ארעא סתמי פלחנא ריוו :
 טענות דאשר יהוא בן רעאל דקטלנו על דפלחנא דאנא ויחבי מן חבוי אף אנא לסתמי בחר עקלנא דביתיה ודי בלו בלו אחטא בכה דם
 זבי על בית יהוא ואבטל סלכחא סתמי וישרעל : ויהוא בענא יהוא ואחבר יח חקוף עבדי קרב ושרעל במישר וקרעל :

ואוספיו עוד ועבדו עובדי בישוי ושמעון דירי ארעא סתמי פלחנא ריוו : ושמעון דירי ארעא סתמי פלחנא ריוו :
 וחבון סתמי אשכנא לחון : ועל דבית יהודה ארעא סתמי פלחנא ריוו : ושמעון דירי ארעא סתמי פלחנא ריוו :
 בסוסין ובפרשין : ודידותו דאחזקיה לבני עסמא אשכחון דלא הוו דחסינא בעובדיה ואוספיו ועבדו עובדי בישוי :

ואמר קרי שמחון לא עמי ארי אחון לא עמי בקרית אחון סתמי פתיחא ריוו : ושמעון דירי ארעא סתמי פלחנא ריוו :
 ויהי סתמי פתיחא ריוו : ויהי סתמי פתיחא ריוו : ויהי סתמי פתיחא ריוו : ויהי סתמי פתיחא ריוו :

ואחזקיה הוה לא עמי אחון וחבון ויהוא סתמי פתיחא ריוו : ושמעון דירי ארעא סתמי פלחנא ריוו :

cions cita també algunes lectures de Kimhi, de R. Sal. (: Rabbi Salomone, és a dir, R. Salomó bar Isaac: Rashi), del Bahal Ar. (: Aruk de R. Natan) i d'Elia. (: Elies Levita).

En aquest mateix vol. VIII, l'opuscle intitulat "Loca ex chaldaica paraphrasi reiecta, quae supervacanea esse videbantur", no es fa referència a cap fragment del TgOs que s'hagi suprimit perquè semblava superflu.

Hem usat en el nostre treball l'exemplar d'aquesta Políglota que hi ha a la Biblioteca Pública Episcopal de Barcelona.

2.3. Grups Textuals

L'aparat de variants consonàntiques de la nostra edició mostra que els diversos mss. i edicions impreses que hem col·locacionat contenen un text realment força unitari, amb un nombre relativament reduït de variants que contrasta notablement amb la diversitat de lectures que contenen els mss. dels Tgs no-oficials⁸⁶. Cal dir que la immensa majoria de les variants consonàntiques afecten sols una paraula d'un verset determinat.

Els Fragments Babilònics del TgOs que hem editat, atès el seu caràcter molt fragmentari, no permeten arribar a cap conclusió respecte al text consonàntic que transmeten.

Les variants dels fragments babilònics de TgOs respecte al text base, són les següents:

	<u>ms. - Z</u>	<u>fragments babilònics</u>
2,16	האנא	הא אנא (Eb 54)
2,16	נביא	נביא (Eb 54)
10,1	איתחי	כר איתחי (Eb 16)

	<u>ms. z</u>	<u>fragments babilònics</u>
10,6	ביח	דביח (Eb 16)
10,6	ממלכי	מיממילכי (Eb 16)
10,8	דיגלון	יגלון (Eb 16)
10,12	באורחא	באורח (Eb 16)
10,12	האבכל	הבכל (Eb 16)
10,12	וייתי	וייתי (Eb 16)
10,14	בנין	(ב)ניא (Eb 16)
10,15	בהיח	בס(ופא בהיח) (Eb 16)
10,15	ואתכנע	איחכנע (Eb 16)

Crec que el conjunt d'aquestes variants és massa poc significativa per poder-ne treure cap conclusió.

Els dos mss. iemenites crec que palesen un cert parentiu textual. Tenen lectures consonàntiques úniques, és a dir, que la lectura coincident de z i v divergeix de la resta de mss. i edicions a:

	<u>mss. z - v</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
1,3	אם	ואם
3,2	דיקבון	דיהון מקרבין
4,14	עם	ועם
9,4	ביח	בביח
10,2	על	סן
11,3	נסילחנון	ונסלחינון / ונסלחנון
12,1	ביח	דביח
12,1	ביח	דביח
12,11	עבוי	—
13,9	הוי	היה
13,15	עלוהי	עליהון
14,4	דהור	כד הור

Amb tot, el nostre text base z també té un bon nombre de lectures consonàntiques en què ell és l'únic testimoni:

	<u>ms. z</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
1,3	לאודיתא	---
2,7	סעות	---
2,9	עוד	---
2,24	ישראל	---
3,1	בעלה	בעלה ומזניא עלוהי
6,5	רעותי	רעותי ודיני
8,2	בכין	בכל
8,4	במימרי	ממימרי
8,6	צרוך	צרוך הוא
9,13	פלחן	לפלחן / לפולחן
10,1	לאיגודיהון	לאיגודיהון כד
10,8	ויהון	דיהון
12,4	הא	הלא
13,2	יעבדון	ועבדו
13,14	ממחבלא	וממחבלא

I el mateix passa amb el ms. v:

	<u>ms. v</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
1,2	ואנון	ואנון
2,9	---	יתהון
3,5	דחלתא	פלחנא
4,13	ותחוח	תחוח
5,6	לא	ולא
5,13	ושלח	ושלחו
5,14	במימרי	מימרי
8,6	גבי	גבי
8,12	---	אוריתי

	<u>ms. v</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
9,2	וממעצרא	וממעצרתא
9,4	לא	ולא
9,4	ודבזיהוון	דבזיהוון
9,16	יביש	ויביש
10,15	ואחכנע	ואחכנע
13,4	אלה	אלא
13,5	צריכין	תאיבין
13,9	דבית	בית
13,10	ושלטונין	ושלטון
13,14	ומפחנמי	ופחגמי

Els mss. f, u, c, no sembla que es puguin emparentar textualment ni entre ells, ni amb cap altre text dels que hem col.lacionat. Les lectures en què algun d'aquests mss. és l'únic testimoni són molt abundants, i no es noten coincidències significatives amb cap altre ms. o edició impresa.

Els dos mss. d'Alfonso de Zamora - m a - transmeten substancialment el mateix text del Tg0s. Tenen lectures úniques que divergeixen de tots els altres textos emprats a:

	<u>mss. m - a</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
1,4	משיה עמא מבודיא	שומהוון מבודיא
2,12	—	יח
3,1	ודחים	רחים
3,4	מבית	מדבית
3,5	ביח	בר
4,14	נפקן	נפקח
5,9	אודעיה	הודעיה
6,4	לך	לכון
7,13	להוון פריק	פריק להוון

	<u>mss. m - a</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
8,5	בעגלא	בז עגלא
9,9	יחפיע	ויתפיע
10,1	אתיחי עליהון	אייתיחי
סנאה יחזירו קדלהון כד אתיחי		
10,2	יחזירו	יחזר
10,11	אליפת	אלפא
11,10	—	מישיה
11,11	ייחון	יחובון
12,4	דאמיר	אמיר
12,8	די בידיהון	דבידיהון
12,12	לטערוח	לטעון
12,12	כדגורין	כיגריין
13,1	דפלחין	דפלחו
13,5	—	בה
13,7	כניש	כנשא
14,4	אשוד	אחוד

Amb tot, també contenen algunes lectures en què cadascun d'aquests dos mss. s'aparten de l'altre i de la resta de textos.

El ms. m té lectures úniques a:

	<u>ms. m</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
1,5	קרבא	קרב
1,8	—	הור
2,8	בכופיא	בכוביא
4,12	אעי	אעיה
7,6	היא	הוא
7,13	—	קדמי
9,15	ארי כל	דכל

El ms. a divergeix del ms. m i de tots els altres a:

	<u>ms. a</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
2,12	וּגְבַר	וּאִישׁ
4,9	יִקְרֹכּוּן	יִקְרִהוּן
6,4	לִכּוּן גְּבַרִי	לִכּוּן
9,13	חֲבוּ גְּבַרִי	חֲבוּ
14,9	עֲלִיהוּן	עֲלוּהִי
14,9	מִשְׁחֹבֵא	מִשְׁחֹכֵא

Crec que una bona part de les divergències dels mss. m i a entre ells es poden explicar confusions o lapsus de còpia.

Cal observar, a propòsit d'aquests dos mss. m - a, que tot i pertànyer al mateix grup textual, atès que presenten molt poques divergències de contingut en el text consonàntic, molt sovint donen lectures distintes pel que fa a les matres lectionis d'una mateixa paraula. P.ex. TgOs 2,4 té tres paraules que tenen matres lectionis diferents:

m:	וּאִשְׂרָאֵל	a:	וּאִשְׂרָאֵל
m:	קְרוּהָא	a:	קְרוּוּהָא
m:	מִקְבֵּל	a:	מִקְבִּיל

El Dr. Luis Díez Merino, amb *summa gentilesa*, m'ha comunicat en una entrevista personal, la seva hipòtesi a propòsit d'aquests dos mss. targúmics d'A. de Zamora que justifica la quasi-unanimitat en el text consonàntic estricte que transmeten, i al mateix temps explica les divergències abundants pel que fa a les matres lectionis. Segons el professor Luis Díez Merino, cal pensar que tots dos mss. procedeixen d'un mateix model o apògraf, possiblement no vocalitzat - i que ara per ara roman inconegut - que A. de Zamora va copiar tot afegint-

hi les matres lectionis i la vocalització. Cal pensar també que el ms. a, de Salamanca, que és uns quants anys més tardà que el ms. m, de Madrid, va ser copiat sense tenir a la vista l'esmentat ms. m, cosa que explica les divergències respecte a les matres lectionis dels dos mss. que el copista - A. de Zamora - va anar establint a mesura que anava copiant el seu model.

Les dues edicions de la Bíblia Rabínica - b g - estan estrictament relacionades pel que fa al text que transmeten. Molt sovint coincideixen en lectures que els aparten de tota la resta de textos:

	<u>b - g</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
2,1	בִּינִי	לְבִינִי
2,2	רִישׁ	רִישָׁא
2,2	מִן אֲרַע	מֵאֲרַע
2,6	וַיַּח	וְעַל
2,7	אֲרִי	דְּהוּחַ
2,7	כֹּל	וְכֹל
2,18	לְטַעוֹת עַמִּיָּא	לְטַעוֹחַא
3,2	חֲמִשָּׁא	חֲמִישׁוּחַ
4,5	נְבִיִּיא דְּשִׁקְרָא	נְבִיִּי שִׁקְרָא
4,9	לְבַסִּיר	לְדוּבְסִיר
4,14	מְבִיִּיפֵן	בִּיפֵן
5,3	סַעֵן	סַעוּ
5,6	שְׂכִינְתִּי	שְׂכִינְתִּיהַ
5,7	עַמִּיָּן	עַמִּיָּא
5,8	כִּדּוּשׁוֹפְרָא	כִּידּוּשׁוֹפְרָא
5,8	—	עַלִּיהוּן
5,8	בְּמִקְדָּשָׁא	בְּבֵית מִקְדָּשָׁא

	<u>b - g</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
5,8	שיבטא	שבט
5,9	ביח	דביח
5,9	חהי	יהון
5,13	להון	לכון
6,5	עליכון	עליהון
6,11	חוביהון	חובין
6,11	חובין	קצא
7,8	---	אנון
7,15	די אנא	דאנא
7,15	חשבין לאוספא	מוספין לחשבא
7,16	לשרוד	למשרד
7,16	כקשתא	כקשת
8,6	הוא	והוא
8,13	בסרא	בסר
9,3	בארעא	בארע
9,6	ישרון בהון	ישרון
9,8	די יחקיים	דיחקיים
9,8	אלההון	מקושא דאלההון
9,10	עינא דמיא	מבוע דמין
9,10	ארע	ערע
9,10	ואינרון	אנון
9,12	---	אף
9,17	ביני עממיא	בעממיא
10,5	די פלחו	דפלחו
10,8	עקא דמותא	עקא
10,9	חמן	לחמן
10,11	מצרים	מצראי
10,11	כבישין	מכבשין

	<u>b - g</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
10,12	דקושטא	דזכו
10,13	אזעשאחון לכוון	אזעשאחון
11,3	לישראל	ישראל
11,4	במיגרח	במגוח
11,4	נגרחינרון	נגוחנרון
12,1	כדיבין	בכדבין
12,1	ובניכליהון	ובנכלין
12,6	—	יוי
12,12	חקלא	חקלן
13,1	מביח	מרבח
13,1	מזרבבין	מזרבבין
13,5	צודכיהון	צרכיכון
13,9	לאודיתא	לאודיתי
13,12	חוביהון	חסאיהון
13,13	ארי כען	כען
14,1	יחבזעו	יחבזען
14,3	מדבזא	מדבזן
14,10	דיסבר	ויסבר
14,10	בה	בהון

Amb tot, b-g algunes vegades divergeixen en l'ortografia (p. ex. TgOs 4,2 b: מוסיפין g: מוספין; TgOs 6,3 b: במקפיה g: במיקפי(ה)) i altres vegades no hi ha coincidència en les lectures consonàntiques.

b té lectures en què no coincideix ni amb g, ni amb cap altre text a:

	<u>b</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
2,4	חעדי	חעדוי

	<u>b</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
4,2	בני	בנין
4,7	ויקהון	יקהון
4,10	—	בנין
7,6	—	בער
8,4	דאפיקו	דאסיקו
8,7	לודרוח	לודרוח
9,5	תעברו	תעברון
9,8	—	פלחן
11,7	ועמין	ועמי
11,7	יחערעון	יחערעון
12,1	—	הור
12,1	בכך	בבית
12,15	למחסי ועברו להון מחכ(א)	למחסי

g té lectures exclusives a:

	<u>g</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
4,13	ולבט	ולבן
7,4	דאזילהון	דאזי להון
9,10	מאבכא	(excepte c) מאבכה
9,16	גוב	(excepte am) נוב
10,7	ברוחא	ברתיחא
10,14	בביזח	כבזח
13,1	עד	על
13,3	כענא	כענן
13,3	רוח	רוחא
13,15	כמיטרא	במיטרא
13,15	יזוב	יבוז

Creiem que una bona part d'aquestes lectures exclusives de b i g es poden explicar per errors tipogràfics o lap-

sus sense massa importància.

Finalment, la Políglota d'Anvers - o - té un text consonàntic que - a banda de les divergències entre matres lectionis atès que, com ja hem indicat, la Bíblia Règia és molt defectiva - depèn d'un text molt semblant als mss. m-a, que ha estat corregit tenint a la vista possiblement la segona edició de la Bíblia Rabínica de Venècia.

Les coincidències entre m-a-o, que no són compartides per cap altre text es troben a:

	<u>m - a - o</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
1,2	—	נבואה
1,4	חבו אף	חבו
2,1	עברו על פיהגמי	עברו על
2,8	דמספקין	דמפסקין
2,9	—	לפלחן
2,9	לבוני	רבוני
2,10	לה	להון
2,14	חיות	חית
2,17	לה	להון
2,20	חיות	חית
2,23	לצלוחכון	צלוחכון (excepte f)
4,1	בית	בני
4,2	לשקרא	לשקר
4,3	בחיות	בחית
4,5	ביומא	בימא
4,6	דנשיתא	דאחנשיתא (excepte c)
4,8	חסאת	חסות
4,9	לכהנא	ככהנא (excepte c)
4,12	פולחן אלההון	פלחנא דאלההון

	<u>m - a - o</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
4,13	בוסמיא	בסמין
4,18	זדחימו	רחימו
5,8	דמגבעתא דבנימין	דמגבעתא
5,15	ואיתוב	אתוב
6,10	די בביחאל וכוון	בביח אל
7,12	ויסורין	יסורין
7,16	מעקימות	מעמקות
9,4	ברעוא	לדעוא
9,8	דייקום	דיחקים
9,16	ספיה	נופיה
10,2	ויבוז	יבוז (excepte u)
11,3	רחים	מחאס
12,1	בפולחנא דיי	בפלחני
12,4	איתרבב	אתרבב
12,5	ואיתרבב	ואתרבב
12,7	דיי אלהן	דאלהן
13,14	מוקסול	מיד קסול
14,3	כתוריא	כתורין

I o coincideix només amb les lectures de b-g a:

	<u>b - g - o</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
2,1	ודלא	ולא
2,2	כנישתהון	כנושהון
2,13	חדותהא	חדותה (excepte c)
2,15	כנישת ישראל	כנשתא דישראל
2,16	ליבהא	לבה
2,19	שומהון	משומהון
4,16	כאמר בחיר	כאמר
5,8	במשריתהון	ומשריתהון

	<u>b - g - o</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
6,1	די מחנא	דמחנא
7,2	די קדמי	דקדמי
7,8	אפריים	ישאל
7,15	מיחי עליהון	מיחי
8,2	מצלן קדמי	קדמי מצלן
8,3	די בדיליה	דבדיליה
9,1	חבועין	חבועון
9,14	יוי יח	יוי
9,16	דיקלא	דלקא
10,6	דבית	בית
11,3	כדעל	כיד על
13,9	בית ישאל עובדיכון	עובדיכון בית ישאל
14,9	דבית	בית
14,9	אנא במימרי	במימרי

o té també algunes poques lectures en què no coincideix amb cap altre testimoni:

	<u>o</u>	<u>resta de mss. i edicions</u>
1,4	עמא מבודיא	מבודיא
4,4	ברם על	על
5,5	יהודח	יהודה
10,11	רחמת	רחמא

Penso que aquestes lectures úniques de o, es poden explicar per errors tipogràfics o confusions dels correctors.

3. La llengua del TgOs

El TgOs, com la resta dels Tgs dels Profetes (Anteriors i Posteriors) i el Tg Onqelos del Pentateuc - els anomenats Tgs Oficials - va rebre la seva forma definitiva a Babilònia durant els segles IV-V d.C. Això havia fet pensar que la seva llengua pertanyia al dialecte oriental babilònic de l'arameu, tal com és reflectit en el Talmud de Babilònia⁸⁷. Però un estudi més detallat del text mostra que l'influx babilònic en la llengua dels Tgs Oficials se centra fonamentalment en la vocalització, mentre que la llengua és palestinenca i coincideix fonamentalment amb l'Arameu Mitjà Occidental, que inclou l'arameu de Qumran, el judeo-palestinenc antic i l'arameu del Nou Testament, i el nabateu⁸⁸, que en conjunt s'estén dins d'un marc cronològic que es pot situar entre el segle II a.C. i el segle II d.C.

Abraham Tal que ha estudiat amb precisió l'arameu del Tg dels Profetes Anteriors⁸⁹, ha arribat a la conclusió que aquesta llengua és un arameu bàsicament literari, però que presenta algunes infiltracions de la llengua dialectal parlada, i que s'ha de situar a Palestina abans de l'esclat de la revolta de Bar Kokeba del 135 d.C.⁹⁰.

A. Tal considera que les seves conclusions no es poden fer extensives al Tg dels Profetes Posteriors, perquè aquest sovint conté glosses haggàdiques, i sol ser més parafràstic que el Tg dels Profetes Anteriors⁹¹. Per a Tal, la llengua del Tg dels profetes Posteriors és una llengua aramea "mesclada" que inclou formes lingüístiques més tardanes que també apareixen en els Talmuds i en els Tgs Palestinencs. Però aquesta apreciació de Tal, tal com ha anat demostrant en diversos estudis el

professor Josep Ribera⁹², és precipitada, ja que l'anàlisi en detall de l'arameu dels diversos llibres del Tg dels Profetes Posteriors mostra que la gramàtica del text arameu que és traducció literal de l'hebreu, i la gramàtica de les glosses targúmiques és idèntica, i pel que fa al lèxic, no es pot demostrar que es pugui fer una distinció clara entre els dos nivells - literal i parafràstic - esmentats per Tal⁹³. D'altra banda, en el lèxic del Tg dels Profetes Anteriors, s'hi poden detectar infiltracions de mots tardans en la mateixa mesura que aquests es poden trobar també en l'arameu del Tg dels Profetes Posteriors⁹⁴. De manera que, cal concloure - segons ha demostrat el professor Josep Ribera - que l'arameu del Tg dels Profetes Posteriors és un arameu pre-dialectal que s'ha de situar en territori palestí, en els segles I-II d.C., i que presenta alguns retocs posteriors de procedència babilònica⁹⁵.

Pel que fa a l'arameu del TgOs, aquí sols volem oferir una panoràmica centrada exclusivament en alguns aspectes de la morfologia de la llengua, i en l'anàlisi diacrònica de diversos mots del lèxic. Cal dir que a nivell morfològic la llengua de traducció i la llengua de parafrasis del TgOs no presenta cap diferència.

Tot seguit establím les taules de paradigmes de les diverses categories gramaticals, i els quadres de la distribució diacrònica de diversos elements del lèxic, tal com es presenten en el TgOs:

1. Pronoms personals

1a pers. sing.	אֲנִי (2,10)	plur.	אֲנֵינוּ (8,2)
2a pers. sing. masc.	אַתָּה (4,6)	plur.	אַתֶּם (1,9)
2a pers. sing. fem.	---	plur.	---
3a pers. sing. masc.	הוּא (6,1)	plur.	הוּנֵם (2,6)
3a pers. sing. fem.	הִיא (2,4)	plur.	---

2. Suffixos pronominals

Nom en singular:

suffixos en sing.

1a pers. אֲנִי (1,9)

2a pers.masc. אַתָּה (4,4)

2a pers.fem. ---

3a pers.masc. הוּא (3,5)

3a pers.fem. הִיא (2,4)

suffixos en plur.

1a pers. אֲנֵנוּ (14,4)

2a pers.masc. אַתְּמוֹן (9,1)

2a pers.fem. ---

3a pers.masc. הֵמוֹן (1,9)

3a pers.fem. ---

Nom en plural:

1a pers. אֲנֵנוּ (2,7)

2a pers.masc. אַתְּמוֹן (2,8)

2a pers.fem. ---

3a pers.masc. הֵמוֹן (11,6)

3a pers.fem. הֵמוֹן (2,4)

1a pers. אֲנֵנוּ (14,4)

2a pers.masc. אַתְּמוֹן (2,3)

2a pers.fem. ---

3a pers.masc. הֵמוֹן (2,7)

3a pers.fem. ---

3. Demonstratius

זֶה (10,15) "aquest, això"

זֹאת (5,1) "aquesta"

אֵלֶּיךָ (7,16) "aquests, aquestes"

4. Interrogatius

מָה (6,4) "què?"

מִי (14,10) "qui?, què?"

5. Numerals

Els únics numerals que apareixen en el TgOs són:

אֶחָד (2,2) "un"

שְׁתֵּי (10,10) "dos"

חֲמִישָׁה (3,2) "quinze"

6. Verb

sing.	Perfet		Imperfet	
1a pers.	כָּחִיחַ	(8,12)	אֲשׁוּבָה	(1,6)
2a pers.masc.	---		תִּדְעַ	(13,4)
2a pers.fem.	---		---	
3a pers.masc.	זָגֵלָה	(12,1)	יִשְׁלוּט	(11,5)
3a pers.fem.	וּשְׁבָקָה	(2,15)	תִּדְרֹוּף	(2,9)
plur.				
1a pers.	יִדְעֵנָה	(8,2)	וְנִחֹב	(6,1)
2a pers.masc.	וְנִסְיֵיכֶוּן	(4,13)	תִּפְלִחוּן	(2,18)
2a pers.fem.	---		---	
3a pers.masc.	עָמְרוּ	(2,1)	יִתְבֹּוּן	(3,4)
3a pers.fem.	---		---	

Imperatiu

sing.		
2a pers.masc.	אִיזֵל	(3,1)
plur.		
2a pers.masc.	אִימְרוּ	(2,3)

Infinitiu

pe ^c al	מִשְׁבֵּק	(1,6)
pa ^c el	כִּסְאָה	(2,11)
'af ^c el	לְאוֹסֵפָא	(4,8)
'itpe ^c el	לְאַחַפְרֵעָא	(4,9)

7. Partícula d'acusatiu

a) sense cap signe: דִּרְוּוּף שֵׁלֵם (2,9)"i ella perseguirà la pau".

b) amb la partícula -ל: אֲסוּיָאֵר לַחֲבֵלָא (9,9) "han multiplicat la corrupció."

c) amb la partícula יח: יַח קִלְנָה לְכַסְאָה (2,11) "per cobrir la seva muesa."

8. Determinació del nom

a) hebreu determinat יְהוּדִים determinat en el Tg טוּרִיָא (4,13).

b) hebreu indeterminat רִיחַ indeterminat en el Tg רִיחַ (4,12).

c) hebreu indeterminat וְנִיחַ determinat en el Tg זִלְוִתָא (4,11).

9. Mots del TgOs que es troben en l'arameu clàssic, però no en l'arameu mitjà:

96
אבא

97
אכלי (כלי)

98
אחעשו (עשו)

10. Mots del TgOs que procedeixen de l'arameu clàssic, però que sols s'han mantingut en l'arameu mitjà oriental:

99
אינורא

11. Paraules del TgOs que provenen de l'arameu clàssic i que sols s'han conservat en l'arameu mitjà occidental:

100
ולרא

101
מועדא

102
סעדא

12. Mots que no es troben en l'arameu clàssic, i que són específics de l'arameu mitjà occidental:

103
אחסנתא

104
אפור

במחא	105
גמל	106
מחי	107
מישרא	108
מחברא	109
מחכא	110
נופא	111
נפקח ברא	112
עבדא	113
קדומא	114
דבונא	115
דש	116
שופרא	117
סקוצא	118

13. Paraules que no es troben en l'arameu clàssic i que són específiques dels dialectes orientals de l'arameu mitjà:

חלשוחא (apareix en el siríac)¹¹⁹

צלמנא (apareix en el Talmud Babli)¹²⁰

חיובתא¹²¹

D'aquestes taules de diversos aspectes significatius de la morfologia i del lèxic de l'arameu del TgOs es pot concloure que la llengua del nostre Tg presenta una gran afinitat amb l'arameu clàssic (cf. el pronom אַנְחָא¹²²; els sufixos pronominals אַ- , וְהִי¹²³; gairebé tota la conjugació verbal¹²⁴, etc.), i una perfecta consonància en les innovacions que s'hi introdueixen, amb les formes dels altres dialectes de l'arameu mitjà (qumran, nabateu, palmirè)(cf. el pronom אַנְוִן¹²⁵, el demostratiu וְיִן¹²⁶, la partícula d'acusatiu הִי¹²⁷). Els

elements del lèxic que hem considerat mostren que la llengua no presenta desviacions dialectals estridents, tot i que abunden les solucions lèxiques de procedència palestinenca. Finalment, cal remarcar que en l'arameu del TgOs, no s'hi fan presents les innovacions morfològiques que caracteritzen l'arameu tardà.

De tot plegat es pot concloure que l'arameu del TgOs - almenys pel que afecta els aspectes de la seva morfologia i del lèxic que nosaltres hem pres en consideració - pertany a l'arameu mitjà (segle II a.C.-II d.C.), com l'arameu de la resta dels TgsOficials.

4. Del llibre d'Os al TgOs

El Tg és fonamentalment una traducció del text bíblic - escrit en hebreu - a l'arameu, ara bé, no és una traducció servil, sinó una versió interpretada a partir del mètode hermenèutic conegut amb el nom de derash¹²⁸.

Intentar precisar el grau d'afinitat del text hebreu que serveix de base per realitzar la traducció targúmica - la Vorlage -, amb el Text Masorètic que coneixem actualment és molt difícil. Cal tenir en compte d'una banda, que el Tg és en primer lloc, una traducció d'una llengua a una altra que té unes característiques idiomàtiques diferents, i d'altra banda, cal també tenir en compte les llibertats estilístiques - sempre difícils de ponderar - que un traductor es pot haver pres a l'hora d'interpretar un text. Així el hapax legomenon d'Os 2,14 אַחַזְזָה "sou, salari d'una prostituta"¹²⁹, el Tg l'interpreta amb el mot arameu אַחַזְזָה, aquí amb el sentit de "valuós". Aquest exemple ja permet observar que sovint, la llibertat amb què el Tg tradueix és força gran, de manera que inferir quin pot ser el text que el Tg està traduint, fins i tot en el cas que coincideixi en la interpretació amb altres versions antigues - que també es poden haver pres les mateixes llibertats interpretatives - , entra sempre dintre del camp de les conjetures.

En el cas del TgOs, els casos que indiquem a continuació, en què sempre coincideixen diverses versions antigues,¹³⁰ podrien pressuposar que el Tg tradueix un text que podria ser distint del Text Masorètic - textus receptus - actual.

1. Variants documentades en alguns mss. de la tradició masorètica:

<u>Lloc</u>	<u>TM</u>	<u>Text que el Tg sembla que tra- dueix:</u>	<u>Versions que coinci- deixen amb el Tg:</u>
Os 4,8	נפשו	נפשם	Sim, Teod, LXX, Pesh, Vulgata
Os 4,12	החעה	החעם	LXX, Pesh, Vulgata
Os 9,2	בה	בם	LXX, Pesh, Vulgata

2. Variant no testimoniada per la tradició masorètica:

Os 11,3	קחם	אקחם	LXX, Pesh, Vulgata
---------	-----	------	--------------------

El poc pes específic que tenen aquestes variants fan pensar que la Vorlage hebrea del TgOs no devia ser substancialment diferent del text hebreu masorètic actual.

El pas del llibre bíblic d'Os al TgOs es fa per l'aplicació del conjunt de principis, tècniques i mètodes que constitueixen el mètode deràshic.

Possiblement els dos principis fonamentals del derash targúmic són: la unitat de la Paraula de Déu¹³¹ i la seva plenitud de sentit¹³², de manera que la versió targúmica ha d'interpretar el text bíblic, a la llum de la mateixa Bíblia, a fi de fer-lo entenedor, i al mateix temps l'ha d'actualitzar i enriquir doctrinalment.

Atès que l'Esriptura s'ha d'explicar per la mateixa Esriptura, el TgOs aprofita uns termes geogràfics que apareixen a Os 5,8 per fer una llarga glossa relacionada amb la història de Samuel i Saül (1Sa 8) en què són citats els mateixos indrets.

Pel principi de la plenitud de sentit el TgOs 6,2

afirma la doctrina de la resurrecció dels morts, que era una creença que s'havia anat estenent entre el poble d'Israel del segle IIIa.C., i que el Tg fa seva¹³³.

La voluntat catequística dels targumistes que té com a finalitat fer planers i entenedors textos a voltes obscurs i difícils, es manifesta tot sovint en forma de petites glosses que acosten el text a aquell que l'escolta - en la litúrgia sinagoga - o el llegeix en la Bet Midrash. P. ex. Os 11,1: "Quan Israel era jove, jo l'estimava", i el Tg hi afegeix "i l'apropava al meu culte", que és una glossa que vol aportar un plus religiós i moral a l'afirmació del text bíblic.

Els procediments que el Tg usa per realitzar la seva interpretació del text de l'Esriptura són diversos¹³⁴.

Aquí exemplificarem, sense cap pretensió de ser exhaustius, els mètodes més significatius que es troben en el TgOs:

1. Al-tigre (: no llegeixis així, sinó...): és un procediment que demana una lectura diferent del text. Pot tenir diverses modalitats:

1.1. Tiqqune Soferim: el TM d'Os 4,7 אָמִיר , cal llegir-lo תִּמְרֵי tal com fa el Tg.

1.2. Qere-Ketib. El Tg segueix el Qere יוֹנָתָן¹³⁵ a Os 10,10.

1.3. Canvi de la divisió entre paraules: Os 6,5 ומשפטיו אור Tg: ומשפטי כאור .

1.4. Canvi de vocalització: Os 1,2 (Tg: דָּבַר); Os 7,6 (Tg: אֶפְתָּח); Os 9,1 (Tg: אֵל).

1.5. Desaparició de matres lectionis: Os 7,14 יִסְרוּ Tg: יִסְרוּ .

1.6. Canvi d'ordre de les consonants d'una paraula: Os 6,3 יֹרֵה Tg: יִרְוֶה .

1.7. Canvi de singular a plural, que és molt freqüent al llarg de tot del Tg¹³⁶. P. ex. Os 9,1 אל תשמח
Tg אל תשמחו .

2. Tarte mašma^c: Segon sentit; és a dir, es tradueix un mot emprant una de les diverses accepcions que pot tenir. P.ex. Os 12,8 ירדו que pot significar "Canaan" o "mercaders",¹³⁷ el Tg ho interpreta en aquest segon sentit.

3. Paronomàsia, que permet passar del sentit d'un mot al d'un altre que té un so o una grafia semblants. Així el nom propi ילמן "Xalman" d'Os 10,14, és traduït pel Tg per ילמן "just".

4. Les set regles hermenèutiques antigues del judaisme atribuïdes a Hil.lél¹³⁸, són força usades en tota la literatura targúmica¹³⁹, atès que justifiquen el recurs als llocs paral·lels de l'Esriptura en totes les seves possibilitats. El TgOs, p. ex., aplica de manera ben clara la regla II - geze-
ra šawa, que permet relacionar dos textos perquè contenen el mateix mot - a TgOs 1,2 que el Tg relaciona amb 2Re 10,11 perquè tots dos textos contenen el mot Jizreel; i a TgOs 5,8, relacionat amb lSa 8,4-22 perquè tots dos textos comparteixen la referència a Ramà.

Aquests són al nostre parer els procediments principals usats pels targumistes per realitzar la seva tasca de traducció, que ahora és interpretació i actualització, del llibre del profeta Osees.

5. Els grans temes doctrinals del TgOs

Els targumistes incorporen dins de la seva traducció interpretació dels llibres bíblics tot un seguit de concep-

tes i idees que caracteritzen els principals centres d'interès teològic d'aquests intèrprets de l'escriptura.

El TgOs, a nivell teològic té especial cura a remarcar els aspectes següents:

1. Déu¹⁴⁰ és el Senyor d'Israel (TgOs 2,1) que salva el seu poble Israel i intervé en la seva història (TgOs 10,11) però el poble és obstinat i rebel i s'esgarria (TgOs 11,2). Déu es complau en els qui practiquen el bé i la seva Llei (TgOs 6,6); però Israel s'ha allunyat de Déu anant darrere els ídols (TgOs 3,1). Per obtenir el perdó, cal que Israel es converteixi amb sinceritat (TgOs 14,5), que confessi que Déu és el seu únic Senyor (TgOs 8,2) i que retorni al culte (TgOs 14,3) i a la Llei (TgOs 2,3).

El Tg té, generalment, una forta tendència reverencial respecte a Déu, de manera que tendeix a evitar les expressions metafòriques de caràcter antropomòrfic que apareixen en el llibre d'Os. Aleshores, els homes, per al Tg, no tenen relació "amb" el seu Déu, sinó "davant" d'Ell. Així, en el TgOs es diu que cal pregar davant del Senyor (TgOs 7,7.10); témer davant del Senyor (TgOs 10,3), i que les obres dolentes d'Israel són revelades davant del Senyor (TgOs 5,3; 7,2; 9,15). Però les expressions més importants amb què el TgOs es refereix a Déu i expressa la seva manera de ser i actuar són: Paraula o Memra, i Presència o Šekinah. Ambdós són conceptes d'una gran riquesa teològica.

La Paraula té existència per l'eternitat (TgOs 11,9), i aquesta mateixa Paraula és la que salva els homes (TgOs 1,7). Fou ella qui actuà en la Pasqua d'Egipte (TgOs 3,2) i ella era sol.lícita envers el poble en el desert (TgOs 11,4). Però el poble és infidel i es rebel·la contra la Paraula del Senyor

(TgOs 5,7.8; 6,7; 7,13.14), i per causa d'aquesta infidelitat a la Paraula, Israel esdevindrà desterrat (TgOs 9,17) i durament castigat (TgOs 2,11; 5,14; 10,10; 13,8.14); però també és la Paraula qui reunirà aquests exiliats (TgOs 11,10) i serà la seva ajuda (TgOs 11,11). La Paraula acollirà la pregària del poble, quan aquest es converteixi, i per ella, Déu tindrà misericòrdia d'Israel i el perdonarà (TgOs 14,9).

La Šekinah és la presència divina enmig del poble d'Israel, vinculada especialment amb el culte del temple. El Senyor ha establert el seu poble "en la terra de la casa de la seva Presència" (TgOs 2,25), però per causa de la infidelitat del poble al culte i a la Llei divina, el Tg amenaça Israel amb la retirada de la Presència divina (TgOs 2,5; 13,14), cosa que suposaria per a Israel, la pèrdua de la protecció divina (TgOs 5,15) i la desgràcia (TgOs 5,6; 9,12).

2. Israel¹⁴¹. La imatge que el TgOs dona d'Israel s'enquadra dintre de tres grans àmbits. En primer lloc, dins del que podríem anomenar una reflexió històrico-teològica sobre Israel; en un segon moment, formulant una reflexió sobre l'espiritualitat del culte d'Israel; i en tercer lloc, establint el model ètic del poble de Déu.

a) La reflexió històrico-teològica sobre Israel, del TgOs.

El Tg té molt d'interès a recordar els grans fets transcendentals que han configurat la història religiosa d'Israel, a fi de treure'n una lliçó edificant des del punt de vista religiós i moral. Així recorda que Déu es va revelar als Patriarques - Abraham, Isaac i Jacob -, i que va fer conèixer el seu nom per mitjà de Moisès (TgOs 12,6). La Paraula del

Senyor salvà el seu poble d'Egipte (TgOs 3,2; 10,11; 14,4) i li donà una terra bona (TgOs 6,7), perquè Israel seguia il·lusionadament la Paraula, i Déu obrava a favor d'ells miracles i prodigis (TgOs 2,17). Però, com a contrapunt a aquesta sol·licitud divina envers el seu poble, el Tg recorda les infidelitats d'Israel: la rebel·lió contra la Paraula per nomenar-se un rei (TgOs 10,9), les aliances històriques amb Egipte i l'exili (TgOs 7,11; 8,9), que ha estat causat pels pecats d'Israel (TgOs 1,8; 10,1.8).

b) L'espiritualitat cúltica d'Israel.

Per al TgOs, el culte que Israel ha de donar al seu Déu és un lloc teològic d'importància cabdal, perquè el culte és font de benedicció divina, i de salvació per a Israel.

El Tg recorda que el poble de Judà va continuar existint sense ser destruït perquè donava culte davant del Senyor en el Santuari, i que, per aquest fet, és anomenat poble sant (TgOs 12,1). El poble vivia bé quan donava culte al Senyor i no seguia els ídols (TgOs 2,9.18); però Israel ha abandonat el culte i ha adorat els ídols (TgOs 1,2; 2,15; 4,17; 8,14), i per això li sobrevindrà la desgràcia, la destrucció, l'exili i l'esterilitat (TgOs 4,10; 5,8; 8,3; 9,11). Cal que Israel abandoni el culte als ídols i que s'humiliï en el culte veritable, perquè Déu li doni el perdó i la guarició (TgOs 2,4; 3,3; 6,1).

El culte a Déu és tan important en la imatge de l'Israel veritable que vol donar el TgOs, que aquest és considerat com un element fonamental en la seva descripció de l'era escatològica (TgOs 3,5; 14,8).

c) el model ètic d'Israel.

Per al TgOs, Israel viu en la contradicció de ser

un poble de fills del Senyor, que actua de manera corrupta (TgOs 13,15): així no hi ha pregària davant del Senyor (TgOs 7,7), no hi ha qui actuï en veritat, ni qui faci obres de bondat, ni qui camini en el temor del Senyor (TgOs 4,1). Israel, en canvi, dóna culte als ídols (TgOs 1,4; 3,1; 6,10; 9,1), i els seus prohoms - profetes i jutges - són motiu d'es-càndol i d'esgarriament per al poble (TgOs 2,7; 5,11).

Cal que Israel abandoni el pecat i aculli l'oferta de perdó i de conversió que Déu li fa (TgOs 1,3.6), perquè les conseqüències que té el fet que el poble d'Israel es decanti per un model ètic definit per la conversió, el culte i la Llei, o bé per la seva antítesi - l'esgarriament moral i la idolatria - , són màximament serioses, atès que la recompensa que els justos obtindran és la vida eterna, mentre que als malvats els està reservada la Gehenna (TgOs 14,10).

3. La Llei¹⁴² en el TgOs, és un dels elements cabdals que defineix la relació del poble d'Israel amb el seu Déu. Quan Israel practica la Llei, hi ha prosperitat i bondat en el poble (TgOs 9,13; 10,1), i Déu es complau en els qui observen la Llei (TgOs 6,6); però Israel té el cor separat de la Llei (TgOs 10,2), i se n'ha apartat (TgOs 7,16). Això ha ocasionat l'actuació de la ira divina contra Israel (TgOs 2,5), l'exili (TgOs 2,1) i l'amenaça de la retirada de la Presència divina d'Israel (TgOs 13,14).

El TgOs remarca la urgència de la conversió a la Llei perquè Déu tingui compassió i el poble sigui perdonat (TgOs 1,3; 2,3), i ressalta la necessitat de restablir l'ensenyament de la Llei, perquè retorni el bé al poble (TgOs 10,12).

4. El Profeta¹⁴³. Els profetes en el TgOs són els encarregats d'anunciar la conversió a la Llei (TgOs 1,3; 2,3) i el retorn al culte veritable (TgOs 1,2; 3,3) que Déu demana al seu poble (TgOs 10,12) com a condició per tenir misericòrdia d'ell (TgOs 2,3). També és missió del profeta anunciar la desgràcia al poble que ha estat infidel a la Paraula i s'ha allunyat del culte al Santuari (TgOs 5,8).

La contrafigura del Profeta són els profetes de mentida o de falsedat que fan tornar neci el poble que els escolta, a fi que esdevingui insensible als ensenyaments de la Paraula de Déu que transmet el Profeta de veritat (TgOs 2,7; 4,5; 9,7).

5. L'escatologia¹⁴⁴. El TgOs proclama la creença en la resurrecció dels morts¹⁴⁵ per viure davant de Déu (TgOs 6,2), com un dels trets fonamentals de la seva doctrina escatològica.

L'era escatològica en el nostre Tg es caracteritza perquè serà una època d'abundància de bé, de fidelitat al culte i de submissió al Messies (TgOs 3,5; 14,8). Del Messies, fill de David, el TgOs no precisa cap altre tret de la seva missió o personalitat.

Finalment, la doctrina de la retribució també té presència en el nostre Tg. La vida eterna serà la recompensa que rebran els justos perquè hauran "caminat pels camins del Senyor", i la Gehenna és el càstig reservat als malvats que no hauran complert les prescripcions divines (TgOs 14,10).

6. Traduccions del TgOs

La primera traducció de què tenim notícia, del TgOs, és la d'Alfonso de Zamora, al llatí, del ms. Villa-Amil 4 de l'any 1517. L'altre ms. d'A. de Zamora que col·locacionem en la nostra edició, el ms. M-3 de Salamanca, de l'any 1532 també conté en la columna paral·lela al text arameu la traducció llatina. Totes dues traduccions són substancialment idèntiques, molt literals, i en els mss. es presenten amb una gran quantitat d'abreviatures - que d'altra banda són distintes en cadascun dels mss. - amb la finalitat de fer coincidir les línies del text arameu amb les de la traducció llatina, objectiu que no sempre s'aconsegueix, la qual cosa provoca que algunes columnes s'allargassin per la part inferior¹⁴⁶.

La Biblia Sacra o Bíblia Políglota d'Anvers, de l'any 1569-72, en el volum IV, pp. 738-765, conté la traducció llatina del TgOs en les pàgines paral·leles al text arameu. A l'inici de la traducció, p. 739 es llegeix: "Chaldaicae Paraphrasis translatio in Oseam Prophetam, ex Bibliotheca Complutenad hebraicam veritatem ex Chaldaeis exemplaribus correcta, opera B. Ariae Montani". La traducció conté literalismes com ara TgOs 1,2 $\text{רָחַקוּ מִיָּדֵינוּ}$: "errando errabunt", també hi hem detectat algun oblit, com ara la paraula "oli" de TgOs 2,7, o la paraula "or" de TgOs 2,10, que figuren en el text arameu i que, en canvi, no són traduïdes al llatí¹⁴⁷. En algun cas aclareix el sentit del text afegint algun mot en cursiva. P. ex. TgOs 4, "ô viri domus Israel". Cal notar que la traducció d'Anvers a vegades interpreta algun mot arameu en un sentit distint al que li dóna A. de Zamora en la seva traducció. Així TgOs 5,14:

אֶרְבֵּי אֲרָבִים és traduït "transibo" en la Biblia Sacra i "auferam

spolia" per Zamora. De fet, l'arrel aramea **״** pot tenir tots dos sentits "passar, travessar" o "espoliar"¹⁴⁸.

La Biblia Sacra Polyglotta, més coneguda com a Políglota de Walton o de Londres, 1654-1657, edita el TgOs (volum III, pàgines 1-26) - el text arameu del qual procedeix de la Bíblia Rabínica de Buxtorf, Basilea, 1618-1619¹⁴⁹ - i edita també una traducció llatina del seu text que està basada en la de la Bíblia Políglota d'Anvers, però l'adapta amb molta cura al seu text arameu. Així quan la Políglota de Walton té un text més llarg que el de la d'Anvers, això és indicat amb lletra cursiva en la traducció de Londres. P. ex. TgOs 2,9: Anvers:

לרבוני "ad dominum meum"; Walton: **לפולחן רבוני** "ad cultum Domini mei". En el cas contrari, quan el text de Walton és més defectiu que el d'Anvers, ~~aleshores~~, les paraules de la traducció que no figuren en el text editat, són escrites entre parèntesis. P. ex. "(filiorum)" TgOs 11,9, atès que en el text arameu de Walton no hi ha la paraula **כבני**, que sí que és en el text arameu d'Anvers i en la seva traducció llatina.

La primera traducció del TgOs a una llengua moderna és la realitzada per E. Gastwirth a l'anglès en la seva Tesi de Master¹⁵⁰. Aquesta traducció pateix de l'inconvenient, ja remarcat, que crea un text eclèctic que barreja les lectures del ms. v - text bàsic d'Sperber - amb les d'altres mss., especialment el ms. c, i les lectures de les Bibles Rabíniques (b g). És però una traducció correcta, tot i que a voltes conté algun error o alguna interpretació forçada. Així a TgOs 1,8 interpreta l'arrel aramea **שכח** en el sentit d'"oblidar", i aquí cal interpretar-la, creiem, en el sentit de "ser trobat". A TgOs 7,4 comet un error de traducció quan diu "just as they have with evil intent blotted out the covenant", per un text

que creiem que cal traduir "com els qui s'apressen per acomplir un pla malvat". A TgOs 8,6 tradueix la paraula אלהים "ídol" per "duty" (obligació). A TgOs 10,5 tradueix per "search" (cercar) la forma verbal יבוערו "s'alegraran". A TgOs 12,2 s'oblida de traduir la paraula ונזא ("pillatge"). I a TgOs 13,6 tradueix en tercera persona del singular "He fed them", la primera persona זנחנינו (els vaig alimentar).

En aquest moment no tenim notícia que hagi estat publicada cap altra traducció en una llengua moderna del TgOs.

La nostra traducció del TgOs és la primera traducció directa i completa d'un Tg al català. D'acord amb els criteris que segueixen totes les traduccions modernes dels Tgs¹⁵¹, la nostra és una traducció literal molt cenyida al text arameu base que editem. Som conscients que en algunes ocasions la nostra traducció resulta un poc cantelluda, però hem preferit la duresa de l'expressió catalana a la paràfrasi.

Tot i l'esforç que hem fet per cenyir la traducció catalana al text arameu, cal tenir en compte que:

1) En alguna ocasió, i a fi de fer més entenedora o fluida la traducció, hem deixat de traduir algun element gramatical que en català resulta totalment sobrer. P. ex. TgOs 1,2 "els habitants de la ciutat esgarriada que (ells: suprimit) continuen pecant".

2) I a l'inrevés, hem hagut d'introduir en la traducció les partícules gramaticals necessàries perquè el text tingui sentit o sigui gramaticalment correcte. P. ex. TgOs 1,3 "I hi va anar".

3) En alguns casos, a fi d'aclarir el sentit del text hem hagut d'incloure algunes paraules explicatives entre parèntesis dins del text traduït. P. ex. TgOs 1,4: "però (des-

prés)"; TgOs 3,1: "vi (: embriaguesa)".

4) En pocs casos ens hem vist obligats a canviar de nombre algun mot (p. ex. TgOs 14,4: "genets a cavall (literalment: a cavalls)"; TgOs 14,9: "com un xiprer (literalment: xiprers)"), o bé a canviar la categoria gramatical d'altres mots. Així a TgOs 2,16 אמליל תנחומין : literalment "parlaré consolacions", ho hem traduït per "parlaré consoladorament", que creiem que és una expressió més entenedora i més en consonància amb el geni de la nostra llengua.

5) A TgOs 3,1; 6,5; 10,1, on el ms. z té omissions, hem escrit entre claudàtors dins de la nostra traducció els mots omesos per z, però testimoniats per tota la tradició textual, i que són necessaris perquè el text tingui sentit.

6) L'idiotisme arameu ואִתְּוּ לֹאֲרָא , literalment: "i s'han apartat cap enrere", l'hem traduït per "s'han allunyat" (TgOs 5,8); l'expressió ומוחי פסיק (TgOs 6,4; 13,3), literalment "que s'apressa a cessar", l'hem traduïda per "ràpidament desapareix"; כתיף חזק (TgOs 6,9), literalment "amb una espatlla", l'hem traduïda per "de comú acord"; ונגד לידיה (TgOs 7,5), literalment "va atreure a la seva mà", és traduïda "va atreure al seu costat".

7) En l'aparat de variants de la traducció hem intentat traduir totes les variants del segon aparat (variants consonàntiques) arameu. Hem intentat traduir fins i tot detalls ben petits com ara les partícules copulatives i algunes variants que pel context s'observa clarament que són corrupcions. Els mots sinònims arameus de l'aparat de variants, hem procurat de traduir-los per sinònims catalans (p. ex. TgOs 1,4: ben poc / molt poc); però això no sempre ha estat possible, com en el cas de TgOs 4,2 וְאִתְּוּ / וְאִתְּוּ en què tots dos mots signi-

fiquen "jurar", i "jurar" no té en català cap sinònim que pugui ser adequat al matis religiós de significat que el verb presenta en aquest context.

8) Quan el text arameu s'aparta del text hebreu que tradueix, sigui perquè l'interpreta, o bé perquè el glossa, ho indiquem subratllant la traducció. Cal dir, però, que en alguns casos és molt difícil decidir si el Tg tradueix o bé interpreta un text determinat¹⁵².

9) L'expressió aramea דִּיק לִּד la traduïm per "de davant de, procedent de, de part de, des de, ja que, perquè, a causa de". Aquest conjunt d'expressions creiem que cobreix els diversos matisos d'origen, procedència, causalitat, i també de fórmula reverencial que té דִּיק לִּד en el Tg¹⁵³.

10) Hem optat per traduir tots els mots, fins i tot els mots més carregats de sentit teològic com ara מִשְׁרָא "Paraula" o שְׁכִינָה "Presència", que resulta difícil de traduir per causa de la seva complexitat de sentit. En Nom diví יְיָ l'hem traduït per "El Senyor", tal com fan les versions bíbliques modernes, i els noms propis (personals i geogràfics), els hem traduït d'acord amb la forma catalana que estableix l'Onomàsticon Bíblic Hebreu-Català¹⁵⁴.

7. A P È N D I X

P A R A L . L E L S ' D E L T g O s

En l'aparat inferior de la nostra traducció del TgOs indiquem - sense cap pretensió d'exhaustivitat - els paral.lels que hem pogut localitzar del nostre Targum en la literatura jueva antiga i en el Nou Testament.¹⁵⁵

Realitzar un escorcoll complet dels paral.lels que la versió aramea del llibre d'Osees té en la resta de la literatura targúmica - especialment en el corpus del TgJon - i de les petjades que ha deixat en les literatures rabínica i cristiana antiga és una tasca indubtablement interessantíssima, però que queda molt més enllà dels límits d'aquesta tesi. La nostra aportació és tan sols una primera aproximació dins d'aquest camp d'estudi.

RESUM I CONCLUSIÓ

RESUM I CONCLUSIÓ

Aquesta tesi ha tingut un quintuple objectiu:

1) L'edició del TgOs a partir del ms. iemenita Or. 1474 de la British Library de Londres, i dels fragments babilònics coneguts d'aquest Tg (Eb 54, Eb 16, Kb 7).

2) La col.lació del text base amb els mss. i edicions impreses següents: el ms. Or. 2211 (edició d'A. Sperber) de la British Library, el Còdex Reuchlinianus, el Còdex Urbinate 1, el ms. 7 de la Montefiore Library, el ms. Villa-Amil 4 d'Alfonso de Zamora, i el ms. M-3 d'Alfonso de Zamora. Les edicions impreses que hem col.lacionat són: la Primera i Segona edició de la Bíblia Rabínica de Venècia, i la Bíblia Políglota d'Anvers. Aquesta col.lació ha fixat el conjunt de totes les variants ortogràfiques i consonàntiques que hem detectat entre el text base i els mss. col.lacionats.

3) La realització de la traducció catalana amb totes les variants contingudes en l'aparat de variants consonàntiques de la nostra edició.

4) La realització de les concordances del TgOs a partir del text base de la nostra edició.

5) L'estudi del TgOs tenint en compte els aspectes següents: a) Qüestions generals (el Tg Jonatan ben Uzziel dels Profetes, Sitz im Leben, data i lloc d'origen, història de la investigació sobre el TgOs); b) Característiques de la nostra edició, descripció dels mss. i edicions emprats, grups textuals; c) La llengua del TgOs; d) L'aplicació del mètode deràshic en el TgOs; e) Els grans temes doctrinals del TgOs; f) Les traduccions del TgOs; g) Els paral.lels del TgOs.

Creiem que la nostra edició aporta elements d'interès per a la filologia aramea, en tant que dóna a conèixer com a text base del Tg0s un text iemenita inèdit, acompanyat dels fragments babilònics que hem pogut recopilar, que tot i que són força escadussers, són els únics testimonis que han persistit amb masora original babilònica del Tg0s.

L'aparat de variants és interessant per la seva completesa, tant en variants ortogràfiques - en aquest aspecte l'edició d'Sperber és molt defectiva - com en variants consonàntiques - que hem vist que Sperber en aquest sentit també conté nombrosos lapsus i omissions. D'altra banda incorporem en l'aparat de variants les lectures de tres manuscrits - el Còdex Urbinati 1, i els dos manuscrits d'Alfonso de Zamora - que encara no havien estat mai col·lacionats en el text del Tg0s.

Creiem que la nostra edició tant per l'interès intrínsec del text bàsic, com per la varietat de testimonis col·lacionats exhaustivament en l'aparat de variants, constitueix una aportació fonamental per a una posterior edició crítica del Tg0s.

La traducció catalana - que és la primera traducció al català d'un Tg - creiem que pot ser d'interès a estudiosos de matèries afins a la literatura targúmica, especialment als estudiosos del Nou Testament, atès que va proveïda d'un aparat de llocs paral·lels que pot contribuir a il·lustrar les coincidències i divergències dels antics intèrprets jueus i cristians, en la seva interpretació del llibre del profeta Osees.

Les concordances del Tg0s, que són les segones que es realitzen del Tg Jonatan ben Uzziel dels Profetes - després de les concordances del TgIs establertes per J.B. van Zijl -,

són un instrument de treball per estudiar la llengua del Tg i la seva manera de traduir el Text Hebreu.

Finalment, el nostre estudi introductori - que en cap cas no té la pretensió de ser una anàlisi exhaustiva de totes les qüestions vinculades amb el nostre Tg - creiem que tracta de manera panoràmica una sèrie de punts potser poc coneguts pel que es refereix al TgOs, i intenta d'aportar-hi alguna clari-fica.

En conjunt aquest treball vol ser una aportació al coneixement del que seria tan sols un petit arbre dins del bosc esponerós que constitueixen les versions aramees de la Bíblia. Esperem haver-hi reeixit.

NOTES

N O T E S

1. Sobre el Tg dels Profetes Anteriors, cf. les edicions recents d'E.MARTÍNEZ BOROBIO, Targum Jonatán de los Profetas Primeros en Tradición Babilónica: I-II Samuel. Madrid, 1987; E.MARTÍNEZ BOROBIO, Targum Jonatán de los Profetas Primeros en Tradición Babilónica: Josué-Jueces. Madrid, 1989. Cf. també la traducció anglesa de D.J.HARRINGTON-A.J.SALDARINI, Targum Jonathan of the Former Prophets. Edinburgh, 1987.
2. Cf. l'edició de J.RIBERA, Targum Jonatán de los Profetas Posteriores en Tradición Babilónica: Isaías. Madrid, 1988, i la traducció del mateix autor: J.RIBERA, El Targum de Isaías. València, 1988.
3. Cf. la traducció de R.HAYWARD, The Targum of Jeremiah. Edinburgh, 1987.
4. Cf. la traducció de S.H.LEVEY, The Targum of Ezekiel. Edinburgh, 1987.
5. Cf. R.LE DÉAUT, Introduction à la Littérature Targumique. Roma, 1966, pp. 124-125. B.GROSSFELD, "Bible Translations: Ancient Versions: Aramaic: The Targumim", Encyclopaedia Judaica (Jerusalem, 1971) vol. 4, cols. 846-847. J.RIBERA, El Targum Babilónico a los Profetas. (Resumen de la Tesis Doctoral). Barcelona, 1974, pp. 5-6. M.TARADACH, El Midrash. Introducció a la literatura midràshica, als Targumim i als Midrashim. Barcelona, 1989, pp. 74-75.
6. San 94b; MQ 28b.
7. Cf. L.SMOLAR-M.ABERBACH, Studies in Targum Jonathan to the Prophets. New York, 1984, p. XIX. P.CHURGIN, Targum Jonathan to the Prophets. New Haven, 1927, pp. 9-16.
8. De la mateixa manera que Onqelos sembla la transcripció aramea del nom Aquila - autor d'una versió molt literal de la Bíblia al grec - Jonatan seria la forma aramea de Theodotion. Theodotion és l'autor d'una altra versió grega pre-cristiana de la Bíblia Hebrea. Cf. D.BARTHELEMY, Études d'Historie du texte de l'Ancien Testament. Gotinga, 1978, pp. 66-90. (Aquesta obra és en gran part una reimpressió de l'obra del mateix autor: Les devanciers d'Aquila. Leiden, 1963).

- 9.Cf. J.RIBERA, "El Targum", Butlletí de l'Associació Bíblica de Catalunya 29(1986) p.3.
- 10.Sobre la litúrgia sinagoga cf. R.LE DEAUT, Introduction à la Littérature Targumique. Roma, 1966, pp. 38-51. C.PERROT, La Lecture de la Bible dans la Synagogue. Hildesheim, 1973. J. MANN, The Bible as Read and Preached in the Old Synagogue. vol. I. Cincinnati, 1940 (: New York, 1971). Vol. II. New York, 1966.
- 11.Cf. Meg 4,4.
- 12.Cf. Meg IV,1,74d.
- 13.Cf. C.PERROT, obra citada, p. 59. J.MANN, obra citada, vol. I. p. 216. El lligam entre el seder i la haftarà ve donat per la paraula של i per וְנִגְוֹן...כַּנֶּפֶן (d'Os 14,8) i וְיָרִיב וְגַן וְחִירוֹשׁ (de Gn 27,28).
- 14.Cf. C.PERROT, obra citada, p. 59. J.MANN, obra citada, vol. I. p. 226. La correspondència s'estableix entre Gn 28,10 ("Sortí Jacob de Beerxeva i se n'anà cap a Hāran") i Os 12,13 ("I fugí Jacob al camp d'Aram").
- 15.Cf. C.PERROT, obra citada, p. 66. J.MANN, obra citada, vol. I. p. 495. La connexió entre el seder i la haftarà s'estableix a partir del mot וְיָרִיב d'Ex 27,20 i Os 14,7.
- 16.Cf. C.PERROT, obra citada, p. 70. J.MANN, obra citada, vol. II. p. 79. Els mots וְנִגְוֹן...כַּנֶּפֶן d'Os 6,10 i וְנִגְוֹן...כַּנֶּפֶן de Lv 15,2, determinen el lligam entre el seder i la haftarà.
- 17.Cf. C.PERROT, obra citada, p. 72. J.MANN, obra citada, vol. II. pp. 120-121.
- 18.Cf. C.PERROT, obra citada, p. 72. J.MANN, obra citada, vol. II. p. 175. Les paraules וְנִגְוֹן...כַּנֶּפֶן de Nm 1,1 i וְנִגְוֹן...כַּנֶּפֶן d'Os 2,16, i l'al·lusió a l'Exode d'Egipte de Nm 1,1 i Os 2,17 marquen el lligam entre la lectura de la Llei i la dels Profetes.
- 19.Cf. C.PERROT, obra citada, p. 73. J.MANN, obra citada, vol II. p. 223. La relació s'estableix a partir dels mots וְנִגְוֹן...כַּנֶּפֶן de Nm 5,12 i וְנִגְוֹן...כַּנֶּפֶן d'Os 5,2.

- 20.Cf. C.PERROT, obra citada, p. 76. El tema de la "duplicitat" relliga els dos textos.
- 21.Cf. C.PERROT, obra citada, p. 83 nota 242.
- 22.Cf. C.PERROT, obra citada, p. 85. El mot "collita" estableix el lligam entre els dos textos.
- 23.Aquests textos que eren llegits en el culte sinagoga, són sols 67 versicles dels 197 que en té tot el llibre d'Osees.
- 24.Per poder fer un estudi detallat de les fórmules d'estil i d'interpretació que són característiques del Tg Jonatan és imprescindible disposar d'unes concordances de tot el Tg dels Profetes. En aquests moments el Tg Jonatan sols té concordances per al llibre d'Isaïes - cf. J.B.VAN ZIJL, A Concordance to the Targum of Isaiah. Missoula, 1979 - i les del TgOs que nosaltres establím en aquesta tesi. Actualment un equip dirigit pel professor J.C.DE MOORE de la Theological University of Kampen (Holanda) està elaborant unes concordances bilingües arameu-hebreu de tot el Tg dels Profetes.
- 25.Cf. P.CHURGIN, obra citada, p. 36. L.SMOLAR-M.ABERBACH, obra citada, p. XXVIII. Cf. també S.H.LEVEY, "The Date of Targum Jonathan to the Prophets", VT 21(1971) 186-196. A.D.YORK, "The Dating of Targumic Literature", JSJ 5(1974) 42-66.
- 26.Cf. J.RIBERA, El Targum de Isafas. València, 1988, pp.17-18.
- 27.Sobre la llengua del TgOs, cf. infra apartat 3.
- 28.Cf. P.CHURGIN, obra citada, pp. 24-25.
- 29.Ant 12,2,19; 16,1,2. Cf. A.G.WRIGHT-R.E.MURPHY-J.A.FITZMYER, "A History of Israel", The Jerome Biblical Commentary. Londres, 1978, pp. 694-696.
- 30.Cf. E.GASTWIRTH, The Targum of Jonathan on the Book of Hosea. Durham, 1965, pp. XVI-XIX.
- 31.Cf. A.G.WRIGHT-R.E.MURPHY-J.A.FITZMYER, obra citada, p. 691.
- 32.Cf. B.GROSSFELD, A Bibliography of Targum Literature. Cincinnati, 1972. M.McNAMARA, The New Testament and the Palestinian Targum to the Pentateuch. Roma, 1966, pp. 7-20.

- 33.Cf. P.E.KAHLE, Opera Minora. Leiden, 1956, pp. 128-150.
- 34.Cf. F.PÉREZ CASTRO-L.VOET, La Biblia Políglota de Amberes. Madrid, 1973.
- 35.Cf. SPERBER IVb, p. 143.
- 36.Cf. SPERBER IVb, p. 141.
- 37.W.BACHER, "Kritische Untersuchungen zum Prophetentargum", Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft 28 (1874) 1-72.
- 38.D.CORNILL, "Das Targum zu den Propheten", ZAW 7(1887) 177-202. Les col·lacions del TgOs es troben en les pàgines 194-196.
- 39.A.SPERBER, Das Propheten-Targum in seinem Verhältnis zum masoretischen Text. Tesi Doctoral manuscrita, 1925.
- 40.A.SPERBER, The Bible in Aramaic. Vol. I. The Pentateuch according to Targum Onkelos. Leiden, 1959. Vol. II. The Former Prophets according to Targum Jonathan. Leiden, 1959. Vol. III. The Latter Prophets according to Targum Jonathan. Leiden, 1962. Vol IVa. The Hagiographa. Leiden, 1968.
- 41.Així l'edició d'Sperber constitueix el text base utilitzat en les recents traduccions angleses del Tg dels Profetes Anteriors (cf. D.J.HARRINGTON-A.J.SALDARINI, obra citada, p. 2), del Tg Is (cf. B.CHILTON, The Isaiah Targum. Londres, 1987, pp. xxxii-xxxiii), del TgJr (cf. R.HAYWARD, obra citada, p. 12), i del TgEz (cf. S.H.LEVEY, obra citada, p. 17).
- 42.Cf. J.RIBERA, Biblia Babilónica. Profetas Posteriores (Targum). Salamanca, 1977.
- 43.Cf. J.RIBERA, "La exégesis rabínica postbíblica reflejada en la versión aramea de los Profetas", El Olivo 13(1981) 69-85. J.RIBERA, "Elementos comunes del Targum a los Profetas y del Targum Palestinense", Simposio Bíblico Español. Madrid, 1984, pp. 478-493. J.RIBERA, "El profetismo según el Targum Jonatán y el Targum Palestinense", Salvación en la Palabra. Targum. Derash. Berith. Madrid, 1986, pp. 489-502. J.RIBERA, "The Image of the Prophet in the light of the Targum Jonathan", The Proceedings of the IXth World Congress of Jewish Studies. Jerusalem, 1986. J.RIBERA, "La Escatología en el Targum Jonatán

- y su relación con el Targum Palestinense", II Simposio Bíblico Español. Córdoba, 1987, pp. 487-499. J.RIBERA, "La imatge d'Israel segons el Targum als Profetes", XXV Jornades de Biblistes Catalans. Barcelona, 1989, pp. 57-64.
44. Cf. M.McNAMARA, "On Englishing the Targums", Salvación en la Palabra. Targum.Derash.Berith. Madrid, 1986, pp. 447-462.
45. A.DÍEZ MACHO, "Targum", Enciclopedia de la Biblia (Barcelona, 1963) vol. 6, col. 872. A.DÍEZ MACHO, Biblia Polyglotta Matri-tensia. Proemium. Madrid, 1957, pp. 9-11.
46. J.RIBERA, "La versión aramaica del profeta Ageo", Anuario de Filología 4(1978) 283-303. J.RIBERA, "La versión aramaica del profeta Nahum", Anuario de Filología 6(1981) 291-322. J.RIBERA, "La versión aramaica del profeta Sofonias", Est Bib 40:1-2 (1983) 127-158. J.RIBERA, Targum Jonatán de los Profetas Pos-teriores en tradición babilónica: Isaías. Madrid, 1988.
47. A.DÍEZ MACHO classifica en tres categories els mss. que proce-deixen del Iemen: a) iemenites-babilònics, que conserven la tradició babilònica pròpiament dita; b) iemenites o iemenites-tiberiencs que tenen les vocals babilòniques, però la tradició que expressen és tiberienca; c) iemenites mixtos que a més dels signes mesopotàmics tenen romanalles de tradició babilònica mesclades amb la tradició tiberienca. Cf. A.DÍEZ MACHO, Manuscri-tos hebreos y arameos de la Biblia. Roma, 1971, pp. 24-28.
48. El professor Josep Ribera ha estudiat detalladament la vocalit-zació dels mss. iemenites a J.RIBERA, Targum Jonatán de los Profetas Posteriores en tradición babilónica: Isaías. Madrid, 1988, pp. 11-17.
49. A.VAN DER HEIDE, The Yemenite Tradition of the Targum of Lamen-tations. Leiden, 1981, p. 51. Ja P.KAHLE, l'any 1913 havia for-mulat la necessitat d'estudiar i editar els textos iemenites del Tg com un grup separat i com una tradició per dret propi. Cf. P.KAHLE, Magoreten des Ostens. Leipzig, 1913 (:1966), p. 213.
50. Cf. A.VAN DER HEIDE, obra citada, p. 47.
51. En la traducció, en canvi, sí que intercalem entre claudàtors els mots - molt pocs - que manquen al ms. z i que són necessa-

ris per donar sentit al text. Cf. infra, apartat 6 d'aquesta Introducció.

52. Aquest ms. possiblement va ser escrit pel mateix escriptor que va copiar el ms. 1471 que té com a data l'any 1589 d.C. Cf. J.F. STENNING, The Targum of Isaiah. Oxford, 1949, p. XXIX.
53. Només en una ocasió repeteix el mateix mot a final d'una línia i al començament de la línia següent i el ratlla amb una línia al mig de la paraula.
54. A. SPERBER, The Bible in Aramaic. Vol. III. The Latter Prophets according to Targum Jonathan. Leiden, 1962.
55. Cf. R.P. GORDON, "Sperber's Edition of the Targum to the Prophets: A Critique", Jewish Quarterly Review 64(1974) p. 320. En aquest interessant article, el professor Gordon revisa la dura crítica que J. van Zijl va adreçar a l'edició d'Sperber del TgIs: "But to find about 121 printing errors in one book as is the case here may lead one to distrust the reliability of the edition as a whole" (J. VAN ZIJL, "A Second List of Errata in Sperber's Edition of Targum Isaiah", Annual of Swedish Theological Institute in Jerusalem 7(1968-69) p. 133). Gordon fa balanç dels errors detectats per Van Zijl i conclou: "With the omission of an error in punctuation at Is. 2,12 there are altogether 125 corrections of Sperber's text of Isaiah in Van Zijl's lists; errors in both the vocalisation and the consonantal text at Is. 9,14; 19,21; 58,13 being counted as two in each case. Of these 125 errors 93 are in the vocalisation and two of the remaining 32 are not actual errors, being the instances where קי"י is represented by the full form. We have, therefore, 30 errors in the consonantal text. Within this group 17 involve Waw and Yodh; in some of these cases a letter is omitted where the manuscript has a plene spelling, in others there is confusion between the letters. In only one instance (Is 52,6) could the confusion of Waw and Yodh (ו for י) be said to be an error of any significance. The 13 errors not involving Waw and Yodh are not of equal importance; three are mistakes in type-spacing (Is 16,3; 25,10; 66,1); in two places Sperber has a final He instead of Aleph (Is 11,2; 64,10); once Sin is read for Samekh (Is 31,3); at Is 10,33 Daleth is confused with Resh; the order of two words is inverted in Is 30,20" (p. 318). Tot seguit fa un balanç dels errors que ell mateix ha detectat en l'edició d'Sperber dels Tgs dels sis darrers Profetes Menors (de Na a Ml) i conclou: "Assuming that the error at Zeph. 1,6 is, in

fact, an emendation which should have been recorded in the second apparatus - and some other "errors" may properly belong to the same category - the number of errors listed above for the last six Minor Prophets should be given as 30 (Mal 3,1 is excluded because it concerns the first apparatus). Again, in 24 cases Waw and Yodh are involved, and here, as in Van Zijl's lists, there is only one error of substance, in that ויחיו (Zech. 2,15) should appear as ויחי. At Nah. 3,17 Gimel and Nun have been confused, and at Hag. 2,18 a Lamedh has been inverted.

As far as the basic text is concerned, the chief value of Sperber's work must lie in his reproduction of the consonantal text. On the basis of the samples discussed above it may justifiably be claimed that the incidence of significant consonantal errors is quite small, and no greater than in many another work of comparable dimensions." (p. 318).

56. Cf. A.DÍEZ MACHO, "Nuevos mss. importantes bíblicos o litúrgicos en hebreo o arameo", Sefarad 16(1956) p. 11.
57. Descripció i estudi fonètic i morfològic a J.RIBERA, La Biblia Babilónica. Profetas Posteriores (Targum). Salamanca, 1977, p. XXI. Cf. L.DÍEZ MERINO, La Biblia Babilónica. Madrid, 1975, p. 236.
58. Geniza Bible Fragments with Babylonian Massora and Vocalization. Jerusalem, Makor, 1973. 5 vols.
59. J.RIBERA, La Biblia Babilónica. Profetas Posteriores (Targum). Salamanca, 1977, p. 198.
60. La descripció i estudi fonètic i morfològic d'aquest ms. a J.RIBERA, La Biblia Babilónica. Profetas Posteriores (Targum). Salamanca, 1977, pp. XXXII-XXXIII. Cf. L.DÍEZ MERINO, La Biblia Babilónica. Madrid, 1975, p. 237.
61. P.KAHLE, Masoreten des Ostens. Leipzig, 1913 (:Hildesheim, 1966), làmina 7.
62. Geniza Bible Fragments with Babylonian Massora and Vocalization. Jerusalem, Makor, 1973.
63. P.KAHLE, obra citada, p. 38 núm. 27b, i estudi del fragment a pp. 123-126.

- 64.Cf. J.RIBERA, La Biblia Babilónica. Profetas Posteriores (Targum). Salamanca, 1977, p. XXVIII. L.DÍEZ MERINO, La Biblia Babilónica. Madrid, 1975, p. 236.
- 65.Cf. J.RIBERA, La Biblia Babilónica. Profetas Posteriores (Targum). Salamanca, 1977, pp. XXII-XXIII. L.DÍEZ MERINO, La Biblia Babilónica. Madrid, 1975, p. 237.
- 66.L.DÍEZ MERINO, La Biblia Babilónica. Madrid, 1975, p. 238.
- 67.Cf. SPERBER IV b, p. 140.
- 68.En el TgOs, hi apareixen quatre tipus de glosses marginals, que són designades amb les sigles f_{1,2,3,5}.
- 69.El primer que va estudiar i individualitzar les glosses d'aquest ms. va ser W.BACHER, article citat, 1874. Després el seu estudi va ser reprès per A.SPERBER que les va incorporar en l'aparat crític de la seva edició del Tg dels Profetes.
- 70.P.DE LAGARDE, Prophetæ Chaldaice. Leipzig, 1872 (:Osnabrück, 1967).
- 71.Aquí no incloem el fet que Lagarde sistemàticament completa les abreviatures del ms. sense advertir, ni el fet que el nom diví, que el ms. escriu ' , Lagarde sempre l'escriu יהוה .
- 72.Cf. La llista de publicacions del text del Tg del Còdex Urbinati 1 que dóna L.DÍEZ MERINO, "Targum al Cantar de los Cantares (Texto arameo del código Urbinati 1 y su traducción)", Anuario de Filología 6(1981) pp. 237-244.
- 73.Cf. R.LE DÉAUT-J.ROBERT, Targum des Chroniques. vol.I. Roma, 1971, p. 15.
- 74.Cf. L.DÍEZ MERINO, article citat, p. 244. R.LE DÉAUT-J.ROBERT, obra citada, pp. 19-21.
- 75.Cal notar que aquest ms. és anotat amb el número 116 en l'edició d'A.SPERBER (cf. SPERBER IV b, p. 139). De fet el número correcte d'aquest ms. és el 7 que és el que li és atribuït per H.HIRSCHFELD, Descriptive Catalogue. Londres, 1904, p. 2. Això ja ho va fer notar R.P.GORDON, article citat, p. 319. Agraeixo al Montefiore Endowment Committee que m'hagi concedit l'autorització per obtenir una còpia microfilmada d'a-

quest ms., i al Dr. Enric Cortès totes les gestions que ha fet per obtenir-me el permís i el microfilm.

- 76.Cf. J.VILLA-AMIL Y CASTRO, Catálogo de los Manuscritos existentes en la Biblioteca del Noviciado de la Universidad Central. Parte I, Códices. Madrid, 1878, p.3.
- 77.Cf. J.LLAMAS, "Los manuscritos hebreos de la Universidad de Madrid", Sefarad 5(1945) p. 283.
- 78.Cf. L.DÍEZ MERINO, "La Biblia Aramea de Alfonso de Zamora", Cuadernos Bíblicos 7(1981) pp. 73-76; L.DÍEZ MERINO, "Los manuscritos targúmicos españoles", Salmanticensis 28(1981) pp. 368-372.
- 79.Cf. L.DÍEZ MERINO, "La Biblia Aramea...", p. 76.
- 80.Cf. L.DÍEZ MERINO, "La Biblia Aramea...", pp. 79-80.
- 81.Cf. L.DÍEZ MERINO, "La Biblia Aramea...", p. 79.
- 82.Agraeixo al Dr. Enric Cortès les gestions fetes per obtenir-me una còpia d'aquest microfilm.
- 83.Biblia Rabbinica. A Reprint of the 1525 Venice Edition. Edited by Jacob ben Hayim ibn Adoniya. Introduction by Moshe Goshen-Gottstein. Jerusalem, Makor, 1972.
- 84.Cf. F.PÉREZ CASTRO-L.VOET, La Biblia Políglota de Amberes. Madrid, 1973.
- 85.Cf. SPERBER IV b: "there is no other text, where this process of eliminating the matres lectionis was performed with such a consistency as in this Antwerp Polyglot Bible" p. 142.
- 86.Cf. les edicions crítiques publicades recentment del TgJb de J.FERNÁNDEZ VALLINA, El Targum de Job (Edición Crítica). Madrid, 1980; i del TgCt de C.ALONSO FONTELA, El Targum al Cantar de los Cantares (Edición Crítica). Madrid, 1987.
- 87.Aquesta era l'opinió d'A.GEIGER i P.KAHLE. Cf. A.TAL, The Language of the Targum of Former Prophets and its Position within the Aramaic Dialects. Tel-Aviv, 1975, pp. 17 - 18.

88. Seguin la divisió de l'arameu proposada per J.FITZMYER, The Genesis Apocryphon of Qumran Cave I. Roma, 1966, p. 22. Cf. també J.FITZMYER, A Wandering Aramean (Collected Aramaic Essays). Missoula, 1979, pp. 57-84. A.DÍEZ MACHO, El Targum. Madrid, 1979, pp. 72-73; 93. E.Y.KUTSCHER, "Aramaic", Encyclopaedia Judaica (Jerusalem, 1971) vol. III, cols. 267-268.
89. A.TAL, obra citada.
90. A.TAL, obra citada, p. 215.
91. A.TAL, obra citada, p. 202.
92. Cf. J.RIBERA, "La versió arameica del profeta Ageo", Anuario de Filología 4(1978), pp. 286-287. J.RIBERA, El Targum de Isaías. València, 1988, pp. 20-22.
93. Cf. J.RIBERA, obra citada, p. 22.
94. Cf. J.RIBERA, obra citada, p. 22.
95. Cf. J.RIBERA, obra citada, p. 22.
96. Cf. A.TAL, obra citada, p. 89.
97. Cf. A.TAL, obra citada, p. 91.
98. Cf. A.TAL, obra citada, p. 89.
99. Cf. A.TAL, obra citada, p. 97.
100. Cf. A.TAL, obra citada, p. 95.
101. Cf. A.TAL, obra citada, p. 99.
102. Cf. A.TAL, obra citada, p. 99.
103. Cf. A.TAL, obra citada, p. 103.
104. Cf. A.TAL, obra citada, p. 103.
105. Cf. A.TAL, obra citada, p. 105.
106. Cf. A.TAL, obra citada, p. 107.

- 107.Cf. A.TAL, obra citada, p. 112.
- 108.Cf. A.TAL, obra citada, p. 112.
- 109.Cf. A.TAL, obra citada, p. 113.
- 110.Cf. A.TAL, obra citada, p. 113.
- 111.Cf. A.TAL, obra citada, p. 113.
- 112.Cf. A.TAL, obra citada, p. 113.
- 113.Cf. A.TAL, obra citada, p. 114.
- 114.Cf. A.TAL, obra citada, p. 116.
- 115.Cf. A.TAL, obra citada, p. 117.
- 116.Cf. A.TAL, obra citada, p. 117.
- 117.Cf. A.TAL, obra citada, p. 121.
- 118.Cf. A.TAL, obra citada, p. 118.
- 119.Cf. A.TAL, obra citada, p. 134.
- 120.Cf. A.TAL, obra citada, p. 130.
- 121.Cf. A.TAL, obra citada, p. 126.
- 122.Cf. A.TAL, obra citada, p. 4. A.DÍEZ MACHO, Neophyti 1. Deuteronomio. Madrid-Barcelona, 1979, p. 114^x.
- 123.Cf. A.TAL, obra citada, pp. 79-80. A.DÍEZ MACHO, obra citada, pp. 135^x-136^x.
- 124.Cf. A.TAL, obra citada, pp. 3-4. A.DÍEZ MACHO, obra citada, pp. 130^x-134^x.
- 125.Cf. A.TAL, obra citada, pp.3-4. A.DÍEZ MACHO, obra citada, p. 114^x.
- 126.Cf. A.TAL, obra citada, p. 8. A.DÍEZ MACHO, obra citada, p. 116^x.

- 127.Cf. A.TAL, obra citada, pp. 28-29. A.DÍEZ MACHO, obra citada, pp. 120^x-121^x.
- 128.Sobre l'abast i característiques del Derash, cf. D.MUÑOZ LEÓN, Derás. Los caminos y sentidos de la Palabra Divina en la Escritura. Madrid, 1987, especialment pp. 17-61.
- 129.Cf. BDB, p. 1071.
- 130.Per determinar la "Vorlage" - sempre a tall d'hipòtesi - que hi ha darrere d'una versió targúmica, considerem que és imprescindible que coincideixin en la mateixa interpretació que el Tg, algunes de les versions antigues - cf. R.LE DÉAUT-J.ROBERT, Targum des Chroniques. vol. I. Roma, 1971, p. 24 n. 64:"Les variants (entre el Text Masorètic i el Tg) ne doivent pas être considérées comme prouvant l'existence d'une Vorlage différente, sauf parfois dans le cas de rencontres avec d'autres versions anciennes: souvent le targumiste "interprète" son texte." Cf. també A.GEILSTON, The Peshitta of the Twelve Prophets. Oxford, 1987, pp. 111-130 -. En aquest sentit les propostes sobre la "Vorlage" hebrea del Tg0s d'SPERBER IV b, pp. 343-344, que no van avalades pel testimoni de les versions antigues, crec que són poc consistents.
- 131.Cf. R.LE DÉAUT-J.ROBERT, Targum du Pentateuque. I. Genèse. París, 1978, pp. 53-57. D.MUNOZ LEÓN, obra citada, pp. 79.
- 132.Cf. R.LE DÉAUT-J.ROBERT, obra citada, pp. 57-62.
- 133.Cf. A.RODRÍGUEZ CARMONA, Targum y Resurrección. Granada, 1978.
- 134.Cf. J.RIBERA, "La exégesis rabínica postbíblica reflejada en la versión aramea de los Profetas", El Olivo 13(1981), pp. 61-85. J.RIBERA, El Targum de Isaias. València, 1988, pp. 27-36. J.LUZARRAGA, "Principios hermenéuticos de exégesis bíblica en el rabinismo primitivo", Est Bib 30(1971) 177-193. A.DEL AGUA, El método midrásico y la exégesis del Nuevo Testamento. València, 1985, pp. 31-79. D.MUÑOZ LEÓN, obra citada, pp. 91-124.
- 135.El Tg interpreta aquesta lectura en el sentit de "solc", tal com ho fan també Kimhi i Ibn Ezra. Cf. E.F.C.ROSENMULLER, Scholia in Vetus Testamentum. Partis Septimae. Prophetarum Minores. Volumen Primum. Lipsiae, 1802, p. 324. G.LISOWSKY, Konkordanz zum Hebräischen Alten Testament. Stuttgart, 1981, p.1036.

136. D. MUÑOZ LEÓN, obra citada, p. 94, remarca que aquest procediment, tot i ser també de caràcter homilètic, s'ha de considerar com un Al-tigre.
137. BDB, p. 488. A Os 12,8, té el sentit de "Canaan".
138. Cf. J. BOWKER, The Targums and Rabbinic Literature. Cambridge, 1969, pp. 315-318. H. L. STRACK-G. STEMBERGER, Introducción a la Literatura Talmúdica y Midrásica. València, 1988, pp. 47-69.
139. Cf. D. MUÑOZ LEÓN, obra citada, pp. 113-124.
140. Sobre el Déu dels targumistes, cf. J. RIBERA, "La exégesis rabínica...", pp. 69-73. J. RIBERA, El Targum de Isaias. València, 1988, pp. 39-43. L. SMOLAR-M. ABERBACH, obra citada, pp. 130-137. D. MUÑOZ LEÓN, obra citada, pp. 145-155. B. D. CHILTON, The Glory of Israel. Sheffield, 1982, pp. 56-76.
141. Sobre la imatge d'Israel en el Tg, cf. J. RIBERA, "La imatge d'Israel segons el Targum als Profetes", XXV Jornades de Biblistes Catalans. Barcelona, 1989, pp. 57-64. J. RIBERA, El Targum de Isaias. València, 1988, pp. 43-46.
142. Sobre la Llei en el Tg, cf. J. RIBERA, "Elementos comunes del Targum a los Profetas y del Targum Palestinense", Simposio Bíblico Español. Madrid, 1984, pp. 477-493. J. RIBERA, El Targum de Isaias. València, 1988, pp. 46-48. D. MUÑOZ LEÓN, obra citada, pp. 156-158. B. D. CHILTON, obra citada, pp. 13-17.
143. Sobre la concepció targúmica del Profeta, cf. J. RIBERA, "El profetismo según el Targum Jonatán y el Targum Palestinense", Salvación en la Palabra. Targum. Derash. Berith. Madrid, 1986, pp. 489-502. J. RIBERA, El Targum de Isaias. València, 1988, pp. 48-50. B. D. CHILTON, obra citada, pp. 52-55.
144. Sobre les idees escatològiques del Tg, cf. J. RIBERA, "La Escatología en el Targum Jonatán y su relación con el Targum Palestinense", II Simposio Bíblico Español. Còrdova, 1987, pp. 487-499. J. RIBERA, El Targum de Isaias. València, 1988, pp. 50-54. D. MUÑOZ LEÓN, obra citada, pp. 167-188.
145. Cf. A. RODRÍGUEZ CARMONA, Targum y Resurrección. Granada, 1978, pp. 148-153.

- 146.Cf. L.DÍEZ MERINO, "La Biblia Aramea de Alfonso de Zamora", Cuadernos Bíblicos 7(1981) p. 76.
- 147.En canvi aquestes dues paraules sí que figuren en les traduccions llatines d'A. de Zamora i en la de la Políglota de Londres.
- 148.Cf. JASTROW, p. 1043-1044.
- 149.Cf. SPERBER IV b, p. 141.
- 150.Cf. E.GASTWIRTH, obra citada. Cf. especialment l'apartat 1.4. d'aquesta Introducció.
- 151.Cf. J.RIBERA, El Targum de Isaias. València, 1988, p. 61.
R.LE DÉAUT-J.ROBERT, Targum du Pentateuque. I. Genèse. París, 1978, pp. 69-70.
- 152.Cf. R.LE DÉAUT-J.ROBERT, obra citada, p. 69.
- 153.Cf. J.RIBERA, "La expresión aramea mn qdm y su traducción", Aula Orientalis 1/1(1983) 114-115. J.RIBERA, "La versión aramea del profeta Ageo", Anuario de Filología 4(1978) pp. 287-288. M.L.KLEIN, "The preposition QDM('Before') a pseudo-anti-anthropomorphism in the Targums", JTS 36(1979) pp. 502-507.
- 154.Cf. M.C.BAQUE-J.FERRER-A.PUIG, Onomàsticon Bíblic Hebreu-Català. Barcelona, 1984.
- 155.Les obres que hem tingut especialment en compte són: R.LE DÉAUT-J.ROBERT, Targum du Pentateuque. 5 vols. París, 1978-1981; les edicions i/o traduccions ja citades de: Tg Profetes Anteriors (D.J.HARRINGTON-A.J.SALDARINI), TgIs (J.RIBERA), TgJr (R.HAYWARD), TgEz (S.H.LEVEY), TgNa (J.RIBERA), TgSo (J.RIBERA), Tg Ag (J.RIBERA); I.EPSTEIN, The Babylonian Talmud. 18 vols. Londres, 1935-1961; M.SCHWAB, Le Talmud de Jerusalem. París, 1881-1890; H.L.STRACK-P.BILLERBECK, Kommentar zum Neuen Testament aus Talmud und Midrasch. 6 vols. München, 1922-1961; P.CHURGIN, Targum Jonathan to the Prophets. New Haven, 1927; L.SMOLAR-M.ABERBACH, Studies in Targum Jonathan to the Prophets. New York, 1984; B.CHILTON, The Glory of Israel. Sheffield, 1983; Y.KOMLOSH, The Bible in the Light of the Aramaic Translations. Bar-Ilan, 1973; J.T.FORESTELL, Targumic Traditions and the New Testament. Chico, 1979.

. I I

EL TARGUM D'OSEES
TEXT ARAMEU IEMENITA
I TRADUCCIÓ CRÍTICA

SIGLES DELS MANUSCRITS I
TEXTOS IMPRESOS EMPRATS EN
LA NOSTRA EDICIÓ

Manuscris iemenites

Text Base: z Ms. Or. 1474 de la British Library (any 1589?)
v Ms. Or. 2211 de la British Library (any 1475),
segons l'edició d'A.Sperber.

Fragments babilònics

Eb 54 (TgOs 2,15-23)
Eb 16 (TgOs 10,1-11,4)
Kb 7 (TgOs 14,2-3)

Manuscris occidentals

f Còdex Reuchlinianus (any 1105)
f₁ : notes marginals
f₂ : notes marginals precedides per l'abre-
viatura ון ו דא ון דא (ווא דאש"י) :
"n'hi ha que diuen".
f₃ : notes marginals precedides per l'abre-
viatura לא ו ליש אה (לישנא אחריונא) :
"altra versió".
f₅ : notes marginals precedides per l'abre-
viatura אה ספ אה (: ספר אה) : "altre llibre".
u Còdex Urbinati 1 (any 1294)
c Ms. 7 de la Montefiore Library (any 1486)
m Alfonso de Zamora, Ms. Villa-Amil 4 (any 1517)
a Alfonso de Zamora, Ms. M-3 (any 1532)

Edicions impreses

b Primera Bíblia Rabínica, Bomberg, Venècia,
any 1515-17

- g Segona Bíblia Rabínica, Bomberg, Venècia,
any 1524-25
- o Bíblia Políglota d'Anvers, any 1568-72

A B R E V I A T U R E S I S I G N E S
C O N V E N C I O N A L S

- + addició
- < omissió
- ; separa dues o més variants de la mateixa paraula
- separa les variants d'una paraula de les d'una altra
- pr praemittit: anteposa
- (separa una paraula (a la dreta) de la seva variant (a l'esquerra)
- [ואה] falten paraules o part de paraules per defecte de conservació del manuscrit
- ... falta text per defecte de conservació del manuscrit
- קֶדֶשׁ vocals que no es poden llegir per defecte de conservació del manuscrit
- פְּתוּמִים consonants de lectura dubtosa per defecte de conservació del manuscrit
- יִשְׂרָאֵל (אל) complement d'una abreviació
- הוֹשֵׁעַ paraula o paraules afegides al marge dret
- יְהוָה paraula o paraules afegides al marge esquerre
- וְנִיחַ paraula o part d'una paraula afegida en l'espai interlineal
- 1r,2n,3r primera, segona o tercera vegada que una mateixa paraula apareix en un mateix verset

C A P Í T O L I

TgOs 1,1

פְּחֹגִם נְבֻרָאָה מִן קְדָם) יוֹי דְהוּרָה עִם הוֹשַׁע בְּרַ בְּאֵרִי בְיוֹמֵי עוֹזִיָּה יוֹתָם
אֲחִז יַחֲזִקִיָּה מְלַכְיָא דְבֵית יְהוּדָה וְבִימֵי יִרְבֵּעַם בְּרַ יוֹאֵשׁ מְלַכְא דִּישְׂרָאֵל:

-- bc (lr) בימי -- cf עים -- v קֹדֶם -- amc פִּיחֹגִם
-- f(קדם) -- ogamfv (2n) בְּיוֹמֵי -- u(ה) יהוד(ה) -- c עוֹזִיָּה
-- f(דה) יהו(דה) -- f(קיה) יחזו -- f(ז) אח -- f(חם) יו -- f(יה) עוֹזִיָּה
-- f(עם) ירב(עם) -- f(ש) יוא -- f(ראל) דיש(ראל)

Els mss. c m a, copien abans de començar TgOs 1,1
una Tosefta targúmica que editem en l'apèndix del
final de la nostra edició.

-- u מלך שבטא (מלכיא)

C A P Í T O L I

TgOs 1,1

Paraula de profecia procedent del Senyor, que fou amb Osees, fill de Beerí, en els dies d'Ozies, Jotam, Acaz, Ezequies, reis de la casa de Judà; i en els dies de Jeroboam, fill de Joaix, rei d'Israel.

reis) rei de la tribu u --

TgIs 38,4; TgJr 1,2.4.9.13.19; 2,1; 5,14; 7,1; 11,1; 13,3.8; 14,1; 16,1; 18,1,5; 21,1; 24,4; 25,1.3; 28,12; 29,30; 30,1; 32,1,6,26; 33,1.19.23; 34,1.8.12; 35,1.12; 36,27; 37,6; 39,15; 40,1; 42,7; 43,8; 44,1; 45,1; 46,1.13; 47,1; 49,34; 51,64; TgEz 1,3; 2,7; 3,4.14; 6,1; 7,1; 12,1; 13,8.17.21.26; 14,2.12; 15,1; 16,1; 17,1.11.20; 31,1; 32,1.17; 33,1.22.23; 34,1; 35,1; 37,15; 38,1; TgJl 1,1; TgJo 1,1; 3,1; TgMi 1,1; TgAg 1,1.3; 2,1.10.20; TgSo 1,1; TgZa 1,1.7; 4,8; 6,9; 7,1.4.8; 8,1.18

שִׁירֹת פִּתּוּמָא דִּיּוּי בְּהוֹשַׁע וְאַמֵּר יוּי לְהוֹשַׁע אִיזִיל אַחַנְבִּי נְבוּאָה עַל יַחְבֵּי
 קָרְחָא טַעִיחָא דְאַנּוֹן מוֹסְפִין לְמַחְסֵי אַרְי מִטְעָא יִטְעוֹן דִּירֵי אַרְעָא מְבַדַּר פִּלְחָנָא
 דִּיּוּי:

שִׁירֹת ¹⁴ogbamufv ; שִׁיח c -- פִּתּוּמָא amcf -- אִזִּיל gb ; אִזִּיל o --
 אִיחַנְבִּי amcf -- טַעוּחָא gb -- דְאַיִנּוֹן gbamcf -- מוֹסִיפִין ogamuf --
 לְמַיחְסֵי gbaf -- מִיטְעָא amf -- דִּירֵי gbamcuf -- פִּלְחָנָא ¹gbamcufv --

בְּהוֹשַׁע (עַם הוֹשַׁע c -- נְבוּאָה < oam -- דְאַנּוֹן) דְאַנּוֹן v --
 לְמַחְסֵי (לְמַחְסֵיָא c -- אַרְי) דִּי c --

TgOs 1,2

Començament de la paraula del Senyor amb Osees. I va dir el Senyor a Osees: Vés, profetitza una profecia contra els habitants de la ciutat esgarriada que continuen pecant. Ja que s'esgarrien totalment els habitants de la terra de darrere el culte al Senyor.

que (continuen)) i v -- ja que) que c -- una profecia < oam --

וְאֵזֶל דְּאַחַנְבִּי עֲלֵיהוֹן דְּאִם יְחֻבּוֹן לְאֹרִיחָא יִשְׁחַבֵּיק לְהוֹן אִם לֹא כְּמִיחָא עֲלֵי
 חֵינִין יְחֻרֹן דְּאוֹסִיפּוֹ וְעֶבְדוֹ עֻבְדִּין בִּישִׁין:

ואיחנבי amcf -- ישחבק ogb -- כמד o -- עובדין v ; עובדי' g --

לאוריחא < ogbamcufv -- ישחביק (וישחביק c -- אם) ואם ogbamcuf --
 אם לא (+ יחובון oamc -- עלי (עללי f -- יחון) ינחון f --
 עובדין (פיתגמין c --

TgOs 1,3

I hi va anar i va profetitzar contra ells que si es convertien a la Llei serien perdonats, però si no, talment com cauen les fulles de figuera, així caurien. I ells continuaren fent actes dolents.

a la Llei < vfucmabgo -- serà perdonat) i serà perdonat c -- si) i si fucmabgo -- però si no) + es convertien cmao -- actes) fets c --

TgIs 28,10; 42,19; 57,18; TgJr 3,22; 6,29; 31,18; TgOs 2,3; 3,1; 14,5.9; TgJl 2,14; TgNa 1,3; TgHa 3,1; Pes 87b

וְאִשְׁרֵי יוֹי לִיָּה קָרִי שׁוּמְהוֹן מְבֹדְרִיא אֲרִי עוֹד צִיב מְזַעֵיר דְּאִסְעָר דֵּם פְּלַחֵי
 טַעוּתָא דְּאִשְׁד יִהוּא בִּיזְרַעְאֵל דְּקִטְלִינוֹן עַל דְּפִלְחוֹ לְבַעֲלָא תְּבוּ אֲנוֹן לְמַטְעֵי
 בַּחַר עֵגְלִיא בְּבִית אֵל בְּכִין אַחְשַׁבְנִיה דֵּם זְכִי עַל בֵּית יִהוּא וְאִבְטִיל מְלֻכוּתָא
 מִבֵּית יִשְׂרָאֵל:

ליה (לה o -- קרי) קרא gb -- שמהון o -- מְבֹדְרִיא v -- טעוּתָא amcu --
 דקטלינון gbamf ; דקטלינון u ; דקטלנון o -- אינון gbamcf --
 למיטעי gbmc -- בביחאל c -- בכן ogbm -- אַחְשַׁבְנִיה ogbmv ;
 אחשיבניה u ; אחשבנה o -- זכאי amcu -- ואבטל ogbf ; ואיבטיל amc --
 ביזרע(אל) f --

ליה (לי c -- שומהון מבוריא) שמיה עמא מבוריא am -- מבוריא) pr עמא o --
 ציב מזעיר) ציב חד כזעיר gv ; צבחד כזעיר f ; צבחד כזעיר amu ;
 ציבחד כזעיר bc ; צבחד כזער o -- ואסער) + ית f --
 דקטלינון) וקטלינון c -- דפלחו) דאפלחו c -- לבעלא) לטעוּתָא u ;
 לעגליא c ; + ובחד כן oam -- תבו) + אף oam -- למטעי) וטעו f --
 עגליא) עגלא c -- בבית אל) דבביחאל gb ; דביחאל u ; דביחאל ודי בון
 am ; דבביחאל ודי בון o ; דבביחאל(ל) f -- מבית) דבית c --

Tg0s 1,4

I el Senyor li va dir: Dóna'ls el nom de "Els Dispersats", perquè d'aquí a ben poc castigaré la sang dels adoradors dels ídols que vessà Jehú a Jizreel. Va matar-los perquè havien donat culte a Baal. Però (després) ells mateixos es giraren per esgarriar-se darrere els vedells a Betel. Per això, la consideraré com a sang innocent sobre la casa de Jehú i eliminaré el regne de la casa d'Israel.

li (va dir)) em (va dir) c -- el nom de "Els Dispersats") el seu nom "Poble de Dispersats" mao -- ben poc) molt poc vfucma bgo -- va matar-los) i va matar-los c -- es giraren) + també mao -- a Baal) als ídols u; als vedells c; + i després d'això mao -- per esgarriar-se) i es van esgarriar f -- els vedells) el vedell c -- a Betel) que eren a Betel fubg; que eren a Betel i que és a Dan mao --

2Re 10,11

Tg0s 1,5

ויהי בעדנא ההוא דאחבר ית תקופ עבדי קרב ישראל במישד יזרעאל:

ויהא oam -- בעידנא gbamcf -- ואיתבר amcf --

ההוא) ההיא ogbame -- קרב) קבא m -- ישראל) דישד(אל) f;
במשדיתא דישד(אל) u ; בישראל m --

TgOs 1,5

I s'esdevindrà que en aquell temps rompré el poder dels guerrers
d'Israel en la Vall de Jizreel.

d'Israel) en el campament d'Israel u --

דְּאוּסִיפּוֹ וְעִבְדוֹ עוֹבְדִין בִּישִׁין וְאָמַר לִיהָ קְרִי שׁוֹמְהוֹן דְּלֵא רִחִימִין בְּעוֹבְדֵיהוֹן
 אֲרִי לֵא אוּסִיפּוֹ עוֹד לְרַחֲמָא עַל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרַם אִם יִתּוּבּוֹן מִשְׁבַּק אֲשַׁבּוֹק לֵהוֹן:

עוֹבְדִין v -- לִיהָ (ליה) o -- קְרִי v -- שִׁמְהוֹן c ; שְׁמַהוֹן o -- בְּעוֹבְדֵיהוֹן v --
 אוּסִיפּוֹ u -- מִשְׁבַּק amc -- אִישְׁבּוֹק cf ; אֲשַׁבּוֹק o -- יִשְׂרָאֵל (אל) f --

וְאוּסִיפּוֹ + עוֹד oamc -- בֵּית (בית) f --

Tg0s 1,6

I ells continuaren fent actes dolents. I va dir-li: Dóna'ls el nom de "No estimats per causa dels seus actes." Perquè no continuaré més tenint compassió de la casa d'Israel; però si es convertissin, els perdonaria totalment.

continuaren) + encara cmao --

TgOs 1,7

וְעַל דְּבֵית יְהוּדָה אֲרָחִים וְאִפְרוּקִינוֹן בְּמֵימְרָא דִּיּוֹי אֱלֹהֵהוֹן וְלֹא יִתְפָּרְקוֹן
בְּקִשְׁתָּא וּבְחַרְבָּא וּבְעֵבְדֵי קְרָבָא בְּסוּסוֹן וּבְפִרְשֵׁין:

אירחים c ; ארחם ogbam -- ואיפרוקינון f ; ואפרקנון ou ; ואיפרקיננון c ;
ואפרקיננון am -- בסוסון amcuf -- א(ל)הוון f --

ועל ויח c -- יתפרקון) אפרקיננון c -- רקב) רקב c --

Tg0s 1,7

Però tindrè compassió sobre la casa de Judà i els salvaré per la Paraula del Senyor, el seu Déu; però no seran salvats per l'arc o l'espasa, els guerrers, els cavalls o els genets.

seran salvats) jo els salvaré c --

Tg0s 1,8

וְדִרְהוֹן דְּאַתְגְּלִיאוֹ לְבִינֵי עַמֵּי אִשְׁתַּכְּחוּ דְּלֵא הוּוּ רְחִימִין בְּעוֹבְדֵיהוֹן וְאוֹסִיפּוּ
וְעַבְדוּ עוֹבְדֵין בִּישׁוֹן:

וְדִרְהוֹן ogmcuv; ודיריהון a -- דְּאַיְתְּגְּלִיאוֹ gacfv; דיתגליאו m;
דאתגליו o -- עממי u -- אישתכחו gbamecf -- עוֹבְדֵין v; עובדי' g --

הוּוּ < m --

Tg0s 1,8

I els seus habitants que van ser desterrats entre les nacions,
van ser trobats que no eren (dignes de ser) compadits per les
seves obres. I ells continuaren fent actes dolents.

וְאָמַר קָרִי שׁוֹמֵהוֹךְ לֹא עָמִי אֲדִי אֲחֹן לֹא עָמִי בְדִלִית אֲחֹן מְקַיִמִין פְּחֻגְמִי
 אֲוִרִיתִי וְמִימְרִי לֹא הָרִי בְּסַעֲד־כֹּוֹן:

-- amf פּיחגמי o -- מקימין o -- שמהון c ; שימהון u ; שומהו u
 --gbam בסעדיכון gb -- אורייתִי

--ogbamcv מִימְרִי (ומימרי) c -- אינון ((2n) אֲחֹן f -- יִי לִיּהּ + יִי לִיּהּ
 -- oam יהא ; gbcv הָרִי

Tg0s 1,9

I va dir: Dóna'ls el nom de "No Poble Meu", perquè vosaltres no sou el meu poble, ja que vosaltres no compliu les paraules de la meva Llei, i la meva Paraula no és en la vostra ajuda.

i va dir) + a ell el Senyor f -- vosaltres (2n) ells c --
i la meva Paraula) la meva Paraula vcmabgo -- és) era vcbg;
serà mao --

ויהי מנין בני ישראל סגי כחלא דילמא דלא מתכל ולא מתמני ויהי באחרא
 דאחגליאו לביני עממיא כד עברו על אורייתא דאחאמר להון לא עמי אחון
 יתובון ויתבון ויתאמר להון עמיה דאלהא קיימא:

-- ויהי (1r) ויהא m -- מיניין gbuf -- מיחכל gamcfv ; מיחקל b --
 מיחמני gbmcf -- דאחגליאו acfv ; דיחגליאו m ; דאחגליאו o --
 עממיא f -- אוריית b -- ואיתאמר acf -- ויתבון g -- עמה o --
 קימא o -- ישראל (ל) f -- דא(ל)הא f --

סגי < c -- דלא) די לא u -- ולא) ודלא ogb -- לביני) ביני gb --
 כד עברו) על דעברו f -- עברו על) + פיחגמי am ; פחגמי o -- ויתבון < c --

C A P Í T O L I I

TgOs 2,1

I s'esdevindrà que el nombre dels fills d'Israel serà gran com la sorra de la mar, que no es pot mesurar ni es pot comptar. I s'esdevindrà que en el lloc on van ser desterrats entre, les nacions, quan van transgredir la Llei i se'ls va dir: "Vosaltres no sou el meu poble", es convertiran i seran magnificats. I se'ls dirà: "Poble del Déu existent."

gran < c -- ni) i que no bgo -- quan van transgredir) que
van transgredir f -- van transgredir) + les paraules mao --
i seran magnificats < c --

SifNm 131; PesR 11

דיחכנשון בני יהודה ובני ישראל כחודא וימנון להון רישא חר מדבית דוד
 דיסקון מארע גלוחהון ארי רב יום כנושהון:

דויד c -- גלוחהון amcuf -- כינושיהון cf ; כנושיהון amu -- ישא (ל) f --

רישא (ריש gb -- מדבית) מבית c ; מן בית ogbam -- מארע) מן ארעא gb --
 כנושהון) כנישהון gb ; כנשהון o --

Tg0s 2,2

I seran reunits els fills de Judà i els fills d'Israel conjun-
tament, i nomenaran per a ells un cap de la casa de David, i
pujaran de la terra de la seva deportació, perquè serà gran el
dia de la seva reunió.

reunió) assemblea bgo --

Pes 88a; YalqSh 517

TgOs 2,3

נְבִיאַא אֵימְרוּ לְאַחֵיכֶון עָמִי חֹבְרוּ לְאֹרֵיתִי דְעַל כְּנִישְׁתֶּכֶון אֲרָחִים:

נביאיא oam -- אֵמְרוּ ouv -- כנשתכון o -- אירחים ac ; אירחם m ;
-- ארחם ogb

נבייא <c -- לאורייתי) לאוריחא c --

TgOs 2,3

Profetes! Digueu als vostres germans: Poble meu, convertiu-vos
a la meva Llei i tindr  compassió de les vostres congregacions.

profetes < c -- a la meva Llei) a la Llei c --

TgIs 28,10; 42,19; 57,18; TgJr 3,22; 6,29; 31,18; TgOs 1,3;
3,1; 14,5.9; TgJl 2,14; TgNa 1,3; TgHa 3,1

אֹכְלוֹ לַכְּנֻשְׁתָּא דִּישְׂרָאֵל דְּאִישׁוֹ לֵה אֲדִי הִיא לֹא מַחְעֵנִיא בְּפִלְחָנִי וּמִי־שְׂרִי לֹא
 מְקַבֵּיל צְלוּחָה עַד דְּחַעְדִּי עוֹבְדָהּ נִישֵׂיא מְקַבֵּיל אַפְהָא וּפְלַחַן סְעוּחָהּ מִבֵּין
 קִירוּהָא:

לכנישתא gbamuf -- דישר (אל) u -- ראמרו ogbmuv -- מחעניא v --
 בפולחני gbamcuf -- מקבל (1r) omc -- עובדהא v -- מקביל (2n) v ;
 מיקביל c ; מקבל om -- ופולחן gbamuf -- סעוטהא v ; סעוטהא amc --
 קירוהא f ; קירוהא au ; קירוהא c -- דישר (ראל) f --

לכנישתא) בכנישתא c -- (חעדי) חעדי b -- (עובדהא) עובדיא f --
 (סעוטהא) סעוטהא uf --

TgOs 2,4

Reproveu la congregació d'Israel i digueu-li que ella no s'humi-
lia en el meu culte i que la meva Paraula no accepta la se-
va pregària fins que no aparti els seus actes dolents de da-
vant de la seva cara i el culte als seus ídols d'enmig de les
seves ciutats.

els seus actes) els actes f --

San 43b; San X,28c

דלמא אסליק שכנינתי מינא ואעזי יקרה ואשוינה רטישא כיומיא קדמאי עד
לא אחקרבת לפלחני¹ ויחול רגזי עלה כמה דחל על עם דרא דעברו על אורייתי
במדברא ואשוי ארעה צדיא ואקסלינה בבצורתא:

— acf דילמא ; f איסלק ; amc איסליק ; o אסלק o — שכנחיס o —
— ouv מנה -- v -- דאעזי v -- ואשוינה amu ; ואשונה o -- רטישא v --
— cf איחקרבת ; am איחקריב ; ogb אחקריב ogb -- לפולחני gbamcuf --
— cuf וייחול -- v -- רגזי gbamcufv -- ואשוי amuf -- צדיא v --
; cf ואקסלנה ou -- בבצורתא v ; amcf בכיצורתא ;
-- gb בבצורתא

— f (ואשוינה) ואשויה c -- (כיומיא) כיומי u -- (עד לא) על זלא f --
-- ogbm (דחל) + רגזי oame -- (ארעה) ארעה c ; ארעה ogbm --
-- u (בבצרתא) במצורתא u --

TgOs 2,5

Que no sigui que retiri la meva Presència d'ella i tregui la seva glòria i la deixi abandonada com en els dies antics, fins que no s'hagi apropiat al meu culte, i (que) es giri la meva ira contra ella, com la que es girà contra el poble de la generació que transgredí la meva Llei en el desert, i deixi la seva terra desolada i la mati de set.

fins que no) ja que no f -- es girà) + la meva ira cmao --
la seva terra) la terra mbgo --

TgJt 5,2.4; TgIs 5,3; 28,13; TgEz 2,10; 16,28.29; TgOs 13,14

TgOs 2,6

דַּעַל בְּנֹהָא לֹא אֲרִיחִים אֲרִי בְּנִין דְּסַעֲוֹן אֲנוּן:

אִירְחִים ac ; אִירְחִים m ; אִרְחִים sg -- אִינּוֹן gbamcf --

דַּעַל (וְעַל) וִיחַ b'g --

Tg0s 2,6

I no tindr  pietat dels seus fills perquè ells són fills que
s'esgarrien.

אַרִי סַעַח כְּנִישְׁחָהוֹן בְּחַר נְבִיאִי שְׁקֵרָא בְּהִיתוּ מְלֵפִיּהוֹן דְּהוּת אֲמַרָא אֵהָךְ בְּחַר
סַעַח עַמְמֵיָא רַחֲמֵי מְסַפְקֵי מֵיכְלֵי וּמִשְׁחֵי כְּסוּת מֵילָא וּבוּז מַשַּׁח דְּכָל פִּרְנוּסֵי:

-- cf -- דהוות o -- בהתו o amcf -- שיקרא oam -- נביאי o -- כנשתהון o
-- am -- אמרה ogbcf -- איהך gbamcuf -- מֵיכְלֵי v ; מכלי u ; מיכליי am
-- a -- ומשחיי gbcf ; am -- פרנוסיי bu ; פירנוסי a --

-- u -- דהות) ארי gb -- סעות<ogbamcufv -- רחמי מספקי) רחמך דהות מספקא u --
-- c -- כסות) כסותי c -- משח) מישחי c -- וכל) כל gb --

TgOs 2,7

Perquè s'ha esgarriat la seva assemblea darrere els falsos profetes; foren confosos els seus mestres, ja que deia: Aniré darrere els ídols de les nacions, els meus amants que em proporcionen el meu menjar i la meva beguda, vestit de llana i de lli, oli i totes les meves provisions.

ja que) perquè bg -- els ídols < vfucmabgo -- els meus amants que em proporcionen) els teus amants ja que proporcionen u -- vestit) el meu vestit c -- oli) el meu oli c -- i totes) totes bg --

TgEz 27,18; TgOs 2,9.11.12.14; TgMi 3,5; Shab 10b; 30b; Ket 111b; Nid 17a; DtR 2,19; RtR 3,7; YalqSh 517

בְּפִי־ן הֶאֱנָא מְקַלְקִיל יֵת אֹרְחֹתְיָךְ כִּמָּא דְסִיגִין בְּכוּבִיא וְאַפְסִיק כִּמָּא דְמַפְסִיקִין
בְּכַחְלִיא וְשְׁבִילֵהָ לֹא תִשְׁכַּח:

בְּכוּבִיא ogbmcu -- מְקַלְקִיל ogbame -- אֹרְחֹתְיָךְ o -- דְסִיגִין u ; דְמַפְסִיקִין c --
וְאַיפְסִיקִין c ; וְאַפְסִיק ogbam ; וְאַפְסִיק o -- בְּכַחְלִיא bamcuf --

הֶאֱנָא (הֶאֱנָא) ogbamu -- כִּמָּא דְסִיגִין f -- בְּכוּבִיא (בְּכוּבִיא) m --
דְמַפְסִיקִין (דְמַפְסִיקִין) c ; דְמַסְפִּיקִין sam -- וְשְׁבִילֵהָ (וְשְׁבִילֵהָ) c --
תִּשְׁכַּח (תִּשְׁכַּח) amu ; תִּשְׁכַּחִין c --

TgOs 2,8

Per això, vet aquí que destruiré els teus camins, com els qui els encerclen amb espines, i els separaré, com els qui els separen amb parets, i no trobarà la seva senda.

com els qui encerclen < f -- separen) divideixen mao --
la seva senda) la senda c -- trobarà) serà trobada una;
trobaràs c --

וְתַרְדּוּף שָׁלֵם עִם עַמְּלִיא רְחֻמָּהּ דְּלֵא תְּדַבֵּיק יְתְהוֹן רְחֻבְעִי סְעִיד דְּלֵא תְּשַׁכַּח
 דְּתִימְר אֵהָךְ וְאַתּוּב לְפִלְחֹן רְכוּנִי קְדַמָּה אֲרִי טַב לִי כֹּד הוֹיְתִי פְּלִחָא קְדַמּוּהִי
 מְכַעֵן לֵא אֶפְלַח עוֹד לְסַעוּחָא:

וחירדוף amc ; ותרדף ogb -- עים cf -- חובק ogb -- וחיבעי amcf --
 איהך gbmcf -- ואיחוב gbamcuf -- לפולחון gbcufv -- ריבוני gbcf --
 לסעווחא mcu --

יתהון < v -- סעיד) + מינהון c -- תשכח) יהנון לה c -- לפלחון < oam --
 רבוני) לרבוני om ; לריבוני a -- כד הוייתי) דהוייתי u --
 עוד < ogbmcfv --

TgOs 2,9

I ella perseguirà la pau amb els pobles amants seus, però no els aconseguirà; i cercarà ajuda, però no en trobarà. Llavors dirà: Aniré i retornaré al culte del meu primer senyor, perquè (hi havia) bé per a mi quan jo adorava davant d'ell. Des d'ara no adoraré més els ídols.

els (aconseguirà) < v -- ajuda) + d'ells c -- en trobarà)
li aprofitaran c -- al culte < mao -- del meu senyor) al
meu senyor mao -- quan) que u -- més vfucmabgo --

TgJr 3,7; TgEz 14,6; TgOs 2,7.12.14; 5,4.15; 6,1; 11,7; 14,2;
TgAm 4,6.8.9.10.11; TgZa 1,3; TgMl 3,7; Ber 7a; YalqSh 517

דֹּאנוֹן לֹא יִדְעִין אֲדִי אֲנִי בְּרִיכִית לְהוֹן עֲבוּרָא רְחֻמָּא וּמִשְׁחָא רְכֻסָּא אֲסֻגִּיתִי
 לְהוֹן וְדִהְבָּא מְנִיה עֲבֹר לְסַעוּתָא:

דֹּאנוֹן gbamcfv -- ברכה o -- עיבורא amcuf ; עבוד g --
 ומישחא gbamcf -- אסגתי gb -- ודִהְבָּא v -- מיניה gbamf ; מנה o --
 לטעווחא amcuf --

בריכית) יהבית c -- רחמרא) חמרא f -- להון (2n)) לה oam --
 מניה) דמניה c --

Tg0s 2,10

I ells no conegueren que jo vaig beneir-los el gra, i el vi
i l'oli. I la plata que jo havia multiplicat per a ells, i
l'or de què . van fer ídols.

vaig beneir) vaig donar c -- i el vi) el vi f --
per a ells) per a ella mao --

Ber 32 a; YalqSh 517

בְּכִין יָחֹב מֵיִמְרֵי לַמַּלְט עֲבוּרָא בְּעֵדָן אֲחִיבֵיהּ וְחִמְרָא בְּזִמְן מַעְצָרְתִּיהּ דְּאַצִּיל
 כְּסוּחַ מֵילָא וְכוּן דִּיהֵבִית לָהּ לְכַסָּאָה יַח קֶלְנָה:

בכּן obcu -- למילט amcu -- עיבורא gbamcf ; עיבור' u --
 בעידן gbamcf -- אידידיה gbmcfv ; אודה o -- בזמן v --
 מעצרת' b ; מעצרתה o -- ואצל o -- דיהבת o --

יחוב) אחוב' f ; אחיב' e -- למלט) למסל' o ; למיסל' g --
 בזמן) בעידן game ; בעדן o -- ואציל) ואעיל u -- מילח u --

TgOs 2,11

Per això retornarà la meva Paraula per maleir el gra en el temps del seu amuntegament (a l'era per a la batuda), i el vi en el temps de (trobar-se en) el seu cup, i recuperaré el vestit de llana i lli que li vaig donar per cobrir la seva muesa.

retornarà) retornaré fc -- per maleir) per agafar fgo --

TgEz 27,18; TgOs 2,7; Shab 10b; 30b; Ket 111b; Nid 17a;

RtR 3,7

Tg0s 2,12

וכען אגלי יח קלנה לעיני עמליא רחמהא ואנש לא ישיזבנה מן ידי:

איגלי mcf -- רחמהא amc -- ואינש mcf -- ישיזבינה amcf;

ישיזבינה gb; ישיזבנה o --

ית < am -- רחמהא) רחמה f -- ואנש) וגבר a --

TgOs 2,12

I ara descobriré la seva nuesa als ulls de les nacions, els seus amants, i ningú no l'alliberarà de la meva mà.

ningú) cap home a --

TgOs 2,7.9.14

וְאֵבְטִיל כָּל הַדּוֹחַ חֲגָהּ יִרְחֶהּ וּשְׁבֵהָ דָּכַל מוֹעֵדָהּ:

ואיבטיל ac ; ואיבטל m ; ואבטל ogb -- חדווחה u -- דָּכַל v --

חדווחה) חידוה c ; חדווחה ogb -- חגהה) חגאה f -- ירחהה) ירחה f --
 ושבהה) ושבה f ; ושבתהה ogb -- מועדהה) מועדה f --

Tg0s 2,13

I anul.laré tot el seu goig, les seves festes, les seves llunes
noves i els seus dissabtes. I totes les seves solemnitats.

el seu goig) els seus goigs bgo -- les seves llunes noves)
la seva lluna nova f -- els seus dissabtes) el seu dissabte
f -- les seves solemnitats) la seva solemnitat f --

וְאֶצְדִּי פִיָּה גּוֹפְנָה דְחִינָה דְהוּת אֲמַרָא יֶקֶר אֲנוּן לִי דִיהָבוּ לִי אֲמַרָא דְחַמִּי
וְאֶשׁוּיִנוּן לְחַרְשָׁא דְחִיכּוּלָנוּן חִית בְּרָא:

וְאֶצְדִּי v -- פרי o -- גּוֹפְנָה gbamfv -- דהוות f -- אַמְרָה ogbmc --
 יֶקֶר c -- אֲנוּן gbamcfv -- עממיא f -- רְחַמִּי v ; רחמימי u ;
 רחמימי gb -- ואישוינון amcuf ; ואשונון o -- לְחַרְשָׁא gbamcufv --
 דְחִיכּוּלָנוּן v ; ותיכלנון u ; וחוכלינון c ; ותיכלינון bam ; ותיכלינול g ;
 ותיכלנון o -- חית f --

גפנה) גופנאה u ; גפנאה c -- וחינה) וחינהא cu -- לי(2 n) עלי c --
 ותיכולנון) ותיכלינונון f -- חית) חיות oam --

Tg0s 2,14

I devastaré els fruits de la seva vinya i de la seva figuera,
de què deia: Ells són valuosos per a mi, ja que van donar-
me'ls les nacions, amants meus. I en faré una garriga i se'ls
menjarà la bèstia salvatge.

de la seva vinya) de les seves vinyes uc -- de la seva figue-
ra) de les seves figueres uc --

Tg0s 2,7.9.12

דאָסער עֵלֶה יֵחַ יוֹמֵי־אֵל דֵּהוּת פֿלֶחָא לִסְעוּתָא וּמְסָקָא לְהוּן בְּסִמִּין הֵוּת דְּמֵי־א
 לֵאחֲתָא וּשְׁבָקָת יֵחַ בְּעֵלָה דֵּאחֲקִנָּת בְּקוּשָׁא וּבְחֵלִיסָת מְרַגְלִיתָהּ וּסְעָת בְּחַד רַחֲמָהּ
 כִּין כִּנְשָׁתָא דִּישְׂרָאֵל רַחֲמָת לִמְפֻלַּח לִסְעוּתָא וּפְלַחְנֵי שְׁבָקָת אֲמַר יוּי:

Eb 54

... וּסְעָת בְּחַד רַחֲמָהּ כִּין כִּנְשָׁתָא דִּישְׂרָאֵל. רַחֲמָת לִמְפֻלַּח / לִסְעוּתָא
 וּפְלַחְנֵי שְׁבָקָת אֲמַר יוּי:

דהוות c -- פלחה u -- לסעווחא (1 r) amcu -- בוסמין gbmucfv -- הויח f --
 לאיחָתָא gbmucfv -- דֵּאֲחִקְנָת amcfv ; ואחקינח ogb -- וּבְחֵלִיסָת v --
 מרגליתהא c -- רחמהא am ; רחמה (א) b -- כן ogbamuf -- כניש(חא) f ;
 כנישחא amcu -- דיש(ראל) f -- רחמח ogb -- למיפלח gbmcf --
 לסעווחא amcf (2n) -- ופולחני gbamuf -- אמ(ר) f --

ומסקא) והוח מסקא f ; ומסקא gb -- להון) לה c -- הוח) דהוח c --
 יח בעלה < c -- בקושהא) בקושה f ; בקושה c -- ובחליסת) וחליסת f ;
 ובחליסת f₂ -- מרגלייתהא) מרגליחה f -- כנישחא ישראל ogb --
 רחמת < u ; רחמא am -- לסעווחא (2n) -- לסעווחא u --

Tg0s 2,15

I castigaré en ella els dies que adorava els ídols i els oferia perfums. Era com l'esposa que abandonava el seu marit i s'adorava amb les seves arracades i amb els seus collarets de perles i s'esgarriava darrere els seus amants. Així la congregació d'Israel estimava adorar els ídols, però ha abandonat el meu culte, ha dit el Senyor.

i els oferia) que els oferia bg -- els(oferia)) li c --
era (com)) que era c -- el seu marit < c -- les seves arracades) la seva arracada f ; l'arracada c -- amb els seus collarets) amb el seu collaret v ; i els seus collarets f -- perles) perla f -- estimava < u -- els ídols (2n)) els seus ídols u --

בְּכִין הָאֵנָּה מְשַׁעֲבִיד לֵה לְאֹרִיחָא וְאֶעֱבִיד לֵה נִסִּין וְגִבּוֹרִין כְּמָא דְעַבְדִּית
 לֵה בְּמִדְבְּרָא וְכִיד עֲבָדִי נְבִיאָא אֵמְלִיל חֲנֻחֻמִּין עַל לְבָה:

Eb 54

בְּכִין^{הָא} אֵנָּה מְשַׁעֲבִיד לֵה / לְאֹרִיחָא וְאֶעֱבִיד לֵה נִסִּין וְגִבּוֹרִין כְּמָא דְעַבְדִּית
 לֵה בְּמִדְבְּרָא וְכִיד עֲבָדִי וְבִיאָא אֵמְלִיל / חֲנֻחֻמִּין עַל לְבָה:

בכּן omcu — מְשַׁעֲבִיד v ; משעבד ocu — ואיעביד c ; ואעבד o --

ניסין gbacf -- דעבדח o -- עבדיי buf -- נביאיא amc --

אימליל amcf ; אמלל ogb -- חנחומי(ן) c -- ליבה amc --

האנא) הא אנא ogbamu -- לבה) ליבהא gb ; לבהא o --

TgOs 2,16

Per això, vet aquí que la sotmetré a la Llei i faré per a ella senyals i prodigis com els que li vaig fer en el desert; i per mitjà dels meus servents els profetes parlaré consoladorament en el seu cor.

TgIs 40,9; ExR 2,4

וְאִמְנִי לֵה ית פִּרְנִסְהָא מִחֲמִן רִיח מִישָׁר עֲכוּר לְחַחְמוּדֵי נַפֶּשׁ דִּיחֲנִהוּן חֲמִן לְמִימְרֵי
כִּיּוֹמֵי קִדְּם דְּאָף אֲנָא אֲעֵבִיד לְהוּן נִסִּין וְגַבְוֹרָן כִּיּוֹם מִסְקֵהוּן מְאָרְעָא דְמִצְרֵיִם:

Eb 54

וְאִמְנִי לֵה ית פִּרְנִסְהָא מִחֲמִן רִיח מִישָׁר עֲכוּר לְחַחְמוּדֵי נַפֶּשׁ וִיחֲנִהוּן חֲמִן
לְמִימְרֵי כִּיּוֹמֵי קִדְּם דְּאָף אֲנָא אֲעֵבִיד לְהוּן נִסִּין וְגַבְוֹרָן כִּיּוֹם מִסְקֵהוּן
[מְאָרְעָא דְמִצְרֵיִם]

וְאִמְנִי amcuf -- וִיחֲנִהוּן gbam -- אֲעֵבִיד o -- נִסִּין gbf --

מִסְקֵהוּן af -- דְּמִצְרֵיִם b --

וִיחֲנִהוּן (וִיחֲנִהוּן c -- דְּאָף c -- לְהוּן) לה oam --

TgOs 2,17

I nomenaré per a ella, des d'allà, els seus caps, i la vall d'Acor per a les delícies de l'ànima; i allà seguiran il.lusionadament la meva Paraula, com en els dies antics, i també jo faré per a ells senyals i prodigis com el dia que van pujar del país d'Egipte.

seguiran) seguireu c -- i també) també c -- per a ells) per a ella mao --

TgJr 3,15; 22,22; 23,1.2.4; 50,19; TgEz 34,2; TgZa 11,4.7.8. 15.16.17; TgNGn 40,12; TgFragGn 40,12

ויהי בעידנא ההוא אמר יוי תחנהון לפלחני דלא תפלחון עוד לסעוּתא:

Eb 54

דיהי בעידנא ההוא אמר ייי תחנהון לפולחני ולא תיפלהון עוד לסעוּתא:

בעידנא -- gbamcf חיתנהון ; gbc חתינהון am -- לפולחני gbamcuf --
 תיפלחון c -- לסעוּתא amcuf --

(ההוא) ההיא ogbam -- לסעוּתא) לסעוּת עממיא gb --

Tg0s 2,18

I s'esdevindrà en aquell temps, ha dit el Senyor, (que) vos-
altres seguireu el meu culte i no donareu més culte als ídols.

als ídols) als ídols de les nacions bg --

דָּאָעִי יַח שׁוֹם סְעוּת עֲמִיָּא מְפֹרְמֵהוּן דְּלֵא יְהִי דְכֻרָן מְשׁוּמֵהוּן עוּד:

Eb 54

דָּאָעִי יַח שׁוֹם סְעוּת עֲמִיָּא מְפֹרְמֵהוּן דְּלֵא יְהִי דְכֻרָן מְשׁוּמֵהוּן עוּד:

דָּאָעִי v -- סְעוּת amuf -- מְפֹרְמֵהוּן o -- דְּכֻרָן amcufrv --

מְשׁוּמֵהוּן (שׁוּמֵהוּן gb ; שְׁמֵהוּן o -- מְשׁוּמֵהוּן עוּד) עוּד בְּשׁוּמֵהוּן u --

Tg0s 2,19

I retiraré el nom dels ídols de les nacions de la seva boca,
i mai més no es farà memòria del nom d'ells.

דאגזר להון קים בעדנא ההוא דיהון שלם עם חית ברא דעם עופא ושמיא
 דרחשא דארעא וקשתא דחבא ועבדי קרבא אבטיל מן ארעא דאשנינון לדחצון:

Eb 54

ואגזר /להון/ קים בעידנא ההוא דיהון/שלם/ עם חית ברא ועם עופא
 ושמיא וריחשא דארעא וקשתא דחבא ועבדי קרבא אבטיל מן ארעא דאשנינון
 לרוחצון:

ואיגזר gbamcuf -- קים gbamcuf -- בעידנא gbamcf -- עים cf --
 חית f -- ועים bcf -- ושמיא u(a) -- וריחשא cuf -- איבטיל amcf ;
 אבטיל ogb -- ארעא u(a) -- דאשנינון ou -- לדחצון gbamcufv --

ההוא (ההיא ogbam -- חית) חיות oam --

TgOs 2,20

I faré per a ells un pacte en aquell temps, de manera que es-
taran en pau amb la bèstia salvatge i amb l'ocell del cel i
amb el rèptil de la terra, i l'arc i l'espasa i els guerrers
eliminaré del país, i els faré descansar en seguretat.

bèstia) animal mao --

ExR 15,21

אַקײַמנױן קדמי לעלם אַקײַמנױן קדמי בקשטא ובינא וּבחסדא וּבְרַחֲמֵי:

Eb 54

אַקײַמנױן קדמי לעלם אַקײַמנױן קדמי בקשטא / וּבדינאַ / וּבְחִיסְדָא
וּבְרַחֲמֵי:

איקיימנױן (1 r) amf₂₃₅; ואיקיימנױן cu; ואיקיימנױן o --
אַקײַמנױן (2 n) ov; ואיקיימנױן amf₂₃₅; ואיקיימנױן (ן) u;
איקיימנױן c -- בקשטא gbamcuf -- וּבדינאַ (א) u -- וּבְחִיסְדָא v --

איקיימנױן (1 r) ואיקיימנױן f (לעלם) לעם f -- ואיקיימנױן (2 n) --
איקיימנױן f -- וּבחסדא) בחיסדא f; בחסדי c --

Tg0s 2,21

I jo us establiré davant meu per sempre, i us establiré davant meu en veritat i en judici, i en benvolença i en misericòrdia.

us establiré (lr,2n) t'establiré f -- per sempre)
per al poble f -- i en benvolença) en benvolença f; en benvolences c --

ואַקֵּימֶנְכוֹן קֹדְמִי בְּהֵימְנוּתָא דְחֻדְעוֹן לְמִדְחַל מִן קְדָם (דָם) יוּי:

Eb 54

ואַקֵּימֶנְכוֹן קֹדְמִי בְּהֵימְנוּתָא / וְחֻדְעוֹן / לְמִדְחַל מִן קְדָם יוּי:

— ואַקֵּימֶנְכוֹן ov ; ואַקֵּימֶנְכוֹן cu ; ואַקֵּימֶנְכוֹן am -- בְּהֵמְנוּתָא g
 — וְחֻדְעוֹן f ; וְחֻדְעוֹן ac -- לְמִדְחַל c — קֹדְמִי ogbamcu

— ואַקֵּימֶנְכוֹן (ואַקֵּימֶנְכוֹן) f

TgOs 2,22

I jo us establiré davant meu en fidelitat, llavors sabreu témer
davant del Senyor.

us establiré) t'establiré f --

ויהי בעִדְנָא הָהוּא אֵקְבִיל צְלוּחֹכּוֹן אֲשֶׁר יוֹי אִפְקִיד יְת שְׁמִיא דְאַנוֹן
 יַחְתּוֹן מְטָא עַל אֲרֵעָא:

Eb 54

ויהי בעִדְנָא הָהוּא אֵקְבִיל צְלוּחֹכּוֹן אֲשֶׁר יוֹי אִפְקִיד יְת שְׁמִיא
 וְאִינוֹן / יַחְתּוֹן מְטָא עַל אֲרֵעָא

בעידנא --gbamcf -- איקביל c ; אקבל ogbm -- אמ(ר) f --

איפקיד amc ; אפקד o -- ואינון gbamcf -- מיטא af --

ארע(א) u --

ההוא ההיא ogam ; ההי(א) b -- צלוחכון(צלוחהון f ; לצלוחכון oam --

אפקיד) ואפקד f -- מטא) טובא c --

TgOs 2,23

I s'esdevindrà en aquell temps que acolliré les vostres pre-
gàries, ha dit el Senyor. Donaré ordres als cels, i ells faran
baixar la pluja sobre la terra.

les vostres pregàries) les seves pregàries f -- donaré) i do-
naré f -- la pluja) coses bones c --

TgIs 41,17; 49,8; 58,9; 65,24; TgJr 33,3; TgOs 14,9; TgMi 3,4;
7,7; TgZa 10,6; 13,9; YalqSh 519

דאַרעא תרבי עבֿורא דחמרא ומשחא דאֿנון יספֿקון לגלוח עמי ישראל:

וארע (א) b -- עיבורא gacuf ; עיבור (א) b -- ומישחא acf ;
 ומשח (א) u -- ואינון gbamcf -- יסופקון c -- לגלוח v ;
 לגלוח amcu --

תרבי + ית c -- וחמרא חמרא cuf -- ישראל < ogbamcufv --

Tg0s 2,24

I la terra produirà el gra i el vi i l'oli, i ells proveiran
els exiliats del meu poble Israel.

i el vi) el vi fuc -- Israel < vfucmabgo --

ואַקייַמניִון קֹזמי באַרע זיח שכינתי וְאַרְחִים עֲלֵיהֶון דלא רחמיִן בעֲוֹבְדֵיהֶון
 וְאַיִמֵר לַדְּהֵוֹיְחֵי אִמֵר לְהֶון לֹא עָמִי בְרַם עָמִי אֲחֶון דְּהוּא יִימֵר אֱלֹהֵי:

ואיקיימניון af ; ואיקיימניון u ; ואקימניון o — שכנתי o —
 ואירחים acuf ; וארחם ogbm — לדהויחי v -- אימר v ; אמיר a --

ואיקיימניון (ואקיימניון v ; ואיקיימניון c ; ואקיימניון gb —
 בארע) בארעא b ; בארע(א) g -- יימר + יי f --

Tg0s 2,25

I els establiré davant meu en la terra de la casa de la meva Presència, i tindrè compassió d'ells que no van ser compadits per les seves obres. I diré als qui havia dit "No el meu poble": "Vosaltres (sou) el meu poble". I ell dirà: "Déu meu".

els establiré) us establiré vcbg -- ell dirà) ell dirà: "Senyor..." f --

וְאֵשׁ יוֹי לִי עוֹד אִיזִיל אַחַנְבִּי נְבוּאָה עַל בֵּית יִשְׂרָאֵל דְּאִנּוֹן דְּמִן לֵאחַתָּא
 זְרַחִימָא עַל בְּעֵלָה דְכָל כְּדִין רַחִים לֵה וְלֵא צְבִי לְמִפְסָדָה כִּין רַחֲמַת יוֹי עַל
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּאִנּוֹן מִתְפַּנֵּן בְּחַר סְעוֹת עֲמַמְיָא בְרַם אִם יַחֲוּבוֹן יִשְׁתַּבֵּיק לְהוֹן
 וַיְהוֹן דְּמִן לְגַבְרָא דְאַשְׁתְּלִי וְאֵשׁ מִיֵּלָא בְּחַמְרִיָּה:

אזל o -- איחנבי amcf -- ישראל(ל) uf (1 r, 2 n) -- דאינון gbancfv --
 לאיחחא gbancf -- כון o -- רחס o -- למיפסדה gbf -- כן ogbanctu --
 רחמות f ; רחימת ogb -- ואינון gbancf -- מיחפנן am -- סעווח amu --
 ישתבק ogbmc -- לגבר v -- דאישתלי amu -- מילא v ; מלא o --
 בחמרה o --

עוד איזיל) איזיל עוד c -- בית) דבית f --
 בעלה) + ומזניא עלוהי ogbanctufv -- וכל) ועל f -- וכל כדין < c --
 רחים) ורחים am -- בחר סעות) לסעות c -- דאשתלי) דמישתלי c --
 בחמריה) בחמריה gbc --

C A P Í T O L I I I

TgOs 3,1

I va dir-me el Senyor: De nou, vés-hi i profetitza una profecia sobre la casa d'Israel, ja que ells són com l'esposa que és estimada pel seu marit [i li és infidel], i tot i així ell l'estima i no vol repudiar-la. Així és l'amor del Senyor als fills d'Israel, però ells s'han girat darrere els ídols de les nacions; però si es converteixen se'ls perdonarà, i seran com l'home que s'ha esgarriat i diu alguna cosa en el seu vi (: embriaguesa).

de nou, vés-hi) vés-hi de nou c -- la casa) els de la casa f --
i li és infidel < z; vfucmabgo -- i tot) i sobre f --
i tot i així < c -- l'estima) que l'estima ma -- darrere els
ídols) als ídols c -- en el seu vi) al seu amic cbg --

TgIs 28,10; 42,19; 57,18; TgJr 3,22; 6,29; 31,18; TgOs 1,3;
2,3; 14,5.9; TgJl 2,14; TgNa 1,3; TgHa 3,1; Pes 36b

וּפְרָקְתִּינוֹן בְּמֵימְרֵי בְיוֹם חֲמִישָׁת עָסָר לַיָּרַח נִיטָן זִיּהֲבִית כֶּסֶף חֲקִלְיָא כִּיפּוֹר
נִפְשֶׁהוֹן וְאֲמִית זִיקְרָבוֹן קֹדְמֵי עוֹמֵר אֲרֻמוֹתָא מְעַלְלַת סְעִרִין:

וּפְרָקְתִּינוֹן ogbu -- חֲמִשָּׁת oam -- עֶשֶׂר oamc -- נִסָן o -- חִיקְלִיָא c --
כּוֹר oamu -- וְאֲמִית o -- סְעִרִין c --

בְיוֹם) בְיוֹמָא u -- בְיוֹם חֲמִישָׁת) בְחִישָׁת f ; בְחִישָׁת c -- חֲמִישָׁת) חֲמִשָּׁת gb --
לִירַח) דִירַח c -- דִיּהֲבִית) זִיּהֲבִית amcufr ; וִיּהֲבִית o ; וִיּהֲבִית gb --
נִפְשֶׁהוֹן) לִנְפִשֶׁהוֹן gbfr ; נִפְשֶׁהוֹן oamc -- דִיקְרָבוֹן) דִיּהוֹן מְקַרְבִין mcufr --
ogba --

Tg0s 3,2

I vaig salvar-los per la meva Paraula el dia quinzè del mes
de Nissan en què vaig donar sicles de plata en expiació de
les seves ànimes, i vaig dir que oferissin davant meu l'Omer
de l'oferiment de la collita de l'ordi.

el dia quinzè) el quinze fc -- en què vaig donar) i vaig
donar vfucmao; i va donar bg --

Hul 92b; YalqSh 519

בְּבִיא אֵימֶר לֵה כְּנִשְׁתָּא דִישְׁאַל חוֹבֵיכוֹן גְּרָמוֹ לְכוֹן דְּחִגְלוֹן יוֹמִין סְבִיאִין
 חֲחִנְהוֹן לְפִלְחֵנִי הֵלֵא חֲסֵעוֹן דֵּלֵא חֲפִלְחוֹן לְטַעוֹתָא דְאַף אֵנָּה עָתִיד לְרַחֵם עָלֵיכוֹן:

נבייא gbcu ; נביאה oam -- אמר om -- כנישתא (חא) f ; כנישתא gbame --
 דישראל f -- דחגלון gbac -- חחנהון gbc ; חחנהון a --
 לפולחני gbamuf -- לטעווחא mcuf --

לה (להון c -- כנישתא) u -- ולא ((1.1)) לא ogbamufv --
 חפלווחן + עוד u --

Tg0s 3,3

Profeta, digues-li: Assemblea d'Israel, els vostres pecats han estat la causa que vosaltres estigueu exiliats molts dies. Si seguiu il.lusionadament el meu culte i no us esgarrieu i no doneu culte als ídols, també jo (estaré) a punt per tenir compassió de vosaltres.

digues-li) digues-los c -- assemblea) a l'assemblea u --
i no (us esgarrieu)) no vfumabgo -- doneu culte) + més u --

אָרִי יוֹמִין טְגִיאִין יִחְבֹּון בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵית מְלֻכָּא מְדַבֵּית דְּוִיד דְּלֵית דְּעַבִּיד
 שְׁלֵטֹן עַל יִשְׂרָאֵל דְּלֵית דְּרַבָּח לְדַעוּא נִירְשָׁלַם דְּלֵית קְמָתָא בְּשִׁמְרוֹן דְּלֵית אֲפֹד
 וּמַחֲרִי:

—gbamcufv שְׁוֹלֵטֹן -- oc דַּעבד -- ogbamuf דוּד -- bcf (1 r) יִשְׂרָאֵל (אל)
 -- f בִּירוּשָׁלַם ; ogbamcuv בִּירוּשָׁלַם ; f (2 n) יִשְׂרָאֵל (ל)
 --gb amcv בְּשִׁמְרוֹן -- איפוד b

— m ברעוא ; c רעוא (לדעוא) -- am מבית

TgOs 3,4

Perquè molts dies romandran els fills d'Israel sense rei de la casa de David, i sense el qui exerceix el poder sobre Israel, i sense qui sacrificui (de manera) complaent a Jerusalem, i sense estela a Samaria, i sense Efod ni oracles idolàtrics.

1Sa 19,13; 2Re 23,24; Ar 16a; LvR 10,6

בְּחַד כִּין יְהוּבֹוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דִּיחֲבַעֲוֹן יַח פְּלִחְנָא דְיֹוִי אֵלֶהָוֹן דִּישְׁחַמְעוֹן
 לַמְשִׁיחָא בְרִי דְוִיד מְלַכְהוֹן דִּיחֲנְהוֹן לְפִלְחָנָא דְיֹוִי דְסָגִי טוֹבִיָּה דְיִהִי לְהוֹן
 בְּטוֹף יוֹמָא:

יש(ראל) f — פולחנא gamcuf; פולחנ(א) b — א(ל)הוון f --
 דוד ogbamf -- מלכיהוון am — ויתונהוון m; ויתינהוון gba —
 לְפִלְחָנָא gbamcufv — וְסָגִי v -- טוֹבִיָּה o -- דִּיחִי gbam --

פולחנא (דחלחא v -- בר) בית am -- טובייה) טובא u --

TgOs 3,5

Després d'això, els fills d'Israel retornaran i cercaran el culte del Senyor el seu Déu, i se sotmetran al Messies fill de David, el seu rei, i seguiran amb afany el culte del Senyor, i serà gran el seu bé, que els vindrà a la fi dels dies.

el culte (lr)) el temor v -- fill) de la casa ma -- el seu bé) el bé u --

TgJr 30,9

C A P Í T O L I V

TgOs 4,1

קְבִילוּ פְחֻמָּא דִּיּוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲרִי וְיִנָּא קְ(דס) יוּי עִם יְתִבֵי אֲרַעָא אֲרִי
לִית עֲבָדֵי לְשֵׁטָא דְלִית גְּמֵלֵי חֻסְדָּא דְלִית זְמַהֲלֵנִין בְּדַחֲלֵתָא דִּיּוּי בְּאֲרַעָא:

קבלו o -- פיחגמא amcf -- ישרא(ל) f ; ישר(אל) b -- קדם ogbamcuv --
עִים c -- קושטא gbamcuf -- חֻסְדָּא gbaf --

בני) בית oam -- וליח גמלי חסדא < c --

C A P Í T O L I V

TgOs 4,1

Rebeu la paraula del Senyor, fills d'Israel, perquè (hi ha) judici davant del Senyor amb els habitants del país, perquè no hi ha qui actuï en veritat i no hi ha qui faci obres de bon dat i no hi ha qui camini en el temor del Senyor en el país.

fills) casa mao -- i no hi ha qui faci obres de bondat: < c --

Jn 3,21

יָמֵן לְשָׁרָה דְכַדְבִּין דְקָטוּלִי נְפֶשׁוֹן דְגַלְגָּלִין דְגַלְגָּלִין מוֹלְדִין בְּנִין מְנַשֵּׁי חֲבֵרֵיהוֹן
 דְחֻבִּין עַל חֻבִּין מוֹסְפִין:

יִימֵן ogbcf -- אֲכַדְבִּין v -- וְקַטְלִי ogbf -- דְגַלְגָּלִין v -- דְגַלְגָּלִין oacv ;
 וְגִיּוֹפִין u -- בְּנֵי(וֹ) g -- חֻבִּי(וֹ)(2n) g -- מוֹסִיפִין bamf --

יִמֵן (מִשְׁחַבְעִין u -- לְשָׁרָה) לְשָׁרָה om ; לְשִׁיקְרָא a -- מוֹלְדִין) וְמוֹלְדִין obcu ;
 וְמוֹלִידִין am ; וְמוֹלִידִי(וֹ) g -- בְּנִין) בְּנֵי b --

TgOs 4,2

Juren en fals i menteixen, i (són) assassins de persones, i roben i cometen adulteri engdrant fills amb les dones dels seus companys, i afegeixen culpes sobre culpes.

engdrant) i engdren ucma^ogo --

Qid 13a; YalqSh 519

על כיון תחלוב ארעא דיצדי כל דיתייב בה בחית ברא ובעופא ושמיא דאף
נורי למא יזערון מן קדם חוביהון:

כו ogbamcuf -- חודב of -- בחית gbf --

בחית) בחיות oam -- ובעופא) ועופא c --

TgOs 4,3

Per això és devastat el país i desolat tot el que hi habita,
amb la bèstia salvatge i amb l'ocell del cel. I també els pei-
xos del mar seran reduïts per causa dels seus pecats.

bèstia) bèsties mao -- i amb l'ocell) i l'ocell c --

TgJl 1,10; Qid 13a; Shebu 39a

עַל דְּאֲמַרִּין שְׁפָר לֹא יִלְיָף דְּלֵא יוֹכַח נְבִי דְעֵמָר נִצְוֹן עִם מְלַפְיָהוֹן:

יִלְיָף v ; יִלְיָף c ; יִלְיָף am --

עַל) בְּרִים עַל o -- דְּאֲמַרִּין) דְּאֲמַר c -- נְבִי) נְבִיִּיא ac ; נְבִיִּיא om ;

נְבִיִּי gb --

TgOs 4,4

Ja que diuen: L'escriba no ensenya i el profeta no reprèn. I
(així) el teu poble disputa amb els seus mestres.

ja que) sinó que o -- diuen) diu c -- profeta) profetes bg -

TgJr 18,18

דחַתְקֵלוֹן נִימְמָא דִּיחַתְקֵלוֹן אָף נְבִיִּי שְׁקֵרָא דְעַמְכוֹן כֹּד בְּלִילִיא דְאַבְהֵיחַ
 כְּנִישְׁחֵלוֹן:

דחַתְקֵלוֹן v -- שִׁיקֵרָא acf ; שְׁקֵרָא (א) u -- דְעִימְכוֹן cf ; דִּיעַמְכוֹן b ;
 דִּי עַמְכוֹן og -- כִּיד mfv -- בְּלִילִי (א) g -- וַאֲבַחח o -- כְּנִישְׁחֵלוֹן o --

בִּימְמָא (בִּימְמָא oam -- וִיחַתְקֵלוֹן < c -- נְבִיִּי שְׁקֵרָא) נְבִיִּיא דְשְׁקֵרָא gb --
 דְעַמְכוֹן (דְעַמְכוֹן u -- כְּנִישְׁחֵלוֹן) כְּנִישְׁחֵלוֹן cv --

TgOs 4,5

I ensopegareu de dia i ensopegaran també els falsos profetes que són amb vosaltres quan (sigui) de nit, i confondré les vostres congregacions.

i ensopegaran c -- falsos profetes) profetes de falsedat
bg -- que són amb vosaltres) amb vosaltres u -- les vostres
congregacions) les seves congregacions vc --

TgMi 3,7

אִסְפָּשׁוּ עָמִי מִבְּלִי דְעִתָּא אֲרִי אַח בְּמִדְע דְחִלְחִי קְצוּתָא וְאַרְחִיקִינְךָ מִלְשִׁמְשָׁא קֳדָמִי
 דְעָל דְאַתְנִשִּׁיתָּא אֲוִיחָא דְאַלְהֵךְ אֲרִיחִיק בְּנֵךְ אִף אֲנָא:

איטפשו amf -- בְּמִיִּדְע v -- ואירחיקינך f ; ואירחיקנך u ; וארחיקינך c ;
 ואירחיקינך m ; וארחקנך o -- דאיתנשיתא cf -- אוריח(א) b --
 דא(ל)הך f -- אירחיק u --

במדע(מדע) ocuf ; מידע gbam -- ועל(על c -- דאתנשיתא) + יח c ;
 דנשיתא oam -- ארחיק) ואירחיק c --

TgOs 4,6

S'ha tornat estúpid el meu poble per falta de coneixement.
Perquè tu has sentit aversió del coneixement del meu temor i
jo t'he rebutjat per ser servent davant meu. I perquè t'has
oblidat de la Llei del teu Déu, també jo rebutjaré els teus
fills.

i perquè) perquè c -- jo rebutjaré) i jo rebutjaré c --

TgOs 13,13; Yom 38b; YalqSh 519

TgOs 4,7

כַּמֵּא דְאִסְיָחִי לְהוֹן עֵלְלָא בִּין אִסְיָוִי לְמַחְסֵי קִדְמֵי יִקְרְהוֹן בְּקִלְנָא חֵלְיָפִו:

כּוּ ogbamcuf -- אִסְיָאוּ gbamcuf -- לְמִיחְסֵי gbamcuf -- חֵלְפוּ o --

לְהוֹן עֵלְלָא) עֲלִיָּהוֹן טוּבָא u -- יִקְרְהוֹן) וִיִקְרְהוֹן b --

TgOs 4,7

Així com vaig multiplicar-los la collita, així multiplicaren
(el fet de) pecar davant meu. Han canviat la seva glòria en
vergonya.

vaig multiplicar-los la collita) vaig multiplicar sobre ells
el bé u -- la seva glòria) i la seva glòria b --

DtR 2,19

TgOs 4,8

בְּהִנְיָא פֿלוֹר לְמַיְכַל הַטְּוֹת עֲמִי בְּיַל לְאֹסְפָא הַוְּבִין עַל חֻבֵי נַפְשֵׁהוֹן:

פֿלוֹר v -- הַטְּוֹת v -- נַפְשֵׁהוֹן am --

חטות) חטא am --o

TgOs 4,8

Els sacerdots han profanat el menjar de les ofrenes pels pecats del meu poble, de manera que han afegit pecats als pecats de la seva ànima.

ויהי כלא דאשוי חילונאה ככהנא לאפסא קדשי כין אפחי ית יקרהון ואשוי
 דיקיר לזבסיר בזיל לאתפרעא מנהון באורחתהון וכעובדיהון מקלקליא אחיב
 להון:

ויהא om -- דאישוי amc -- חילונאה v ; חילנאה f ; חלונאה u --
 קודשי cuv -- כן cuf -- ואישוי amcf -- דיקר c -- לזבסיר v ;
 לזיבסיר u -- לאיתפרעא amcf ; לאיתפרע gb -- מינהון gbcf --
 באורחתהון o -- וכעובדיהון v -- אחיב v --

דאשוי (דשויאו f -- ככהנא) ככהניא c ; לכהנא oam --
 לאפסא (לאפסקא c -- קדשי) קודשיכוון am ; קדשיכוון o ; קודשיהון gb --
 כין < ogbam -- אפחי) אפסיס ogbamufv ; אפסיק c -- יקרהון (יקרכון a --
 לזבסיר) לבסיר gb -- באורחתהון) באורחתהון c --
 באורחתהון) + נישא ogbamcfv ; בישיא u -- וכעובדיהון) וכעובדיהון c --

Tg0s 4,9

I s'esdevindrà que posaré el laic com a sacerdot per profanar
la meva santedat, així enganyaré la seva glòria i convertiré
el que és preciós en el que és menyspreable, a fi de venjar-me
d'ells segons els seus camins, i retornar-los segons les seves
accions corruptes.

posaré) van posar f -- sacerdot) sacerdots c -- profanar)
saparar c -- la meva santedat) les vostres coses santes ma0;
les seves coses santes bg -- així (mabgo -- enganyaré) pro-
fanaré vfumabgo; separaré c -- la seva glòria) la vostra glò-
ria a -- en el que és menyspreable) en menyspreable bg --
segons els seus camins) en els seus camins c -- segons els
seus camins) † malvats vfcma0go -- i segons les seves accions)
i en les seves accions c --

יִיכְלוֹן דְּלֹא יִסְבְּלוּן יִסְבוּן נָשִׁין דְּלֹא יוֹלְלוּן בְּנִין אֲדֵי יֵת פְּלִחָנָא דְיֵי
שְׂבָלוֹ דְּלֹא נִסְלוּ:

— gbamcufv פְּלִחָנָא — cv יִיכְלוֹן — oamef יִשְׂבְּלוּן

— b < בנין — gbm ויכלוון ; oacuf וייכלוון

TgOs 4,10

Menjaran però no se saciaran, prendran dones però no engendraran fills, perquè han abandonat el culte del Senyor i no l'han guardat.

menjaran) i menjaran fucmabgo -- fills < b --

זְנוּתָא דְחַמְרָא דְרוּיִתָא שְׁלִיף וּמַסְעֵי יֵח לְבִהוֹן:

זְרוּיִתָא v ; וְרוּיִתָא ogbamu -- שְׁלִיף v ; שֵׁלֶף o -- דְמַסְעֵי v --
לְבִהוֹן acfv ; לְבִהוֹן m --

זְנוּתָא (זְנוּיִן c -- וְחַמְרָא) בְחַמְרָא c -- וְרוּיִתָא) וְרוּיִן f --
שְׁלִיף) שְׁלָא c -- יֵח c --

Tg0s 4,11

La prostitució i el vi i la beguda embriagadora atreuen i es-
garrien el seu cor.

la prostitució) es prostitueixen c -- i el vi) en el vi c --
i la beguda embriagadora) i l'embriaguesa f -- atreuen) arros-
seguen c --

עמי דבצלים אעיה שאיל ומדמי דחטייה מחוי ליה ארי רוח דטעו אטעיתנון
 וטעו מבח פלחנא דאלההון:

— די בצלם og — אעה o — שאל o —
 דבצלים amuf ; דיבצלם b ;
 דחוטריה c — לה o — אטעיתנון v ; אחעיתנון amf — דטעו v —
 פולחנא gbucfv — דא(ל)ההון f —

עמי) עמיה f — אעיה) אעי m — ומדמי) וממי c ; וממיה gb —
 דחטריה) בחוטריה gbamu ; בחטרה o — אטעיתנון) אטעיתנון c —
 מבח) בחר oamu — פלחנא דאלההון) פולחן אלההון am ; פלחן אלההון o —
 דאלההון) דיי c —

TgOs 4,12

El meu poble que consulta en la seva imatge de fusta, i ima-
gina que el seu bastó li dóna resposta, perquè un esperit
d'error els ha enganyats, i ells s'han esgarriat de darrere
el culte al seu Déu.

el meu poble) el seu poble f -- i imagina) i l'engany c;
i el seu engany bg -- el seu bastó) en el seu bastó umabgo --
al seu Déu) al Senyor c --

TgIs¹⁹,14; TgOs 5,4; 1Jn 4,6

על רישי טוריא מדבחיין דעל רמחא מסקין בסמין חחות בלוט ולבן ולסמא
 ארי מעפי טוריה על כין מזניין בנתכון דהואה לכון מבנת עממא וכלתכון
 ונטיבחון לכניכון מן עממא גיפין:

--gbamcufv ובוטמא -- ולבן v -- gbcufv בוטמין amf רמחא
 ;gbuf מעפאי f ; מעפאי u -- טולה oam -- כן ogbamcuf -- מזניין ;gbuf
 -- מונן a -- בנתיכון u -- דהואה f -- וכלתיכון a -- דנסבתון ogbc
 גיפין ;oamfv ; גיפין c --

בסמין) בוטמא am ; בסמא o -- חחות) חחות v -- ולבן) ולבון c ;
 ולבט g -- טוליה) טולהון c -- מבנת) מן בנת f -- לכניכון) לכון c --
 מן עממא) מעממא f --

Tg0s 4,13

Sobre els cims de les muntanyes sacrifiquen i sobre els llocs
alts ofereixen perfums; sota el roure, i l'álber, i el terebint,
perquè s'escampa la seva ombra. Per això, les vostres filles,
que vau tenir de les filles de les nacions, es prostitueixen,
i les vostres nores, que heu agafat de les nacions per als vos-
tres fills, cometen adulteri.

sota) i sota v -- i l'álber) i misèria (?) g -- la seva om-
bra) les seves ombres c -- per als vostres fills) per a vo-
saltres c --

לֹא אֶסְעַר עַל בְּנֵהְכּוֹן אֲדִי מִזְנִיךָ וְעַל כְּלֵהְכּוֹן אֲדִי גִיפְךָ אֲדִי אֲנוֹן עִם
 זְנִיתָא מִסְחֵיעִין דְּעִם נְפֻקָּח בְּרָא אֲכֻלִּין וְשִׁחֹן עִם וְדָא דְלֹא אִסְחָל בְּאוּרִיתָא
 הִלָּא אֲתֵרֵטִישׁ:

בנתיכון amu — מזניין gbamu — כלתיכון amu ; כלחכו(ן) b —
 גיפן uf ; גיפין c -- אינון gbamcf — עים (r) c --
 זְנִיתָא v ; זנייחא f ; זנייח(א) u ; זנייח(א) b -- מִסְחֵיעִין v ;
 מסחיעין uf ; מיסחיעין gb — אכלן ogbcu -- עִם v —
 איסחכל cf -- באוריחא f -- איתרטיש mf ; אדטש gb —

מזניין) זניין f — גיפן) מגיפן gb — נפקח) נפקן am —
 עם (ודא)) ועם ogbamcf — אסחכל) יסחכל oam — אדטיש) יתרטיש ac ;
 יתרשט o --

TgOs 4,14

No castigaré les vostres filles perquè es prostitueixen, ni les vostres nores perquè cometen adulteri, perquè ells s'a-júnten amb prostitutes i amb barjaules mengen i beuen. Poble d'una generació que no ha esdevingut instruïda en la Llei, (que potser) no ha estat abandonada ?

poble) amb v; i un poble fucmabgo -- ha esdevingut instruïda) esdevindrà instruïda mae--ha estat abandonada) serà abandonada cao --

אם טען אהון בית ישראל לא יחזיבון דבית יהודה ולא תיחון לגלגלא ולא
 חסקון לבית אל ולא חשבבון לשקר קים הוא יוי:

יש(ראל) f -- יחזיבון o -- דבי(ח) c -- תיחון v -- לגילגלא af --
 חסקון v ; חיסקון f -- לביתאל ogbamcu -- תישבבון f ; חשבבון(ן) c --
 קים o --

אם + מן c -- בית) דבית ogbamufv -- ולא (תיחון)) לא gbc --
 ולא (חסקון)) לא f -- חשבבון) חשבבון gbu --

TgOs 4,15

Si us esgarrieu vosaltres, casa d'Israel, que no esdevinguin culpables els de la casa de Judà, i no vingueu a Guilgal, i no pugeu a Betel, i no jureu en fals (dient): "(Com) ell, el Senyor, és vivent... "

si) † des de c -- casa) els de la casa vfmabgo -- i no (vin
gueu)) no cbg -- i no (pugeu)) no f --

אָרײַ כְּתוּרָא דֵאחֲפֵטִים וּבְעֵיט כִּין מְרִיד נִסְוִי טוּבָא יִשְׂרָאֵל כְּעֵן יִדְבְּרִינוּן יוּי
כְּאֵר בְּנִקְעָחָא:

דאִיחֲפֵטִים amcf -- אֲבֵלֵט oamv -- כֵּן ogbamcuf -- מְרִיד v ; מְרִיד u ;
מְרִיד o -- יִשְׂרָאֵל (אל) b -- יִדְבְּרִינוּן ou -- כְּאֵר gbamcufv --

מְרִיד (מְרִיד) מְרִידוּ בִי f -- בִּסְוִי (בִּסְוִי) מְסוּי f ; בִּמְסוּי u -- יִשְׂרָאֵל (בִּית יִשְׂרָאֵל) f ;
דְּבִית יִשְׂרָאֵל (אל) c -- יִדְבְּרִינוּן (יִדְבְּרִינוּן) cf -- כְּאֵר + בְּחִיר b og --
בְּנִקְעָחָא (בְּנִקְעָחָא) v ; בְּנִקְעָחָא gbuf --

Tg0s 4,16

Perquè com un toro que ha estat engreixat i dóna guitzes, així
s'ha rebel·lat Israel entre l'abundància de béns. Ara el Senyor
els conduirà com un anyell en la vall..

s'ha rebel·lat) es van rebel·lar contra mi f -- entre l'abun-
dància) des de l'abundància fu -- Israel) la casa d'Israel f;
els de la casa d'Israel c -- els conduirà) els escamparà fc --
com un anyell) + escollit bgo --

TgOs 4,17

אֲחָבְרוּ לְסַעוּתָא בֵּית יִשְׂרָאֵל שְׂבָלוֹ לְהוֹן יֵת פְּלַחְנִי:

— cfv פְּלַחְנִי — acu לְסַעוּתָא — amcf אֲחָבְרוּ

— c יֵת — פְּלַחְנִי (פלחני) פולחנא ; gbamu ; פלחנא o —

TgOs 4,17

La casa d'Israel s'ha adherit als ídols; ells han abandonat el meu culte.

el meu culte) el culte umabgo --

lMa 1,15; TgJr 2,25; TgEz 8,16; 16,25.29; TgOs 9,10

שְׁלֹטוֹנֵיהֶון אֲסֻיָּאוּ שִׁדְרוֹן מִן אֲוֵיִם בְּכִין סְלוֹ אַחְפְּנִיָּאוּ בְּחַד זְנוּחָא רַחִימוּ
דִּיחֵי לַהֹון קְלִנָּא רַבְרֵיָּהֹון:

שילטוניהון cf — אסגיו o — שירון gbcuf ; שרון o — אונס ogbamu —
בכו ogbmcu — סלו v — איחפניאו am — רחמו gb — דיחי am —
להו (ו) b — קלנ(א) b — רברבהו (ו) b ; רברבהון g —

אסגיאו) אסגי c — שירון) שִׁדְרוֹן v ; שירות m ; שירות a —
אחפניאו) איחפנו f ; ואיחפנו c ; ואחפניאו gb ; ואחפניו o —
רחימו) זרחימו am ; זרחמו o — דייתי) דאיחי u ; דיהי c ; דחיחי ogb —
להון) עליהון u — רברביהון) רברבניהון u —

TgOs 4,18

Els seus governants han augmentat les provisions a costa de l'opressió, per això s'han esgarriat, se n'han anat darrere la prostitució. Els seus magnats han estimat el que els reportarà ignomínia.

se n'han anat) i se n'han anat cbgo -- han estimat) que han estimat mac -- el que els reportarà) de què s'esdevindrà c --

עֲבֹדֵי רַב־בְּנֵיהוֹן לֹא תִקְנִין כִּמָּא דְלִית אִפְשָׁר לְמַצֵּר רֹחַ זְכַנְף כְּעֵן אִתִּי: עֲלֵיהוֹן
 סְנֵאָה דִּיכְהֹוֹן מְאִיגֹרֵי שְׁעוּחְהוֹן:

עֲבֹדֵי v -- אִפְשָׁר gbamcuf -- לְמִיצֵר amu -- אִיחִי uf -- מְאִיגֹרֵי v;
 מֵאִיגֹרֵי oam -- שְׁעוּחְהוֹן amcuf --

רַב־בְּנֵיהוֹן (רַב־בְּנֵיהוֹן u -- כְּעֵן) כֵּן u -- מֵאִיגֹרֵי (מֵאִיגֹרֵי c --

Tg0s 4,19

Les obres dels seus magnats no (són) rectes, (així) com no és possible recollir el vent en una ala. Ara he fet venir sobre ells l'enemic, i s'averkonyiran dels altars dels seus ídols.

ara) així u -- dels (altars)) en els c --

C A P I T O L V

Tg0s 5,1

שְׁמַעוּ דָא כְּהִנְיָא דְקַבְלִינּוּ בֵית יִשְׂרָאֵל וּבֵית מְלֻכָא אֲצִיתוּ הֵלֵא לְזוֹן לְמִדָּע
וּיְנָא אֲרֵי חֻקְלָא הֲוִיחֻן לְמַלְפִיכּוֹן כְּמַצְדָא דְפְרִיטָא עַל סוּר רָם:

וקבלו ס -- למידע gbamecv -- למילפיכון m -- דפרישא mc --

בית) דביח c -- דינא) דחלחי f ; f₅*z -- כמצדא) וכמצדא ogbamuf --

C A P Í T O L V

TgOs 5,1

Escolteu això, sacerdots ! I pareu atenció casa d'Israel !
I casa del rei, estigueu atents ! ¿No us (pertoca) conèixer
el judici?, ja que heu estat un parany per als vostres mestres,
com la xarxa que és parada sobre una muntanya alta.

casa (d'Israel)) els de la casa c -- judici) el meu temor f --
com la xarxa) i com la xarxa fumabgo --

דִּבְחֵינָא לְסַעְוֵן מְסֻנָּה וְאִנְא מִיחֵי יִסּוּרֵינָא עַל כּוֹלְהוֹן:

וּדְבַחְתָּן ogbc -- לְסַעְוֵן amcuf -- מִיחֵי cuf -- יִסּוּרֵינָא amcf --
כּוֹלְהוֹן o --

וְאִנְא (אִף אִנְא c -- עַל כּוֹלְהוֹן) לְכוֹלְהוֹן gbf --

TgOs 5,2

I els qui sacrificuen als ídols es multipliquen, però jo faré venir sofriments sobre tots ells.

però jo) també jo c -- sobre tots ells) per a tots ells fbg --

קֹדְמֵי גֵלֹן עוֹבְדֵי בֵּית אֲפְרַיִם וְבֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא מִיִּטְמְרִין מִן קֹדְמֵי אֲרֵי כַעֲן
 סַעֲו דְבֵּית אֲפְרַיִם אִסְחָאנוּ דְבֵּית יִשְׂרָאֵל:

עוֹבְדֵי v -- יִשְׂרָאֵל (אל) (lr) -- bf מִיִּטְמְרִין ogbamufv ; מטמרון c --
 קֹדְמֵי (2n) v -- איסחאנו amcf -- יִשְׂרָאֵל (אל) (2n) -- f

קדמי גלון גלי קדמי c -- בית (אפריים) דבית ogc ; דבי(ח) b ; am < ;
 ובית (ישראל) ודבית ogbamufv ; ועובדי דבית c -- ארי f < --
 טעו) טעו gb -- דבית (אפריים) בית gbuf -- דבית (ישראל) בית amuf
 -- ogb

Tg0s 5,3

Davant meu són revelades les obres de la casa d'Efraïm, i
(les de) la casa d'Israel no són amagades de davant meu, per-
què ara s'han esgarriat els de la casa d'Efraïm, s'han fet im-
purs els de la casa d'Israel.

davant meu són revelades) revela davant meu c -- de la casa
(d'Efraïm) dels de la casa cbgo; < ma -- i la casa (d'Is-
rael)) i els de la casa vfumabgo; i les obres dels de la ca-
sa c -- perquè < f -- s'han esgarriat) són esgarriats bg --
els de la casa (d'Efraïm) la casa fubg -- els de la casa
(d'Israel)) la casa fumabgo --

לא שִׁבְקִין עוֹבְדֵי הָהוֹן לְמַחֵב לְפִלְחָנָא דְאֵלֵהֶוֹן אֲרִי לִרְח דְסֵלוֹ אֲסַעִיחָנוֹן
דְאֵלְפֹן מִן קְ(דס) יוֹי לֹא חֲבֵלוֹ:

— u (א) לפולחנא ; gbamcf — למיחב v — עוֹבְדֵי הָהוֹן v — דְאֵלְפֹן --gbamcufv קִדְ(ס) ; u —
לפולחנא (א) ; gbamcf — למיחב v — עוֹבְדֵי הָהוֹן v — דְאֵלְפֹן --gbamcufv קִדְ(ס) ; u —

עוֹבְדֵי הָהוֹן) מְעוֹבְדֵי הָהוֹן בִּישִׂיא c — אֲסַעִיחָנוֹן) בִּינִיחָנוֹן ; ogbamuf
אֲסַעִיחָנוֹן c —

TgOs 5,4

No abandonen les seves obres per retornar al culte del seu Déu, perquè un esperit d'error els ha esgarriats, i no han cercat la instrucció procedent del Senyor.

les seves obres) de les seves obres dolentes c -- els ha esgarriats) (és) entre ells fumabgo --

TgIs 19,14; TgJr 3,7; TgEz 14,6; TgOs 2,9; 4,12; 5,6.15; 6,1; 11,7; 14,2; TgAm 4,6.8.9.10.11; TgZa 1,3; TgMl 3,7; 1Jn 4,6

דימאך יקר ישאל דאנון חזן ודבית ישראל ודבית אפרים יחקלון בחוביהון
 יחקלון אפידיבית יהודה עמהון:

—am חזאן — gbamf ואינון יש(אל) b ; f (1r) יש(ראל)
 —v (2n) יחקלון — u בחוביהו(ן) — f אפר(ים) — f (2n) יש(ראל)
 — cf עימהון — u (ה) יהוד

— o ויהון c — יחקלון ((2n) ויחקלון c — יהודה) יהודח o

Tg0s 5,5

I serà humiliada la glòria d'Israel, i ells ho veuran. I tant els de la casa d'Israel, com els de la casa d'Efraïm ensopegaran amb les seves culpes. Ensopegaran també els de la casa de Judà amb ells.

i ells) i estaran c -- ensopegaran (2n)) i ensopegaran c --

Tg0s 7,10

בְּעִנְיָהוּן וּבְתוֹרֵיהֶוּן יִהְיוּן לְמַחְבֵּעַ אֲלֵפוֹן מִן קְ(דס) יוֹי וְלֹא יִשְׁכַּחוּן יִסְלִיק
שְׁכִינְתָּהּ מִנְּהֶוּן:

בְּעִנְיָהוּן oam -- לְמִיחְבֵּעַ f -- אֲלֵפוֹן gbamcufv -- קְ(דס) ogbamcuv --
שְׁכִנְתָּהּ o -- מִינְהֶוּן f --

יִהְיוּן יִיזְלוּן c -- וְלֹא (לֹא v -- יִסְלִיק) סְלִיק gbamu ; סְלִק o ;
אִיסְחֵלֵק c -- שְׁכִינְתָּהּ (שְׁכִינְתָּהּ b --

Tg0s 5,6

Amb el seu bestiar petit i amb els seus bous, aniran a cercar
la instrucció procedent del Senyor, però no la trobaran.
Retirarà la seva Presència d'entre ells.

aniran) partiran c -- però no) no v -- (retirarà) ha
retirat umabgoc -- la seva Presència) la meva Presència bg --

Tg0s 5,4

בְּמִצְרָא דִּיּוּי שְׁקָרוּ אֲדִי בְּנִין מְבֹנָח עֲמִיָּא קְיִמְרוּ לְהֹרֶן כְּעֹן אִיתִי עַלִּיהֹרֶן
 עֲמִיָּא יֵרַח בִּירַח דִּיבְזֹרֶן יֵת פְּיֵי אֲרַעְהֹרֶן:

שְׁקָרוּ v -- עממי(א) (lr) u -- קימו o -- אייחי uf -- יֵרַח v --
 יֵת v -- פרי o -- אֲרַעְהֹרֶן v --

קיימו) כען קיימו ogbam -- עממיא (2n) עממין gb --

Tg0s 5,7

Contra la Paraula del Senyor han estat infidels, perquè fills de les filles de les nacions han pujat per a ells. Ara, doncs, faré venir contra ells les nacions, de mes en mes, i espoliaran els fruits de la seva terra.

han pujat) ara han pujat mabgo -- les nacions (2n)) unes nacions bg --

נבִיִּיא אַיִמוֹ קִלְלוֹן כִּיד בְּשׁוֹפְרָא אַחַנְבוֹ דִּיִּיתוֹן עֲלֵיהוֹן עֲמִין קְטוֹלִין עַל
 דְּאִמְלִיכוֹ עֲלֵיהוֹן יֵח שְׁאוֹל דְּמִגְבַּעְתָּא אַצוֹחוֹ כִּיד בְּחַצְרוֹתָא אַיִמְרוֹ דִּיִּיתוֹן עֲלֵיהוֹן
 מְלַכְוּ וּמְשַׁרְיִתְהוֹן עַל דְּלֵא קְבִילוֹ לְפַחְגְּמֵי שְׁמוֹאֵל נְבִיא דְּמַרְמָתָא בְּסִלְוֹ עֲלֵיהוֹן
 לְבָבוֹת עֲבֹדֵי קְרָבָא עַל דְּשִׁקְרוֹ בְּמֵיטְרֵי דְּאִסְתְּחוֹרוֹ לְאַחוּרָא מְבַחַּד פּוֹלְחָנֵי וְלֵא פְּלַחוֹ
 קְדָמֵי בְּבֵית מְקַדְשָׁא וּבְאַרְעָא שְׁבֵט בְּנֵיִמִין:

נבִיִּיא oam — כד (1r) — u — כיד בשופרא) כד בשופרא o — בְּשׁוֹפְרָא v —
 איתנבו amf ; אחנבי gbu — דמיגבעתא c ; דמגבעתא (א) b — אצוחו acu —
 כד (2n) — gbmcu — כיד בחצורתא) כד בחצורתא o — בחצורתא f ;
 בחצורתא (א) b — אצרו ogbu — עלהון (3r) gb — מְלִכִין ogbamcufv —
 ומשירייתהון f ; ומשירייתהון mu ; ומשירייתהון ac — קבלו o —
 לפיתגמי amcf — שמואל (ל) u — נביא) נביא m — דְּמֵיִרְמָתָא cv —
 קרב (א) b — ואיסתחרו amcf — לאחורא c ; לאחורא obam ; לאחור (א) g —
 פּוֹלְחָנֵי ogbamcufv — שֵׁיבֵט cufv — בנימן mu —

כיד בשופרא אחנבו < c — כיד בשופרא) כד בשופרא gb — עממין) עממין ogbu —
 (דאמליכו) עליהון < gb — דמגבעתא) דמן גבעתא f — דמגבעתא) + דבנימין
 oam — בחצורתא) בחצורתא c — ומשירייתהון) במשירייתהון gb —
 (שמואל) נביא < gbcu — דמרמחא) דמרמחא f — בבית מקדשא) במקדשא gb —
 דבארע) די בארע oamu ; די בארע gb — שבט) שיבטא gb —

Tg0s 5,8

Profetes, alceu les vostres veus com un corn! Profetitzeu que vindran contra ells pobles assassins, perquè han escollit com a rei sobre ells, Saül de Guivà. Crideu com les trompetes! Digueu que vindran contra ells reis i les seves tropes, perquè no van obeir les paraules de Samuel, profeta, que era de Ramà. Anuncieu sobre ells l'alarma dels guerrers, perquè van ser infidels a la meva Paraula i s'han allunyat de darrere el meu culte, i no han donat culte davant meu en el Santuari que és en la terra de la tribu de Benjamí.

com un corn! Profetitzeu < c -- com un corn) com el qui (toca) el corn bg -- pobles) els pobles ubgo -- (han escollit com a rei) sobre ells < bg -- de Guivà)- + de Benjamí mao -- i les seves tropes) amb les seves tropes bgo -- (Samuel) profeta < ucbg --

1Sa 8,4-22; 22,6; TgJr 4,19,21; 6,17; TgIs 58,1; Tg0s 7,5; 8,1-4; 9,9; 10,9; Taan 5b

דבית אפרים לצור יהון ביום תשלמת חובין ברם בשבטיא דישראל הודעית
אורייתא:

-- af בשבטיא -- gb תשלימח ; c תשלומח ; f תושילמח ; amuv תושלמח
דישראל (אל) u ; דישראל (ל) g -- הודעת o --

-- c בשבטיא (בשבטיא) תהיבט g -- יהון (יהון) תהיבט g -- דבית (דבית) בית gb --
הודעית (הודעית) am --

TgOs 5,9

Els de la casa d'Efraïm es convertiran en desolació en el dia
de la retribució dels pecats. Certament, entre les tribus d'Is-
rael he fet conèixer la Llei.

Els de la casa) la casa bg -- es convertiran) et convertiràs
bg -- les tribus) la tribu c --

TgOs 12,9

הוּו רַבְרַבִּי יְהוּדָה נִמְשָׁנִי הַחֹם עֲלֵיהֶוּן אֲשַׁפֵּךְ כְּמֵא חִמְחִי :

— cuf חִמְחִי — of אֲשַׁפֵּךְ — v נִמְשָׁנִי

TgOs 5,10

Eren els prínceps de Judà com els qui canvien els termes. Sobre ells vessaré com (si fos) aigua la meva ira.

אַניסין דײַך אַפּײַם כּײַשין בױנײַהױן אַרײַ אַחפּניאַר דײַנײַהױן למסעײ
בְּחַר מְמוֹן וּשְׁקָר:

אפּר(ים) f — בױנײַהױן(ן) u ; בױנײַהױן oam -- איחפּניאַר amcf ;
אחפּניו ou -- דינײַהױן o — למיסעײ gbcf --

— c (שְׁקָר) ושחוד

TgOs 5,11

Són oprimits els de la casa d'Efraïm, subjugats en el seu judici, perquè s'han girat els seus jutges per esgarriar-se darrere els diners de falsedat.

de falsedat) de suborn c --

וְמִיָּמֵי כַעֲשָׂא לְדַבִּית אֲפִרְיִים וְכִרְקָבָא לְדַבִּית יְהוּדָה:

לדב(ית) f (1r, 2n) -- אֲפִרְיִים v ; אפר(ים) f -- וְכִרְקָבָא v --

לדבית(1r) c --

Tg0s 5,12

I la meva Paraula (serà) com l'arna per als de la casa d'Efra-
im, i com el corc per als de la casa de Judà.

per als de la casa) per a la casa c --

וְחָזָא אֲפָרַיִם יָח מְרַעִיה וּיְהוּדָה יָח מְכַאֲרֵבִיה וְאַזְלוּ דְבֵית אֲפָרַיִם לְאַתּוּר
 וְשִׁלְחוּ לְמַלְכָא דִּי יִתִּי לְאַתְפְּרָעָא לְהוֹן נְבִיאָא אֵימַר לְהוֹן הָא לָא יָכוֹל לְאַסָּאָה
 לְכוֹן דְּלָא יִנְיַח מְנַכוֹן מְכַאֲרֵב:

וְחָזָא v -- מכאובה o -- לאיתפרעא amf ; לאתפרעה o -- נבייא gbmu --
 אמר o -- יָכוֹל v ; יכיל gbcu ; יכל o -- מינכוון cf --

ושלחו) ושלח v -- (למלכא) לוח מלכא c -- (דייתי) + עליהון u --
 (לאתפרעא) ויתפרע c ; לאתפרע gb -- (הא) דהוא fv ; הוא ogbamcu --
 (לאסאה) לכוון) להון gb --

Tg0s 5,13

I va veure Efraïm la seva malaltia i Judà el seu mal. I van
anar els de la casa d'Efraïm a Assíria, i van enviar el rei
(a fi) que vingúes per venjar-los. Profeta, digues-los: Vet
aquí que no podrà guarir-vos ni alleujarà el vostre mal.

i van enviar) i va enviar v -- que vingúes) + contra ells u --
per venjar-los) i va venjar-los c -- vet aquí) i ell vf;
ell ucmabgo -- guarir-vos) guarir-los bg --

Tg0s 10,6

אָרִי מֵיִמְרֵי כְּלִיחָא לְדַבְּרֵי אֲפֹרִים וְכַבֵּר אֲרִיִּן לְדַבְּרֵי יְהוּדָה אֲנָא בְּמֵימְרֵי
אֲקָטוּל דְּאֲעֹדֵי אֲרִים גְּבוּרָתִי דְּלִיחַ זְמַשְׁיִיב:

לְדַבְּרֵי(ח) (lr) u — אֲרִיִּן amcu — אֲקָטוּל c ; אֲקָטוּל o —

דְּמַשְׁיִב gbmc ; דְּמַשְׁזַב o —

מֵימְרֵי (בְּמֵימְרֵי v — אֲרִים) וְאֲרִים c — גְּבוּרָתִי (מַחַת גְּבוּרָתִי amc ;

מַחַת גְּבוּרָתִי o —

Tg0s 5,14

Perquè la meva Paraula (és) com el lleó per als de la casa d'E-
fraïm, i com el fill dels lleons per als de la casa de Judà.
Jo, amb la meva Paraula mataré i espoliaré. Exaltaré el meu
poder i no hi haurà qui se n'alliberi.

la meva Paraula) amb la meva Paraula v -- exaltaré) i exal-
taré c -- el meu poder) la plaga del meu poder cmao --

אַסליק שְׁכִינָהי אַחֲרֵי לַמּוֹד קֹדְשֵׁי דְבִשְׁמִיא עַד דִּידְעוֹן דְּחִבּוּ: וַיִּבְעוֹן מִן קִדְמֵי
כֹּד חִיעוֹק לְהוֹן זַחְבְּלוֹן דְּחִלְתֵּי:

-- cu איתוב ; v אַחֲבֵי -- שכנחיס o -- אסלק m ; איסלק ac ; איסליק
למוֹד -- ogbamcufv קודשי -- ogbamcu חעוק -- ogb

-- ogbam איתוב (ואחוב o -- דבשמיא) די בשמיא
יחבעון (דיחבֵּלוֹן v ; יבעון -- gbc

TgOs 5,15

Retiraré la meva Presència; retornaré a l'estatge de la meva santedat que està en el cel, fins que reconeixeran que han pecat i pregaran davant meu. Quan es trobaran en un destret, cercaran el meu temor.

retornaré) i retornaré mao -- cercaran) i cercaran v --

TgJr 3,7; TgEz 14,6; TgOs 2,9; 5,4; 6,1; 11,7; 14,2; TgAm 4,6. 8.9.10.11; TgZa 1,3; TgMl 3,7; RhSh 31b; LmR proemis 24.25

יִשְׂרוֹן אֵיתוֹ וְנִחֻב לְפִלְחָנָא דִּיּוֹי אֲרֵי הוּא זְמַחְנָא יִטְיִנָא וְדֵאֵיחֵי עֲלִנָא
תְּבַר יִנְיַח לְנָא:

יִשְׂרוֹן u -- אַחַר o -- וְנִיחֻב am -- לְפִוּלחָנָא --gbamuf -- דְּמַחִינָא c --
וְדֵאֵיחֵי u -- עֲלִנָא (א) b -- חֲבִיר u --

וְנִחֻב < c -- דְּמַחִנָא) דִּי מַחִנָא b og -- יִטְיִנָא) u f וְיִטְיִחָנָא m ;
וְיִטְיִנָא a ; וְיִטְיִנָא b g ; וְיִטְיִנָא o --

C A P Í T O L V I

TgOs 6,1

Diran: Veniu i retornem al culte del Senyor, perquè ell que ens ha ferit ens guarirà, i el qui ha portat sobre nosaltres la desgràcia, ens alleujarà.

i retornem < c -- ens guarirà) i ens guarirà fumabgo --

TgJr 3,1.7.12.22; 24,7; TgEz 14,6; TgOs 2,9; 5,4.15; 11,7; 14,2; TgAm 4,6.8.9.10.11; TgZa 1,3; TgMl 3,7

יְחִינָא לְיוֹמֵי נְחֻמָּא דְעִידוֹן לְמֵיחָי בְּיוֹם אֲחִילוֹת מִיחָיָא יְקִימִינָא דְנִיחָי
קְדָמוּחָי:

יְחִינָא ogbu — נִיחְמָא c — דְעִידוֹן ogbamcufv — אֲחִילוֹת v —
מִיחָיָא cf ; מִחָיָא o — יְקִימִנָא ou ; יְקִימִינָא amc — וְנָחֵי o —

TgOs 6,2

Ens farà reviure en els dies de la consolació que estan a punt d'arribar. En el dia de la resurrecció dels morts, ens aixecarà i viurem davant d'ell.

Tg2Sa 23,1; TgIs 8,2; 18,4; 40,1-2; TgJr 12,5; 31,26; 36,6;
Mt 12,40; 16,21; 17,22-23; 20,18-19; Mc 8,31; 9,31; 10,33-34;
Lc 2,25-26; 9,22; 18,33; Jn 3,14-15; 1Co 15,4; San 97a; RhSh
31a; Ber V,2a; San XI,6b; EstR 9,2; DtR 7,6; GnR 56,1; 91,7

דְּצִילָף נִרְדּוּף לַמְדַע יֵת דְּחֻלָּא דְיֵוִי כְנִיהוּר צְפֻרָּא זְמַקְשֵׁט בְּמַפְקִיָּה וִיחֵי
 בְּרִכּוֹן לְנָא נְמֵט מְגֻבֵר וְכַלְקִישָׁא זְמֵרוֹי אֲרַעָא:

נירדוף cf -- לְמֵיִדַע gbamfv -- דחלח (א) g -- כנהור ob ; כנהו(ר) g --
 צפ(א) g -- זְמַקְשֵׁט v ; זמיקשט c ; זמקשיט gba -- במיפקיה f ;
 במפקה o -- ויחי m ; ויחו b -- בירכוֹן gbf -- ארע(א) u --

ונילף) ונדע u -- נרדוף) ונרדוף amu ; ונרדף o -- למדע) למילף c --
 (במפקיה) במקפיה b ; במיקפי(ה) g -- מגבר < b -- וכלקישא) כלקישא
 obamu ; כמלקושא c ; בלקישא g -- זמרוי) + ית c --

Tg0s 6,3

I aprendrem a afanyar-nos per conèixer el temor del Senyor, com la llum del matí que es llença en sortir; aleshores ens portarà benediccions com la pluja forta, i com la pluja tardana que amara la terra.

i aprendrem) i coneixerem u -- a afanyar-nos) i ens afanyarem
umao -- per conèixer) per aprendre c -- (pluja) forta < b --
i com la pluja tardana) com la pluja tardana umabo; com de la
pluja tardana c; en la pluja tardana g --

מִן קֶדֶם זֵין וקְשׁוּט מֵא אַעבִיד לְכוּן דְבִית אַפְרַיִם מֵא אַעבִיד לְכוּן דְבִית
 יְהוּדָה וְטְבוּחֲכוֹן כְּעוֹן צַפְרָא וְכַטְלָא דְמוּחֵי פִסְיָק:

מה (1r) oamc -- איעביד (1r,2n) a ; אעבדס -- מה (2n) oam --
 דטבוּחֲכוֹן v ; וטבוּחֲכוֹן uf ; וטובתכוּן oam -- פִסְיָק v ; פסק o --

לכוּן ((1r)) לך am -- מא אעביד לכוּן דבית יהודה < c -- מא ((2n))
 ומא u -- לכוּן ((2n)) + גברי a -- וטבוּחֲכוֹן טבוּחֲכוֹן c --
 פסיק) ופסיק cu --

TgOs 6,4

Des d'un judici veritable: ¿Què us faré als de la casa d'Efraïm? ¿Què us faré als de la casa de Judà? Ja que la vostra bondat és com un núvol de matí i com la rosada que ràpidament desapareix.

us (1r)) et ma -- ¿què us faré als de la casa de Judà? < c --
què (2n)) i què u -- us faré (2n)) + homes a -- la vostra
bondat) i la vostra bondat c -- desapareix) i desapareix uc --

על צין על דאזרחינן בשליחות נבלי דלא חבו איתתי עליהון קטולין
 על דערב על מיט דלוחי כניהור נפיק:

דאזרחינן ouv -- איתתי v ; איחתי gb -- כנהור ogb --

נפק o --

על כין < cfv -- על (2n) < ogbamu -- דאזרחינן f --
 עליהון) עליכון gb -- מיט) מימי oamc -- רעותי) + דיני amcufv

-- ogb

TgOs 6,5

Sobre això, ja que jo els havia advertit per mitjà del missatge dels meus profetes, i no es convertiren, he fet venir sobre ells assassins, ja que han transgredit la paraula de la meva voluntat. [I el meu judici] surt com la llum.

sobre això < vfc -- ja que (lr) < umabgo -- jo els havia advertit) jo els havia endarrerit f -- sobre ells) sobre vossaltres bg -- la paraula) les paraules cmao -- voluntat) + I el meu judici vfucmabgo --

TgIs 28,10; 65,12; 66,4; TgEz 21,18

אֵי בְעִבְדֵי חִסְדָּא רְעוּא קֹדְמֵי מְדֻבַּח וְעִבְדֵי אֲרִיחָא דִּיּוּי מְמַסְקֵי עֲלוּן:

רעווא f -- חיסדא amcf -- עלוון amcuf --

בעבדי (כעובדי c — מדובח) מבידבח u ; ממדבח ogam --
ועבדי ועבד c --

Tg0s 6,6

Perquè en els qui practiquen . el bé : hi ha més complaença
davant meu, que en el sacrifici; i els qui practiquen la Llei
del Senyor, més que els qui ofereixen holocaustos.

en els qui practiquen (1r)) com els qui practiquen c --
que en el sacrifici) que des del sacrifici mago -- i els
qui practiquen (2n)) i practicava c --

Mt 9,13; 12,7

דאַנון כּוּדִיאַ קוּדמִאי עָבְרוּ עַל קוּמִי באַרע שׂבֵא זיִהבִית לְהוֹן לַמַּעֲבָד רַעוּתִי
חֲזֵן שְׁקוֹר בַּעֲיִמִי;

דאַיִנוֹן --gbamcfv קוּמִי v ; קיִימִי --gbamcu טוֹבֵא o --

דיִהבִת o -- למיעבד gba --

קיִימִי (מיִמִּי f -- באַרע) וּבאַרע oamcuf ; וּבאַרע b ; וּכאַרעֵא g --

דיִהבִית (דיִיִהבִית c ; דיִיִהבִית gb --

TgOs 6,7

Però ells, com les generacions primeres, van transgredir la meua aliança en una terra bona que jo els havia donat perquè fessin la meua voluntat. Allà van ser infidels a la meua Paraula.

aliança) Paraula f -- en una terra) i en una terra fucmao;
i en la terra b; i com la terra g --

ImR 4; GnR 19,9; YalqSh 523

גלעד קריח אָנוסין בִּנְכֵלִין אֶשׁוּיִן דָּם זָכִי:

— אנסין c — בניכלין gbacf — זכיי f ; זכאי amcu —

— גלעד) ובית גלעד c —

TgOs 6,8

Galaad, ciutat d'opressors. Amb enganys vessen sang innocent.

Galaad) I casa de Galaad c --

TgIs 5,7; TgJr 6,6

אחֲחֲבֹרוֹ אֲנוֹן דְּכֹהֲנֵיהוֹן בְּאֹרַח הָדָא קְסֵלִין נְפֶשׁוֹן כְּחָף חֹד אֲרֵי עֵיצַח חֲסִין
עֲבָלוֹ:

איתחברו acf ; יתחברו m -- אינון gbamcf -- קסילין c -- עצח oamf --
חטאין ogbamcuf --

אחֲחֲבֹרוֹ (pr) וכמא דמסבר איניש למיבז משיריין f ; pr ; וכמה דמסבר איניש
למשיריין m ; pr ; וכמא דמסבר איניש למשיריין a ; pr ; וכמא די מסבר אנש
למשיריין pr ; gb (באורח) באורח gbam ;
באורח o -- נפשן) + טעות c --

Tg0s 6,9

S'han unit ells i els seus sacerdots en un únic camí. Assassinen persones de comú acord, perquè han realitzat la conspiració dels pecadors.

s'han unit) pr I com un home que espera per robar les tropes f;
pr I com un home que espera les tropes mabgo -- en un únic
camí) en l'únic camí mabgo -- persones) + esgarriades c --

Tg0s 7,6.12

בְּיַת יִשְׂרָאֵל הִזִּיתִי שָׁנוֹ אֲשַׁנִּיאוּ קִלְמָא דְגִזִּיר עִמְהוֹן דְּלֵא לְמַפְלַח לְסַעוּתָא הָבֵו
 אֲנוֹן לְמַטְעֵי בְּחָר עִגְלִיא בְּיַת אֵל חָמֵן סְעוּ דְבֵיח אֲפִיִּים אֲסַחְאֲבוּ בֵּיח יִשְׂרָאֵל:

יש(אל)(lr) f -- שָׁנוֹ v -- אשניו o -- קיימא gbamcuf -- דגור cuf --
 עימהון cf -- למיפלח f -- לסעוּתָא am -- אינון gbamcf --
 למיטעי af -- עיגליא f -- בביחאל gbuf -- דבי(ח) u -- איסתאבו cf
 --am

שנו < f -- דגזיר) זי גזיר v ; דגזרית am ; דגזרת o -- לסעוּתָא) סעוּתָא c --
 עגליא) עיגלא c -- בביח אל) די בביחאל ובדן om ; די בביח אל ובדן a --
 דביח) בֵּיח ogbamv -- ביח (ישראל)) דביח c --

TgOs 6,10

En la casa d'Israel he vist una cosa estranya: Han canviat l'aliança que fou pactada amb ells de no donar culte als ídols; ells s'han girat per esgarriar-se darrere els vedells a Betel. Allà es van esgarriar els de la casa d'Efraïm; s'ha fet impura la casa d'Israel.

una cosa estranya < f -- que fou pactada) que vaig pactar mao --
vedells) vedell c -- a Betel) que (hi ha) a Betel que (és) a
Dan mao -- els de la casa (d'Efraïm)) la casa vmabgo -- la
casa (d'Israel)) els de la casa c --

אָף דֵּבִית יְהוּדָה שְׂרִיאוֹ לֵאסִגָּאָה חֻבִּין אָף לְהוֹן ימְטִי קִצָּא בְּאַתְבּוּחֵי גִלּוֹת
עָמִי:

שֵׁרוֹ ס -- קִיִצָּא oamcufv -- גִּלּוֹת amcuf --

חֻבִּין) חֻבִּיהוֹן gb -- קִצָּא) חֻבִּין gb --

TgOs 6,11

També els de la casa de Judà han començat a multiplicar els pecats; també els arribarà la fi quan faci tornar els deportats del meu poble.

els pecats) els seus pecats bg -- la fi) els pecats bg --

כִּמְחַבְעֵי הָרֹבֵי יִשְׂרָאֵל יִתְגַּלֵּין עֹרֵיחַ אַפְרִים וְנִישָׁח שְׁמֵרוֹן אֲדֵי עֲבוֹר שֶׁקֶר
 בְּלִילִיא בְּחִיא גִזְנִין בְּדוּרָא נִימָמָא קִפְחִין:

כִּמְחַבְעֵי v ; כְּמִיחְבְּעֵי f — יִשְׂרָאֵל (אל) f — יִתְגַּלֵּין amuf — עוֹרֵיחַ amf ;
 עוֹרֵיחַ gbcu — וְנִישָׁח v — שְׁמֵרוֹן amv — בְּדוּרָא v — קִפְחִין v —

כְּמִיחְבְּעֵי (כְּמִיחְסֵי עַל c — יִתְגַּלֵּין) v ; וִיחְגַּלֵּין gb ;
 יִתְגַּלֵּין c — אַפְרִים) בֵּית אַפְרִים f — בְּלִילִיא) וְבִלִּילִיא ogbamuf —
 בְּדוּרָא) וְנִימָמָא ogbacf ; וְנִימָמָא mu — בִּימָמָא f —

CAPÍTOL VII

TgOs 7,1

Quan seran examinats els pecats d'Israel, seran revelades les iniquitats d'Efraïm i la maldat de Samaria, perquè han obrat falsedat. De nits, roben en les cases, de dies, furten en el camí.

quan seran examinats) quan seran guarits c -- seran revelades)
i seran revelades vbg -- Efraïm) casa d'Efraïm f -- de nits)
i de nits fumabgo -- en el camí) i en el desert fcabgo; i en
el camí um --

דלא מחשבין בלבהון דכל נישחחון גלין קדמי כען יקפולונון עובדיהון
 נישיא וקדמי הון גלן:

—v קדמי — amcu^f גליין a בליביהון ; m בלביהון ; cv בליבהון
 -- v גלן — v עובדיהון o — יקפוננון ; gb יקפונינון

—u (מחשבין) אמרין u -- יקפוננון) יקפוננון cf ; אקפוננון u
 -- o (דקדמי) די קדמי ogb -- גלן) גליין amu ; גלין o

TgOs 7,2

I no consideren en els seus cors que totes les seves maldats
són patènts davant meu. Ara els envoltaran les seves obres
dolentes que s'han fet patents davant meu.

consideren) diuen u --

במִיקָתְהוֹן מַחֲדוֹן מְלֵכָא וּבְכֻדְיָהוֹן רְבֵרְבִין:

במִיקָתְהוֹן v ; במִיקָתְהוֹן f -- מְלֵכָא v -- ובְכֻדְיָהוֹן gb ;
ובְכֻדְיָהוֹן o --

מְלֵכָא) מְלֵכִין u -- רְבֵרְבִין) רְבֵרְבִיא c --

TgOs 7,3

Amb la seva vanitat alegren el rei i amb les seves mentides,
prínceps.

amb la seva vanitat) amb les seves vanitats v -- el rei)
reis u -- prínceps) els prínceps c --

לְלִהוֹן מַחְמֵדִין לַמִּגָּף נְשֵׁי חַבְרֵיהוֹן דְּלִקְיִן כְּתוּרָא דְאִזִּי לִיָּה נְחֹמָא בְּכִין
 יַגְלוֹן בְּפִיִּיעַ מְקוּרֵיהוֹן כְּמָא דְמוּחֹן לְקִימָא מְחַשְׁבַּת וְשַׁעָא וְעַל דְּלֵא אֲדַסְרוּ
 נִסִּין וְגִבּוּרִין דְּאֲחַעְבִּידָא לְהוֹן בְּיוֹם מְסַקְהוֹן מְצַרִּים מְעִיָּין מְלֵשׁ לִישָׁא עֹד
 לֵא חֲמַע:

לְוֹלְהוֹן gbamuv -- למיגף gbamcf -- לה o -- בכן ogbmcu --
 מקירויהון acuf -- לקימא ov -- מחשבֶת v -- רישעא gbaf --
 אידכרו amcf -- ניסין gbamcf -- דאחעבֶידוֹ ogbu; דאיחעבֶידוֹ acf ;
 דיחעבֶידוֹ m -- מיסקהון amf -- מעון ou -- מילש amcu ; מילוש gb --
 לישָׁא v --

(כלהון) וכולהון f — (נשי) עים נשי f ; עם נשי u -- דאזי להון)
 דאזילהון g — (רשעא) רשיעיא c -- (ועל) על u — (ממצרים) מארעא דמצרים
 cf -- (מלש) דמלש f -- (עד) ועד f --

Tg0s 7,4

Tots ells desitgen cometre adulteri amb les dones dels seus companys. Cremen com el forn que el flequer escalfa per a ell. Per això, aniran a l'exili de sobte des de les seves ciutats -- com els qui s'apressen per acomplir un pla malvat -- i per tal com no han recordat els senyals i prodigis que van ser fets per a ells el dia que van pujar d'Egipte, des del temps de pastar la pasta fins abans que no hagi llevat.

tots ells) i tots ells f -- malvat) malvats c -- i per tal
com) per tal com u -- d'Egipte) de la terra d'Egipte fc --
fins que) i fins que f --

זומא דמניאו עליהון מלכהון שריאו רברבליא למשחי עמיה חמר נגר לידיה
 סיעח שקרין:

דמניו o -- שריו of -- רברבליא v ; רברבי (א) u -- למישחי cf --
 עמיה acf ; עמה o -- נגר v ; נגיד c -- לידה o -- שקרין v --

דמניאו) דאמניאו u -- מלכהון) מלכיהון amu --

Tg0s 7,5

El dia que van nomenar sobre ells el seu rei, els prínceps començaren a beure vi amb ell. Va atreure al seu costat una colla de mentiders.

nomenar) designar u -- el seu rei) els seus reis una --

אָרִי אַחֲקָרְבוּ לַעֲיָצַח הַטִּיחַ דֹּלָא עֲכִיבּוּ כְחִנְדָּא בְעַר לִבְהוֹן בְּאַחֲמֹרְנִיהוֹן
 כָּל לַיְלִיא מְוֵיךְ רִגְזִהוֹן עַד צְפָאָא הוּא דְלִיק בְּאַיִשָּׁא שְׁלֵהוֹנִי:

— cf חִיטָאִין ; ogbamuv — חֲטָאִין gb — לעצח amcf — איחקרבו
 עכבו o — בעיר a — ליבְהוֹן cfv ; לביהוֹן am — בְּאַחֲמֹרְנִיהוֹן v ;
 באיחכמוניהוֹן f ; באיחכמוניהוֹן amc — מאיך f ; מודך o —
 רוגזיהוֹן amu ; רוגזיהוֹן gbc — דלק o — כאשא oa —

לעיצח) למעבד עיצח u ; למעבד עצח oam ; לסיעח c — בער < b —
 (הוא) היא m —

TgOs 7,6

Perquè s'han apropiat a la conspiració dels pecadors i no s'han retingut. Com un forn que crema és el seu cor en les seves insídies; totes les nits és prolongat el seu furor fins al matí; ell crema com el foc flamejant.

a la conspiració) per fer els plans umaó; a la colla c --
que crema < b -- ell (crema)) ella m --

TgOs 6,9; 7,12

ללהון מחממין כתנורא ובלישן שקרהון מחיבין יח דינייהון כל מלכיהון
 אחקטלו ליח ומצלי מנהון קדמי:

לולהון gbaufv -- מחממין v -- ובלשן o -- שיקריוון f ; שקריוון cu
 ; obam ; שקריוון (ו) g -- מחיבין o -- דינייהון o -- איחקטלו af
 יחקטלו mc -- מינהון cf --

מחממין) חממין c -- מחיבין) חיבין c -- כל מלכיהון < c --
 ליח) וליח c --

TgOs 7,7

Tots ells estan escalfats com un forn, i amb les seves llengües mentideres fan culpables els seus jutges. Tots els seus reis han estat assassinats; no hi ha entre ells qui pregui davant meu.

tots els seus reis < c -- no hi ha) i no hi ha c --

בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַמְמִיא אֲנוּן אֲחֻעְרָבוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל זְמַן לְחַרְרָא דְעוּ לֹא אֲתֹאכְלָת
אֲחֻהַפְכָת:

— v אֲחֻעְרָבוּ — f (2n) יִשְׂרָאֵל — amc אֲחֻעְרָבוּ — amcf אֲנוּן

-- gb < אֲנוּן -- ogbc אֲפֻרִים ((lr) יִשְׂרָאֵל -- cf דְּבִית ((lr) בֵּית
-- ogb אֲפֻרִים ((2n) יִשְׂרָאֵל -- f דְּבִית ((2n) בֵּית -- f יִתְרָבוּ --
אֲתֹאכְלָת אֲחֻהַפְכָת) אֲיִתְהַפִּיכָת אֲיִתֹאכְלָת cf ; אֲחֻהַפִּיכָת אֲתֹאכְלָת u ;
אֲיִתְהַפִּיכָת אֲיִתֹאכְלָת am ; אֲחֻהַפְכָת אֲתֹאכְלָת ogb --

TgOs 7,8

La casa d'Israel entre les nacions s'ha barrejat. La casa d'Israel és com un pastis que no s'ha menjat abans de ser girat.

la casa) els de la casa fc -- Israel (1r)) Efraïm cbgo --
s'ha barrejat) s'ha multiplicat f -- la casa) els de la casa
f -- Israel (2n)) Efraïm bgo -- que no s'ha menjat abans de
ser girat) que no s'ha girat abans de ser menjat fucmabgo --

בֹּזֵז עֲמֵמִיא זַכְסִיהוֹן דְּאֲנוֹן לֹא יִדְעִין אִף חִלְשׁוֹתָא מְטִיחְנוֹן דְּאֲנוֹן לֹא
מִסְתַּכְלִין:

עֲמֵמִיא --v נִכְסִיהוֹן cf -- ואִינוֹן (lr) gbamcf -- חִלְשׁוֹתָא v ;
חִלְשׁוֹתָא --ogbam מְטִיחְנוֹן v ; מִסְתַּכְלִין f ; מִסְתַּכְלִין c ;
מִסְתַּכְלִין o -- דְּאִינוֹן (2n) gbamcfv -- מִסְתַּכְלִין c ; am

יִדְעִין) + לְמִדּוּחַל מִן קֹדְמִי ac ; לְמִדּוּחַל מִן קֹדְמִי om -- אִף) ואִף amf --
מִסְתַּכְלִין) + לְמִיחַב לְפֹלְחָנִי c ; הוּוּ מִסְתַּכְלִין --u

Tg0s 7,9

Les nacions han espoliat les seves riqueses i ells no ho coneixen; també la feblesa els ha aconseguit, i ells no se n'han adonat.

coneixen) + per témer davant meu cmao -- també) i també fma --
adonat) + per retornar al meu culte c --

דימאך יקר ישאל דאנון חזן על דלא חבו לפלחנא דיזי אלהון דלא
בעו מן קדמוהי בכל דא:

—gbamcuf לפולחנא — am חזן — gbamf דאנון

— c ויהון (דאנון)

TgOs 7,10

I serà humiliada la glòria d'Israel i ells ho veuran, ja que no han retornat al culte del Senyor el seu Déu, i no han pre-
gat davant d'Ell per tot això.

i ells ho veuran) i ho estaran veient c --

TgOs 5,5; TgAm 4,6.8.9.10.11

וְהָיוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל זָמַן כִּי־וָנָה שְׂרִיחָהּ דְאַחַנְסִיבּוּ בְנֵהָא דְלִית לָהּ לֵב לְמַצְרַיִם
אֲתַקְרְבוּ לְאַחֹר גְּלוֹ:

דאיתנסיובו amcf ; דאחנסכו o -- איתקרבו amcf --

בני (ogbamufv -- בני ישראל) דביח אפרים c -- דמן cf --
כיונה) ליונה u -- שריחא (ogbv שריחא ; uf ; שחירחא ; פי' כמו
שחריח f₁ ; שחירחא m ; מנהמא a --

TgOs 7,11

Eren els fills d'Israel com una coloma insensata, a qui són
arrabassats els seus fills, i que no té cor (: enteniment).
A Egipte es van apropar, a Assíria van anar a l'exili.

els fills) la casa vfumabgo -- els fills d'Israel) els de la
casa d'Efraïm c -- com fc -- com una coloma) per a una
coloma u -- insensata) sense seny vmbgo; enviada a fora fu;
paraula com: "vaig declarar lliure" f₁; que gemega a --

^ Dt 22,6.7

בְּאֵתֶר זִיְהִי־כֹּון אֲפֹרֹס עֲלִיְהוֹן מְצִדְחִי כְעוֹפֶא וּשְׁמִיא אֲטִלְטִילְנוֹן יִסוּרִין אִיתִי
עֲלִיְהוֹן עַל וּשְׁמֵעוּ לְעִיצְחֵהוֹן:

אפרש of ; איפרוש c ; אפרוש am -- איטלטילינון f ; איטלטילינון c ;
אטלטילינון gbam ; אטלטינון o -- ייסורין cf -- אייתי uf --
לעצתהון ogbam --

ייסורין) וייסורין oam -- לעיצתהון) לעיצת כנישחהון c --

Tg0s 7,12

En el lloc on aniran estendré sobre ells la meva xarxa. Com l'ocell del cel, jo els faré emigrar. Portaré càstigs sobre ells ja que han escoltat els seus consells.

càstigs) i càstigs mao -- els seus consells) el consell de la seva congregació c --

Tg0s 6,9; 7,6

וְיִלְהוֹן אֲדִי אֲחִיחֲקוּ מִדְּחִלְתִּי בְּזוּזִין אִיתִי עֲלֵיהוֹן אֲדִי מִדְּרוּ בְּמִיפְדֵי
 וְאֵנָה הָיִיתִי פְּרִיק לְהוֹן דְּאֵנוֹן מְמַלְלִין קְדָמִי כְּדַבְּרִין:

ווי גבאמuf — איתרחקו amcf — אייתי uf — פרק o —
 ואינון gbamcf -- כדיבין gb --

פריק להוון) להוון פריק am -- ממללין) הוון ממללין f --
 קדמי < m --

TgOs 7,13

Ai d'ells que s'han apartat del meu temor! Faré venir saquejadors sobre ells perquè s'han rebel·lat contra la meva Paraula. Jo era un salvador per a ells, però ells parlaven davant meu falsedats.

un salvador per a ells) per a ells un salvador ma -- parlaven) estaven parlant f -- davant meu < m --

TgOs 14,1; AZ 4a; ExR 42,3

דלא מצלן קדמי בלבהון בכין מיללין על ערסחהון נסגי עבורא וחמרא
 דהון כנשין ערוו במיעי:

בלביהון acfv ; בלביהון m -- בכן ogbmu -- מיללין v ; מייללין
 -- g (א) עיבור ; bcuf עיבורא -- muf

מצלן + אינון f -- ערסחהון) ערסיהון c -- בסגי f מסגי --

TgOs 7,14

I no preguen davant meu en els seus cors, per això gemeguen
damunt dels seus llits. En l'abundància de gra i vi que van re-
collir es rebel.laren contra la meva Paraula.

preguen) + ells f -- en l'abundància) des de l'abundància f --

וְכַמָּא דְאַנָּא מִיחֵי יִסּוּרִין וּמַחְקִיף עַל דְּעִיְהוֹן כִּין אָף אַנוֹן מוֹסְפִין לְחַשְׁבָּא
 קֳדָמִי בִישׁוֹן:

מיחתי uf -- ייסורין f -- ומחקיף v ; ומחקף c -- כן ogbamcu --
 אינון gbanmf -- מוסיפין muf -- בישין am --

דאנא) די אנא gb -- מיחי) + עליהון ogb -- ומחקיף) מחקיף u --
 מוספין לחשבא) חשבין לאוספא gb --

Tg0s 7,15

I com que jo porto càstigs i sóc fort contra els seus braços,
així també ells continuen planejant maldats davant meu.

porto) + sobre ells bgo -- i sóc fort) sóc fort u -- conti-
nuen planejant) planegen continuar bg --

הָבוּ לַמֶּשֶׁד מִן אֹרֵיחָא לֹא עַל דְּאֲבָאִישִׁית לְהוּן דְּמִן אֲנוּן כְּקֶשֶׁת נְכִילָא
 יתְקַטְלוּן בְּחַרְבָא רְבִיבִיהוּן מְעַמְלָקוּת לִישְׁנֵהוּן אֵלִין עוּבְדִיְהוּן עַד דְּאֲנוּן
 בְּאֵרְעָא דְּמַזְרִים:

למימד ac -- אוריחא gb -- דאבאשיח f ; דאבאישח oc --
 אינון gbamcf -- ניכלא gbf -- מיעמלקוח v ; מעימקוח f ;
 מעמקח c -- לשנהון s -- אילין gbamf ; אלן s -- עובדיהון v ;
 עובדיהו(ן) u -- דאינון gbamcf --

למסד) למרוד gb -- כקשח) כקשח gb -- מעמקוח) מעקימות sam --
 אלין) אינון c --

TgOs 7,16

Han tornat a rebel.lar-se apartant-se de la Llei, no
perquè jo els hagi fet mal. Ells són com un arc enganyós.
Seran assassinats per l'espasa els seus prínceps per causa
de la malignitat de la seva llengua. Aquestes eren les se-
ves obres, fins que ells van ser en el país d'Egipte.

com un arc) com l'arc bg -- de la malignitat) de la perversi-
tat mao -- aquestes) ells c --

נְבִיאָ בְחִיבָךְ אֲכִלִי כִיד בְּשׁוֹפְרָא אִישׁ הוּא כְנִשְׂרָא דְמִשְׁחָדִי כִין יִסַּק מֶלֶךְ
בְּמִשְׁרִיחִיהּ דִּישְׂרִי עַל בֵּית מְקֻדְשָׁא דִּינִיזְךָ הֲלֵף דְעִבְרִי עַל קִימִי דְעַל אֲוִרִיחִי
מֶרְדּוֹ:

נבייא gbamcu -- בחיבך omuv -- כד ogbcuv -- אשר o -- כנישרא acuf
gb -- דמישחדי gbmcf -- כן ogbamcu -- במשיריחיה f ; במשרייחיה mu ;
במישירחיה c ; במשיריחיה a ; במשריחה o -- קיימי gbamcf --
אורייתי f --

בחיבך אכלי) אכלי בגרונך c -- קימי) מימרי u --

C A P Í T O L V I I I

TgOs 8,1

Profeta! Amb el teu paladar crida com amb el corn! Digues:
Vet aquí que com una àguila que es llança, així pujarà un rei
amb les seves tropes i acamparà contra la casa del Santuari
del Senyor, ja que han transgredit la meva aliança, i s'han
rebel·lat contra la meva Llei.

amb el teu paladar crida) crida amb el teu paladar c --
la meva aliança) la meva Paraula u --

TgJr 4,19.21.25; 6,17; TgIs 58,1; TgOs 5,8

בְּכִין עֲדֹן דְּאֲחִיא עֲלִיהֶון עֲלֵא קֹדְמִי מְצֹן דְּאַמְרִין כְּעֹן יִדְעֵנָא אֲרִי לִיח
 לָנָא אֵלֶּה בְּרַ מְנֹךְ פְּרוֹקְנָא אֲרִי אֲנַחְנָא עֲמֹךְ יִשְׂרָאֵל:

עִידֹן —gbacfv — קֹדְמִי v — א(ל)ה f ; אילה u — מינך gbamcf —
 פְּרוֹקְנָא v ; פרקנא o — ישרא(ל) f ; יש(ראל) c —

בְּכִין) בְּכָל —ogbamcufv (דאחיא) דְּאֲנָא מִיִּחִי v ; דאייחי u ; דאיתי —oam —
 קדמי מצלון) מצלון קדמי ogb — ואמין) אמין amuf — ידענא < c —
 לנא < f — אלה) אלה ogbam — ישראל) בית ישראל u —

Tg0s 8,2

Després d'aquest temps en què ve sobre ells aflicció, pregun
davant meu i diuen: Ara hem conegut que no tenim (altre) Déu
fora de tu. Salva'ns perquè nosaltres (som) el teu poble Israel.

després d'aquest) en tot vfucmabgo -- en què ve) en què jo he
fet venir v; en què faig venir umao -- i diuen) diuen fuma --
hem conegut < c -- tenim < f -- Israel) la casa d'Israel u --

סְעוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל מִבְּחַד פְּלַחְנֵי דְבוּלִיָּה אֲנָא מֵיָּהּ עֲלִיהוֹן טוֹבָא מִכְּעוֹן
סְנֵאָה יִרְדּוּפִינוֹן:

פולחני gbamcf — מיחי auf — ירדופנון u; ירדפינון c;
— ירדפנון o

פולחני (פולחנא u — דביליה) די בדיליה g; די בדילה o —
עליהון) להון f —

Tg0s 8,3

S'ha esgarriat la casa d'Israel de darrere el meu culte, en virtut del qual jo he fet venir sobre ells el bé. Des d'ara l'enemic els perseguirà.

el meu culte) el culte u -- sobre ells) per a ells f --

אָנון אַמליכו וְלֹא בְמִיַּי רְבִיאוּ וְלֹא מִדְּעוּחֵי כְּסָפֵהוֹן וְדַהֲבֵהוֹן דַּאֲסִיקוּ
לְהוֹן מִמְצָרִים עָבְדוּ לְהוֹן טְעוֹן בְּוִיל דִּישְׁחִיצוֹן:

אינון --gbamcf -- רביו o -- מִדְּעוּחֵי v -- כספיהון am --
ודהביוון am -- טעון amcu -- דיִשְׁחִיצוֹן m --

במימרי) מִמִּיַּי ogbamcufv -- דאֲסִיקוּ) דאפיקו b --

TgOs 8,4

Ells han elegit un rei, però no per la meva Paraula; ells l'han ungit, però no segons el meu voler. Amb la seva plata i el seu or que van pujar per a ells d'Egipte s'han fet ídols perquè siguin destruïts.

per la meva Paraula) de la meva Paraula vfucmabgo -- que van pujar) que van treure b --

1Sa 8,7; GnR 28,7

סֵעוּ בְּחַר עֵגְלָא דְשׁוּמְרוֹן תְּקִיף לְגוּזֵי בְּהוֹן עַד אֲמַחֵי לֹא יִכְלוֹן לְמִזְכֵּי:

עֵגְלָא v ; עֵיגְלָא --cf וְשׁוּרֹן ogbcuf -- חֲקוּף amcu ; חֲקָף o --
 לְגוּזֵי gbamcufv -- אֲמַחֵי ogbamcufv -- יִכְלוֹן f ; יוֹכְלוֹן ;gbmu
 יִכְלִין c -- לְמִזְכֵּי -- cf

בְּחַר עֵגְלָא) בְּעֵגְלָא am --

Tg0s 8,5

S'han esgarriat darrere el vedell de Samaria. És vehement la me-
va còlera contra ells. ¿Fins quan no seran capaços de ser purs?

darrera el vedell) en el vedell ma --

אָרִי מִיִּשְׂרָאֵל דִּהוּא גְּבִי אֱמֹן הוּא עֲבֹדִיה דְּחֵלָא דְלִית בֵּיה צָרוּךְ אָרִי לִנְסוּרִי
 לוֹחֵין יִהְיִ עֲבֵלָא דְשִׁמְרוֹן:

-- o אֱמֹן -- v עֲבֹדִיה ; am עוֹבֹדִיה ; g עֲבֹדִי (ה) ; o עֲבֹדָה -- o בַּה og --
 לִנְסוּרִי ; v לִנְסוּרִי cf -- יהא am -- עיגלא gbcf -- דְּשִׁמְרוֹן amv --

והוא) הוא gb -- גְּבִי (גְּבִי v -- צָרוּךְ) + הוּא ogbamcufv --

TgOs 8,6

Perquè d'Israel (és), i ell amb un artesà, ell l'ha fet. (Es)
un ídol en què no hi ha utilitat, perquè el vedell de Samaria
serà per revestir d'or uns taulons.

i ell (lr)) ell bg -- amb) (és) un home v -- utilitat) † ell
vfucmabgo --

בֵּית יִשְׂרָאֵל דָּמֵן לְדִרוּחַ זָרַע וְעִלְעוּל הַצִּיד קָמָא לִיח לִיה נֹב לֵא יַעֲבִיד
מָא אִם יִקְנוֹן נִכְסִין עֲמֵמֵיָא יִבְזוּנוֹן:

-- ogbamcuf קמה -- oam חצד v ; חֲצִיד a -- ועילעול f (ל) ישרא (ל)
 לה o -- יעבד o -- אים c -- ניכסין gbc -- עממי (א) gb --
 יבזונון o --

-- gb בית) pr ארי oamu (לדרוח) לודרוח b -- נוב) טב am ; גוב gb --
 יעביד) + קמחא u -- מא אים) מאים gbamuf ; מאם o -- יבזונון)
 יבזונון amc --

TgOs 8,7

La casa d'Israel és com qui sembra vent i sega l'huracà. No té gra, ni traurà brot. ¿Què passaria si adquirissin riqueses? Les nacions els les espoliarien.

la casa) pr perquè umao -- brot) bé ma; tija bg --
traurà) + farina u --

TgOs 12,2

אתבזיו ;שאל כען הור בעממיא כלוא דלית צרוך ביה:

איחבזיו ;gbaf ;איחבזו c ; יחבזיו m -- הוי f --

כמנא) כמא c -- צרוך ביה) ביה צרוך amu ; בה צרוך o --

TgOs 8,8

Israel ha estat espoliat. Ara ha esdevingut entre les nacions com un estri que no té utilitat.

com un estri) com què c --

אֵי אֲנוּן גְלוּ לְאַחֵר עַל דְּהִלְכּוֹ בְּרַעוּת נְפִשְׁהוֹן כְּעֵרֹד מְרוֹד בֵּית יִשְׂרָאֵל
אֲחַמְסְרוּ בְיַד עַמְמֵיָא זְרַחִימוּ:

אינון gbamcf — דהלכו o — נפשיהון am — כערוד amu —
מרוד u — איחמסרו gamcf — ודחמו o —

לאחור) לאשור c — (כערוד) כערוד c — (מרוד) מרוד c —

TgOs 8,9

Així ells han anat a exili a Assíria, ja que han caminat en el plaer de la seva ànima com un ase salvatge rebel. La casa d'Israel ha estat lliurada a la mà de les nacions que estimava.

com un ase salvatge) com un ramat c -- rebel) (en un) estatge
c --

TgIs 28,10.13; TgEz 7,22; TgMi 1,14; TgHa 3,7

אָף אַם יִשְׂרָאֵל דַּחֲלָחִי עַל לְבָהוֹן מְיִנִי עֲמֵיָא אֶקְרִיב גְּלוּחְהוֹן
דְּאִפִּילוּ יַחְכְּמוֹן כּוּזְעִיר אַעֲדִי מְנַהֹן מְרוּחַ מְלַכִּין שְׁלִטוֹנִין:

יִשְׂרָאֵל (אל) --u ליבהון gbcf ; לביהון m ; ליביהון a -- מבני m --
 עממיא f -- איקריב c ; אקרב o -- גלווחהון gbamef ; גלווחהו(ן) u --
 דְּאִפִּילוּ --gbamcufv יַחְכְּמוֹן v -- כּוּזְעִיר o -- מינהון cf -- מרווח amcuf --

ביח ישראל < c -- שלטונין) ושילטונין gbf ; ושלטונין ou ;
 ושלטוניהון c --

TgOs 8,10

Amb tot, si la casa d'Israel posés el meu temor en el seu cor,
recolliria d'entre les nacions els seus exiliats, i fins i tot,
si esdevinguessin una mica savis, trauria d'ells el domini de
reis i governants.

casa d'Israel < c -- governants) i governants fugbo; i els
seus governants c --

אֲרֵי אֲסֻיָּאוּ בַּיִת אֲפֵרִים אִיגֻרִין לְמַחֲטֵי הָזֶר לְהוֹן אִיגֻרֵי טְעוֹתְהוֹן
לְחַקְלָא:

אֲסֻיָּאוּ gb ; אֲסֻיָּאוּ o -- אִיגֻרִין f ; אִיגֻרִין oam -- לְמִיחֲטֵי acf --
אִיגֻרֵי oam -- טְעוֹתְהוֹן amcuf --

בַּיִת (דְּבֵית ogbcv -- אֲפֵרִים) יִשְׂרָאֵל u -- לְהוֹן) לִיָּה cuf --

TgOs 8,11

Perquè ha multiplicat la casa d'Efraïm els altars pagans per
pecar. Els altars dels seus ídols van ser per a ells
un parany.

la casa) els de la casa vcbgo -- Efraïm) Israel u -- per a
ells) per a ell fuc --

כִּחְבִּית לֶהָוֹן סְגִיאוֹת אֹרִיחֵי דְאִנּוֹן כְּעִמְלִיא אֲחַחְשִׁיבֹו:

—gbamcf ואינן — gb אוריחי — gb סגיאות — o כחבט
— amc איחושבו ; u אחושבו ; f איחושבו

— v אוריחי <

TgOs 8,12

Jo havia escrit per a ells la multitud (de coses) de la meva Llei, però ells van ser considerats com (si fossin de) les nacions.

de la meva Llei < v --

דבחיִן דמגבִן מן אֹנִים דבחיִן בִּסְ דאֵלִין ק(דס) יוי לֵא רֵעֹא בִּהִין
 כֶּעַן יִסְעֵר חֻבִּיהִין דִּיחֲפָרַע עֹיִיחִהִין אֲנוֹן לִמְצֹרִים יִחֻבִּין:

דימגבן gb — אונס gbam ; אנס o — בסד oamcf — קדם am —
 עוייחהו(ו) b ; עוייחהו g — אינון gbam — למצור(ים) f —

בסר) בסרא gb — קדם) וקדִם ogbcuv ; וק(דס) f — אנון) ואינון cf —

Tg0s 8,13

Sacrifiquen el que confisquen per la força; sacrifiquen carn i se la mengen, (per la qual cosa) no (hi ha) complaença en ells davant del Senyor. Ara castigarà les seves culpes i es venjarà de les seves iniquitats. Ells a Egipte retornaran.

carn) la carn bg -- davant) i davant vfucbgo -- ells (a Egipte)) i ells cf --

ושבֿק יִשְׂרָאֵל יֵחַ פִּלְחָן עֲבֹדִיהָ וּבָנָא הֵיכְלִין לְסַעֲוֹתָא וּדְבִיחַ יְהוּדָה אֲסֻגִּיאֵר
 קִרְוִין כְּרִיכָן וְאֶשְׁלַח אִישָׁתָא בְּקִירוּוְהִי וְחֲשִׁיצִי בִירְנִיחִיהָ:

ישר(אל) b -- פִּלְחָן gbamcufv -- עבדי(ה) b ; עבדה o -- ובנ(א) b --
 לסעווחא amcu -- יהו(דה) f -- אסגיו o -- קירוין gbcf --
 ואישלח c -- אשתא ogb -- בקירוהי f ; בקירוהי gbc --
 וחשצי am -- בירניחיה c --

עבדיה) אלהא דעבדיה c -- (בירניחיה) בירניחיהא uf ; ברניחיהא oam ;
 בירניחיהא gb --

Tg0s 8,14

Israel abandonà el culte a qui el va fer i construí temples als ídols; i els de la casa de Judà multiplicaren (les) ciutats fortificades; però enviaré foc a les seves ciutats i destruirà les seves fortaleses.

a qui el va fer) a Déu que el va fer c --

לא תחזון דבית ישראל לא תבועון כנמוסי עממיא ארי סעיתון מבח פלחנא
 דאלהכון רחמחון למפלח לסעווא על כל אידוי עבור:

-- gbamcuf פולחנא -- gb סעחון -- gbuf כנימוסי -- f תיחדון
 -- b לסעיחא ; amuf לסעווא -- gbv למיפלח -- oamc רחמחון
 -- amufv עיבור -- oa אודי

לא ((2n)) ולא (ogbame -- חבועון) חבועין gb -- (כנמוסי) בנימוסי
 -- amc (פלחנא) + דיי אלהכון f -- (למפלח) לכו פולחן c --
 -- (לסעווא) סעווא c -- (עבור) עיבור gbc ; עבורא o --

C A P Í T O L I X

Tg0s 9,1

No us alegreu els de la casa d'Israel; no exulteu segons els costums de les nacions, perquè us heu esgarriat de darrere el culte del vostre Déu. Estimàveu donar culte als ídols en totes les eres de gra.

no (2n)) i no cmabgo -- exulteu) exultaràs bgo -- segons
els costums) en els costums cma -- el culte) + del Senyor f --
donar culte) per vosaltres el culte c -- als ídols) ídols
c -- de gra) del gra cbgo --

מַאֲדָּא וּמְעַצְרָא לֹא יִחְזַנּוּן דְּחַמְרָא לֹא יִסְרְפִיק לְהוּן:

מַאֲדָּא -- gbamcufv איחזנון ; am יחזנון gb -- יסופק oamcf --

וממערתא (וממְעַצְרָא v --

TgOs 9,2

De l'era i del cup no se'n nodriran, i el vi no serà suficient
per a ells.

del cup) de la tina v --

לא יתבון בארע שכינתא דיזי ויתובון דביח אפריס למצריס לאחור יגלון
מסאב ייכלון:

יתובון gb — שכינתא (א) u ; שכנתא o — אפרי (ם) u — למצרי (ים) f —
יכלון am —

בארע) בארעא gb -- לאחור) ולאחור oamcuf — מסאב) ומסאב c —

TgOs 9,3

No habitaran en el país de la Presència del Senyor i retornaran a Egipte, els de la casa d'Efraïm; aniran a l'exili a Assíria; l'impur menjaran.

a Assíria) i a Assíria fucmao -- l'impur) i l'impur c --

לא ינִסְכוֹן קְ(דס) יוֹי נִסְכִּין דְחַשׁ דְלֵא יִחְקְבְלוֹן לְדַעוּא קְרַבְנִיהוֹן זְבַחִיהוֹן
 כְּלוּמִים מְרַחֵק לְהוֹן כָּל דִּיכְלִנְיָה יִסְחֵאֲבֵי אֲרִי קְרַבְנִיהוֹן עַל נְפְשֵׁיהוֹן לֵא מְכַפֵּר
 עֲלֵיהוֹן בֵּית מְקַדְשָׁא דִּי יוֹי:

יִנְסְכוֹן(ו) u — קְדָם ogbamcuv -- ניסכין cf — קְרַבְנִיהוֹן (lr) buv ;
 קרבנהוֹן f ; קורבניהוֹן gam -- דיבחהוֹן gb -- כלחם ogbam --
 דיכליניה gb f ; דיכלוניה c ; דיכליניה am ; דיכלנה o --
 קורבנהוֹן (2n) am u ; קרבניהוֹן c ; קורבניהוֹן gb -- נפשיהוֹן am --

יִנְסְכוֹן(ו) יִסְכוֹן c -- וְלֵא (וְלֵא v -- לְדַעוּא) בְּרַעוּא oam --
 זְבַחִיהוֹן(ו) זְבַחִיהוֹן v -- עֲלֵיהוֹן(ו) לְהוֹן ogbamuf -- בֵּית ogbamcuf --

TgOs 9,4

No oferiran davant del Senyor libacions de vi i no seran acceptades amb complaença les seves ofrenes. Els seus sacrificis (són) com pa abominable per a ells; tothom qui en menjarà esdevindrà impur, perquè les seves ofrenes són contra ells mateixos . No serveixen . . . d'expiació per a ells en el santuari del Senyor.

oferiran) miraran c -- i no) no v -- amb complaença) en complaença mao -- els seus sacrificis) i els seus sacrificis v --

מֵא הַעֲבֹדוֹן לַיּוֹם מְוַעֲדָא וְלַיּוֹם הַגָּא דַּיּוֹי:

— ogbame מה

— חעבדון) חעבדו ב — ליום) ליומא א — מועדא) דמועדא א —

TgOs 9,5

¿Què fareu el dia de la solemnitat i el dia de la festa del Senyor?

אָרִי הָא יגלון מן קדם בָּזוּזִין לַמַּצֵּיִם יתכַּנְשׁוּן לַמַּפִּים יתקַרְבוּן בֵּית
 אַמֶּדַח כַּסְפֵּהוּן קְרוֹלִין ישרון אַתְּוֹלִין בְּבִירְנִיחֵהוּן:

ייגלון f -- קד(ם) b -- כספיהוּן am -- קְרוֹלִין v ; קרסלין am --
 בבירנייחהוּן u ; בבירנייחהו(ן) b ; בבירנייחהוּן og --

יגלון(ן) גלו c -- למפּים) למוף u -- יתקרבון(ן) יתקבון ogbcuf --
 קרסולין(ן) + ירתון c -- ישרון(ן) + בהו(ן) b ; + בהון g --

Tg0s 9,6

Perquè, vet aquí que aniran a l'exili a causa dels saquejadors.
A Egipte seran reunits; a Memfis s'acostaran. En la casa dels
seus objectes preciosos de plata hi haurà ortigues; gats
habitaran en les seves fortaleses.

aniran a l'exili) anaren a l'exili c -- s'acostaran) seran se-
pultats fucbgo -- ortigues) + en prendran possessió c -- habi-
taran) + en ells bg --

אָהוּ יוֹמֵי סוּעָרָנָא אָהוּ יוֹמֵי חֲשִׁלְמַת חוֹבְיָן יִדְלוֹן דְּבִיחַ יִשְׂאֵל דְּהוּוּ
 מַתְנַבֵּן לְהוּוֹן נְבִיֵי קִשְׁטָא וּמְשַׁעֲמִין לְהוּוֹן נְבִיֵי שְׁקֵרָא עַל דִּסְגִיאוֹ חוֹבְרָ
 חֲקִיפּוֹ חֲטָאָךְ:

סעורנא gbf ; סערונא am ; סערונא o — ימי (2n) o — תושלמת
 gbamuf ; חשלומת c — יש(אל) b — מיחנבון c — נביאי a (1r,2n) —
 קושטא gbamcu — שיקרא acf — דסגיאו v — חובך v — חקיפו v —
 חטאך --v

סוערנא) סוערא u ; אסערוחא c — נביי קשטא < f — ומשעממין
 ומישחעממין c ; ומשחעממין oam — דסגיאון) דאסגיאון gbamf ;
 דאסגיו o — חטאך) חובך c —

Tg0s 9,7

Han vingut els dies del càstig, han vingut els dies de la retribució dels pecats. Els de la casa d'Israel coneixeran que els havien estat profetitzant profetes vertaders però els tornaren necis els falsos profetes, ja que incrementaren la teva culpa, i enduriren el teu pecat.

profetes vertaders < f -- tornaren necis) van ser tornats
necis cmao -- el teu pecat) la teva culpa c --

מִסְכֹּן דְבֵית יִשְׂרָאֵל דִּיתְקִיִּים לְהוֹן פִּלְחֹן סְעוּחָא לְנַבִּייהוֹן קוֹלִין צִלֹן עַל
 צֵל אֲרַחְתְּהוֹן מִסְכֹּן חֲקֵלָא בְּנֵית מְקוּשָׁא דְאֱלֹהֵהוֹן:

מִסְכֹּן v — יִשְׂרָאֵל (אל) u — פִּלְחֹן gamcu v -- סְעוּחָא amuf ; סְעוּחָא (א) g --
 לְנַבִּיִּיהוֹן af ; לְנַבִּיִּיהוֹן (ו) g — אֲרַחְתְּהוֹן o —

דְבֵית (בֵּית gbufv — יִשְׂרָאֵל) אֲפִרִים c — דִּיתְקִיִּים (די יתקיים) gb —
 דִּיתְקִיִּים (דייקום) m ; דִּיקוּם oa — פִּלְחֹן < b — סְעוּחָא (סְעוּחָא) סְעוּחְהוֹן c --
 לְנַבִּיִּיהוֹן (נְבִיִּיא c — צִלֹן) עֵלֹן c -- מִסְכֹּן c -- חֲקֵלָא
 חֲקֵלֹן oam -- מְקוּשָׁא דְאֱלֹהֵהוֹן (אלההון) gb —

Tg0s 9,8

Esperen els de la casa d'Israel que els serà mantingut el cul-
te als ídols. Per als seus profetes (hi ha) parany estesos
en tots els seus camins. Multipliquen el(s) ensopec(s) en el
santuari del seu Déu.

els de la casa) la casa vfubg -- d'Israel) d'Efraïm c --
serà mantingut) romandrà mao -- culte < b -- als ídols)
als seus ídols c -- per als seus profetes) els profetes c --
ensopec(s)) ensopecs mao -- saltuari del seu Déu) casa del
seu Déu bg --

אָסגיאָר לַחֲבִילָא כִּיּוֹמֵי גִבְעָתָא כְּעוֹן יִסְעָר חֲוֵיָהּוֹן דִּיחֲפָרַע עוֹיִחְהוֹן:

אָסגִּיָּו ov — יִסְעָר v — עוֹיִחְהוֹן u —

כְּעוֹן < ogbamuf — (יחֲפָרַע) יחֲפָרַע am —

Tg0s 9,9

Han multiplicat la corrupció com en els dies de Guivà; ara
castigarà els seus pecats i es venjarà de les seves iniquitats.

ara < fumabgo -- i es venjarà) es venjarà ma --

כְּגֹפֶן וְשֹׁמֵל עַל מְלוֹעַ דְּמִין כִּין בְּמִדְבָּרָא עָרַע מֵימֵי לִישְׂרָאֵל כְּכִסְרָא בְּחִינָא
 זְבֹאוּל מְאַבְבָּה חֲבִיבִית אֲבִהֶהֱכֹון אֲנוּן אֲחֻחְבֵּרוּ לְבַעֲלָא פְעוּר וְטָעוּ לְבַהֲתָא וְהוּוּ
 שְׁקוּצִין בְּדוּחִימוּ:

כגפן u -- דְּמִין oamcufv -- כן ogbamcu -- לישראל (אל) f ; לישראל (ל) b --
 כְּכִסְרָא v ; כביכורא c ; כבסרה gb -- זבאול amv -- מאיבבא f₂ ;
 מאבבא obamu -- חביבית f ; חביבת o -- אינון amcf -- איחחברו amcf --
 שיקוצין gbacf --

מבוע דמין) עינא דמיא gb -- ערע) ארע gb -- בחינא) בְּחִינָתָא amuv --
 ogb ; בחינחה f ; בתאינחא c -- דבאוול) די באוול gu ; דיבאוול c ;
 די באול o -- מאבבה) מחבבא c ; מאבבא g -- אנון) ואינון gb ;
 ואנון o -- לבעלא) לבעל ogbam -- בודחימו) כוּדְחִימוּ gbamv ;
 כו רחימו cf ; כודחימן u ; כודחמו o --

TgOs 9,10

Com la vinya que és plantada prop d'una deu d'aigua, així la meva Paraula va trobar Israel en el desert. Com la figa-flor en la figuera, que en l'estació primerenca madura, vaig estimar els vostres pares; (però) ells s'adheriren a Baal-Peor i s'esgarriaren cap a la vergonya, i esdevingueren abominables en aquell que van estimar.

una deu d'aigua) una font d'aigua bg -- (però) ells) però
ells bgo -- en aquell que van estimar) com aquell que van
estimar vfucmabgo --

lMa 1,15; TgIs 7,6; 8,9; TgJr 2,25; -TgEz 8,16; 16,25.29; TgOs
4,17

בֵּית יִשְׂרָאֵל כְּעוֹפֵא דְאֶפְרָחוּי מְקִינִיָּה דְאֶטְלֵטֵל כִּין גְּלֵא יֵחַ יִקְרְהוֹן דְּלֵד
 לֹא יִסְגּוֹן וּמְפִירֵי מְעִיהוֹן לֹא יִחִזְוֹן עַל דְּמִנְעוֹ רִגְלִיהוֹן מְלֵאחְחִוּאָה
 בְּבֵית מְקֹדְשֵׁי:

דאפירחוהי c -- מְקִנִּיָּה uv ; מיקינייה f ; מקנה o -- דְאֶיִטְלֵטֵל gb fv --
 כן ogbamcu -- יקריהון a -- יִסְגּוֹן v -- ומפירי oam -- ריגליהון amc
 -- מְלֵאחְחִוּאָה amc fv gb --

ואטלטל) יטלטיל c ; איטלטל am ; אטלטל o -- יח < u -- ולד לא יסגון)
 ולא יסגון וולד f -- על ועל ogbamuf -- דמנעו) דאיחמנעא c ;
 דאחמנעו gb -- מקדשי) מקדשא c --

TgOs 9,11

La casa d'Israel és com un ocell que han fet volar del seu niu i va errant. Així, ha estat exiliada la seva glòria ! No multiplicaran la descendència, i no s'alegraran dels fruits dels seus ventres, ja que han retingut els seus peus per tal de no comparèixer en el meu santuari.

i va errant) errarà c; va errant mao -- no (multiplicaran))
i no f -- ja que) i ja que fumabgo -- en el meu santuari)
en el santuari c --

אָרִי אַם דִּרְבֹּן יֵת בְּנִיָּהוּן דֵּאֲתַכִּילְנוּן מְלַמְהוּי גּוּבְרִין אָרִי אָף דִּי לְהוּן
בְּסִלְקוּתִי שְׁכִינְתִּי מְנַהוּן:

ואתכילינון f ; ואתכלינון gbamc ; ואתכלנון o -- מלמיהוי ac --
גוברין c -- ווי gbamuf -- בסליקותי a -- שכנחי om -- מינהוון f --

אָף < gb -- בסלקוּתִי) + אָפִי c --

Tg0s 9,12

Ja que si puguen els seus fills, llavors jo els privaré d'esdevenir homes. Perquè també: Ai d'ells, quan jo els retiri la meva Presència!

també < bg -- retiri) + la meva cara c --

כְּנִשְׂחָא דִּישְׂרָאֵל בְּמַעֲבָדָה אֲוֵרִיחָא דְמִיָּא לְצֹר בְּאַצְלַחְתָּהּ בְּשִׁלְיֹתָהּ הָלוּ דְבֵית
 אֲפֵרִים לְקַטְלָא פֻלְחֹן טְעוּתָא בְּנִיְהוֹן:

; v דְמִיָּא — f במיעבדה — bf (אל) דישראל — gbamu ; f כניש(תא) ;
 ; am דמיה m -- f לצר -- g באצלחות(א) — f בשלוותה ; f בשלותה ;
 ; acuf בשלויתה b ; בשלוית(ה) g ; בשלויחא o — דבי(ת) g — טעווחא acuf ;
 — g טעות(א) b — ביניהון g

— c כנשחא דישראל) דבית ישראל c — במעבדה) במעבדהון c — דמין c —
 — gbameu חכו) חכו c — חכו) + גברי a — פלחון) לפלחון ofv ; לפולחון gbameu —
 — c בניהון <

TgOs 9,13

La congregació d'Israel quan practica la Llei és com Tir en la seva prosperitat i en la seva tranquil.litat. Van pecar els de la casa d'Efraïm en matar els seus fills (en) el culte als ídols.

la congregació d'Israel) els de la casa d'Israel c -- quan practica) en les seves pràctiques c -- és com) són com c -- van pecar) van retornar c -- van pecar) + els homes a -- (en) el culte) en el culte vfucmagbo -- els seus fills < c --

הָב לְהוֹן יוֹי הַשְׁלֵמַת עוֹבְדֵיהוֹן הָב לְהוֹן רָחַם מַחְכִּיל דְחִידִין יִבְשִׁין:

— a וחידין -- oamu מתכל ; v מֶחְכִּיל -- f תושילמח ; gbanucv הַשְׁלֵמַת
יִבְשִׁין ; v יבשין -- ogbc

— c חוביהון (עובדיהון) -- ogb יח + (יוי)

Tg0s 9,14

Dóna'ls, Senyor, la retribució de les seves obres. Dóna'ls
una matriu que no tingui fills i pits eixuts.

les seves obres) els seus pecats c --

כֹּל בִּישְׁחָהוֹן גִּלְיוֹן קִדְמִי בְּגִלְגֵּלָא אֲרִי חָמֵן רְחִיקָהוֹן עַל בִּישׁוֹחַ לְוַבְדִּיהוֹן
 מִבֵּית מְקַדְשֵׁי אֲחֵיכְנוֹן לֹא אוֹסְף לְחָמָא עֲלֵיהוֹן דְּכָל רְבֵרְבִיהוֹן מְדוּדִין:

גִּלְיוֹן v ; גִּלְיִין gbcuf ; גִּלְוֹן am -- בְּגִלְגֵּלָא f -- רְחִיקָהוֹן v ;
 רְחִיקָהוֹן gbmf ; רְחִיקָהוֹן a ; רְחִיקָהוֹן o -- לְוַבְדִּיהוֹן v --
 אִיתְרִכִּינוֹן af ; אִיתְרִכִּינוֹן c ; אִיתְרִכִּינוֹן m ; אִיתְרִכִּינוֹן gb ;
 אִתְרִכִּנוֹן o -- אוֹסְף oau --

בְּגִלְגֵּלָא) בְּגִלְגֵּלָא c -- דְּכָל) אֲרִי כֹל m --

Tg0s 9,15

Tota la seva maldat s'ha fet patent davant meu a Guilgal, perquè allà vaig rebutjar-los per causa de la perversitat de les seves accions. Del meu santuari els trauré, no tornaré a estimar-los, car tots els seus prohoms són rebels.

a Guilgal) com a Guilgal c -- car tots) perquè tots m --

בֵּית יִשְׂרָאֵל דָּמֹן לֹא־לִנָּא דִּלְקָא שׁוֹרְשָׁהּ מִלְדָּע וּיְבִישׁ נֹפִיָּה מִלְעִילָא נֹב
 לָא יַעֲבִיד אָף אִם יִרְבֹּן בְּנִין וְאֶקְטִיל שָׁפְּ מַעִיהוֹן:

יִשְׂרָאֵל (אל) u -- לאלנא o -- זלְקָא v ; דילקא amuf -- ויבש ogbamuf --
 מלעלא om -- יעבד o -- ואיקטיל f ; ואקטול am ; ואיקטול c ;
 ואקטל o -- מיעיהון cf --

בֵּית דְּבִית c -- דלקא) דיקלא bc ; דקלא o -- שורשה) שורשִׁיה amfv ;
 שרשהי gbc ; שרשה o -- ויביש) לְבִישׁ v -- נופיה) סרפיה am ; סרפה o --
 נוב) סב am ; גוב g -- אף) דאף u --

Tg0s 9,16

La casa d'Israel és com un arbre que és colpejat en la seva arrel, a sota; i s'ha assecat la seva branca, a dalt. Fruit no farà. Finsi tot, si criessin fills, aleshores mataria el millor del seu si.

la casa) els de la casa c -- que és colpejat) que és cremat/
assecat bgo -- la seva arrel) les seves arrels cgb -- i s'ha
assecat) s'ha assecat v -- la seva branca) la seva fulla mao --
el fruit) el bé ma; el tronc g -- fins i tot) que fins i tot
u --

יִרְחֹקֶנּוּן אֱלֹהֵי אֲדִי לֹא קָבִילוּ לְמִי־יָיָה וִיִּהוּן מְטֹלְטִין בְּעַמְמִיא:

יִרְחֹקֶנּוּן v ; יִרְחֹקֶנּוּן mf ; יִרְחֹקֶנּוּן gbac ; יִרְחֹקֶנּוּן o --
קִבְלוּ o -- לְמִי־יָיָה o -- מְטֹלְטִין c --

בְּעַמְמִיא) בִּינֵי עַמְמִיא gb --

Tg0s 9,17

El meu Déu els traurà perquè no han acollit la seva Paraula, i esdevindran desterrats entre les nacions.

גפן בזיזא ישאל דהוה גפן נסב במעבדיה אוריחא פירי עובדיהון גרמו
 להון דיגלון כד אסגיחי להון עללא אסגאו פלחן לאיגוריהון איתחי
 טובא לארעהון איטיבו לקמחהון:

Eb 16

גפן/ בזיזא יש(ראל) דהוה גפן נסב /ב/מעבדיה אוריחא פירי עובדיהון
 גרמו להון דיגלון כד /אסגיחי/ להון עללא אסגאו פלחן /לאיגוריה/ון
 כד איתחי טובא /לארעהון איטיבו/ לקמחהון:

-- gb גפן (1r, 2n) v ; גופן am ; גופן (1r) o -- בזוזא f₂ -- נסיב gb --
 במיעבדיה af ; במעבדה ou -- פרי om -- עובדיהון v -- אסגיו o --
 פולחן gbmucufv -- לאגוריהון oam -- איתחי f ; אחיחי m --
 אוטיבו ogbmucuf --

-- cu גפן (1r) f ; גפן f₂ -- דהוה) דהוח u -- גפן (2n) כגפן cu --
 נסב) נצב uf₃ ; דנצב c ; דנציב oam -- דיגלון) רגליהון c --
 אסגיחי) אסגיו c -- לאיגוריהון) + כד ogbmucufv -- איתחי) +
 עליהון סנאה יחזירו קדלהון כד אחיחי m ; + עליהון סנאה יחזירו קדלהון
 כד איתחי a --

C A P Í T O L X

TgOs 10,1

Una vinya espoliada és Israel, que era una vinya selecta quan observava la Llei. Els fruits de les seves obres han estat la causa per a ells que anessin a l'exili. Quan vaig incrementar per a ells la collita, ells incrementaren el culte en els altars pagans; [quan] vaig portar béns a la seva terra, afavorien les seves esteles.

una vinya (1r) < f; una vinya f₂ -- una vinya (2n) com una vinya uc -- selecta) plantada f₃u; que era plantada cmao -- que anessin a l'exili) dels seus peus c -- vaig incrementar) van incrementar c -- altars pagans) + quan vfucmabgo -- vaig portar) + sobre ells l'enemic, van capgirar el seu darrere; quan vaig portar ma --

TgIs 8,23; 28,2; 57,17; TgJr 50,7; TgEz 19,10; 39,28; TgOs 10,8

אחפליג לכהון על אודיחא כען יחובון כען איחי עליהון סנאה יחזר
קולהון דאיגוריהון יבוז קמחהון:

— am איחפליג ; f ; amc אחפליג ogb -- ליבהון c ; לניהון am —
איחי uf -- יחזר v ; יחזר u ; יחזיר c -- קוליהון am —
דאיגוריהון v ; דאגוריהון ogb — קמחהון v --

על) מו ogbamcuf — עליהון < u -- יחזר) יחזירו am —
דאיגוריהון) מאיגוריהון c -- יבוז) ויבוזון u ; ויבוז oam --
יבוז קמחהון < c --

Tg0s 10,2

El seu cor s'ha separat de la Llei. Ara seran culpables; ara faré venir contra ells l'enemic que capgirarà el llom dels seus altars pagans i espoliarà les seves esteles.

contra ells < u -- capgirarà) capgiraran ma -- espoliarà) i espoliaran u; i espoliarà mao -- espoliarà les seves esteles < c --

אֲרֵי כַעַן יִימָרוּן לִית מַלְכָּא לְנָא אֲרֵי לֹא דְחִילְנָא מִן קְ(דִם) יוּי וּמַלְכָּא
 מָא יַעֲבִיד לְנָא:

מַלְכָּא v -- דחלנא o — קִדְּם ogamcuv ; קד(ם) b — מה ogbame --
 יעבד o --

TgOs 10,3

Perquè ara diran: No tenim rei, perquè no temem davant del
Senyor. I el rei, ¿ què faria per a nosaltres ?

מַמְלִיךָ מְלִיךָ דְאֹרְנִים יִמֵן לְשֶׁקֶר לְלֵמָּא גְזֵרִין קִינִים כְּעֵן אִיתִי עֲלֵיהוֹן
 כְּיִשׁ חֲוִין בִּישׁוֹן וִין שְׁקֵהוֹן עַל תְּחוּמֵי חֶקְלוֹן:

מילין gbmfc ; מילן c -- דאונס gbau ; דאנס o -- יימן ogbamcf ;
 יאמן u -- קִינִים ogbfv -- אייתי u -- עלהון b -- חיוין uf ;
 חיוין c ; חיויין gbam -- דִין v -- שיקריהון f ; שקריהון oamcu --

ממלליון) דמלליון c -- לשקר) לשיקרא ac ; לשקרא om -- קיים c --
 עליהון) + עקא uf -- כריש) כרישי ogbamcu -- חקלון) חקלא f --

Tg0s 10,4

Parlen paraules d'opressió; juren en fals; per a no res pac-
ten una aliança. Ara faré venir contra ells, com verí de serps
malignes, el judici de la seva falsedat sobre els termes
dels camps.

parlen) els qui parlen c -- una aliança c -- contra ells)
+ el dolor fu -- com verí) com verins ucmabgo -- camps)
camp.

על דפּלחֹר לעגליא בְּנִיחָאֵל מֶלֶךְ בְּמִשְׁרֵיחִיהּ יִסַּק עֲלֵיהּוֹן דִּיגְלִי יִתְהוֹן יִסְבוֹן
 מְנֵהוֹן עֵגְלָא דְשִׁמְרוֹן אֲרִי אִתְאַבְלוּ עֲלוּהִי עֲמִיהּ וְפִלְחֹהִי עֲלוּהִי יְבוּלוֹן עֲלֵי
 יִקְרִיהּ אֲרִי גֵלָא מְנִיהּ:

לעגליא f -- בְּנִיחָאֵל amv -- במשיריחיה f ; במשיריחיה mu ;
 במשיריחיה a ; במשיריחיה o -- יִסַּק c -- עליהו(ו) u -- מינהו cf --
 עיגלא gbc -- דְשִׁמְרוֹן amv ; דששו(ו) g -- איחאבלו amcf --
 עמה o -- יקרה o -- מיניה gbamcf ; מנה o --

דפּלחֹר די פּלחֹר gb -- לעגליא) לעגלא c --

TgOs 10,5

Ja que han donat culte als vedells a Betel, un rei amb el seu exercit pujarà contra ells i els deportarà. Els agafaran el vedell de Samaria, (de manera) que plorin per ell, el seu poble, i els seus adoradors per ell s'alegrin, per la seva glòria que se n'ha anat d'ell.

als vedells) al vedell c --

TgJr 4,15; 8,16; San 96a

אָף יְהִיָּה לְאַתּוֹר יוֹבְלוֹן קִרְבָּנָא לְמַלְכָא דִּי יְהוּדִי לְאַתְפְּרָעָא לְהוֹן נְבִיאָא אִישׁ
 לְהוֹן בְּהַתָּא דְבֵית אַפְרַיִם יְקַבְלוֹן דִּי בְּהַחוּן בֵּית יִשְׂרָאֵל מְמַלְכֵי עֵיצָתְהוֹן:

Eb 16

... [בהתא] דבית אפרים יקבלון [ויבהחון] דבית יש(ראל) מיממילכי
 עיצ/תהון:]

יחה o -- קורבנא gbamuv -- דיטי m -- לאיתפרעא amcf ; לאתפרע(א) g --
 נבייא gbmcu -- אפר ogb -- יש(אל) f -- ממלכי v --
 עיצתהון --ogbamcfv

יובלון) יתובל c -- קרבנא) וקורבנא c -- להון ((lr)) מינהון f --
 ביח (ישאל)) דבית ogb --

TgOs 10,6

També a ell, el conduiran a Assíria (com a) ofrena per al rei que vindrà per venjar-se d'ells. Profeta, digues-los: Els de la casa d'Efraïm rebran vergonya, i s'avergonyirà la casa d'Israel dels consellers dels seus consells.

conduiran) serà portat c -- ofrena) i ofrena c -- la casa (d'Israel)) els de la casa bgo --

TgIs 5,3; 58,3; TgJr 2,24; 31,3; TgEz 16,23; TgOs 5,13; 12,4. 9.13; 11,6

בְּהִיָּתָּ שׁוּמְרוֹן בְּמַלְכָּה כְּרַתִּיָּהּ עַל אֲפִי מִיָּא:

Eb 16

בְּהִיָּתָּ שׁוּמְרוֹן [בְּמַלְכָּה] כְּרַתִּיָּהּ עַל אֲפִי מִיָּא:

בהתח ogb -- כִּרְתִּיָּהּ ov ; כְּרִיתְחָא f ; כְּרִיתְחָא bu ; כְּרִיתְחָא c --
שׁוּמְרוֹן amv --

בְּמַלְכָּה) מַלְכָּה c -- כְּרִיתְחָא) בְּרִיתְחָא g --

Tg0s 10,7

S'averkonyirà Samaria del seu rei, com l'escuma sobre la superfície de l'aigua.

del seu rei) el seu rei c -- com l'escuma) en l'escuma g --

ויצד־לִין בַּמַּח בֵּית־אֵל חֻבִּי יִשְׂרָאֵל גִּרְמוֹ לִהְיוֹן דִּיגְלוֹן כּוּבִין דְּאַסְטִין
 יִסְקוֹן עַל אֵיגְוִרִיהוֹן כְּעֹן אֵיחִי עֲלִיהוֹן עֶקָא וִיהוֹן דְּמֹן כְּאֵלוֹ טוֹרִיא
 חֲפֹן לִהְיוֹן דְּרַמְחָא נִפְלֵן עֲלִיהוֹן:

Eb 16

ויצדון במח בית [אל] חובי ישראל גרמו לה/ון ייגלון כובין ואסטין
 יסקון על אי/גוריהון כען איחי /עליהון עקא דיהון/ דמן כאילו
 /טוריא להון ורמחא/ נפלן ע/ליהון:

ויצד־לִין fv ; ויצדון amcu — במח v ; במח c — בית אל amv ;
 ביחא (ל) u — ישד (אל) b -- דאסטין v — אגוריהון o -- איחי uf --
 עליהו(ו) (lr) b — כאילו --gbamcfv

חובי) וחובי c — ישראל) pr בית oame -- ואסטין) ואסדין oame --
 עקא) + דמוחא gb — ויהון) ויהון ogbamcufv — כאלו) כאילו u --
 חפן < v ; חפן c — להון (2n) עליהון c ; נ'א להון c₁ --
 נפלן) נפלא c ; נפלן gb --

TgOs 10,8

I devastaran els llocs alts de Betel. Els pecats d'Israel els han causat que anessin a l'exili. Espines i punxes creixeran sobre els seus altars pagans. Ara farà venir sobre ells l'afflicció i serà com si les muntanyes els cobrissin, i els turons caiguessin sobre ells.

els pecats) i els pecats c -- Israel) la casa d'Israel cmao --
l'afflicció) + que serà semblant bg -- i serà) que serà vfu
cmabgo -- cobrissin < v; han cobert c -- els(cobrissin)) so-
bre ells c; els c₁ -- caiguessin) han caigut cbg --

TgIs 8,23; 28,2; 57,17; TgJr 50,7; TgEz 39,28; TgOs 10,1

מִיּוֹמֵי גִבְעָתָא חֲטִיתוֹן דְּבֵית יִשְׂרָאֵל חָמֵן קָמוּ מִרְדּוֹ בְּמֵימְרֵי לְמַנְאָה עַלִּיהוֹן
 מְלֻכָּא דְאַף לָא זְכִיאוֹ דְחַחְקִים לְהוֹן מְלֻכּוּתָא בְּגִבְעָתָא לְחָמֵן אֲתוֹ עַלִּיהוֹן
 עֲבָדֵי קָרְבָּא לְקַטְלָא אֲבָהוֹן עִם בְּנֵי סְלִיקוּ:

זכיוֹ ׀ -- דחחקים ׀ -- מלכות(א) g -- בגיבעתא bc ; בגיבעת(א) g --
 לְקַטְלָא v -- עים cf -- סלקו ׀ --

חטיתוֹן) חבת c -- דבית < c ; בית gb -- לחמן) חמן gb --
 אֲתוֹ) אייתי u --

TgOs 10,9

Des dels dies de Guivà, els de la casa d'Israel heu pecat. Allà s'alçaren, es rebel.laren contra la meva Paraula per nomenar sobre ells un rei; però tampoc no foren mereixedors que fos establert per a ells el regne a Guivà. Cap allà vingueren contra ells guerrers per matar. Pares amb fills se n'anaren.

heu pecat) has pecat c -- els de la casa < c; la casa bg --
cap allà) allà bg -- vingueren) va fer venir u --

TgJr 3,13; 33,8; TgEz 20,25; TgOs 5,8; 14,1; TgSo 3,11

בְּמִימְרֵי אֵיתִיחִי עֲלֵיהוֹן יִסּוּרִין וְכַנְשִׁית עֲלֵיהוֹן עֲמַמְיָא וְשַׁלִּיטוֹ בְּהוֹן
כְּמִיטְר פִּדְנָא עַל תְּרַחֵין עוֹנְתִיָּה:

Eb 16

בְּמִימְרֵי אֵי/תִיחִי עֲלֵיהוֹן יִסּוּרִין וְכַנְשִׁית/תְּ עֲלֵיהוֹן עַמְמִיא וְשַׁלִּיטוֹ
בְּהוֹן כְּמִיטְר פִּדְנָא עַל תְּרַחֵין עוֹנְתִיָּה:

ייסורין gbf — וכנישית amc ; וכנשח o — עלהון (2n) b —
ושלטו o — תרחן o — עונותיה ac ; עונתה o —

איתתי) אייתי uf ; ואיתתי b — עממיא) עממין c — בהון) + עממיא
f — בהון) עליהו(ן) u — על תרחין) לתרין c —

Tg0s 10,10

Per la meva Paraula he fet venir sobre ells càstigs i he reu-
nit contra ells nacions i els han dominat (de la manera) com
és lligat un jou de bous als dos collars seus.

he fet venir) faré venir fu; i he fet venir b -- els han
dominat) + pobles f -- els (han dominat)) sobre ells u --

כְּנִשְׁתָּא דִישְׂרָאֵל דְּמִיָּא לְעִבְלָחָא דְמַלְפִין לָהּ לְמִרְדֵי וְלָא אֲלִפָּא רַחֲמָא לְהַלְכָּא
 בְּרַעוּת נְפִשָּׁה וְאַנְּא פְּרָקִית יְחֵהוּן מְשַׁעְבֹּוד מְצִרָאֵי דְאַעוּדִיתִי נִיר תְּקִיף מְצֹרֵיהוּן
 דְאַשְׁרִיתִי בֵּית יִשְׂרָאֵל עַל תְּקוּף אֲרַעָא דְאַמּוּרָאָה מְכַבְּשִׁין קְדָמֵיהוּן דְּבֵית יְהוּדָה
 אַחְסִינִית יְחֵהוּן אַחְסִנְתָּא דְקִיִּמִית לְאַבוּהוּן יַעֲקֹב:

Eb 16

[א.../חסנחא דקיימית לאבוהון /יעקב:]

— gbamcf — כנישתא — דישר(אל) u — לעיבלחא — gbf — למירדי — gbamcf —
 אליפא f ; איליפא u ; אילפא c — פְּרָקִית v ; פְּרִיקִית am ; פרקת o —
 משיעבוד u — מצרא(י) u — חקִיף) תְּקוּף ogbamev — מְצֹרֵיהוּן v ;
 מצואריהון c ; מצווריהון gb — אחסנית cf ; אחסינת o — דקישת o —

אלפא) אליפת am — למרדי) למודי u — רחמא) רחמת o — יחהון (lr)
 יחכון oamu — מצראי) מצרים b ; מצרי(ם) g — ואעודיתי) אעודיתי ufv
 ogbam — מצוריהון) מצוריכון u ; מצואיכון oam — ואשדיתי)
 אשדיתי ogbamuv — ארעא דאמוראה) ארע אמוראה c — מכבשין) כבישין
 gb — אחסנחא) אַחְסִנְתָּא cuv — לאבוהון) לאבוכון u —

TgOs 10,11

La congregació d'Israel sembla una vedella que l'entrenen a llaurar, però no n'aprèn. Ella estima anar al voler de la seva ànima, però jo els he salvat de l'opressió dels egipcis, i jo he tret el jou poderós dels seus colls, i jo he fet habitar la casa d'Israel per la força, en la terra dels amorreus que foren sotmesos davant d'ells. Als de la casa de Judà he donat possessió de l'herència que vaig prometre al seu pare Jacob.

els (he salvat)) us umao -- dels egipcis) d'Egipte bg --
i jo he tret) jo he tret vfumabgo -- dels seus colls) dels
vostres colls umao -- i jo he fet habitar) jo he fet habitar
vumabgo -- terra dels amorreus) terra amorrea c -- del seu
pare) del vostre pare u --

TgODt 32,13; TgIs 58,14

בית ישראל עבדו לכוון עובדין שבין הליכו באורחא דזכו קיימו לכוון
אלפן אוריחא הא בכל עדן נבליא אשין לכוון חובו לדחלתא דיזי כען
יחגלי דייתי זכון לכוון:

Eb 16

בית ישראל עיבידו לכוון /עובדין/ ין שבין הליכו באורח דזכו /קיימו/
לכוון אולפן אוריחא הבלל /עדן נב/ ייא אשין לכוון חובו /לדחלתא/
דיי /כ/ ען יחגלי ויתי זכ/ וון לכוון:

עיבידו gbamecf ; עבדו o -- עובדין v -- בארחא o -- קיימו o --
אלפן v ; אולפן gbamecf -- אוריחא (א) u -- עידן gbamecf --
נביאיא amc -- חבו gb -- לדחלתא (א) g -- דייתי v -- זכון gbacufv ;
זכואן m --

בית ישראל < c -- באורחא) באורח c -- דזכו) דקושטא gb --
קיימו) וקיימו c -- לדחלתא) לפלחנא v ; לפולחנא (א) u ; לפולחנא c --
כען יחגלי) עד דיחגלי u --

TgOs 10,12

Casa d'Israel, feu per a vosaltres obres bones; camineu pel camí que és just; establiu per a vosaltres l'ensenyament de la Llei. Vet aquí que en tot temps els profetes us han dit: Retorneu al temor del Senyor. Ara ell es revelarà i portarà coses justes per a vosaltres.

casa d'Israel < c -- que és just) de justícia bg -- establiu) i establiu c -- temor) culte vuc -- ara ell es revelarà) fins que es revelarà u --

TgNGn 4,7; TgIs 32,20; BQ 17a; AZ 5b

אתעשתון אונים רשע עבדתון אקבלתון השלמת עובדיכון אדי אחרחצתא
באורחתך בסגי גיבך:

Eb 16

[אתעשתון א/זניס ר/שע עבדתון...]

איתעשתון amcf -- אונס gbam ; אנס o -- איתקבלתון mc ; איתקבילתון
a -- חושלמח bamcu v ; חושילמת f ; חושלמ(ת) g -- עובדיכון v ;
g -- איתרחצתא amf ; אחרחצת(א) u ; איתרחצתא gb ;
g (א) איתרחצתא o -- באורחתך u ; בארחתך o -- גברך ou --

אתעשתון) אתעשתון uv -- אתעשתון) + לכוו gb -- אתקבלתון)
קבילתון f -- באורחתך) + סגיאות c --

Tg0s 10,13

Heu planejat opressió; heu fet maldat; heu rebut la retribució de les vostres obres, perquè vas confiar en els teus camins, en la multitud dels teus valents.

heu planejat) heu forçat vu -- heu planejat) + per a vosal-
tres bg -- en els teus camins) en la multitud dels teus ca-
mins c --

וּיְקוּם אֶת־גּוֹשָׁא בְעַמְךָ וְכָל עַרְכְךָ יִתְבַּזְּזוּן כְּבֹזֶת שְׁלֵמָה כְּכַמְנָא בְיוֹמָא
דְקַרְבָּא אִם עַל בְּנֵין קְטִילַח:

Eb 16

... /על ב/ניא קטילח:

איתרגושא f -- עַרְכְךָ v -- יִתְבַּזְּזוּן v -- כְּבִיזֹחַ bamcufv -- קְטִילַח --v

איתרגושא) איתרגושא ou ; איתרגושא c ; איתרגושא am -- כבזת)
בביזת g -- שלמא) שלמנא c -- בכמנא) ככמנא c -- קטילח) איחקטילח c --

Tg0s 10,14

I s'alçarà un tumult en el teu poble, i totes les teves ciutats fortificades seran espoliades, com l'espoli del just en una emboscada. En el dia de la batalla, la mare és assassi-
nada sobre els fills.

un tumult) el seu tumult c -- com l'espoli) en l'espoli g --
en una emboscada) com l'emboscada c --

כִּדִּין גְּרָמוֹ לִכּוֹן חֻבִּין דְּחַבְלוֹן בְּבִיתֵאל מִן קִדְם בִּישׁוֹת עֻבְדֵיכּוֹן בְּהִיח
 דְּאַחַכְנַע מְלַכָּא דִּישְׂרָאֵל:

Eb 16

כִּדִּין גְּרָמוֹ לִכּוֹן חֻבִּין דְּחַבְלוֹן בְּבִיתֵאל מִן קִדְם בִּישׁוֹת עֻבְדֵיכּוֹן
 בַּסְּ/וּפָא בְּהִיחֵ / אִיחַכְנַע מְלַכָּא דִּישְׂרָאֵל):

בְּבִיתֵאל cv — קד(ם) u — בְּהִיח v — ואיחכנע amcf --

כִּדִּין) כן ogbam — חובין) חוביכון c — דחבון) דעבון c —
 עובדיכון) חוביכון c — עובדיכון) + בְּסוּפָא בְּצִפְרָא v — עובדיכון)
 + בסופא ogbamcuf — ואחנע) אַחְכְנַע v —

Tg0s 10,15

D'això, us n'ha estat la causa els pecats que vau cometre a Betel a causa de la maldat de les vostres accions. Ha estat avergonyit i ha estat humiliat el rei d'Israel.

d'això) això mabgo -- els pecats) els vostres pecats c --
que va cometre) que va fer c -- les vostres accions) els
vostres pecats c -- les vostres accions) + a la fi, al matí
v; + a la fi fucmabgo -- i ha estat humiliat) ha estat humiliat v --

אֲרֵי רְבִי הָוּה יִלְדָּאֵל וְרַחֲמֵתִיה דְקָרִיבַתִּיה לִפְלַחְנִי וּמְצָרִים קָרִיתִי לְהוֹן
בְּנִין:

Eb 16

[ארי] [רבי] [...]

— ישד(אל) f -- ורחמתיה amc ; ורחמחה o — וקרבתיה c — לפולחני c —
— ומצור(ים) f —

— וקריבתיה לפלחני ogbamuf — ומצרים(ים) מצרים c — בנין) עמי c —

C A P Í T O L X I

Tg0s 11,1

Quan Israel era un noi, l'estimava i l'apropava al meu culte,
i des d'Egipte vaig anomenar-los fills.

i l'apropava al meu culte < fumabgo -- i des d'Egipte) des d'E-
gipte c -- fills) poble meu c --

שְׁלַחִית נְבִי לְאַלְפָּא לְהוֹן דְּאֲנוֹן סְעוּ מִקְבִּיל אֶפְיֵהוֹן לְבַעֲלִיא מְדַבְּחֵין
 וּלְצִלְמִנִיא מְסַקִּין בְּסַמִּין:

שלחת o -- ואינון gbamuf -- מקבל o -- אפיהו(ן) b -- ולצילמניא
 --gbamcufv -- בוסמין acf

לבעליא) לטעוחא amu ; לטעוחא ogbc --

TgOs 11,2

Vaig enviar-los els meus profetes per ensenyar-los i ells s'es-
garriaren de davant de les seves cares, sacrificant als Baals
i oferint encens a les imatges.

als Baals) als ídols ucmaabgo --

TgJr 6,29; 22,21; TgAg 2,5

וְאֵנָּה בַּמִּלֶּאךְ שְׁלִיחַ מִן קִדְמֵי דְבְרֵיחַ בְּאוֹרַח אֶקְנָא יִשְׂרָאֵל נְטִילַחְנוּן כִּיד עַל
 דְדַעֲיָן וְלֹא יְדַעֲיָן דְּמִן קִדְמֵי מַחְרָחַם עַל־יְהוּוֹן:

Eb 16

וְאֵנָּה בַּמִּלֶּאךְ שְׁלִיחַ מִן קִדְמֵי/י/ דְבְרֵיחַ/יח באורח/ חקנא ישראל נטילחנינון
 כ/יד/ על ודעין ולא ידעין דמן קד/מי/ מיתחם עליהון:

דברח 0 -- בארח 0 -- אֶקְנָא v -- יש(ראל) c -- כד cu -- מחרחים uf --

חקנא) + לביח f -- ישראל) לישראל gb -- נטילחנון) ונטלחנינון gbamef
 ונטלחנון ou -- כיד על) כדעל ogb -- מחרחם) רחים oam --

Tg0s 11,3

I jo, per mitjà de l'àngel enviat de part meva vaig conduir
Israel per un camí recte, vaig portar-los com si fos en braços
però no coneixen que de part meva l'amor se'ls va manifestar.

Israel) la casa d'Israel f; a Israel bg -- vaig portar-los)
i vaig portar-los fucmabgo -- l'amor se'ls va manifestar) van
ser estimats mao --

בַּמְגֹדָח בְּנִין רַחֲמִין נְגֻדְחָנוֹן בְּחֻקֹּף רַחֲמָא וְהוּהּ מֵימְרֵי לְהוֹן כְּאִנְרָא טָבָא
 דְּמַקְלֵל בְּכַתְּף תְּחִלָּא וְמוֹרֵיךְ בְּלַחְוֹתָא דְאַף כֹּד הוּוּ בְּמַדְבְּרָא אֲסַגִּיתִי לְהוֹן
 טוֹבָא לְמֵיכָל:

Eb 16

... ביח/קוף/ ...

בַּמְגֹדָח v -- רַחֲמִין v -- נְגֻדְחָנוֹן amcfv -- כְּאִנְרָא gbamcfv --
 טָבָא v ; טב(א) b -- דמקל o -- בְּלַחְוֹתָא v ; בלחיתא u ; בלחיתא c ;
 בלחיתא oam ; בלחואתא gb -- אסגיתי gb -- לְמֵיכָל v --

במגדח) במיגדח gb -- רחמין < au -- נגדחננון) נגדחיתנון gb --

Tg0s 11,4

Amb un lligam de fills estimats vaig atreure'ls amb la força
de l'amor; i la meva Paraula era per a ells com el pagès bo
que alleugereix l'espatlla dels bous i afluixa les brides. I
també quan estigueren en el desert vaig multiplicar per a ells
les coses bones per menjar.

estimats < ua -- vaig atreure'ls) vaig continuar amb ells
bg --

לא יחובון למצרים בראם אחר־לאה ישלוט בהון אִי מִסְרִיָּן לִמְחָב:

יחבון c -- שלט of -- למיחב am --

למצרים) לֵאֲלֹא דִמְצָרִים ogamv ; לארעא דמצר(ים) f ; לארע(א) דמצרים u ;
בארעא דמצרים c ; לארעא דמיצרים b -- ישלוט) ישלטון c --

Tg0s 11,5

No retornaran a Egipte, però l'assiri els dominarà perquè es neguen a convertir-se.

a Egipte) al país d'Egipte vfumabgo; en el país c -- dominarà) dominaran c --

לחחול תרצא בקרווהי ותקטיל גיכרוהי ותטיצי רברבוהי ממלכי עיצתהון:

-- ogbu גברוהי -- oc ותקטל -- gb בקירוהי ; cf בקירוהי -- u ותיחול
-- ogbamv עיצתהון -- f ממילכי -- m וחשצי

-- c ותיחול (רברבוהי) גיברוהי -- c

Tg0s 11,6

I l'espasa es girarà contra les seves ciutats i assassinarà
els seus valents i destruirà els seus pròcers a causa dels
consellers dels seus consells.

els seus pròcers) els seus valents c --

Tg0s 10,6

דְעִי פְּלִיגִין לַמֵּתָב לְאֹרְיִחִי בַמְּלֹעָא קְשִׁיא יַחְרַעֲוִין כְּחֵדָא לָא יִהְלִין בְּקֹמָא
זְקֹפָא:

למיחב gbame — בקומה oauf — זקופה guf --

ועמי) ועמין b — במרועא) ובמרועא ogameuf; ובמריעא b --
יחרעוון) יחרעוון b -- זקופא) קשיא c --

TgOs 11,7

I el meu poble està dividit per convertir-se a la meva Llei.
En una situació difícil es trobaran junts. No aniran amb un
posat dret altiu.

i el meu poble) i pobles b -- en una situació) i en una situa-
ció fucmabgo -- dret) dur c --

TgJr 3,7; TgEz 14,6; TgOs 2,9; 5,4.15; 6,1; 14,2; TgAm 4,6.8.
9.10.11; TgZa 1,3; TgMl 3,7

איכדין אמסרנך אפרים אשיציןך ישראל איכדין אבדינך כאדמה אשוינך
 כצבואים מחערע מיט קימי לקבלי כחרא מתגוללא רחמת אבהתלון:

אכדין (lr) u ; איכדן o -- אמסריןך gbav ; אימסריןך mcf --
 אישיציןך cf ; אישיצונך u ; אישיציןך m ; אשיצונך o -- ישראל (אל) b ;
 ישראל (ל) g -- אכדין (2n) u -- אישוינך gbamf ; אישונך u ;
 אשונך o -- כצבאים f ; כצבויים gbv ; כצבויים oam --
 קיימי gbamcuf -- לקיבלי cf -- מתגוללא f ; מתגוללא gb --

אבדינך) אישיציןך f₂ ; אבודנך ou ; איבודינך amc ; אבודינך g --
 אשוינך) אישיציןך c -- (כצבואים) כצביים c -- (מחערע) איחערע c ;
 מיחערעא gb -- (קימי) רעוחי f₃ -- (מתגוללא) אתגוללא u ;
 איחגוללא קומי c --

TgOs 11,8

¿Com t'haig de lliurar Efraïm? ¿T'haig de destruir, Israel?
¿Com t'haig de perdre com ara Admà? ¿T'haig de posar com Se-
voïm? S'ha presentat la Paraula de la meva aliança davant meu,
alhora que s'ha replegat l'amor dels vostres pares.

t'haig de perdre) t'haig de destruir f_2 ; t'haig de dispersar
ucmago -- t'haig de posar) t'haig de destruir c -- la meva
aliança) la meva complaença f_3 -- s'ha replegat) + davant meu
c --

לֹא אֶעֱבֹד חֶקֶף רְגוּזִי לֹא יִחַוּב מִיִּמְרִי לַחֲבִלָּא בֵּית יִשְׂרָאֵל אֲדִי אֱלֹהִים אֲנִי
 וּמִיִּמְרִי לַעֲלֵמָא קָזִים דְּלִית לְוַבְדִּי כְּבֻנִי בְּמִרָא דְדִירִין עַל אֲרֵעָא כִּין גְּזוּרִים
 דְּבִינִיכּוֹן שְׁכִינְחִי קְדִישָׁא וְלֹא אֲחֻלִּיף בְּקִרְיָא אֲחֻדִּי עוֹד יֵת יְרוּשָׁלַּם:

אעבד o -- רוגזי gbamcuf -- ייחוב m -- ישר(אל) f ; יש(ראל) c --
 א(ל)הא f -- קים o -- עובדיי v ; עובדיי buf -- ביטרא f ; בשרא omc ;
 ביטרא a -- דוירין cf -- כן ogbamcu -- גזרת o -- דביניכו(ן) g --
 שכנחי o -- קדיש(א) gb -- איחליף mcf ; אחלף ogb -- בקריא uf ;
 בקירי(א) b -- אוחי gbmucfv -- ירושלם ogbamuv ; ירוש(לם) f --

לא ((2n)) ולא ogbamcuf -- ומימרי) מימרי ogbamuf -- לעלמא) לעלם
 ; f v -- לעלמא קיים) קיים לעלם c -- כבני) כעובדי בני cuf ;
 כעובדי gb -- גזריח) + במימרי ogame -- דביניכו(ן) ביניכו(ן) uf --
 ולא) לא u -- בקריא) בקירוא game ; בקרוא o -- ית < og -- ירושלם)
 בית ישראל c --

Tg0s 11,9

No executaré el poder de la meva ira, no retornarà la meva Paraula per destruir la casa d'Israel perquè jo (sóc) Déu i la meva Paraula té existència per l'eternitat, i no (són) els meus actes com els dels fills de la carn que habiten sobre la terra. Així he decretat que entre vosaltres (hi hagi) la meva Presència santa, i no canviaré més Jerusalem per una altra ciutat.

no (2n)) i no fucmabgo -- i la meva Paraula) la meva Paraula
fumabgo -- com els dels fills) com els actes dels fills fuc;
com els actes bg -- he decretat) + per la meva Paraula cma
go -- que entre vosaltres) entre vosaltres fu -- i no) no u --
Jerusalem) casa d'Israel c --

בְּחַר פִּלְחָנָא דִּיּוּי יִהְיוּן מִיִּרְיָה כְּאַרְיָא דְמַכְלִי אֲרִי הוּא יִכְלִי דִּיתְכְּנָשׁוֹן
 גְּלוּחָא מְעַרְבָא:

פִּלְחָנָא gamcufv ; פולחנ(א) b -- מִיִּרְיָה f ; מִיִּרְיָה o -- דִּיתְכְּנָשׁוֹן uv --
 גְּלוּחָא v ; גלווחא gbamcuf --

יִהְיוּן (תהכון c -- מִיִּרְיָה) ומִיִּרְיָה c -- מִיִּרְיָה < am --

Tg0s 11,10

Aniran darrere el culte del Senyor. La seva Paraula serà com el lleó que reugeix, perquè ell rugirà i seran reunits els exiliats des de l'occident.

aniran) anireu c -- la seva Paraula) i la seva Paraula c --
la seva Paraula < ma --

כְּעוֹפֵא דְאַחֵי בְּגַלְאֵי כִּין יִיחֹן זְגִלוֹ לְאַרְעָא דְמִצְרַיִם וְכִיּוֹנָה דְחִיבָא לְזוֹ
 שׁוֹבְכָא כִּין יִחֹבֹן דְאַסְלִטְלוֹ לְאַרְעָא דְאַחֹר דְאַחֵיבְנוֹן בְּשֵׁלִם לְבַתְיָהוֹן וְמִי־שִׁי
 יִהְיִ בְּסַעֲדָהוֹן אֲמַר יוֹי:

-- f דיגלו -- oamcu (lr,2n) כן -- gb ביגלאי ; a בגליי ; of בגלי
 -- gbc שובכא -- oam דחאיבא ; u דחייבא -- b (ה) וכיונ(ה) f -- (ים) ומצ
 ; v דאיטלטלו -- amcfv דאחיבנון -- gbamfv -- נשלם -- v לבתיהון ; v
 -- f(ר)א -- a -- בסעדיהון -- u(ן) --

;gbf דיחבא (lr) בארעא -- au דיגלון -- לארעא (lr) בארעא f -- דחיבא דיחבא ;gbf
 (f₂=z -- לגו) בגו u -- שובכה שובכהא f ; שובכחא am -- יחובון
 -- u < יהי -- am יחון

Tg0s 11,11

Com l'ocell que ve ràpidament, així vindran els qui van ser exiliats al país d'Egipte; i com el colom que retorna al seu colomar, així retornaran els qui van ser deportats al país d'Assíria; i els faré habitar en pau a les seves cases, i la meva Paraula serà la seva ajuda, ha dit el Senyor.

al país (lr)) en el país f -- que retorna) que habita fbg --
al (seu colomar)) en el u -- retornaran) vindran ma -- serà <
u --

אָסגיאָר קָדמי בַּכּוּדנין בֵּית אַפְרָיִם וּבְנֵיכָלִין בֵּית יִשְׂרָאֵל וְדַבַּר יְהוּדָה הוּוּ
 מִחֻקֵּי בַּפְלִחָנִי עַד וּגְלָא עָלַם דְּאַלְהָא מְאַעְהוּן דְּאַנוּן דְּהוּוּ פְּלַחִין קָדמי
 בֵּית מְקֻדְשָׁא מִחֻקֵּין עָלַם קוּיִשָׁא בְּכִין הוּוּ קְיִמִין:

אָסגיו o -- ובניכלין af -- ישר(אל) b -- מִחֻקֵּין v -- דיגלא cu --
 ואינון gbamcf -- מִחֻקֵּין gb -- בכן oc -- קימין o --

בכדבין) כויבין gb -- בית (1r) דבית --ogbamcuf-- ובניכלין)
 ובניכליהון gb -- בית (2n) דבית --ogbamcuf-- ישראל) יעקב f --
 הוּוּ (1r) < b -- בפלחני) בַּפְלִחָנִי v ; בפולחנא gbucuf -- בפלחני)
 בפולחנא דיי am ; בפולחנא דיי o -- עמא (1r) ((עמיה c --
 בביח) בכן b -- מקושא) מקושי cu -- בכין הוּוּ) בנין דהוּוּ u --

C A P Í T O L X I I

Tg0s 12,1

La casa d'Efraïm ha multiplicat davant meu mentides, i enganys
la casa d'Israel; però els de la casa de Judà van mantenir-se
ferms en el meu culte fins que va ser exiliat el poble de Déu
de la seva terra, i ells que donaven culte davant meu en el
santuari són anomenats poble sant, per això han subsistit.

la casa (lr)) els de la casa fucmabgo -- i enganys) i en els
seus enganys bg -- la casa (2n)) els de la casa fucmabgo --
Israel) Jacob f -- en el meu culte) en el culte vfucbg; en
el culte del Senyor mao -- poble (lr)) el seu poble c --
el santuari) el meu santuari uc -- per això) fills que són
u --

בית ישראֵל דַּמֵּן לודוּחַ זרַע דַּעֲלֵעוּל הַצִּיד כֹּל יוֹמָא כְּדִבִּין וּבִזָּא מִסְגֵּן וְקִים
עִם אַחֲרָאָה אֶקִּימוּ דְקִרְבָּנָא לְמַצְרִים מְרִבְלִין:

— c חצוד ; ogbamu חצו ; v הַצִּיד -- a ועילעול (ל) f —
-- cf עים -- gbamcuf וקיים -- gbamcufv וְבִזָּא -- gbamcufv
-- uf (ים) למצר -- gbamcufv דְקִרְבָּנָא

(בית) דבית c -- לודוח זרע) לדורע רוח u ; לרוח חצוד c -- יומא
-- c יומיא

Tg0s 12,2

La casa d'Israel és com el qui sembra el vent i sega l'huracà.
Tot el dia multipliquen mentides i pillatge i estableixen una aliança amb Assíria i porten ofrenes a Egipte.

la casa) els de la casa c -- el qui sembra el vent) el vent
sega c -- dia) dies c --

Tg0s 8,7

דִּינָא קְ(דס) יוֹי עִם דְּבִית יְהוּדָה וְלֹאסְעָרָא עַל יַעֲקֹב כְּאוֹרְחָתִיה כְּעוֹבְדוּהִי
 חֲקִיבָא לְיָהּ:

קִיִּם ogbamcu -- עִים f -- יַעֲקֹב (ב) f -- וְלֹאסְעָרָא (א) b -- כְּאוֹרְחָתִיה (ה) b ;
 כְּאוֹרְחָתִיה o -- חֲקִיבָא gb -- לֵה o

כְּעוֹבְדוּהִי (כְּעוֹבְדוּהִי ogamcu --

TgOs 12,3

Hi ha judici davant del Senyor amb els de la casa de Judà per castigar Jacob d'acord amb els seus camins, d'acord amb les seves obres bones el recompensarà.

d'acord amb les seves obres) i d'acord amb les seves obres
ucmago --

נבִּיא אֵימֶר לְהִיוֹן הָא יַעֲקֹב אַבְרָמֹן עַד לֹא אִתְּלִיד אַמִּיר דִּיסְגִי מִן אַחֲוֵהִי
 וּבְחַקְפֵיה אַתְרַב עִם מְלֹאכָא:

-- v אַחֲוֵהִי -- amc אִתְּלִיד -- ogb (lr) אַמִּיר -- gbu נבִּיא
 -- f עִים -- cf אִתְרַב -- o ;gbamcufv וּבְחַקְפֵיה

-- ogbamc הָא (הָא) הֵלֵא ogbamcufv < אַבְרָמֹן < gbfv -- (לֹא) דִלֵא
 -- c אִתְּלִיד (יִתְּלִיד f -- אַמִּיר) דַּאמִיר -- am -- (אַמִּיר) + עִלוּהִי
 -- o מִן אַחֲוֵהִי (מַאחֲוֵהִי c -- אַתְרַב) אִתְרַב am ; אַתְרַב o

TgOs 12,4

Profeta, digues-los: Vet aquí que de Jacob, el vostre pare, abans no va néixer, es va dir que seria més gran que el seu germà i amb la seva força va vèncer l'àngel.

vet aquí)¿potser no...? vfucmabgo -- el vostre pare < vfbg -- no) que no cmabgo -- néixer) naixerà f -- es va dir) que es va dir ma; + sobre ell c --

Gn 25,23; TgIs 5,3; 58,3; TgJr 2,24; 31,3; TgEz 16,23; TgOs 10,6; 12,9.13

דאחררב עם מלאכא ויכיל בכא ובלעא מנייה בייחאל אחגלי עלוה! דחמן
 דמלייל עמנא:

ואיחררב cf -- עים f -- ויכל o -- בכח ogbam -- ובעה m --
 מיניה gbamf ; מנה o -- בית אל v -- איחגלי amc -- ימלל of --
 עימנא cf --

ואחררב) ואיחררב am ; ואחררב o -- בייחאל) בייחאל ogam --
 אחגלי) יחגלי f --

Tg0s 12,5

I va vèncer l'àngel i va prevaler. Va plorar i va suplicar-lo.

A Betel se li va revelar i allà parlarà amb nosaltres.

va revelar) revelarà f --

הוא יוי אלהי צבאות דאתגלי על אברהם יצחק ויעקב וכמא דאמיר על יוי
 משה יוי וטרניה לכל אד וד:

דאיתגלי gbamecf — יצחק (חק) f — וכמה m — דאמח c — דוטרניה
 — o זכרנה ; amcufo

הוא יוי) pr נביא אימר להון f ; נביא אמר להון m ; נביא אימר
 להון gba ; נביא אמר להון o — הוא < u — הוא יוי) ויי הוא c —
 משה) + נביא c — יוי (2n) < gb — לכל) בכל c —

Tg0s 12,6

Ell (és) el Senyor, Déu dels exèrcits que es va revelar a
Abraham, Isaac i Jacob; i com va ser dit per mitjà de Moisès,
"El Senyor" és el seu memorial (: nom) per a totes les
generacions.

Ell és el Senyor) pr Profeta digues-los fmabgo -- Ell < u --
Ell és el Senyor) I el Senyor és ell c -- Moisès) + profeta
c -- "El Senyor" < bg -- per a totes) en totes c --

Ex 3,15; 6,2

דַּאת בַּפֿלחנאַ דאַלְהֶךְ חַחְקֶף חסדאַ וְיִנַּא סִי וְסִי לַפֿרְקנאַ דאַלְהֶךְ תּוֹיִרַא:

בפולחנא gbamuf — תחקוף u ; תחקיף c ; תיתקף m — חיסדא amf —
לפורקנא gbmuf — תדיר (א) u —

דאלהך ((lr)) דיי אלהך oam — וסב (סב c — לפרקנא) לפלחנא c ;
לפולחנא a —

Tg0s 12,7

I tu, en el culte del teu Déu, sigues fort; guarda la miseri-
còrdia i el judici, i espera la redempció del teu Déu constant-
ment.

del teu Déu (lr)) del Senyor el teu Déu mao -- i espera) es-
pera c -- la redempció) el culte ca --

לא תהון כחגורין דבידיהון מוֹזָנֹן ונכל לַמֵּינָם רַחֲמִין:

תהון oam ; תהוין gb — דבידהון gb — מוֹזָנֹן gbmvf ;
מוזנין c ; מאזנוון a — דנכיל oacu ; דינכיל gb — למנס ogb —
רחימין c —

(לא למא c — דבידיהון) די בידיהון am —

Tg0s 12,8

No sigueu com els mercaders en les mans dels quals (hi ha)
balances d'engany. Estimen l'opressió.

no) ¿per què? c --

וְאִמְרוּ דְבֵית אֲפֹרִיִם בְּרַם עֲתָרְנָא אֲשַׁכְּחָנָא אֲוֹנִים לְנָא נְבִיא אֵימַר לִהְיוֹן הָא כֹּל
 לְחַדְיִכּוֹן לֹא יִתְקִיִם לְכּוֹן בְּיוֹם תְּשַׁלַּמַת חֻבִּינִין:

אונס gbamu ; אנס o -- נביא gbmuf -- אמר om -- לְחַדְיִכּוֹן cuv ;
 עותרכון gbaf ; עותרכון om -- יתקיים o -- תושלמת gbamuv ;
 תושילמת f ; תושלימת c --

נביא < c -- הא < ogbamuf -- יתקיים) יתקיימון c -- חובין) חוביכון

— c

TgOs 12,9

I van dir els de la casa d'Efraïm: Certament hem esdevingut rics,
hem trobat rapinya per a nosaltres. Profeta, digues-los: Vet
aquí que totes les vostres riqueses no us seran mantingudes
el dia de la retribució dels pecats.

profeta < c -- vet aquí < fumabgo -- pecats) vostres pecats
c --

TgIs 5,3; 58,3; TgJr 2,24; 31,3; TgEz 16,23; TgOs 5,9; 10,6;
12,4.13

וְאֵלֹהִי יְיָ אֱלֹהֵי דַּאֲפִיקְתָּךְ מֵאֲרַע דְּמִצְרַיִם עוּד אֹתִיבִינְךָ בְּמִשְׁכְּנֵיךָ כִּיּוֹמֵי
קָדָם:

— gb f אוֹתִיבִינְךָ — f (יִם) דְּמִצְרַיִם -- ogbm דַּאֲפִיקְתָּךְ ; u (ך) דַּאֲפִיקְתָּךְ
— u (ן) מִשְׁכְּנֵיךָ

— c דַּאֲפִיקְתָּךְ < f — דַּאֲפִיקְתָּךְ (דַּאֲפִיקְתָּךְ) דַּאֲפִיקְתָּךְ

Tg0s 12,10

I jo (sóc) el Senyor, el teu Déu, que et vaig treure del país d'Egipte; encara et faré habitar en tendes, com en els dies d'abans.

que et vaig treure < f -- que et vaig treure) que et vaig
fer pujar c --

וּמְלִילִית עִם נְבִילָא וְאִנָּא נְבוֹאֵן אִסְוִיחִי רְבִיד עֲבָדִי נְבִילָא שְׁלֹחִית:

ומללח o -- עים cf -- נביאיא (lr) c ; נביאיא am -- נביאיא (2n)
 -- o שלחח -- amc

עם) על u -- נבואן) נבואה u -- עבדי < ogbamcuf --

TgOs 12,11

I he parlat amb els profetes, i jo he multiplicat les profecies i les he enviades per mitjà dels meus servents els profetes.

amb) sobre u -- les profecies) la profecia u -- dels meus servents < fucmabgo --

TgIs 1,1; 2,1; 13,1; 21,2.8; 22,1; TgJr 23,25; TgEz 7,13; 12,23; TgAm 1,1; 7,12; TgMi 1,1; 3,6; TgHa 1,1; 2,2.3; TgZa 13,4

אם בנלעד הוּו אָנוּסִין בָּרַם בְּנִית גִּלְגֵּלָא תּוּרִין לְטַעוֹן דְּבָחוּ אָף אֲגוּרֵיהוֹן
אָסגִּיאָו כִּיגֵרִין עַל תְּחוּמֵי חֻקְלוֹן:

-- gbcuf לטעוון f — גילגלא c — אניסין ; amf ; אנסין v ; אָנוּסִין
— oamf חקלין o — אסגיו — gbamcufv אֲיִגוּרֵיהוֹן

; u (ברם) + ללמא הוּו f --- בבית גלגלא) בבית שקרא הוּו ובגלגלא u ;
לשיקרא הוּו בגלגלא c — (לטעוון) לטעוון am --- אסגיאָו) שויאָו u ---
אסגיאָו < c --- כיגריין) כדגורין am --- חקלין) חקלא gb ---

TgOs 12,12

Si a Galaad hi havia opressors, certament que en el lloc sagrat de Guilgal sacrificaven toros als ídols; també han multiplicat els seus altars pagans, com (si fossin) munts de pedres en els termes dels camps.

certament) + per vanitat. Hi havia... f -- en el lloc sagrat de Guilgal) en la casa de falsedat van ser, i a Guilgal u ; per falsedat van ser a Guilgal c -- han multiplicat) van ser com u -- han multiplicat < c -- com munts de pedres) com piles de pedres ma -- dels camps) del camp bg --

נְבִיא אִי־ר לֵהוֹן הָא יִעֲקֹב אַבְרָמֹן אֶזֶל לַחֲקֵי אֲרָם וּפְלַח יִשְׂרָאֵל בְּאַחְתָּא
וּבְאַחְתָּא נִשְׂר עֲנָא:

נביא אר ogbam -- uf (אל) ישר -- gbmfv באיחא
וּבְאַחְתָּא gbmfv --

הא הלֵא ogbamcuu < אבוכון u -- באחחא) באיחא c --
ובאחחא) ובאיחא c --

TgOs 12,13

Profeta, digues-los: Vet aquí que Jacob, el vostre pare, va anar als camps d'Aram i que Israel serví per una esposa, i que per una esposa guardà un ramat.

vet aquí que) ¿no és veritat que...? vucmabgo -- el vostre pare < u --

TgIs 53; 58,3; TgJr 2,24; 31,3; TgEz 16,23; TgOs 10,6; 12,4.9

דָּאָף כַּד נַחֲחוּ אֲבוֹהַתְּכוֹן לַמְצֻרִים נְבִיא שֶׁלַח יוֹי דְאֵסִיק יֵת יִשְׂרָאֵל מִמְצֻרִים
 דְּעַל יְדֵי נְבִיא אַתְנָסֵר:

למצרי(ם) u -- נבייא (lr) --gbmu ממצד(ים) f -- נבייא (2n)
 -- gbamf איתנסר -- gbmcu

נביא ((lr)) בנבייא c -- אתנסר) איתנסר c --

TgOs 12,14

I també quan els vostres pares van baixar a Egipte, el Senyor va enviar el Profeta i va fer pujar Israel d'Egipte, i per mitjà del profeta va ser guardat.

un profeta) en un profeta c -- va ser guardat) van ser guardats c --

Tg0s 12,14

I també quan els vostres pares van baixar a Egipte, el Senyor
va enviar el Profeta i va fer pujar Israel d'Egipte, i per mit-
jà del profeta va ser guardat.

un profeta) en un profeta c -- va ser guardat) van ser guar-
dats c --

Tg0s 12,15

Els de la casa d'Efraïm provoquen la ira, continuen pecant, i la culpa de la sang innocent que ha vessat, recaurà sobre ell. El seu Senyor li retornarà el seu ultratge.

continuen) i continuen c -- pecant) † i van fer per a ells
una imatge fosa b --

C A P Í T O L X I I I

Tg0s 13,1

Quan parlava un dels de la casa d'Efraïm, el tremolor agafava les nacions, de les quals hi havia prínceps a Israel; però quan s'esdevingué que van pecar, perquè van donar culte als ídols, van ser lliurats a la mort.

dels de la casa) de la casa bg -- les nacions) en les nacions
u -- les nacions < c -- de les quals hi havia prínceps) van
fer-se grans bg -- que van pecar) que van tornar fg --
perquè van donar culte < c --

וְכַעַן מוֹסְפִין לַמַּחֲטִי לַעֲבֹדוֹן לְהוֹן מִחֲבָא מִכְסָפִיהוֹן כְּדוּמַחְתְּהוֹן צִלְמַנִּין
 עוֹבְדֵי אוֹמְנִין לְלַהוֹן לְהוֹן אֲנוֹן מִסְעֹן נְבִיאֵי שְׁקֵרָא דְבַחִין לְעוֹבְדֵי יְדֵי
 אֲנִשָּׂא תוֹרָא לְעַגְלִיא נְכֹסִין:

מוסיפין --amcu למיחסי gbanmf -- מכספיהון am' -- כדמוחתהו(ן) g --
 צילמנין ac -- עבדו f -- אמנין o -- לולהון gbaufv -- אינון amcf
 gb -- מטעין u -- נביאי am -- שיקרא acf -- לעבד f --
 אינשא amcf -- לעגליא gb; לעגלי(א) u --

יעבדו(ן) ועבדו ogbanmfuv -- צלמנין(ן) צלמין f -- מטען אמנין
 oamc -- לעובד ידי לעובדי בני c -- נכסין(ן) דבחין u --

TgOs 13,2

I ara continuen pecant. Es faran una imatge fosa amb la seva plata a semblança d'ells. (Són) ídols obra d'artesans tots ells; ells els enganyen. Els falsos profetes sacrificuen a l'obra de les mans de l'home: immolen toros als vedells.

faran) i han fet vfucmabgo -- enganyen) diuen cmao --
a l'obra de les mans) a les obres dels fills c -- immolen)
sacrifiquen u --

TgJr 2,8.26

בְּכִין יְהוֹן כְּעֵןן צְפֵרָא וְכִטְלָא דְמוּחֵי פְסִיק כְּמוּצָא דְנִסְבָּא רוּחָא מְאֹדָא
 וְכַחֲנָנָא דְעוּדֵי מְפֹחַ נוּרָא:

בכּן ogbmu -- וכטל(א) u -- פסק o -- דנסבה ogbf ; דנשבא u --
 מאיודא gbame -- מכווח gbameuf --

כענן) כענא g -- פסיק) ופסיק c -- רווחא) רווח g -- מאודא) מן
 אודא u -- דעודי < ogbameu --

Tg0s 13,3

Per això seran com el núvol del matí i com la rosada que rà-
pidament desapareix, com el boll que el vent s'emporta de
l'era, i com el fum que passa d'entre el foc.

com el núvol) com l'ovella g -- desapareix) i desapareix c --
el vent) un vent g -- que passa < ucma bgo --

וְאֵלֹהִים יִרְאֵם וְאֵלֹהִים יִרְאֵם וְאֵלֹהִים יִרְאֵם
 לֵית אֵלֹהִים אֵלֹהִים:

דמזר (ים) f — ואילה cu — מיני gbmcf — תיודע amcfv —
 ופרק o — לית v —

דאפיקתך (דאפיקתך gbafv ; דאסקתך omc — ואלה) ogbam —
 אלא (אלה v — אלא) + לחאיבין f —

Tg0s 13,4

Però jo sóc el Senyor, el teu Déu, que et vaig fer sortir
del país d'Egipte, i no coneixes cap Déu fora de mi, i no
hi ha cap salvador, sinó jo.

que et vaig fer sortir) que et vaig fer pujar vfcmbago --
sinó) Déu v -- sinó) + per desitjar f --

אָנא סױפיקח צרײַכױן במדברא באַעא דהױתױן תאינין בַּה לַלל מױעם:

--ogb תאבין --cufv צרײַכױן o סופיקח ; a ספיקח ; m ספיקח
 ביה c -- מידעם gbanmf --

-- v צרײַכױן (תאיבין) באע c -- gb צורכיהון (באעא) -- am < בה --

Tg0s 13,5

Jo vaig proveir en el desert les vostres necessitats, en la terra on estàveu necessitant de tota cosa.

les vostres necessitats) les seves necessitats bg -- necessitant) necessitats v --

Ac 13,18

כֹּד זַנְחִינֹון סְבֵלוּ מִסְבַּע וְרֵאִים לְבִהוֹן עַל כִּין שְׂבֵלוּ לְהוֹן יֵח פִּלְחֹני:

זנחנֹון b og — שבעו cf oam — משבע oam — וראם am o —
 ליבהוֹן cf gba ; לביהוֹן m — כן cf ogbam — פִּלְחֹני v cf bamg —

זנחינֹון) זניחֹון u — סבעו) וסבעו u — יח < c —

Tg0s 13,6

Quan els vaig alimentar, es van saciar fins a sadollar-se,
però es va envanir el seu cor, per això ells han abandonat
el meu culte.

els vaig alimentar) us va alimentar u -- es van saciar)
i es van saciar u --

וְהָיָה מֵימֵי לְהוֹן כְּלִיחָא כְּנִשְׂרָא דְכַמְיִן עַל שְׁבִילָא:

כְּנִשְׂרָא gbcf -- דְכַמְיִן o --

כְּלִיחָא (כְּשַׁחֲלָא f -- כְּנִשְׂרָא am -- דְכַמְיִן) כְּמִין gbc --

Tg0s 13,7

I la meva Paraula va ser per a ells com el lleó, com el lleopard que sotja en el camí.

com el lleopard) com un lleopard ma -- que sotja) sotjant
cbg --

עָרַע מֵימַי בְּהוֹן כְּדוּב מִחֲכִיל הַחֲבִיית רֶשַׁע לְבָהוֹן וְקִטְלַחְנוֹן אֲמֹן כִּבְנֵי
אֲרִיוֹן כַּחֲיִית שִׁינָא זִמְבֹּזְעָא שִׁינִיחְנוֹן:

מִחֲכִיל v ; מִחֲכִיל ogbameu — וחברת o — ליבהון cf ; לביהון m ;
ליביהון a — וקטילחניון f ; וקטלחנון ou ; וקטלחניון gbam —
אריוון acuf — כחיית f — שִׁינָא v ; שנא om — שינחנון u ;
שניחניון m ; שינחנון o —

בהון) להון oame — חמן < c — דמבזעא) דמבזעא c —

TgOs 13,8

Va topar la meva Paraula amb ells, com una óssa desposseïda
de les cries , i jo vaig rompre la maldat dels seus cors i
els vaig matar allà, com (ho fan) els cadells dels lleons.
Com les bèsties dentades que laceren, (així) els he destruïts.

amb ells) per a ells cmao -- allà < c --

כֹּד מַחְבְּלִין אֲתוֹן לְוּבְדִיכוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל שְׁלֵטִין בְּלוֹן עֲמֵמֵא וְכֹד חֵיבִין
 אֲתוֹן לְאוּרִיתִי עֵימְרִי הוּי בְּסַעֲדָכוֹן:

עֻבְדִיכוֹן v -- יִשְׂרָאֵל (אל) u -- חֵיבִין gbuf --

בֵּית דְּבִית v -- עֻבְדִיכוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל (בֵּית יִשְׂרָאֵל עֻבְדִיכוֹן ogb --
 לְאוּרִיתִי) לְאוּרִיתִי gb -- הוּי) הִיִּה ogbamcuf --

TgOs 13,9

Quan vosaltres corrompieu les vostres accions, casa d'Israel,
us dominaven les nacions; però quan vosaltres retornàveu a la
meva Llei, la meva Paraula era la vostra ajuda.

casa) els de la casa v -- a la meva Llei) a la Llei bg --
era) va ser fucmabgo --

TgIs 1,18; 26,10; 31,6; 33,13; 42,14; 57,19; 58,12; TgJr 31,
18.20; TgHa 3,1

אָן מלֶכֶךְ כֶּעֶן דיִפֿ־קוֹנֶךְ בְּכַל קֶרֶךְ דִּיִּינֶךְ דַּאָח אֶמֶר מְנִי עָלִי מֶלֶךְ דִּשְׁלֹטוֹן:

מלֶכֶךְ v — דיִפֿ־קִינֶךְ gbamcfv ; ויִפֿ־קֶנֶךְ ou — קִירוֹךְ cf ; קִירוֹךְ u ;
 קִירוֹךְ am — דִּיִּינֶךְ ov — אִמִּיר a — וּשְׁלֹטוֹן f ; וּשְׁלֹטוֹן c ;
 וּשְׁלֹטוֹן am —

אִמֶר (amrb — וּשְׁלֹטוֹן) דִּשְׁלֹטוֹנִין v --

TgOs 13,10

¿On és el teu rei ara, perquè et pugui salvar en totes les
teves ciutats? ¿I els teus jutges als quals tu deies: "Nomena
sobre meu un rei i un governant "?

deies) vas dir fubg -- governador) governadors v --

מִזִּיחִי עֶלְךָ מֶלֶכָא בְּרִגְזִי דְאֶעֱזִיחִי בְחִמְתִּי:

— gbauf בחימתי — gbamcufv בְּרִגְזִי — g(א) מלכ

TgOs 13,11

Vaig nomenar sobre teu un rei en la meva còlera, i el vaig treure en la meva ira.

גניזין חובי בית אפרים נטירין לאתפרעא מנהון כל הסאיהון:

— amc לאיחפרעא

— gb (בית) דבית c — מנהון <ogbamcufv — חסאיהון) חוביהון

Tg0s 13,12

Són amagades les culpes de la casa d'Efraïm, són guardats per
prendre venjança d'ells tots els seus pecats.

la casa) els de la casa c -- d'ells < vfucmabgo -- els seus
pecats) les seves culpes bg --

עָקָא רִזְיַע כְּחַבְלִין עַל יְלִדָא זִיתוֹן עֵלוּהִי דְהוּא בְרַ דְאַתְרַבִּי דְלֵא חֲכִים לְמוֹדַע
 דְחַלְתִּי כְעֵן אִיתִי עֵלוּהִי עָקָא כְּאַתָּא דִּיחְבָּא עַל מְחַבְרָא דְחִיל לִית לָהּ לְמִיּוֹדַע:

--amf כחיבלין gbf -- ילדה ogbcf ; ילידא am -- יחון a -- דאיתרבי --amf
 לְמִיּוֹדַע gbamecfv -- אייתי gbu -- כְּאַתָּא amcv -- דיחבה gb --
 -- gb מחברה

עקא ((1r) pr חבלי u -- וזיע) זיע c -- עלוהי ((1r) עליהון c --
 והוא) הוּא gbv -- והוא בר) ואינון בנין c -- דאתרבי < c --
 חכים) חכימו c -- כען) pr ארי gb -- כען) בכן u -- עלוהי ((2n)
 עליהון cu -- כאתא) כאיתתא f ; כאחתא ogb -- לה) בה c --

TgOs 13,13

Angoixa i tremolor com els dolors de part en la qui dóna a llum vindran sobre ell. I ell és un fill que s'ha fet gran però no s'ha fet savi per conèixer el meu temor. Ara faré venir sobre ell l'angoixa, com a la dona que és asseguda sobre la cadira de part i no té força per donar a llum.

angoixa (1r)) pr dolors u -- i tremolor) tremolor c --
sobre ell (1r)) sobre ells c -- i ell) ell vbg -- i ell és
un fill) i ells són fills c -- que s'ha fet gran < c --
savi) han esdevingut savis c -- ara) pr perquè bg -- ara)
així u -- sobre ell (2n)) sobre ells uc --

TgIs 37,3; TgOs 4,6

בֵּית יִשְׂרָאֵל מִיַּד קָטוֹל פִּרְקָתוֹן מִחֲבֵלָא שִׁיזְיבְתִינוּן כֶּעָן יֵהִי עֵימֵי בְּהוֹן
 לְקָטוֹל וּפְתוֹמֵי לְמַחְבֵּלָא וְעַל דְּעָבְרוּ עַל אֲדִיחֵי אֶסְלִיק שְׁכִינְתֵי מְנַהוֹן:

ישד(אל) f -- קָטוֹל v -- פרקתוֹן ou -- שִׁיזְיבְתִינוּן v ; שיזבחינוֹן f ;
 שיזבחנוֹן u ; שיזבחינינוֹן c ; שיזבחינוֹן m ; שיזבחינוֹן b ; שיזבחינוֹן(ן)
 g ; שיזבחנוֹן o -- יהא m -- לקטוֹל v -- ופיחגמי amf --
 איסליק cf ; אסלק o -- שכנתי o -- מינהוֹן gcf --

מיד קטול) מדקטול oam -- ממחבלא) ומִחְבֵּלָא ogbamcufv --
 כען יהי) יהי כען c -- בהוֹן) להוֹן u -- ופיחגמי) ומִפְתוֹמֵי v --
 ועל) על gb --

TgOs 13,14

He salvat la casa d'Israel de la mà de l'assassí. Del destructor els he alliberat. Ara la meva Paraula estarà contra ells per assassí i la meva paraula per destructor; i ja que han transgredit la meva Llei, retiraré la meva Presència d'ells.

de l'assassí) del qui mata mao -- del destructor) i del destructor vfucmabgo -- i la meva paraula) i de la meva paraula v -- i ja que) ja que bg --

TgJt 5,2.4; TgIs 5,3; 28,13; TgJr 33,5; TgEz 2,10; 16,28.29;
TgOs 2,5

אֵי אָנוֹן מִתְקָרָן בְּנֵי דְעוֹבְדֵי עֵלְוֵי אֲסִיאוֹ כְּעֵן אֵיחִי עֵלוֹהִי מֶלֶךְ
 דְּחִקִּיף כְּלוֹחַ קְלוֹמָא בְּמִיטְרָא דִּיזִי מְאֹרַח מְדַבְרָא יִסְק דִּלְחֵיב בֵּית גְּנֹזְהִי
 וִיצְצֵי קְרִיחַ מְלִכּוּתְהִי הוּא יְבוֹז אֲוַצְרִין כֹּל מְנִי חֲמֹלְתָא:

--gbuf אינון --gbamcf מיחקון gb -- דְעוֹבְדֵי v -- אֲסִיאוֹ o -- אייתי --gbuf
 קידומא --gbacf מארח o -- ייסק u -- וייחדב f ; ויחדב ogbamu ;
 ויחדב c -- קיריח f -- מלכותה o -- חֲמֹלְתָא v --

ועובדין) ועובדיהון c -- עלוהי) עליהון --ogbamcuf (חקיף) חקיף
 --gbcf (במיטרא) כמיטרא g -- הוא) והוא c -- יבוז) יזוב g --
 -- c + ויחדב c --

TgOs 13,5

Perquè ells seran anomenats fills, però multipliquen les accions corruptes. Ara, doncs, faré venir contra ell un rei que és poderós com un vent de l'est, per mitjà de la Paraula del Senyor. Pel camí del desert pujarà i destruirà la casa dels seus tresors i devastarà la ciutat del seu regne. Ell espoliarà els tresors de tots els vasos preciosos.

les accions) les seves accions c -- contra ell) contra ells
fucmabgo -- que és poderós) poderós fcbg -- per mitjà de la
Paraula) com la Paraula g -- ell (espoliarà)) i ell c --
els tresors) + i destruirà c --

תָּחֹב שְׁמִיִן אֲדִי עֲרִיבָת עַל מֵיִר אֱלֹהִים בְּחָבָא יתְקַטְלוֹן עוֹלִימִיָּהוֹן ; יִסְפֹּן
וּמְעַדִּיתְהוֹן יתְבֹזְעוֹן :

חיחוב u -- שְׁמִיִן amv -- טרבחס -- בחרב(א) u -- עולימהון c --
ומעדייתהון c -- יתבזעון cf --

אלהא) אלהא c ; אלהא gb -- עולימיהון) עולימחהון am ; ועולימהון
gb ; ועלמיהון o -- יתבזעון) יתבזעו gb --

C A P Í T O L X I V

TgOs 14,1

Incorrerà en pecat Samaria perquè s'ha rebel·lat contra la Paraula del seu Déu. Amb l'espasa seran assassinats, els seus joves seran estavellats i les seves embarassades seran esquinçades.

del seu Déu) de Déu bg -- els seus joves) i els seus joves
bgo --

TgJr 3,13; 33,8; TgEz 20,25; TgOs 7,13; 10,9; TgSo 3,11

חוב ישאל לדחלתא די יוי אלהך ארי איתקילתא בחובך:

Kb 7

חוב ישאל לדחלתא די יוי אלהך ארי איתקילתא בחובך:

ישאל (אל) u -- לדחלתא (א) u -- איחקלתא f ; אחקלתא ogbu ;
איחקילתא amc --

TgOs 14,2

Retorna Israel al temor del Senyor, el teu Déu, perquè has
ensopegat en la teva culpa.

TgJr 3,7; TgEz 14,6; TgOs 2,9; 5,4.15; 6,1; 11,7; TgAm 4,6.8.
9.10.11; TgZa 1,3; TgMl 3,7

קריבו עמכוֹן פתגמין דאחודאה דחובו לפלחנא דיִוִּי דאיטרו קדמוהיִ קריב
 קדמך למשבק על עדיןִ נחקבלִ הא כשביןִ ויהדיןִ מלי ספוחנא מחקבליןִ קדמך
 כחוריןִ לדעוא על מדבך:

Kb 7
 קריבו עימכוֹן פתגמיןִ דא/י/חודאהִ וחויִ

קרבו o — עימכוֹן cf — פתגמיןִ amcf — דאחודאהִ v ; דאיתודאהִ f ;
 דאיתודאהִ amu -- לפולחנא gbamcuf -- ואטרו u -- למישבק gbmcuf --
 עוייןִ f ; עוייןִ gbac -- ויהוייןִ gbamf ; ויהוייןִ u ; ויהוןִ c --
 מיליִ gbamcuf -- סיפוחנא af ; ספוחנא u ; שפוחנא c ;
 שיפוחנא m ; ספוחנא (א) g -- מחקבליןִ gbc -- כחורייןִ (ן) g --
 לדעוא f --

דאחודאהִ דאוריחא c — ואיטרוִ ogbm v ; איטרוִ af --
 נחקבלִ (דנחקבלִ gbcfv ; וחקבלִ om ; וחקבילִ a -- כחורייןִ) כחורייןִ
 -- oam (מדבך) מדבכא b ; מדבכא (א) g --

Tg0s 14,3

Oferiu amb vosaltres paraules de confessió i torneu al culte del Senyor, i digueu davant d'ell: Es prop de tu perdonar iniquitats. Així serem acceptats com a bons, i seran acceptades les paraules dels nostres llavis davant de tu, com toros, per a (obtenir) complaença, sobre el teu altar.

de confessió) de la Llei c -- i digueu) digueu vfmabgo --
serem acceptats) i serem acceptats vfcmbago -- com toros)
com els toros mao -- el teu altar) l'altar bg --

Fl 4,18; He 13,15; YalqSh 530.533

מלכי אזור לא יפרקונא על רכבי סוסון לא נתרתיץ ולא נימר עוד אלהנא
 לעובדי ידנא דמן קדמך מתרחם על אבהתנא דהור במצדיים הא כיחמין:

יפרקונא v ; יפרקנא ou ; יפרקינא gbc -- סוסון gbamcuf --
 ניתרחיץ gba ; נתרחץ o -- נאר m -- לעובדי v -- אבהתנא (א) b --
 במצד (ים) uf --

על ((lr)) ועל bcu -- ולא) לא c -- מתרחם אחרם ogbm v ;
 איתרחם f ; אחרים u ; איתרחים ac -- דהור) כד הור ogbamcuf --
 אזור) אשר am --

TgOs 14,4

Els reis d'Assíria no ens salvaran; en genets a cavall no con-
fiarem, i no direm més "Déu nostre" a les obres de les nostres
mans, ja que, procedent de tu es va manifestar la misericòrdia
sobre els nostres pares que eren a Egipte com orfes.

en (genets)) i en ucb -- i no) no c -- que eren) quan eren
fucmabgo --

אָקְבִילֵנוֹן בְּתִיבְתֵהוֹן אִשְׁבֹּק לְחֻבְתֵּהוֹן אֲרַחֲמֵנוֹן כִּד יִתְּוֹן בְּנֹדָב אֲרִי
 תָּב רְגִזִי מִנְהוֹן:

אָקְבִילֵנוֹן v ; איקבלינון amf ; איקבלנון u ; אקבלינון gb ;
 אקבלנון o -- בתִּיבְתֵּהוֹן v ; בחיובתֵּהוֹן am -- אישבֹּק mcf ;
 אשבֹּק o -- אירחמינון am ; ארחמינון gb ; ארחמנון o --
 בנדבָה oam -- רְגִזִי vcfamgb -- מינהוֹן cf --

אקבילנון בתִּיבְתֵּהוֹן) איקביל תִּיבְתֵּהוֹן c -- לחובֵיהוֹן) לחובֵיכוֹן c --
 ארחימנון כִּד יתובֹן בנדבָא < f -- ארחימנון) ארחים עליהוֹן u ;
 אירחים עליהוֹן c -- בנדבָא) בנדבָא u --

TgOs 14,5

Els acolliré en la seva conversió, perdonaré els seus pecats,
tindrè misericòrdia d'ells quan es converteixin voluntàriament,
perquè s'ha retirat la meva còlera d'ells.

els acolliré en la seva conversió) acolliré la seva conversió
c -- els seus pecats) els vostres pecats c -- tindrè miseri-
còrdia d'ells quan es converteixin voluntàriament < f --
tindrè misericòrdia d'ells) tindrè misericòrdia sobre ells
uc --

TgIs 6,10; 42,19; 57,18.19; TgJr 3,22; 6,29; 8,15; 14,19; 31,
18; TgOs 1,3; 2,3; 3,1; 14,9; TgJl 2,14; TgNa 1,3; TgHa 3,1

יְהִי מֵימְרֵי כְּטֹלָא לִישְׂרָאֵל לְיִזְהָרֹן כְּשׁוֹשְׁנֵיָא דִּיתְבוֹן עַל תְּקוּף אֲרַעְהוֹן
 כְּאִילָן לְבַנְן דְּמַשְׁלַח עוֹבְרֵתִיה:

יהא m -- ליבנן acf -- עוברתה o --

יזהרון) ויזהרון u -- (כושניא) כושנא gc ; כושנה oam --
 ויתבון) יתבון c -- (זמשלח) די משלחן u --

Tg0s 14,6

La meva Paraula serà com la rosada per a Israel, floriran com els lliris, i habitaran amb seguretat la seva terra, com l'arbre del Líban que escampa els seus rebrots.

floriran) i floriran u -- com els lliris) com el lliri cmago --
i habitaran) habitaran c -- que escampa) que escampant u --

יִסְגֹּון בִּנְיוֹן וּבְנֵי וַיְהִי כִזְיוֹ מִנְרָח לְשֵׁא זִי־הֶהוּן דְּרִיחֶהוּן כְּיִיחַ קְטוֹרֶחַ
בְּסַמִּיא:

מִנְרָח oamcu — לְשֵׁא gbamcufv — זִי־וֹהוּן f ; זִי־וֹיֶהוּן u ;
זוֹהוּן b ; זוֹהוּן g -- וְרִיחִיֶהוּן am — קְטַח acf —
בְּסַמִּיא gbamcuf —

וּבְנֵי < u -- וַיְהִי וַיְהוּן u --

TgOs 14,7

Es multiplicaran els fills i les filles, i la seva esplendor
serà com l'esplendor del canelobre sant , i la seva fra-
gància, com la fragància de l'encens dels perfums.

i les filles (u -- serà) seran u --

יחכנשון מביני גלוחהון יחבון בטלל משיחהון ייחון מיתיא דיסגי טובא
 בארעא יהי דכרן טבותהון עליל דלא פסיק כדכרן יבבות הצוצרתא על חש
 עתיק דמתנסך בבית מקדשא:

גלווחהון --amcuf -- ייחבון cf -- משיחהון am -- יחיון cu --
 מתיא ogb -- ויסגא u -- בארעא (א) b -- דוכרן amufv -- טבווחהון
 --gbamuf -- עליל v ; עלל o -- פסק o -- כדוכרן amcuf --
 דמיתנסך m --

ייחון) ויחון oam ; וייחון gb -- יהי) ויהי ac ; ויהא om --
 דכרן טבווחהון) דוכרנהון c -- יבבות) וכבית c -- דמתנסך) דמנסך c --
 (מקדשא) + דיי c --

TgOs 14,8

Seran congregats d'entre els seus exiliats i habitaran a l'ombra del seu Messies. Els morts ressuscitaran i s'incrementarà el bé en el país. Fructificarà el record de les seves bondats i no cessarà, com el record del soroll de les trompetes sobre el vi vell que és vessat en libació en el santuari.

ressuscitaran) i ressuscitaran mabgo -- fructificarà) i fructificarà cmao -- el record de les seves bondats) el record d'ells c -- del soroll) i com la casa c -- que és vessat en libació) que es vessa c -- el santuari) + del Senyor c --

LvR 1,2; YalqSh 533

יִמְרוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל מָא לָנָא עוֹד לַמְפֻלַח לַסְעוּתָא אָנָא בְּמִימְרֵי אַקְבִיל
 צְלוּתִיה דִּישְׂרָאֵל וְאַרְחִים עֲלוּהִי בְּמִימְרֵי אַעְבֻדְנִיה כְּבִירוֹן שְׁפִיר דְּמִן
 קְדָמֵי סְלִיַח לַתְּלוּבְחָהוֹן מִשְׁחַחָא:

— amuf לטעווחא -- cf למיפלח -- ogbanc מה -- u (אל) ישד
 — uf (אל) דישראל -- o צלוחה -- ogb אקבל ; m איקבל
 ; gbamfv אַעְבֻדְנִיה -- o וארחם ; gbm ואירחם ; acuf ואירחים
 ; gbamuf כבירוון ; v כְּבִירוֹן -- o אעבדנה ; c איעבדיניה
 כברוין ; c כברון -- o לתיובחהוון -- am מישחחא -- m

; am (צלוחיה) לצלוחיה ; ogb (אקביל) איקרב -- c (צלוחיה) לצלוחיה ; am
 צלוחהוון -- gb (עלוהי) עליהוון -- a במימרי ((2n) pr אָנָא ogb --
 דמן) מן f -- משחחא) משחחא a -- משחחא c --

TgOs 14,9

Dirà la casa d'Israel: ¿Per què nosaltres hem d'adorar encara els ídols? Jo, per la meva Paraula acolliré la pregària d'Israel i tindrè misericòrdia d'ell. Per la meva Paraula faré d'ell com un xiprer bell, perquè, de part meva, serà trobat el perdó pel seu penediment.

la casa) els de la casa bgo -- acolliré) recolliré c --
la pregària) la pregària d'ells bg -- d'ell) d'ells a --
per la meva Paraula (2n)) pr jo bgo -- perquè) de f --
serà trobat < c --

TgIs 28,10; 42,19; 49,8; 57,18; 58,9; 65,24; TgJr 3,22; 6,29;
31,18; 33,4; TgOs 1,3; 2,3.23; 3,1; 14,5; TgJl 2,14; TgMi 3,4;
7,7; TgNa 1,3; TgHa 3,1; TgZa 10,6; 13,9

מִן חַכִּים דִּיסְבֵּר אֵלֶיךָ סְכֵלְחֵן דִּידְעֵנִיךָ אַיִי חֶקֶן אֲוֹרְחָא דִּי וְלִדְצִיִּקְיָא
 דְּהֵלִיכֵךָ בְּהוּן יִיחֹן בְּהוּן בְּחֵי עֵלְמָא דְרֵשִׁיעֵיָא יַחְמְסֵוֹן לְגִיְהִנְסֵךָ עַל דְּלֵא
 הֵלִיכֵךָ בְּהוּן:

-- gbamcufv סֻכְלֵחֵן ; אלן o -- gbamecf אילין c -- ויסובר
 דִּידְעֵנִיךָ gbamecfv ; וידענון ou -- חקנין f -- אחתא o --
 דְּצִיִּקְיָא v -- דהלכו o -- יחון a -- לגיהינס m ; לגהינס b --
 הלכו o --

מִן (מן) c -- ויסבר (ויסבר) gb -- בהון (lr) בה gb --
 ייחון (ייחון) c -- בהון (2n) < c -- בחיי (חי) oamu ;
 לחיי c -- על < fv --

TgOs 14,10

¿Qui és savi perquè pensi aquestes coses; intel.ligent
perquè les conegui? Perquè els camins del Senyor són rec-
tes i els justos que hagin caminat per ells, viuran per mit-
jà d'ells en la vida eterna; però els malvats seran lliurats
a la Gehenna, ja que no van caminar per ells.

pensi) que pensi bg -- per ells (lr)) en ell bg -- viuran)
i viuran c -- per mitjà d'ells < c -- en la vida) la vida
umao; per a la vida c -- ja que < vf --

TgIs 66,24; TgJr 17,13; TgNGn 3,24; 15,17; TgNDt(m) 30,15;
TgPsJonGn 3,24; 15,17; 27,33

A P P E N D I X
=====

Ms. m

1 תוספתא

אמיר על ידי הושע נבייא הוא הושע דאיתנבי בריש ארבע נבין הושע וישעיה
 עמוס ומיכה שריות פיתגמא דייי בהושע ואמר ייי להושע איזיל איתנבי נבואה
 על יתבי קרתא סעיתא דאינון מוסיפין למיחסי ארי מטעא יסעון דיירי ארעא
 5 מבתר פולחנא דייי מתיב הושע ואמר קדמהי דקודשא בריך הוא ריבון עלמא
 ייי אם חסאן ישראל קדמך חליפינון באומא אחדיתי בכן אמר קודשא בריך הוא
 עלוהי דהושע הוה ליה למילף מן משה רביה דצלי על ישראל ובעא רחמין
 עליהון ואמר וכען אם תשבוק לחוביהון ואם לא מחני כען מספרך דכתבת
 ולא מסתיה דלא בעי רחמין קדמי אלא אמר חליפינון באומא אחדיתי כען
 אימר ליה דיסב איתחא זניתא ותליד ליה בנין ואימר ליה דיחליף יחה וידע 10
 אידה שיבושיא בליביה דאיגש דמחלף איתחיה ובנוהי בכן אמר ליה קודשא
 בריך הוא להושע איזיל סב לך איתחא זניתא ותליד לך וולדין דזנו ואזל
 ונסיב ית גומר בת דבלתים גומר דכוליה עלמא זיני וגשרי בה דבלתים
 דחבעי לה אינשי כמא דחבעי האי דבילתא ועדיאת וילידת ליה חרין בנין
 וברת ואמר ליה איזיל חליף הדא איתחא זניתא ובנהא דהיא זניתא ובנהא 15

2: נביין c -- 3: פתגמא c -- אחנבי c -- 4: למחסי a -- מיטעא c --
 5: קדמוהי ac -- רבון c -- 6: חסן c -- באומה c -- בכין a --
 8: מחיני c -- 9: באומה c -- 10: אחתא a -- 11: אידא c -- בכין a --
 12: אחתא a -- 13: גשר (2n, 1r) ac -- דכולי c -- זייני a --
 15: אחתא a --

2: הושע ((2n) + נבייא c -- 4: יסעון < c -- 8: תשבוק) שבקת c --
 13: דבלתים ((2n, 1r) דבלים ac --

A P È N D I X

Ms. m

1 Tosefta

Fou dit per mitjà d'Osees profeta. Ell Osees que profetitzà al començament dels quatre profetes: Osees i Isaïes, Amós i Miquees. Començament de la paraula del Senyor amb Osees. 5 I va dir el Senyor a Osees: Vés, profetitza una profecia contra els habitants de la ciutat esgarriada que continuen pecant. Ja que s'esgarrien totalment els habitants de la terra de darrere el culte del Senyor. Osees va respondre i va dir davant d'Ell que és Sant, beneït sigui, i amo de l'univers. Senyor: Si Israel 10 ha pecat davant teu, canvia'ls per una altra nació. A això el qui és Sant, beneït sigui, va respondre-li que Osees havia d'aprendre de Moisès, el seu mestre, que va pregar per Israel i va demanar misericòrdia per a ells. Va dir: "Ara, si perdonessis els seus pecats! Si no, esborra'm del Llibre que tu has escrit" 15 (Ex 32,32). I no sols (Osees) no va demanar misericòrdia davant meu, sinó que va dir: Canvia'ls per una altra nació. Ara li diré que es casi amb una prostituta i que li doni fills. I li diré que la canviï, i coneixerà quin turment hi ha en el cor de l'home que canvia la seva dona i els seus fills. Així, el qui és 20 Sant, beneït sigui, va dir a Osees: Vés, casa't amb una dona prostituta que et donarà infants de prostitució. Hi anà i es casà amb Gómer, filla de Divlataim. Gómer (és a dir): Consumació: tot el món consumava la fornicació amb ella. Divlataim (és a dir): pastís de figues: els homes la desitjaven com qui 25 desitja un pastís de figues. I va esdevenir gràvida i va infantar dos fills i una filla. I (el Senyor) li va dir (a Osees): Vés, canvia aquesta dona prostituta i els seus fills, que ella és prostituta i els seus fills

2: Osees) + profeta c -- 7: s'esgarrien totalment) s'han esgarriat c -- 22-23: Divlataim) Divlaim c a --

Pes 87a-b

1 בנין דזנו מתיב ואמר קדמוהי בבעו מינך ריבון עלמא הלא מן קדמך יתגזר
עלי למסבה וכדו דילידת לי תרין בנין וברת את מפקיד עלי לחלפא יתה
יהא רעוא מן קדמך דתיחוס עלי ולא תפריש ביני לכין בני מתיב קודשא
ברוך הוא ואמר ליה להושע נבייא הלא הוה לך למילף ממילי דילך דאיתתא
5 זניתא ובנין דזנו לית את בעי למזחלף ואיכודין את אמר לי למיחלף בניא
חביביא דילי בניהון דאברהם יצחק ויעקב דהליכו קדמי בקשוס ובזכו
ובליבא שלימא בכן חב הושע ואמר קמי קודשא בריך הוא חבית קדמך ייי
מיחביב ואמר ליה לא אקביל מינך עד דתברכינון לישראל ותחנבי עליהון
טבוון בכן פתח הושע בנבואתא ואמר עליהו דישראל ויהי מנין בני ישראל
10 סגי כחלא דימא:

1: איחגזר ac -- 2: למיסבה c -- מפקד c -- 3: יהי c --
בניי c -- 7: בכין a -- קמיה a -- 8: מתיב ac -- איקביל ac --
ותיחנבי c -- 9: בכין a -- עלייהו a --

1: בנין < c -- 4: להושע (הושע ac -- 9: בנבואתא ואמר) ואמר
בנבואה c -- 10: סגי כחלא דימא (וגומר a -- סגי < c --
דימא) + וכו' c --

1 fills de prostitució. Va respondre (Osees) i va dir davant d'Ell: Et demano, amo de l'univers, ¿que no fou procedent de tu que va ser decretat que em casés amb ella? I ara que ella m'ha infantat dos fills i una filla, m'ordenes que la canviï. Que sigui el voler procedent de tu que t'apiadis de mi i que no em separis dels meus fills. Va respondre el qui és Sant, beneït sigui, i va dir a Osees, profeta: ¿no hauries d'aprendre de les teves paraules, (tu) que una dona prostituta i uns fills de prostitució no desitges canviar? Aleshores, com em dius de canviar els meus fills estimats, que són fills d'Abraham, d'Isaac i de Jacob, que van caminar davant meu en veritat i en mèrit i amb el cor perfecte. Després d'això, Osees es va penedir i va dir davant del qui és Sant, beneït sigui: He pecat davant teu Senyor. Va respondre (el Senyor) i li va dir: No et rebré fins que beneeixis Israel i profetitzis sobre ells coses bones. Després d'això Osees va obrir (la seva boca) en profecia i va dir sobre Israel: "El nombre dels fills d'Israel serà gran com la sorra de la mar..." (Os 2,1).

1: fills < c -- 6-7: va dir a Osees) va dir-li: Osees c a -- 16: en profecia i va dir) i va dir en profecia c -- 17: serà gran com la sorra de la mar) "i acaba" a -- gran < c -- mar) + "etcètera" c --

III
C O N C O R D A N C E S
D E L
T A R G U M D ' O S E E S

C O N C O R D A N C E S D E L
T A R G U M D ' O S E E S

1. Les Concordances del TgOs són fetes sobre el text base de la nostra edició, el Ms. Or. 1474 de la British Library.

2. Les paraules són ordenades alfabèticament i no per arrels.

3. En les entrades de les Concordances sols anotem una forma dels mots (que per als substantius és generalment l'estat emfàtic). Seguim les grafies que dóna M. Jastrow en les entrades del seu Dictionary.

4. Al costat de cada entrada de les Concordances donem la traducció catalana de la paraula aramea corresponent.

5. Els pronoms (personals, demostratius, relatius, indefinits i interrogatius), els numerals, les preposicions, conjuncions, negacions, adverbis i altres partícules, són llistats sempre que són paraules independents, però generalment no s'hi fa constar el context.

Les partícules inseparables sols són entrades i llistades en les Concordances quan són paraules independents (formes sufixades).

6. Les Concordances indiquen al costat de cada forma aramea del TgOs el seu equivalent hebreu.

Quan al costat de la forma aramea no hi ha equivalent hebreu, això és senyal que el text és una ampliació targúmica que no té paral·lel hebreu.

7. Dins les Concordances usem les abreviatures següents:

Pe : Pe^cal

Pa : Pa^cel

Af : Aph^cel
Itp^e : Ithpe^cel
Itpa : Ithpa^cal
Ittaf : Ittaph^cal
c. : gènere comú
f. : femení
m. : masculí

א

אבא

m. pare

- 9:10 אַבוֹתֵיכֶם - חֲבִיבֵיח אֲבֹתֵהֶכּוֹן
- 10:9 אֲבֹהֶן עִם בְּנֵיהֶן -
- 10:11 לְאֲבוֹהֵיהֶן לְעֵקֶב -
- 11:8 רָחֵם אֲבֹתֵהֶכּוֹן -
- 12:4 לְעֵקֶב אֲבוֹתֵהֶכּוֹן -
- 12:13 לְעֵקֶב אֲבוֹתֵהֶכּוֹן -
- 12:14 נִחַח אֲבֹתֵהֶכּוֹן לְמִצְרַיִם -
- 14:4 מִצְרַחֵם עַל אֲבֹתֵהֶכּוֹן -

אבב

Pa. madurar

- 9:10 זִבְאוֹר מֵאֲבֵבָה -

אבד

Pe. perdre, portar a la ruina

- 11:8 אֵיכֹדִין אֲבוֹתֵיהֶן -

אבל

Itpa. plorar, lamentar-se, portar dol, afligir-se

- 10:5 אֲתֵאבְלוּ עֵלוֹהֵי - אַבְל

אברהם

Abraham

- 12:6 דֹּאֲתַגְלִי עַל אֲבְרָהָם -

אדמה

Admà

- 11:8 אֲבוֹתֵיהֶן כְּאֹדְמָה - כְּאֹדְמָה

אודי

f. altre

- 11:9 בְּקִרְיָא אֹודִי -

אול

m. estació primerenca

- 9:10 כְּכִסְרָא בְתִינָא זִבְאוֹר - בְּדִאֲשִׁיחָה

אולפנא

m. ensenyament, instrucció

- 5:4 דְּאֵלְפֹן מִן קְ(דס) יוֹי -
- 5:6 יֵהֶכּוֹן לְמַחְבֵּעַ אֵלְפֹן -
- 10:12 אֵלְפֹן אֹודִיתָא -

אומנא

m. artesà

- 8:6 דְּהוּא גְבִי אֹומֵן - תְּרִישׁ
- 13:2 עֹובְדֵי אֹומְנִין - תְּרִישִׁים

אונס
 m. *opressió, força*
 4:18 - שִׁדְוֹן מִן אֹנִים
 8:13 - דַּמְבָּן מִן אֹנִים
 10:4 - מַלִּין דְּאֹנִים
 10:13 - אַחַשְׁחֹון אֹנִים

אונסא

m. *força, robatori, rapinya*
 12:9 - אַשְׁכְּחָא אֹנִים

אוצרא

m. *tesor*
 13:15 - יָבֹון אֹצְרִין - אוצרא

אורחא

m. *camí*
 2:8 - מַקְלֵקִיל לַח אֹרְחֵתִין
 4:9 - כְּאֹרְחֵתֵהוּן - אורחא
 6:9 - בְּאֹרְחָא הָא - אורחא
 9:8 - עַל כֹּל אֹרְחֵתֵהוּן - אורחא
 10:12 - הִלִּיכוּ בְּאֹרְחָא
 אַחֲרֵיהֶן - אורחא
 10:13 - בְּדֹרְכָא
 11:3 - בְּאֹרְחָא הַקָּנָא
 12:3 - כְּאֹרְחֵתֵיהּ - אורחא
 13:15 - מְאֹרְחָא מְדִבָּא

14:10 אֹרְחֵתֵיהּ דִּינִי - אורחא

אוריחא

f. *Llei, instrucció*

1:3 - יְתוּבֹון לְאֹרְחֵתֵיהּ
 1:9 - פְּתַמֵּי אֹרְחֵתֵיהּ
 2:1 - עָבְרוּ עַל אֹרְחֵתֵיהּ
 2:3 - חֹבֹו לְאֹרְחֵתֵיהּ
 2:5 - דְּעָבְרוּ עַל אֹרְחֵתֵיהּ
 2:16 - מִשְׁעֵבִיד לָהּ לְאֹרְחֵתֵיהּ
 4:6 - אֹרְחֵתֵיהּ דְּאַלְהֵךְ - אוריחא
 4:14 - דְּלֹא אִסְתְּכַל בְּאֹרְחֵתֵיהּ
 5:9 - הִוְדַּעִית אֹרְחֵתֵיהּ
 6:6 - דְּעָבְדִי אֹרְחֵתֵיהּ
 7:16 - לְמַצְדֵּי מִן אֹרְחֵתֵיהּ
 8:1 - דְּעַל אֹרְחֵתֵיהּ מְדָרוּ - אוריחא
 8:12 - סְבִיחַת אֹרְחֵתֵיהּ - אוריחא
 9:13 - בְּמַעֲבְדָּהּ אֹרְחֵתֵיהּ
 10:1 - בְּמַעֲבְדֵיהּ אֹרְחֵתֵיהּ
 10:2 - אַחַפְּלִיב לְבִהוּן עַל אֹרְחֵתֵיהּ
 10:12 - אַלְפֹּן אֹרְחֵתֵיהּ
 11:7 - לְמַתָּב לְאֹרְחֵתֵיהּ
 13:9 - חִיבִין אֲתוּן לְאֹרְחֵתֵיהּ
 13:14 - דְּעָבְרוּ עַל אֹרְחֵתֵיהּ

אזי

Pe. escalfar

7:4 דאזי ליה -

אזל

Pe. anar

1:2 איזיל אחנבי - ליה

1:3 דאזל דאחנבי - ויילה

3:1 איזיל אחנבי - ליה

דאזלו דביח אפלים - ויילה

5:13

12:13 אזל לחקלי ארים -

אתא

m. germà

אישרו לאחיכון - לאחיקם

2:3

12:4 דיסגי מן אחוהי - אקיר

אחד

Pe. tancar, agafar

13:1 רתיאתא אחיד -

אזא

Acáz

1:1 אזא - אזא

אחיגודא

f. resurrecció

6:2 ביום אחיות מיחיא -

אחסנתא

f. herència

10:11 אחסנתא דקיימית -

אזרא

cap enrere

5:8

- לאזרא

אסטא

m. espina, punxa

10:8 כובין דאסטין - וודד

איגודא

m. altar pagà

4:19 דיבחותן מאיגודי סערתהון -

8:11 איגודין למחטי - מזבחות

8:11 איגודי סערתהון - מזבחות

פלחן לאיגודיהון - למזבחות

10:1

קללהון דאיגודיהון - מזבחותם

10:2

יסקון על איגודיהון - מזבחותם

10:8

אַזֹרִיָהוֹן אֲסֻיָאָר - מִן־מִחוּתָם

12:12

איזדא

m. era, el gra amuntegat en el graner per a la batuda

2:11 - עֲבוּדָא בְעוֹן אֹדִיָה

9:1 אִידֵי עֲבוּד - גִּרְנוּחַ

9:2 - קְאוּדָא - גִּרְן

דְּנִסְבָּא רֹחַא קְאוּדָא - מִגִּרְן

13:3

איכדין

com ?

11:8 אִיָה - אִיכְדִין אֲמִסְרִיָךְ

11:8 אִיָה - אִיכְדִין אֲבִרִיָךְ

איפדא

m. agricultor, pagès

11:4 - כְּאוּרָא סְבָא

אילנא

m. arbre

9:16 - יִשְׂרָאֵל וְעַמּוֹן לֹא־יִלְנָא

14:6 - סְאִילֵן לִבְנֵן

אימפי

quan ?

8:5

אֲמִי - מְתִי

אכל

Pe. menjar

וְהִיכּוּלְנוֹן חֵיחַ בְּרָא - וְאֲכַלְתֶּם

2:14

יִיכְלוֹן דְּלֹא יִסְבְּעוֹן - וְאֲכַלוּ

4:10

4:14 - אֲכַלִּין רֵשְׁתֹן

דְּאֲכַלִּין קְ(דס) יוּי - וְיִאֲכַלוּ

8:13

9:3 מְסֻאָב יִיכְלוֹן - יִאֲכַלוּ

9:4 כָּל דְּיִיכְלִנְיָה - אֲכַלִּין

11:4 - סוּבָא לְמֵיכַל

Itpe. ser menjat

7:8 - לֹא אִתְאַכְלִיחַ

אלא

excepte, sols, sinó

13:4

אֲלֹא - בְּלִמְתִי

	אלהא אלהא	
	m. Déu	
1:7	אלהיהם - דיוי אלההון	
2:1	אל - עמיה דאלהא	
2:25	אלהי - ישר אלהי	
	אלהיהם - פלחנא דיוי אלההון	
3:5		
4:6	אלהיה - אריתא דאלהך	
4:12	אלהיהם - פלחנא דאלההון	
	אלהיהם - לפלחנא דאלההון	
5:4		
	אלהיהם - לפלחנא דיוי אלההון	
7:10		
8:2	אל - לית לנא אלהי בן מנך	
9:1	אלהיה - פלחנא דאלהכון	
	אלהי - בבית מקדשא דאלההון	
9:8		
9:17	אלהי - דחיקנון אלהי	
11:9	אל - אלהא אנא	
12:1		
12:6	אלהי - יוי אלהי	
12:7	אלהיה - בפלחנא דאלהך	
12:7	אלהיה - לפלחנא דאלהך	
12:10	אלהיה - יוי אלהך	
13:4	אלהיה - יוי אלהך	
	אלהים - דאלהי בן מני לא תדע	
13:4		

14:1	אלהיה - מישר אלהה
14:2	אלהיה - דיוי אלהך
	אלהינך - ולא נישר עוד אלהנא
14:4	

אלין

pl. aquests, aquells

7:16	אלין - זו
14:10	אלין - אלה

אלף

Pe. aprendre

6:3	אלף - דנילף נרוף למדע
10:11	אלף - ולא אלפא

Pa. entrenar, ensenyar

10:11	אלף - סלפדה דמלפין לה
11:2	אלף - להון

אם

si

1:3	אם - דאם
1:3	אם - אם
1:6	אם - אם
3:1	אם - אם
4:15	אם - אם

8:7 - אמ
 8:10 - אמ
 9:12 אמ - אמ
 9:16 פי - אמ
 12:12 אמ - אמ

אמ

f. mare

10:14 אמ - אמ על בנין קטילה

אמוראה

m. amorreu

10:11 - אמרא דאמוראה

אמ

Pe. dir

1:2 אמ - אמ
 1:4 אמ - אמ
 1:6 אמ - אמ
 אמ - אמ שומרון
 1:9
 2:3 אמ - אמ
 2:4 אמ - אמ
 2:7 אמ - אמ
 2:9 אמ - אמ
 2:14 אמ - אמ

2:15 אמ יוי - אמ יהוה
 2:18 אמ יוי - אמ יהוה
 2:23 אמ יוי - אמ
 2:25 דאיש לדהויחי - אמ
 2:25 אמ להון - אמ
 2:25 איש אלהי - אמ
 3:1 אמ יוי - אמ
 3:1 אמ מילא - אמ
 3:2 אמית דיקרון - אמ
 3:3 נביא איש לה - אמ
 4:4 על דאמין טפ - אמ
 5:8 אישו דיקרון עליהון - אמ
 5:13 נביא איש להון - אמ
 6:1 ישרון איתו - אמ
 8:1 איש הוא כנשא - אמ
 8:2 מצלון דאמין - אמ
 10:3 ישרון ליח מלכא - אמ
 10:6 נביא איש להון - אמ
 10:12 נביא אמין לכון - אמ
 11:11 אמ יוי - אמ
 12:4 נביא איש להון - אמ
 12:4 אמיר דיסגי - אמ
 12:6 וכמא דאמיר על ידי משה - אמ
 12:9 דאמו דביח אפיים - אמ
 12:9 נביא איש להון - אמ
 12:13 איש להון - אמ

13:10	דַּאָט אַמֶר - אַמֶר
14:3	דַּאָס אַמֶר - אַמֶר
14:4	דַּלָּא נִימֶר - נַאמֶר
14:9	דַּיִסֶרֶן בַּיִת יִשְׂרָאֵל -

Itp. ser dit

2:1	דַּאָס לֶהוֹן - יאַמֶר
2:1	דַּיִחֶאמֶר לֶהוֹן - יאַמֶר

אמר

m. anyell

4:16	כַּאָמֶר בְּבִקְעָתָא - קִכְבֶּשׁ
------	-----------------------------------

אן

on?

13:10	אַן - אַהֶי
-------	-------------

אנא

jo

2:10	אַנָא - אַנְכִי
2:17	אַנָא -
3:3	אַנָא - אַנִי
4:6	אַנָא - אַנִי
5:2	דַּאָנָא - רַאנִי
5:14	אַנָא - אַנִי
7:13	דַּאָנָא - רַאנְכִי

7:15	דַּאָנָא - רַאנִי
8:3	אַנָא -
10:11	דַּאָנָא -
11:3	דַּאָנָא - רַאנְכִי
11:9	אַנָא - אַנְכִי
12:10	דַּאָנָא - רַאנְכִי
12:11	דַּאָנָא - רַאנְכִי
13:4	דַּאָנָא - רַאנְכִי
13:4	אַנָא -
13:5	אַנָא - אַנִי
14:9	אַנָא - אַנִי

אנרן

ells

1:2	דַּאָנֶרֶן -
1:4	אַנֶרֶן -
2:6	אַנֶרֶן - דַּהמָה
2:10	דַּאָנֶרֶן -
2:14	אַנֶרֶן - דַּהמָה
2:23	דַּאָנֶרֶן - דַּהמָה
2:24	דַּאָנֶרֶן - דַּהמָה
3:1	דַּאָנֶרֶן -
3:1	דַּאָנֶרֶן - דַּהמָה
4:14	אַנֶרֶן - דַּהמָה
5:5	דַּאָנֶרֶן -
6:7	דַּאָנֶרֶן - דַּהמָה

6:9	-	אָנוֹס
6:10	-	אָנוֹס
7:8	הָרָא	אָנוֹס
7:9	וְהָרָא	דָּאָנוֹס
7:9	וְהָרָא	דָּאָנוֹס
7:10		דָּאָנוֹס
7:13	וְהָרָא	דָּאָנוֹס
7:15		אָנוֹס
7:16		אָנוֹס
7:16		דָּאָנוֹס
8:4	הָם	אָנוֹס
8:9	וְהָרָא	אָנוֹס
8:12		דָּאָנוֹס
8:13	וְהָרָא	אָנוֹס
9:10	וְהָרָא	אָנוֹס
11:2		דָּאָנוֹס
12:1		דָּאָנוֹס
13:2	הָם	אָנוֹס
13:15		אָנוֹס
		אָנוֹסָא
		m. oppressor, home violent
6:8	-	פְּעֻלֵי אָרוֹן
12:12	-	בְּנִלְעָד הָרוֹ אָנוֹסִין

		אָנוֹסָא	
		nosaltres	
8:2	-	אָנוֹסָא	
		אָנוֹס	
		Pe. oprimir	
5:11	-	עֲשֻׂקָא	אָנוֹסִין דְּבֵית אֲפֻרִים
		אָנוֹסָא	
		m. home	
2:12	-	וְאִישׁ	דָּאָנֶשׁ לֹא יִשְׂיִזְבְּנָה
13:2	-	אָדָם	יְדִי אָנוֹסָא
		אָפִי	
		Af. gurir, curar	
5:13	-	לְדַפָּא	לֹא יִכּוּל לְאַסָּאָה
6:1	-	וְיִדְפִּאוּ	דְּמַחְנָא לְעֵינָא
		אָסֵר	
		Pe. ser lligat	
10:10	-	בְּאָסֵרִים	כְּמִסְרֵי פֻרְנָא
		אָעָה	
		m. fusta	
4:12	-	בְּעֵצוֹ	דְּבִצְלִים אָעִיהּ

		אָך	
		també, fins i tot, amb tot	
2:17	-	וְאֵךְ	-
3:3	-	וְאֵךְ	וְגַם
4:3	-	וְאֵךְ	וְגַם
4:5	-	אֵךְ	וְגַם
4:6	-	אֵךְ	וְגַם
5:5	-	אֵךְ	וְגַם
6:11	-	אֵךְ	וְגַם
6:11	-	אֵךְ	
7:9	-	אֵךְ	וְגַם
7:15	-	אֵךְ	
8:10	-	אֵךְ	
9:12	-	אֵךְ	וְגַם
9:16	-	אֵךְ	וְגַם
10:6	-	אֵךְ	וְגַם
10:9	-	וְאֵךְ	
11:4	-	וְאֵךְ	
12:12	-	אֵךְ	וְגַם
12:14	-	וְאֵךְ	

		אַפָּא	
		c. cara, superficie	
2:4	-	מִקְבִּיל אֶפְהָא	מִפְּנֵיהָ
10:7	-	עַל אֶפְי מֵיָא	פְּנֵי
11:2	-	סֵלַו מִקְבִּיל אֶפְיָהוֹן	מִפְּנֵיהֶם

		אַפּוֹד	
		Efod	
3:4	-	וְאֵפּוֹד	וְאֵפּוֹד
		אַפִּילוּ	
		fins i tot si	
8:10	-	וְאֵפּוֹד	וְאֵפּוֹד
		אַפְרַיִם	
		Efraim	
5:3	-	בֵּית אֶפְרַיִם	אַפְרַיִם
5:3	-	דְּבַיִת אֶפְרַיִם	אַפְרַיִם
5:5	-	וְדַבַּיִת אֶפְרַיִם	וְאַפְרַיִם
5:9	-	דְּבַיִת אֶפְרַיִם	אַפְרַיִם
5:11	-	דְּבַיִת אֶפְרַיִם	אַפְרַיִם
5:12	-	לְדַבַּיִת אֶפְרַיִם	לְאַפְרַיִם
5:13	-	וְחֹזַא אֶפְרַיִם	אַפְרַיִם
5:13	-	דְּבַיִת אֶפְרַיִם	אַפְרַיִם
5:14	-	לְדַבַּיִת אֶפְרַיִם	לְאַפְרַיִם
6:4	-	דְּבַיִת אֶפְרַיִם	אַפְרַיִם
6:10	-	דְּבַיִת אֶפְרַיִם	לְאַפְרַיִם
7:1	-	עֹרֹת אֶפְרַיִם	אַפְרַיִם
8:11	-	בֵּית אֶפְרַיִם	אַפְרַיִם
9:3	-	דְּבַיִת אֶפְרַיִם	אַפְרַיִם
9:13	-	דְּבַיִת אֶפְרַיִם	וְאַפְרַיִם
10:6	-	דְּבַיִת אֶפְרַיִם	אַפְרַיִם

11:8	אָפּרִים - אַמֶּרְנֶךָ אָפּרִים	2:4	-	אָרִי
12:1	אָפּרִים - בֵּיחַ אָפּרִים	2:6	פִּי	אָרִי
12:9	אָפּרִים - דְּבִיחַ אָפּרִים	2:7	פִּי	אָרִי
12:15	אָפּרִים - דְּבִיחַ אָפּרִים	2:9	פִּי	אָרִי
13:1	אָפּרִים - מְדַבֵּחַ אָפּרִים	2:10	פִּי	אָרִי
13:12	אָפּרִים - בֵּיחַ אָפּרִים	3:4	פִּי	אָרִי
	אָפּשׁ	4:1	פִּי	אָרִי
	m. és possible	4:1	פִּי	אָרִי
4:19	- דְּלִיחַ אָפּשׁ לַמֶּצֶד רוּחַ	4:6	פִּי	אָרִי
	אַצְלוּחָא	4:10	פִּי	אָרִי
	f. prosperitat	4:12	פִּי	אָרִי
9:13	- לְצוּד בְּאַצְלוּחָא	4:13	פִּי	אָרִי
	אַצֵּד	4:14	פִּי	אָרִי
	Pe. recollir, tancar	4:14	פִּי	אָרִי
4:19	- דְּלִיחַ אָפּשׁ לַמֶּצֶד רוּחַ	4:14	פִּי	אָרִי
	אַרִי	4:16	פִּי	אָרִי
	que, perquè, ja que	5:1	פִּי	אָרִי
1:2	- אָרִי	5:3	פִּי	אָרִי
1:4	פִּי - אָרִי	5:4	פִּי	אָרִי
1:6	פִּי - אָרִי	5:7	פִּי	אָרִי
1:9	פִּי - אָרִי	5:11	פִּי	אָרִי
2:2	פִּי - אָרִי	5:14	פִּי	אָרִי
		6:1	פִּי	אָרִי
		6:6	פִּי	אָרִי
		6:9	-	אָרִי
		7:1	פִּי	אָרִי

ארעא

f. terra, país

1:2	-	דִּירֵי אֶרֶעָ
2:2	-	מֵאַרְעָ וְלֹא־תִהְיוּן מִן הָאָרֶץ
2:5	-	אֶרֶעָ זְרִיָא - אֶרֶץ
2:17	-	מֵאַרְעָ דְּמִצְרַיִם - אֶרֶץ
2:20	-	הַחֹשֶׁא דְאֶרֶעָ - הָאָדָמָה
2:20	-	אֲכַטִּיל מִן אֶרֶעָ - הָאָרֶץ
2:23	-	מִטְרָא עַל אֶרֶעָ - הָאָרֶץ
	-	דְּאֶרֶעָ תִּרְבִּי עֲבוּרָא - וְהָאָרֶץ
2:24		
2:25	-	בְּאַרְעָ בֵּית שְׂכִינָתִי - אֶרֶץ
4:1	-	יִתְבִּי אֶרֶעָ - הָאָרֶץ
	-	בְּדַחֲלֹתָא דִּירֵי בְּאַרְעָ - אֶרֶץ
4:1		
4:3	-	חֹדְרוֹב אֶרֶעָ - הָאָרֶץ
5:7	-	פִּירֵי אֶרְעֵהוּן -
5:8	-	דְּבִאַרְעָ שְׂבַט בְּנֵי־מִין -
6:3	-	דְּמִרְזֵי אֶרֶעָ - אֶרֶץ
6:7	-	בְּאַרְעָ עֲבָא -
7:16	-	בְּאַרְעָ דְּמִצְרַיִם - אֶרֶץ
9:3	-	לֹא יִתְבֹּון בְּאַרְעָ - אֶרֶץ
10:1	-	טוֹבָא לְאַרְעֵהוּן - לְאַרְצוֹ
10:11	-	אַרְעָ דְּאַמְוָאָה -
11:9	-	דִּירֵיוֹן עַל אֶרֶעָ -
11:11	-	לְאַרְעָ דְּמִצְרַיִם -

11:11	-	מֵאַרְץ - לְאַרְעָ דְּאַחֹר
12:1	-	מֵאַרְעֵהוּן -
12:10	-	מֵאַרְעָ דְּמִצְרַיִם - אֶרֶץ
13:4	-	מֵאַרְעָ דְּמִצְרַיִם - אֶרֶץ
13:5	-	בְּאַרְעָ דְּהוּיִתוּן - אֶרֶץ
14:6	-	דִּיתְבֹּון עַל הַקּוֹף אֶרְעֵהוּן -
14:8	-	דִּיסְגֵי טוֹבָא בְּאַרְעָ -

אשא

f. foc

7:6	-	כְּאִישָׁא שְׁלֵהוּבִי - אִישׁ
8:14	-	דְּאַשְׁלַח אִישָׁא - אִישׁ

אשד

Pe. vessar

1:4	-	דְּאַשְׁד יְהוּא -
6:8	-	אַשְׁדִּין דָּם -
12:15	-	דָּם זְכִי דְּאַשְׁד -

אח

tu

4:6	-	אח - אֶחָא
12:7	-	דְּאח - דְּאַחָא
13:10	-	דְּאח -

אתא

Pe. venir

- 3:5 - סוביה דייתי להון
- קבא - דלא תיחון לגלגלא
- 4:15
- 4:18 - דייתי להון קלנא
- 5:8 - אחנבו דייחון עליהון
- 5:8 - איטרו דייחון עליהון
- 5:13 - דייתי לאחפרא
- 6:1 ייטרו איתו - לכב
- 6:2 דעתידן למייתי -
- 8:2 עדן דאחיא -
- 9:7 אהו יומי סועדנא - בא
- 9:7 אהו יומי השלמ - בא
- 10:6 - דייתי לאחפרא
- 10:9 - אהו עליהון עבדי קרבא
- 11:11 - כעופא דאתי -
- 11:11 - ייחון דגלו -
- 13:13 ייחון עלוהי - יבא

Af. fer venir, portar

- 4:19 - איתי עליהון סנאה
- 5:2 - דאנא מייתי יסודין
- 5:7 - כען איתי עליהון
- 6:1 - ודאיתי עלנא
- 6:3 - דייתי בכון

- 6:5 - איתיחתי עליהון -
- 7:12 - יסודין איתי עליהון -
- 7:13 - בזוזין איתי -
- 7:15 - מייתי יסודין -
- 8:3 - מייתי עליהון -
- 10:1 - איתיחתי סרבא -
- 10:2 - איתי עליהון סנהא -
- 10:4 - איתי עליהון -
- 10:8 - איתי עליהון עקא -
- 10:10 - איתיחתי עליהון -
- 10:12 - דייתי זכון לזון -
- 13:13 - איתי עלוהי -
- 13:15 - איתי עלוהי - יבא

אתודא

f. confessió (dels pecats)

- 14:3 - פתגמין דאחודאה -

אתון

vosaltres

- 1:9 אתון - אתם
- 1:9 - אתון
- 2:1 אתון - אתם
- 2:25 אתון - אתה
- 4:15 אתון - אתה
- 13:9 אתון -

13:9 - אַחֲרֵן

אֲסַרִּיא
Assíria

5:13 לְאַחַד - אֵל אִשָּׁח

7:11 לְאַחַד בָּלוּ - אִשָּׁח

8:9 בָּלוּ לְאַחַד - אִשָּׁח

9:3 לְאַחַד יְגִלוֹן - וּבְאִשָּׁח

10:6 לְאַחַד יְוֹבְלוֹן - לְאִשָּׁח

11:11 לְאַרְעֵא דְאַחַד - אִשָּׁח

14:4 מְלַכֵי אַחַד - אִשָּׁח

אַחֲרִיאָה

assiri, Assíria

11:5 אַחֲרִיאָה יְשׁוּס - וְאִשָּׁח

12:2 וְקִים עִם אַחֲרִיאָה - אִשָּׁח

אַחְקִמוֹנָא
insídia

7:6 בְּאַחְקִמוֹנִיָּהוֹן - בְּאַרְבַּם

אַחְרָא

c. lloc, ciutat

2:1 וְיֵהִי בְּאַחְרָא - בְּמִקּוֹם

7:12 בְּאַחְרָא וְיֵהִיכּוֹן -

אַחְרֵבִישָׁא

m. tumult, avalot

10:14 וְיִקּוּם אַחְרֵבִישָׁא - שְׂאוֹן

אַחְרֵמָא

f. dona, esposa

2:15 לְאַחְרֵמָא וְשִׁבְקָתָּ יֵחַ בְּעֵלָה -

3:1 לְאַחְרֵמָא וְדַחֵימָא - אִשָּׁה

12:13 וְפִלַח יִשְׂרָאֵל בְּאַחְרֵמָא - בְּאִשָּׁה

12:13 וּבְאַחְרֵמָא נָסַר עֲנָא - וּבְאִשָּׁה

13:13 כְּאַחְרֵמָא דִּיתְבָּא -

ב

ב

a, en, amb, per,
per mitjà, contra

4:3	בָּהּ - בָּהּ
8:5	בָּהֶוּן - בָּהֶוּן
8:6	- בִּיה
8:8	בּוּ - בִּיה
8:13	- בָּהֶוּן
10:10	- בָּהֶוּן
11:5	- בָּהֶוּן
13:5	- בָּה
13:8	- בָּהֶוּן
13:9	- בָּכוּן
13:14	- בָּהֶוּן
14:10	בָּהֶוּן - בָּהֶוּן
14:10	- בָּהֶוּן
14:10	בָּהֶוּן - בָּהֶוּן

בַּאִישׁ

Af. fer mal

7:16 - עַל דָּאב אִישִׁית לֶהָרוֹן

בְּאֵרִי

Beerf

1:1 בָּרְבִיבִי - בְּאֵרִי

בְּדִיל

a fi de, de manera que,
en virtut de

4:8	- בְּדִיל
4:9	- בְּדִיל
8:3	- זְבוּדִילִיָּה
8:4	לְמַעַן - בְּדִיל

בָּדַד

Pe. escampar, dispersar

1:4 - שׁוֹמְרוֹן מְבֻדָּדִים

בָּיַח

Pe. ser confós, ser avergonyit, avergonyir-se

2:7	- בְּהִיחַ מְלִפְיָהוֹן
10:7	- בְּהִיחַ שְׁרוֹן
10:15	- עֲוֹנֵיכֶוּן בְּהִיחַ

Pa. avergonyir-se

דִּבְרֵהָתוֹן מְאִיזְרֵי עֲוֹתָהוֹן - וַיִּבְשׂוּ

4:19

דִּבְרֵהָתוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל - וַיִּבְשׂוּ

10:6

בוהז

Af. confondre, fer confondre
 4:5 דַּאָבְהִיחַ כְּנִישְׁחֹרֹן -

בוהזא

f. vergonya

9:10 וְסֵרוּ לְבוֹהֶזָא - לַבְּשָׁח

10:6 בְּהֵזָא דְבִיחַ אֲפִיִּים - בְּשָׁנָה

בוטמא

m. terebint

4:13 וְלִבְּן וְבוֹטְמָא - וְאֵלֶּה

בוזע

Pe. cridar, exultar, alegrar-se

9:1 לֹא תְבוּעוֹן - גִּיל

יְבוּעוֹן עַל יַעֲרִיָּה - יְגִילוּ

10:5

בוז

m. lli

2:7 וְבוּז - וְפִשְׁטִי

2:11 וְבוּז וִיהִיבִיחַ לָהּ - וְפִשְׁטִי

בוזא

m. saquejador, lladre

7:13 בּוּזִין אִיחִי -

9:6 מִן קָדָם בּוּזִין -

בוז

Pe. espoliar

5:7 דִּיבּוּזוֹן יֵת פִּירֵי אֲרַעְהוֹן -

7:9 בּוּז עַמְמֵיא נַכְסֵיהוֹן -

8:7 עַמְמֵיא יְבוּזוֹנוֹן -

10:2 יְבוּז קַמְתְּהוֹן - יְשׁוּד

13:15 יְבוּז אֲרַצִּין - יְשׁוּסָה

Itpe. ser espoliat

8:8 אַחְבּוּזִין יְשׁוּרְאֵל -

10:14 כִּרְכַךְ יִתְבּוּזוֹן - יְשׁוּד

בוזיא

m. espoliat

10:1 גִּפּוֹן בּוּזִיא -

בוזע

Pa. lacerar, esquinçar

13:8 וּמְבוּזְעָא שִׁיצִיחִינוֹן -

בוז

Itpe. ser esquinçat,
ser estripat

ומעדיחהון יחבזען - יבקעו

14:1

בטל

Pa. abolir, suprimir,
eliminar

ואבטיל מלכותא - והשפתי 1:4

ואבטיל כל הרוחה - והשפתי

2:13

אבטיל מן ארעא - אשבור 2:20

ביזא

m. espoli, pillatge, ro-
batori, saqueig

כבזח שלמא - 10:14

ובזא מסגן - ושד 12:2

בין

entre

לביני - 1:8

לביני - 2:1

מבין - מבין 2:4

מביני - 8:10

דביניכון - בקרבך 11:9

מביני - 14:8

ביררון

f.pl. xiprers

כביררון שפיר - בברוש 14:9

בירנאא

f. fortaleza

וחשיצי בירנאיה - ארמנחיה

8:14

החולין בבירנאיהון - 9:6

בישא

m./f. mal, maldat, dolent

עובדיו בישין - 1:3

עובדיו בישין - 1:6

עובדיו בישין - 1:8

עובדוהא בישא - 2:4

ובישח שטרון - ודעוח 7:1

דכל בישחהון גליון - רעחם 7:2

עובדיהון בישא - 7:2

להשבא קדמי בישון - רע 7:15

כל בישחהון גליון - רעחם 9:15

חיון בישין - 10:4

בֵּישׁוּתָא

f. maldat, perversitat

9:15	רָע	-	בֵּישׁוּת לְוַבְדִּיהוּן
10:15	רָעָת	-	בֵּישׁוּת לְוַבְדִּיכוּן

בֵּיתָא

m. casa

1:1		-	דְּבֵית יְהוּדָה
1:4	בֵּית	-	בֵּית יְהוּדָה
1:4	בֵּית	-	מְבֵית יִשְׂרָאֵל
1:6	בֵּית	-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
1:7	בֵּית	-	דְּבֵית יְהוּדָה
2:2		-	מְדֵבֵית דָּוִד
2:25		-	בֵּית שְׁכִינְתֵי
3:1		-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
3:4		-	מְדֵבֵית דָּוִד
4:15		-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
4:15		-	דְּבֵית יְהוּדָה
4:17		-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
5:1	בֵּית	-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
5:1	וּבֵית	-	וּבֵית מְלָכָא
5:3		-	לְוַבְדֵּי בֵּית אֲפֹרִים
5:3		-	וּבֵית יִשְׂרָאֵל
5:3		-	דְּבֵית אֲפֹרִים
5:3		-	דְּבֵית יִשְׂרָאֵל
5:5		-	וּדְבֵית יִשְׂרָאֵל

5:5		-	וּדְבֵית אֲפֹרִים
5:5		-	דְּבֵית יְהוּדָה
5:8		-	בְּבֵית מְקֹדְשָׁא
5:9		-	דְּבֵית אֲפֹרִים
5:11		-	דְּבֵית אֲפֹרִים
5:12		-	לְדְבֵית אֲפֹרִים
5:12	לְבֵית	-	לְדְבֵית יְהוּדָה
5:13		-	דְּבֵית אֲפֹרִים
5:14		-	לְדְבֵית אֲפֹרִים
5:14	לְבֵית	-	לְדְבֵית יְהוּדָה
6:4		-	דְּבֵית אֲפֹרִים
6:4		-	דְּבֵית יְהוּדָה
6:10	בְּבֵית	-	בְּבֵית יִשְׂרָאֵל
6:10		-	דְּבֵית אֲפֹרִים
6:10		-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
6:11		-	דְּבֵית יְהוּדָה
7:1		-	בְּבַחֲיָא גְּנֻבִין
7:8		-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
7:8		-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
8:1	בֵּית	-	בֵּית מְקֹדְשָׁא
8:3		-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
8:7		-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
8:9		-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
8:10		-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
8:11		-	בֵּית אֲפֹרִים
8:14		-	וּדְבֵית יְהוּדָה

9:1 - דבית ישׂראל
 9:3 - דבית אפ׳ים
 9:4 בית - בית מקדשא
 9:6 - בית חמח
 9:7 - דבית ישׂראל
 9:8 - דבית ישׂראל
 9:8 בבית - בבית מקדשא
 9:11 - בית ישׂראל
 9:11 - בבית מקדשי
 9:13 - דבית אפ׳ים
 9:15 מבית - מבית מקדשי
 9:16 - בית ישׂראל
 10:6 - דבית אפ׳ים
 10:6 - בית ישׂראל
 10:9 - דבית ישׂראל
 10:11 - בית ישׂראל
 10:11 - דבית יהודה
 10:12 - בית ישׂראל
 11:9 - בית ישׂראל
 11:11 לבתיהון - בביתיהם
 12:1 - בית אפ׳ים
 12:1 בית ישׂראל - בית
 12:1 - ודבית יהודה
 12:1 - בבית מקדשא
 12:2 - בית ישׂראל
 12:3 - דבית יהודה

12:9 - דבית אפ׳ים
 12:12 - בבית גלגלא
 12:15 - דבית אפ׳ים
 13:1 - מדבית אפ׳ים
 13:9 - בית ישׂראל
 13:12 - בית אפ׳ים
 13:14 - בית ישׂראל
 13:15 - בית גנזוהי
 14:8 - בבית מקדשא
 14:9 - בית ישׂראל

ביתאל

Betel

1:4 - בבית אל
 4:15 - דלא חסרון לבית אל
 6:10 - עגליא בבית אל
 10:5 - דפלחו לעגליא בביתאל
 10:8 - במח ביתאל
 ביתאל - חובין דחבתון בביתאל
 10:15
 ביתאל - 12:5 ובלא מניה ביתאל

בביתא

f. figa primerenca, figa-flor

9:10 בביתא - בביתא

בְּכִי

Pe. plorar

12:5 כָּבַח וּבְעָא מְנִיָּה - בְּכָה

בְּלוֹט

m. roure

4:13 תְּחֹחַ בְּלוֹט - אַלוֹן

בְּלִי

per falta de

4:6 מְבִלִי - מְבִלִי

בְּמֹחַ

f. lloc alt

10:8 בָּמָח בְּיַחְאֵל - בְּמֹחַ

בְּנָא

Pe. construir

8:14 וּבְנָא הֵיכְלִין - וַיִּבְנוּ

בְּנִימִין

Benjamí

5:8 שְׂכֵס בְּנֵימִין - בְּנִימִין

בְּסַמָּא

m. perfum, encens

2:15 וּמְסַקָּא לַהֲוֹן בְּסַמִּין -

4:13 מְסַקִּין בְּסַמִּין - יַקְסְרוּ

11:2 מְסַקִּין בְּסַמִּין -

14:7 קְטוּדָח בְּסַמִּיא -

בְּסַר

Pe. menysprear

4:9 וְאַשְׁוֵי דִּיקִיר לֹזְבִסִיר -

בְּסַר (: בְּשַׁר)

Pa. anunciar

5:8 בְּשַׁר עֲלֵיהוֹן יִלְבֹּחַ - וְדִיעַב

בְּסָרָא

m. carn

8:13 וְדַחִין בְּסַר - בְּשַׁר

11:9 כְּבִנֵי בְּסָרָא -

בְּעֵי

Pe. cercar, demanar,
pregar, suplicar

2:9 וְחַבְעֵי סְעִיר - וּבְקִשְׁתָּם

5:15 דִּיכְעוֹן מִן קֹדְמֵי - וּבְקִשְׁתָּו

וְלֹא בָעוּ מִן קְדֻמוֹהֵי - בְּקִשְׁהוּ

7:10

וְלֵצֵא מִנִּיה - וְיִתְחַנֵּן

12:5

בעי

Itpe. ser examinat,
ser escodrinyat, ser
escrutat

יִחְבְּרוּן וְחִלְהֵי - יִשְׁתַּדְּנִי

5:15

כַּתְּבֵעֵי חֹבֵי יִשְׂרָאֵל - 7:1

בעיס

Pe. donar guitzes

כִּתְּוֹרָא דְאַחַפְסִים וְבַעִיס - 4:16

בעלא

m. Baal, amo, marit

וּפְלָחוּ לְבַעְלָא - 1:4

לְאַחַתָּא וּשְׂבָלָתָא בְּעֵלָא - 2:15

וְדוּחִימָא עַל בְּעֵלָא - רַע 3:1

לְבַעְלִיא מְדַבְּחִין - לְבַעְלִים 11:2

בעלא פעור

Baal-Peor

אַחַחְדוּ לְבַעְלָא פְעוּר - בַּעַל-פְעוּר

9:10

בער

Pe. cremar

7:6

כְּתוּרָא בַעַר -

בצורתא

escassetat, fretura,
set, secada

וְאַקְסֵלִינָה בְּבִצְרָתָא - בַּצְמָא 2:5

בקטתא

f. vall, plana

4:16

כְּאִמְרֵ בְּבִקְעָתָא - בַּפְּדִתָּב

בר

m. fill

בְּרֵ בְּאִי - בְּרֵ 1:1

בְּרֵ יוֹאֵשׁ - בְּרֵ 1:1

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - בְּנֵי 2:1

בְּנֵי יְהוּדָה - בְּנֵי 2:2

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל - רַבְּנֵי 2:2

וְעַל בְּנֵהָא - בְּנֵיָהּ 2:6

בְּנִין דְּסַעֲוֹן - בְּנֵי 2:6

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - בְּנֵי 3:1

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - בְּנֵי 3:4

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - בְּנֵי 3:5

לְמַשְׁיחָא בְּ דְרִיד - 3:5

4:1	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - בְּנֵי
4:2	וְגִיפִין מוֹלְדִין בְּנִין -
4:6	אֲחִיק בֶּנֶךְ - בְּנֵיךְ
4:10	וּלְדוֹן בְּנִין -
4:13	זְנוּעִיחוֹן לְבְנֵיכֹון -
5:7	בְּנִין מִבְּנֵי עַמְּמֵא - בְּנִים
5:14	וְכַם אֲרִיֹון - וְכַכְפִּיר
7:11	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל -
7:11	דְּאֲחַנְסִיבוּ בְּנֵהָא -
	יְרִבּוֹן יֵח בְּנֵיהוֹן - בְּנֵיהֶם
9:12	
9:13	בְּנֵיהוֹן - בְּנֵי
9:16	יְרִבּוֹן בְּנִין - יִלְדוֹן
10:9	אֲבָהוֹן עִם בְּנִין - בְּנֵי
10:14	אִם עַל בְּנִין - בְּנֵים
11:1	קָיִיחֵי לַהוֹן בְּנִין - לְכְנֵי
11:4	בְּנִין רְחִימִין -
11:9	כְּבֵנֵי כְסָא -
13:8	כְּבֵנֵי אֲרִיֹון -
13:13	עַד דְּאֲרִיבֵי - בֵן
13:15	אֲנוֹן פּוֹתְקָון בְּנִין -
14:7	יִסְגּוֹן בְּנִין -
	סרא
	a l'exterior, fora
8:2	עַד -

13:4 עַד - זְוִלְתֵי

סרא

m. bosc, selva, camp, salvatge

2:14 הָיִית בָּרָא - הַשְׂדָּה

2:20 הָיִית בָּרָא - הַשְׂדָּה

4:3 בְּהָיִית בָּרָא - הַשְׂדָּה

סרה

Pa. beneir

2:10 אֲנָא בְּיִיכִיח לַהוֹן -

סרכא

f. benedicció

6:3 דְּלֵיחֵי בְרַבּוֹן -

סרס

però, tanmateix, sinó, certament

1:6 סָרְס - פִּי

2:25 - סָרְס

3:1 - סָרְס

5:9 - סָרְס

11:5 - סָרְס

12:9 סָרְס - אַךְ

12:12 - בָּרָם

8:5 - בָּרָם

9:1 - מְבָרָךְ

ברזא
f. filla

11:10 - אֲדָרִי

4:13 - בְּנוֹתֵיכֶם - מִזְנוֹתַי בְּנֵה־כֹּוֹן

4:13 - מְבִנֶה עִמָּלִיא

בְּנוֹתֵיכֶם - לֹא אֶסָּר עַל בְּנֵה־כֹּוֹן

4:14

5:7 - בְּנֵי מְבִנֶה עִמָּלִיא

14:7 - יִסְגֹּוֹן בְּנֵי וְבָנָו

בד

darrere, després

1:2 - מְבָרָךְ

1:4 - בָּרָם

2:7 - בָּרָם

2:7 - אֲדָרִי - בָּרָם

2:15 - אֲדָרִי - בָּרָם

3:1 - בָּרָם

3:5 - אֲדָרִי - בָּרָם

4:12 - מְבָרָךְ - בָּרָם

4:18 - בָּרָם

5:8 - בָּרָם

5:11 - אֲדָרִי - בָּרָם

6:10 - בָּרָם

8:5 - מְבָרָךְ

ג

גבחה

f. poder, fet poderós,
prodigi

2:16	-	נִסִּין וְגִבְחֵין
2:17	-	נִסִּין וְגִבְחֵין
5:14	-	אֵיִם גְּבֻחֵי
7:4	-	נִסִּין וְגִבְחֵין

גבי

amb

8:16	-	גְּבִי
------	---	--------

גבי

Af. confiscar

8:13	-	דָּבַחִין דְּמִגְבוֹן
------	---	-----------------------

גבחה

Guivà

5:8	בְּגֻבְחָהּ	-	שְׂאוֹל דְּמִגְבֻּחָהּ
9:9	הַגְּבֻחָהּ	-	כִּיּוֹמֵי גְבֻחָהּ
10:9	הַגְּבֻחָהּ	-	מִיּוֹמֵי גְבֻחָהּ
10:9	בְּגֻבְחָהּ	-	מְלֻכְתָּהּ בְּגֻבְחָהּ

גם

Pa. ser fort, poderós

6:3	-	כְּמִשְׁלַח מַגְבֵּי
-----	---	----------------------

גבחה

m. home

3:1	-	לְגַבֵּי דְאִשְׁחֵלִי	
9:12	מֵאִדָּם	-	מִלְמַהוּי גְּבוּיִן

גו

a, en

11:11	-	לְגוֹ
-------	---	-------

גול

Hitpolel. replegar-se,
enrotllar-se

11:8	-	מִתְגוֹלְלָהּ רְחֵשׁ
------	---	----------------------

גוף

Pe. cometre adulteri

4:2	וְנִאָּף	-	רְבִיפִין
4:13	חֲנֹאפְנָהּ	-	רְבִיפִין
4:14	חֲנֹאפְנָהּ	-	כְּלַחְכוֹן אֵיִי רְבִיפִין
7:4	מִנְאֵפִים	-	שְׁחֻמִּין לְמַגֵּף

גזר

Pe. fer una aliança,
pactar, decretar, tallar

- 2:20 וְסָפִי - רֵאשׁוֹר לַהוֹן קָיִם
- 6:10 קָיִמָּה וְגוֹזֵר -
- 10:4 גֹּזְרִין קָיִים - סָחַ
- 11:9 גֹּזְרִיחַ דְּבִינִיכּוֹן שְׂכִינְתִּימָה -

גִּיבָּרָא

m. valent, heroi, fort

- 10:13 בְּסִי גִיבָּרָךְ - גְּבוּרִיָּהּ
- 11:6 וְחֻקְטִיל גִּיבָּרוּהִי -

גִּיהֶנֶם

Gehenna

- 14:10 יַחְמְסִרוֹן לְגִיהֶנֶם -

גִּלְאִי

m. ràpidament, sobta-
dament

- 11:11 כְּרֹפֵא דְאֵהִי בְּגִלְאִי -

גִּלְגָּל

Guilgal

- דְּלֵא תִיחֹן לְגִלְגָּל - הַגִּלְגָּל

4:15

- 9:15 גִּלְיִן קָדְמֵי בְּגִלְגָּל - בְּגִלְגָּל

- 12:12 בְּנִיחַ גִּלְגָּל - בְּגִלְגָּל

גִּלְגָּתָא

f. exili, deportació, la comunitat exiliada, deportat, exiliat

- 2:2 מְאָרַע וְלֹחְהוֹן -
- 2:24 לְגִלְתָּח עָמִי -
- 6:11 גִּלְתָּח עָמִי - שְׁבוּחַ
- 8:10 אֶרְיִב וְלֹחְהוֹן -
- 11:10 דִּיחְכְּנָשׁוֹן וְלֹחְתָא -
- 14:8 יַחְכְּנָשׁוֹן מְבִינֵי וְלֹחְהוֹן -

גִּלְיָ

Pe. anar a l'exili, ser exi-
liat, revelar, descobrir

- 3:5 דְּתַגְלוֹן יוֹמִין סְגִיאִין -
- 5:3 קָדְמֵי גִלְיָן עוֹבְדֵי - יוֹדְעֵי
- 7:2 בִּישְׁחָהוֹן גִּלְיָן -
- 7:2 הוֹר גִּלְיָן -
- 7:4 יַגְלוֹן נְפִיִיעַ מְקְרוֹיָהוֹן -
- 7:11 לְאַחַד גִּלְיָן -
- 8:9 אֲנוֹן גִּלְיָן לְאַחַד -
- 9:3 לְאַחַד יַגְלוֹן -
- 9:6 הָא יַגְלוֹן -
- 9:11 בְּלֵא יַח יִקְרָהוֹן -

9:15 - בישׁהוֹן גְּלִיָּן
 10:1 - גִּרְמוֹ לְהוֹן דִּיגְלוֹן
 10:5 - גֵּלְא מְנִיָּה - גְּלָה
 10:8 - גִּרְמוֹ לְהוֹן דִּיגְלוֹן
 11:11 - יִיחֹון דְּגִלְר
 12:1 - עָד דְּגֵלְא עֲמָא

גלי

Pa. descobrir

2:12 אַבְלִי יַח קֶלְנָה - אַבְלָה

Af. deportar

10:5 - דִּיגְלִי יַחְהוֹן

Itpe. ser desterrat, ser posat en captivitat, revelar-se, apa-rèixer, ser revelat

1:8 - דִּיאַתְגְּלִיאַר לְבִינִי עֲמִיאַ

2:1 - דִּיאַתְגְּלִיאַר לְבִינִי עֲמִיאַ

יַחְגְּלִין עֲרִיחַ אֲפִיָּים - וְנַגְּלָה

7:1

10:12 - כַּעַן יַחְבְּלִי

12:5 - אַתְגְּלִי עֲלוּהִי

12:6 - דִּיאַתְגְּלִי עַל אַבְרָהִים

גלעד

Galaad

6:8 גִּלְעָד קְרִיחַ אֲנוּסִין - גִּלְעָד

אִם בְּנִלְעָד הוּוֹ אֲנוּסִין - גִּלְעָד

12:12

גמל

Pe. fer el bé

4:1 - דְּלִיחַ גְּמֵלִי חוּסְדָא

גנב

Pe. robar

4:2 - דְּנִנְבִין וְנִנְבַּ

7:1 - בְּחֵיא גְּנִבִין -

גנז

Pe. amagar, guardar

13:12 גְּנִזִין חוּבִי - צָרָד

גנזא

m. tesor, dipòsit, magatzem

13:15 - בֵּית גְּנִזוּהִי

גפנא

c. vinya

- 2:14 פִּירֵי גִפְנָה - גִּפְנָה
 9:10 כְּזוֹפֵן וְשֹׁחֵל -
 10:1 גִּפְּוֹן בְּזִיזָא - גִּפְּוֹן
 10:1 גִּפְּוֹן נֶסֶב -

גרס

Pe. ser la causa de

- 3:3 חֻבֵּיכּוֹן גִּרְמוֹ לִכּוֹן -
 10:1 עוֹבְדֵיהוֹן גִּרְמוֹ לַהוֹן -
 10:8 גִּרְמוֹ לַהוֹן דִּיגְלוֹן -
 10:15 גִּרְמוֹ לִכּוֹן חֻבֵּינִי -

דא

דא
 això, aquesta

- 5:1 דא - זאח
 7:10 דא - זאח

דבח

Pe. sacrificar

- 3:4 דליח דדבח -
 5:2 דדבחינ לעסעון -
 8:13 דבחינ דמגבון - זבחי
 8:13 דבחינ בסר - יזבחו
 13:2 דבחינ לעורבד ידי - זבחי

Pa. sacrificar

- על רישי טוריא מדבחינ - יזבחו
 4:13
 11:2 לבעליא מדבחינ - יזבחו
 12:12 לעסעון דבחו - זבחו

דבחא

m. sacrifici

- 6:6 דערא קדמי מדדבח - זבח
 קרבניהון דבחהון - זבחייהם
 9:4

דבֿק

Af. aconseguir, asso-

2:9 lir - וְלֹא תִדְבִּיק

דבֿר

Pa. conduire

4:16 - כָּל־יְדֻבְרֵי־נוֹן יוֹי

11:3 - דְּבִית בְּאוֹחַ

דבֿרָא

m. camí

7:1 - בְּדִבְרָא בִּי־עֲמָא קְפֹחִין

דֿהבֿא

m. or

דֿהבֿא מְנִיה עֲבֹדוֹ לִסְעוֹתָא - דֿזֿהבֿא

2:10

8:4 דֿזֿהבֿא - כְּסָפֵהוֹן דֿזֿהבֿהוֹן

דֿוב

c. óssa

13:8 כִּדּוּב שְׁחֵכִיל - פֿוּב

דָּוִד

David

2:2 - מְדַבֵּית דָּוִד

3:4 - מְדַבֵּית דָּוִד

3:5 דָּוִד - לְמַשִּׁיחָא בִּי דָּוִד

דֿזֿכֿנֿא

m. membra, memorial, record

2:19 יִזְכֵּר - יִזְכֵּר

12:6 יוֹי דְּכִנְיָה - יִזְכֵּר

14:8 - זְכֵרֵן שְׂבִיחֵהוֹן

כֹּסֵרֵן יִבְרַח הַזְּוֹצֵרֵתָא - יִזְכֵּר

14:8

דֿר

Pe. habitar

1:8 - דֿרֿהוֹן דֿאַנְגְּלִיאַו

11:9 - דֿרֿירִין עַל אֶרְעָא

דֿחל

Pe. témer

2:22 - דֿחֵרֵן לְמִדְחַל

10:3 לא דֿחֵילנֿא - יִרְאֵנוּ

דֿחלא

m. déu, deítat, ídol

8:6 - דֿחלא דֵּלִית בִּיה צִרוּךְ

דחלונא

f. temor

- 4:1 - וְלִית זמלה־כין בְּדחלונא
 4:6 - בְּמִדַּע דְּחִלְהִי -
 5:15 - יתב־עון דְּחִלְהִי -
 6:3 - לְמִדַּע רַח דְּחִלְהִי -
 7:13 - אַחֲרֵיקוּ מִדְּחִלְהִי -
 8:10 - דְּחִלְהִי עַל לְבָהוֹן -
 10:12 - לְדחלונא דְּיוֹי -
 13:13 - לְמִדַּע דְּחִלְהִי -
 14:2 - לְדחלונא דְּיוֹי -

דסינא

m. jutge

- 5:11 - אַחֲפִיאוּ דְּרִינִיהוֹן -
 שְׁפִטְיָהּ - מַחֲיִיבִין רַח דְּרִינִיהוֹן -
 7:7
 13:10 - דְּרִינִיךְ - וְשְׁפִטְיָהּ

דין

així, d'això, d'aquesta manera

- 3:1 - כְּדִין -
 10:15 - כְּדִין - נְכַח

דינא

m. judici

- 2:21 - בְּקִשְׁטָא וְבוֹינָא - וּבְמִשְׁפַּט
 4:1 - דִּינָא קְ(דס) יוֹי - רִיב
 5:1 - לְמִדַּע דִּינָא - הַמִּשְׁפָּט
 5:11 - כְּבִישִׁין בְּדִינִיהוֹן - מִשְׁפַּט
 6:4 - מִן קְרוֹם דִּין -
 10:4 - דִּין שְׁפִרְהוֹן - מִשְׁפַּט
 12:3 - דִּוִּינָא קְ(דס) יוֹי - וְרִיב
 12:7 - חֹסְרָא דִּוִּינָא - וּמִשְׁפַּט

דיר

m. habitant

- 1:2 - דִּירֵי אֲרַע -

דס

Af. recordar

- 7:4 - דְּלָא אֲדִעְרוּ נְסִין -

דלמא

per tal que no, que no sigui que

- 2:5 - דְּלָמָא - פִּן

דלק

Pe. cremar

- 7:4 דלקין כחנחא - בערה
 דליק כאישא שלהובי - בער
 7:6

דמא

m. sang

- 1:4 דאסער דם - דמי
 1:4 דם זכי -
 6:8 דם זכי - מדם
 12:15 דחובך דם - ודמיו

דמת

f. semblança, imatge

- 13:2 - שחבא פכספון כדמחון

דמי

Pe. ser com

- 2:15 הוה דמיא לאתמא -
 3:1 דאנון דמן לאתמא -
 3:1 ויהון דמן לגב -
 7:8 ישאל דמן להודא -
 7:11 בני ישאל דמן כיונה -
 7:16 דמן אנון כקשת -
 8:7 בית ישאל דמן לודוח -

- 9:13 דמיא לצוד -
 9:16 ישאל דמן לאילנא -
 10:8 ויהון דמן כאלו סודיא -
 10:11 כנשתא דישראל דמיא לעגלחא -
 12:2 ישאל דמן לודוח -

Pa. imaginar

- 4:12 וממי דחסייה מחוי -

דעמא

f. coneixement

- 4:6 מבלי דעמא - הדעמא

דרא

m. generació

- 2:5 עס דרא דעלו -
 4:14 עס דרא -
 6:7 כודיא קומאי -
 12:6 הוה דוד -
 12:6 הוה דוד -

דדעא

c. braç

- 7:15 ושתקיף על דדעיהון - זרועתם
 11:3 כיד על דדעין - זרועתיו

ה

הא

vet aquí, així, com

5:13	-	הָאֵל
8:1	-	הָאֵל
9:6	הֵבִיחַ	הָאֵל
10:12	-	הָאֵל
12:4	-	הָאֵל
12:9	-	הָאֵל
12:13	-	הָאֵל
14:3	-	הָאֵל
14:4	-	הָאֵל

האנא

vet aquí, heus ací

2:8	הֵנְנִי	הָאֲנִי
2:16	הֵבִיחַ	הָאֲנִי

הרא

ell, aquell

1:5	הַהֵרָא	הָהָרָא
2:18	הַהֵרָא	הָהָרָא
2:20	הַהֵרָא	הָהָרָא
2:23	הַהֵרָא	הָהָרָא
2:25	וְהָרָא	דְּהָרָא

4:15	-	הָרָא
6:1	הָרָא	הָרָא
7:6	הָרָא	הָרָא
8:6	וְהָרָא	דְּהָרָא
8:6	-	הָרָא
11:10	הָרָא	הָרָא
12:6	-	הָרָא
13:13	הָרָא	דְּהָרָא
13:15	הָרָא	הָרָא

הרה

ser, estar, esdevenir

1:1	הָיָה	דְּהָרָא עִם הָרֶשֶׁעַ
1:5	וְהָיָה	בְּעוֹנָא הָהָרָא
1:8	-	דְּלֹא הָיָה רְחִימִין
1:9	-	לֹא הָיָה בְּסַעֲדִכּוֹן
	וְהָיָה	מְנִיִּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
2:1	-	
2:1	וְהָיָה	כְּאַחֲרָא
2:7	-	דְּהָרָת אַחֲרָא
2:9	-	הָיָתִי פְּלִתָא קְדָמָהּ
2:14	-	רְחִימִנָּה דְּהָרָת אַחֲרָא
2:15	-	יִרְמִיא דְּהָרָת פְּלִתָא
2:15	-	הָרָת דְּמִיא לְאַחֲרָא
2:18	וְהָיָה	בְּעוֹנָא הָהָרָא
2:19	-	דְּלֹא יִהְיֶה דְּכִין

2:20 זיהוון שלם -
 2:23 ויהי בעדנא ההוא ויהי -
 2:25 דאיש לדהויתי -
 3:1 זיהוון דמן לגב -
 4:9 ויהי כמא דאשוי ויהי -
 4:13 בנחלון דהוא לכון -
 5:1 תקלא הויתון - הוייתם
 5:9 לצרו יהון - תהיה
 5:10 הו רבני יהודה - היה
 7:2 הו גלן - היה
 7:11 דהו בני ישראל - ויהי
 7:13 הויתי פריק -
 7:14 דהו כנשין -
 לנסי לחין יהי עבלא - יהיה
 8:6
 8:8 כען הו בעמלא - היה
 הו להון איגורי סעוהון - היה
 8:11
 9:7 דהו פחנבן להון -
 9:10 דהו שקוצין - ויהי
 9:12 מלמהוי גבין -
 9:17 זיהוון מסלסלין - ויהי
 10:1 דהו גפון נלב -
 10:8 זיהוון דמן כאלו טוריא -
 11:1 רבי הוה ישראל -
 דהוה מישי להון - ואהיה

11:4 הו במדבא -
 11:11 ומישי יהי בסעדהון -
 12:1 הו מזקפין -
 12:1 דהו פלחין -
 12:1 הו קימין -
 12:8 לא הוון כחגרין -
 12:12 בבלעד הו אנוסין -
 13:1 מדדבנין הו בישראל -
 13:3 יהון כענן - יהי
 13:5 באעא דהויתון -
 13:7 דהוה מישי להון - ואהי
 13:9 מישי הוי בסעדכון -
 13:14 יהי מישי בהון -
 14:3 דיהודין מלי -
 14:4 דהו במצרים -
 14:6 יהי מישי כסלא - אהיה
 14:7 ויהי כזיו מנרח - ויהי
 14:8 יהי דמן סבוהון -

הושע

Osees

1:1 הושע ב באי - הושע
 1:2 בהושע -
 1:2 ואש יוי להושע - הושע

היא

ella

2:4 היא -

היכלא

m. temple

8:14 היכלוח - ובנא היכלין

הימנחתא

f. fidelitat

באמזנה - ואקיימנכון קומי בהימנחתא

2:22

הה

Pe. anar

2:7 אהך בחד סעוה - אלכה

2:9 דחיש אהך - אלכה

5:6 יהכון למתבע - ילכו

7:12 באחד דיהכון - ילכו

11:7 לא יהכון בקומא -

ילכו - בחד פלחנא דיזי יהכון

11:10

הלך

Pa. anar, caminar

4:1 דלית זמהלכין בדחלתא -

8:9 על דהליכו ברעוח -

10:11 להלכא ברעוח -

10:12 הליכו באורחא -

14:10 דהליכו בהון - ילכו

14:10 על דלא הליכו בהון -

הפרה

Itpa. ser girat

7:8 לא אתאכלח אזהפסח - הפרכה

ך

ךי

m. ai !

- 7:13 אי - אוי
9:12 אי - אוי

ךל

m. infants, descendència

- 9:11 מלך - לא יסגון

ז

זו

Af. advertir, florir

- 6:5 - דאזו חילון
14:6 יפרח - כושרו כששנא

זון

Pe. nodrir, alimentar

- 13:6 - כו זנחילון סכרו

Itpe. nodrir-se, ser nodrit

- 9:2 ירעם - לא יחזון

זין

m. esplendor

- 14:7 - כזיו מנרה
14:7 הודו - מנרה קושא זיוהון

זיע

f. tremolor, estremiment, esgarripança

- 13:13 - עקא וזיע

זָכַר

m. just, meritori

10:12 באַהאַט דאָס -

10:12 דאָס זאָלן לכוֹן - זָדָק

זָכִי

Pe. ser pur, ser just,
ser digne, ser merei-
xedor

8:5 לאַ יכלוֹן למוֹכִי - נקִין

10:9 לאַ זכִּיאַר -

זָכִי

m. innocent, just

1:4 דאָס זָכִי -

6:8 דאָס זָכִי -

12:15 דאָס זָכִי -

זָמַן

c. temps

2:11 דאָס זאָלן מעֶצְרֵהִיהָ - פּוֹעֵדוֹ

זָנְחָא

4:11 זנחָא דאָס - זנחָא

4:18 אַחפֿניאַר בֵּר זנחָא -

זָנִי

Pa. prostituer-se

4:13 מוֹזֵנִין בְּנִחְוֹן - חוֹזְנִינָה

4:14 בְּנִחְוֹן אֵי מוֹזֵנִין - חוֹזְנִינָה

4:14

זָנִיחָא

f. prostituta

4:14 עִם זָנִיחָא פּוֹסְטִיעִין - הַזְנִחָא

4:14

זָעִיר

m. una mica, petit, poc

1:4 צִיב מוֹעִיר -

8:10 כּוֹעִיר - פּוֹעֵס

זָעַר

Pe. ser reduit, ser disminiuit

4:3 יוֹעֵר מִן קוֹם חוֹבִיָּהוֹן -

זָקוּפָא

f. estatura erecta, orgull

11:7 בְּקוֹמָא זָקוּפָא -

		זרע	
	Pe.	sembrar	
8:7	יזרעה	-	לחדר זרע
12:2		-	לחדר זרע

ח

חבב

Pa. estimar

9:10 - חבבית אבהתכון

חבל

Pa. arruinar, destruir, corrompre

11:9 לחבלא בית ישאל - לשחח

13:9 - כד מחבלין אחון

חבלא

m. dolors de part

13:13 כחבלין על ילדא - חבלי

חבלא

f. destrucció, corrupció

9:9 אסויאר לחבלא - שחח

חבר

Itpa. unir-se, associar-se, ajuntar-se

4:17 אחברו לסעוהא - חבר

6:9 אחברו אנון -

9:10 אחברו לבעלא -

	חברא חֲבֵרָא	
	m. company, amic	
4:2	- מְנַשֵּׂי חֲבֵרֵיהוֹן	
7:4	- נְשֵׂי חֲבֵרֵיהוֹן	

	חגא חֲגָא	
	m. festa	
2:13	- חֲגָא - חֲגָא	
9:5	- חג - וְלִיּוֹם חֲגָא	

	חד חַד	
	un	
2:2	- יחדו - וְכִנְיֵי יִשְׂרָאֵל כְּחֹדָא	
2:2	- אחד - רִישָׁא חֹד	
6:9	- באורח חודא	
6:9	- כתף חוד	
13:1	- חוד	

	חודתא חֲדוּתָא	
	f. goig	
2:13	- משוּשָׁא - רֵאבְטִיל כֹּל הַחֲדָתָא	

	חודי חֲדֵי	
	Pe. alegrar-se	
9:1	- חֲסִמָּח - לֹא תַחְדוֹן	

9:11	- לֹא יַחְדוֹן	
	Pa. alegrar	
7:3	- יִשְׁמַח - מַחְדוֹן מְלֵכָא	

	חובא חֻבָּא	
	Pe. pecar, ser culpable, cometre un pecat	
5:15	- יִאֲשַׁם - דִּידְעוֹן דְּחָבֹר	
9:13	- בשלי יתה חבֹר	
10:2	- יִאֲשַׁם - כְּעוֹן יַחְבּוֹן	
10:15	- חובין דחבֹר	
13:1	- וְיִאֲשַׁם - וְכָדוֹ דְּחָבֹר	
14:1	- חֲאֲשַׁם - תְּחֻב שְׁמִרוֹן	

	Pa. declarar culpable, fer culpable	
7:7	- חֲחֵיבִין יַח דְּלִינִיָּהוֹן	

Itpa. esdevenir culpable

4:15	- יִאֲשַׁם - לֹא יַחְחֵיבֹן דְּבִית יְהוּדָה	
------	--	--

	חובא חֻבָּא	
	m. falta, pecat, culpa	
3:3	- חֲחֵיבֹן	
4:2	- חֲחֵיבִין עַל חֲחֵיבִין	

4:2 - דְחֻבִּין עַל חֻבִּין
 4:3 - מִן קֶרֶס חֻבִּיהוֹן
 4:8 - לְאוֹרֶשֶׁא חֻבִּין עַל חֻבִּי
 4:8 - לְאוֹרֶשֶׁא חֻבִּין עַל חֻבִּי
 יִתְקַלּוּן בְּחֻבִּיהוֹן - בְּעוֹנָם
 5:5
 5:9 - בִּירוֹם הַשְּׁלֵטָה חֻבִּין
 6:11 - לְאִסְגָּאָה חֻבִּין
 7:1 - כְּמַחְבְּעֵי חֻבִּי יִשְׂרָאֵל
 8:13 עוֹנָם - יִסֵּעַ חֻבִּיהוֹן
 9:7 - הַשְּׁלֵטָה חֻבִּין
 9:7 עוֹנָה - עַל זִמְנֵיאוּ חֻבְרָן
 9:9 עוֹנָם - יִסֵּעַ חֻבִּיהוֹן
 10:8 חֻסָּא - חֻבִּי יִשְׂרָאֵל
 10:15 - חֻבִּין דְּחֻבְחוֹן
 12:9 חֻסָּא - הַשְּׁלֵטָה חֻבִּין
 12:15 - דְּחֻבְחָ דֵּס
 13:12 עוֹן - חֻבִּי בֵּית אֲפִיִּים
 14:2 בְּעוֹנָה - אֲחֵקִילְתָּא בְּחֻבְרָן
 14:5 - אֲשִׁבֹק לְחֻבִּיהוֹן

חוסרא

m. bastó

דְּמַקְלוּ - וְדַמְיֵי דְחֻסְרֵיהּ שְׁחֻי
 4:12

חזי

Pa. dir, donar resposta

4:12 - וְדַמְיֵי דְחֻסְרֵיהּ שְׁחֻי

חזי

m. serpent

10:4 - סִיִּשׁ חֻיִן

חזל

Pe. girar-se contra, ameaçar, planar sobre

2:5 - וַיִּחַל רְבוּזֵי עֵלָה

2:5 - דָּחַל עַל עֵס

11:6 וַחֲחֹל חֲרָבָה - וַחֲחֹלָה

חזשא

m. bosc, garriga, brossa

2:14 וְאֲשׁוּיָנוּן לְחֻשָּׂא - לִיעֵר

חזי

Pe. veure

5:5 - דְּאֲנוּן חֻזְן

5:13 וְחֻזָּא אֲפִיִּים - וַיִּדְרָא

6:10 חֻזִּיתֵי שְׁנוֹן - רְאִיתֵי

7:10 - חֻזְן עַל דְּלָא חֲבָר

חזי

Itpe. aparèixer, comparèixer

9:11 מלאחזואה בבית -

חזר

Pa. capgirar

10:2 יחזר קולהון - יערף

חטאה
m. pecat

9:7 - תקיפו חטאר

13:12 חטאתו - כל חטאיהון

חטאה
m. pecador

6:9 - עיצח חטין

7:6 - לעיצח חטין

חטאתא

f. ofrenes pels peccats

4:8 חטאתא - למיכל חטות עמי

חטי

Pe. pecar

1:2 - מוספין למחטי

4:7 חטאר - אסונו למחטי

8:11 לחטא - איגורין למחטי

10:9 חטאתו - מיומי גבעתא חטיהון

12:15 - מוספין למחטי

13:2 לחטא - מוספין למחטי

חיי

Pe. viure, ressuscitar

6:2 דניחי קדמוהי - ונחיה

14:8 ייחון מיחיא - יחיי

14:10 - ייחון בהון

Pa. fer viure, fer reviuere

יחייננא ליומי נחטא - יחייננ

6:2

חייא
m.pl. vida

14:10 - בחיי עלמא

חילא
m. força

13:13 - חויל לית לה

חילונאה

m. laic (no sacerdot)

דאשוי חילונאה ככהנא - כעס

4:9

חיסודא

m. vergonya, ultratge

חיסודא - חסודיא לתיב ליה

12:15

חיתא

criatura vivent, animal, bèstia

2:14 חית - חית

2:20 חית - חית

4:3 בחית - בחית

13:8 בחית - בחית

חכא

m. paladar

8:1 בחכא - בחכא

חכים

m. savi

13:13 חכים - חכים

14:10 חכים - חכים

חכס

Af. fer-se savi, esdevenir savi

8:10 חכס - חכס

חלא

m. sorra

2:1 חלא - חלא

חליטא

f. collaret

2:15 וחליטא - וחליטא

חלף

en lloc de, perquè, ja que

8:1 חלף - חלף

חלף

Pa. canviar

4:7 חלף - חלף

11:9 חלף - חלף

חלשונא

f. feblesa

7:9 חלשונא - חלשונא

חמד

Pa. desitjar

7:4 חמד - חמד

חמדזא
חֲמָדָזָא

f. objecte precíós, desitjable

- 9:6 מִחֲמָדָזָא - בֵּית הַמִּדְבָּר
13:15 חֲמָדָזָא - עֲנֵי הַמִּדְבָּר

חמישת עשרה
חֲמִישֵׁת עֶשְׂרֵה
quinze

- בֵּרוֹם הַמִּישָׁת עֶשְׂרֵה - בַּחֲמִישָׁה עֶשְׂרֵה
3:2

חמס
חֲמָס
Pa. escalfar

- מִחְמָמִין כְּחֹרָא - יַחֲמוּ
7:7

חמע
חֲמַע
Pe. llevar

- עַד לֹא חֲמַע - חֲמַצְחוּ
7:4

חמרא
חֲמָרָא
m. vi

- עֲבֹרָא רִחְמָא - וְהִגִּירוּשׁ
2:10
רִחְמָא בְּזִמְן מְעַצְרוּחִיהּ - וְהִגִּירוּשׁ
2:11

- עֲבֹרָא רִחְמָא - וְהִגִּירוּשׁ
2:24
בְּחַמְרִיהּ -
3:1
זִנְחָא רִחְמָא - וְיִין
4:11

- לְמַטְוֵי עֲמִיהּ חֲמָר - מִיִּין
7:5
עֲבֹרָא רִחְמָא - וְהִגִּירוּשׁ
7:14
רִחְמָא - וְהִגִּירוּשׁ
9:2
זִנְכִין דְּחֲמָר - יִין
9:4
חֲמָר עֲלוּקִי - בְּיִין
14:8

חמזא
חֲמָזָא

f. ira, furor

- אֲשְׁפוֹךְ כְּמִיא חֲמָזִי - עֲבַרְחִי
5:10
רֵאעֲזִיחִי בְּחֲמָזִי - בְּעֲבַרְחִי
13:11

חסדא
חֲסָדָא

m. favor, benvolença, amor, misericòrdia

- וְבוֹיָנָא וְבוֹחוּסָא - וּבְחוּסָא
2:21
גְּמֵלֵי חוּסָא - חוּסָא
4:1
בְּעֲבֹדֵי חוּסָא - חוּסָא
6:6
חוּסָא דְּוִיָּנָא - חוּסָא
12:7

חסן
חֲסָן

Af. donar possessió

- אֲחֻסֵינִיח לְתַהוּן -
10:11

חפי
חֲפִי

Pe. cobrar

- סוּרְיָא חֲפִין לְהוּן - כְּסַנְנִי
10:8

חצר

Pe. segar

- 8:7 דַּעֲלֵעוּל הַחֲצִיר - יִקְצֹר
12:2 דַּעֲלֵעוּל הַחֲצִיר -

חצוצרתא

f. trompeta

- חַצְצֹרָה - אֲצֹחֵר כִּיד בְּחַצְצֹרָתָא
5:8
14:8 - לְבַבְחַ הַחַצְצֹרָתָא

חקלא

m. camp

- 10:4 חֲחֹמֵי חֲקֵלָן - שְׂדֵי
12:12 חֲחֹמֵי חֲקֵלָן - שְׂדֵי
12:13 לְחֲקֵלֵי אֲרָם - שְׂדֵה

חרב

Pe. ser desolat

- 4:3 חֲחֹרֵב אֲרָעָא -

Af. destruir, devastar

- 13:15 וַיִּחְרֵב בֵּית גִּזְרָה וְהָיָה -

חרבא

f. espasa

- 1:7 בְּקִשְׁתָּא וּבְחַרְבָּא - וּבְחַרְבֵּי
2:20 וּקִשְׁתָּא וְחַרְבָּא - וְחַרְבֵּי
7:16 יַחְקְסִלוּן בְּחַרְבָּא - בְּחַרְבֵּי
11:6 חֲחֹרֵל חַרְבָּא - חַרְבֵּי
14:1 בְּחַרְבָּא יַחְקְסִלוּן - בְּחַרְבֵּי

חצרא

c. pastís

- 7:8 יִשְׂרָאֵל וְדָן לְחַרְרָא - עֲגָה

חשב

Pe. considerar, comptar

- 1:4 אַחְשַׁבְנִיָּה דְּסֵם אֲזַי -

Pa. considerar, pensar, planejar

- 7:2 וְלֹא מֵחֲשַׁבִּין -
7:15 לְחַשְׁבָּא קֹרְמֵי נִישָׁן - יַחְשְׁבוּ

Itpe. ser considerat

- 8:12 כְּעַמְמֵיָא אַחְשַׁבִּין - נַחְשְׁבוּ

חתולא

m. gat

- 9:6 חֲחֹלִין בְּבִידֵי נִיחָהוּן -

ט

טבא

c. bo, bé

- 2:9 טב לי - טוב
 6:7 - בארע טבא
 10:12 - לובדין לבין
 11:4 - בארא טבא
 14:3 טוב - נחקבל הא כלבין

טבא

f. acte bo, bondat

- 14:8 - דמן טבחהון

טבא

m. bé, bondat, cosa bona, benefici

- 3:5 דגני טוביה - טובו
 4:16 - בסני טובא
 8:3 טוב - מיחי עליהון טובא
 10:1 פטוב - איחיהי טובא
 11:4 - טובא למיכל
 14:8 - דיסני טובא

טולא

m. ombra

- 4:13 מעפי טוליה - צלה

טורא

m. muntanya

- 4:13 רישי טורא - הודים
 5:1 - טורא
 10:8 טורא חפון להון - לודים

טיבונא

f. bondat

- 6:4 דטבחון כעון - וחסדכם

טלא

m. rosada

- 6:4 וכסל - וכסל דמחוי פטיק
 13:3 וכסל - וכסל דמחוי פטיק
 14:6 כסל - יהוי מימרי כסלא

טלטל

Pe. fer moure, fer emigrar, exiliar, desterrar

- 7:12 - כעופא זישמלא אטלילון
 9:17 - מטלילין בעמלא
 Itpalp. vagar, errar, ser exiliat, ser deportat

- 9:11 - דאטלל

11:11 - יְחֻבֹּן דְאֶסְלֹר -

סללא

m. ombra

יְחֻבֹּן בְּסֵלֶל מְשִׁיחָהוֹן - בְּצִלֹ

14:8

סַמְ

Itpa. ser amagat

לֹא מִיִּשְׁמִיִן מִן קֹדְמֵי - נִכְחָד -

5:3

סעי

f. ídol, error, esgarriament

1:4 - פְּלִחֵי שְׁעֹתָא -

2:4 - וּפְלִחֵן שְׁעֹתָא -

2:7 - שְׁרֹת עֲמֵמֵיא -

2:9 - לֹא אֶפְלַח עוֹד לְשְׁעֹתָא -

2:10 - עֲבָדוּ לְשְׁעֹתָא -

2:15 - פְּלִחָא לְשְׁעֹתָא -

2:15 - לְמַפְלַח לְשְׁעֹתָא -

2:18 - אֶפְלַחֹן עוֹד לְשְׁעֹתָא -

2:19 - שׁוּם שְׁרֹת עֲמֵמֵיא -

3:1 - מְחַפְּנֵן בְּשׁ שְׁרֹת -

3:3 - אֶפְלַחֹן לְשְׁעֹתָא -

4:12 - רֹחַ דְּשַׁעוּ -

4:17 אַחְחֵרֵי לְשְׁעֹתָא - עֲצָבִים

4:19 - דִּיבְחָהוֹן מְאִיגוֹרֵי שְׁעֹתָהוֹן -

5:2 - דְּרַבְחִין לְשַׁעוֹן -

5:4 רֹחַ דְּשַׁעוּ - זְנוּנִים

6:10 - לְמַפְלַח לְשְׁעֹתָא -

8:11 - אִיגוֹרֵי שְׁעֹתָהוֹן -

8:14 - הִיכְלִין לְשְׁעֹתָא -

8:14 עֲבָדוּ לְהוֹן שַׁעוֹן - עֲצָבִים

9:1 - לְמַפְלַח לְשְׁעֹתָא -

9:8 - פְּלַחֵן שְׁעֹתָא -

9:13 - פְּלַחֵן שְׁעֹתָא -

12:12 - לְשַׁעוֹן דְּבָחוּ -

13:1 - וּפְלַחוּ לְשְׁעֹתָא -

14:9 - לְמַפְלַח לְשְׁעֹתָא - לְעֲצָבִים

סעי

Pe. esgarriar-se, desencana-
minar-se, adorar ídols,
errar, anar desviat

1:2 - מְשַׁעֵא יִשְׁעוֹן -

1:2 - מְשַׁעֵא יִשְׁעוֹן -

1:4 - לְמַסְעֵי בְּשׁ עֲבֵלֵיא -

2:6 - בְּנִין דְּשַׁעוֹן אַנוֹן -

2:7 - שַׁעֵחַ כְּנִישְׁחָהוֹן -

2:15 - וְשַׁעֵחַ בְּשׁ רַחֲמֵהָא -

- 3:3 - דלא תטעון
 וטעו מבדל פלחנא - ויזנב
 4:12
 4:15 אם טעו אחון - זנה
 4:18 - טעו אחפניאו בל דנרתא
 5:3 טעו דביח אפדים - הזניח
 5:11 - למטעי בל דמון
 6:10 - למטעי בל דגליא
 6:10 - תמן טעו דביח אפדים
 8:3 - טעו ביח ישראל
 8:5 - טעו בל דגליא
 9:1 - טעיחון מבדל פלחנא
 9:10 - וטעו לכתמא
 11:2 - טעו מקביל אפיחון

סעי

Af. esgarriar, enganyar,
 portar a error

- 4:11 - ומטעי יח לבהון
 רוח דטעו אטעיחנון - והזעה
 4:12
 5:4 - רוח דטעו אטעיחנון
 13:2 - מטעו נביי שקרא

סעיחא

f. prostituta, esgarriada

- 1:2 - קרתא טעיחא

טפיש

Itpa. tornar-se estúpido, actuar
 estúpidament

- 4:6 - אטפשו עמי

סרף

Pa. copejar, esclafar, esta-
 vellar

- 14:1 ירשח - עולימיהון ישרפון

י

יבבותא

f. soroll, alarma

בָּלְרוּ עֲלֵיהוֹן לִבְבוֹת - תְּרִיעָה

5:8

לִבְבוֹת הַצְּרוּרָתָא -

14:8

יביש

m. sec, eixut

וְחִזְיוֹן לְבִישׁוֹן - צְמָקִים

9:14

יבל

Af. portar, conduire

לְאַחַר יוֹבְלוֹן קָרְבָּא - יוֹבֵל

10:6

דְּקָרְבָּא לְמַצְדֵּים מוֹבְלִין - יוֹבֵל

12:2

יבש

Pe. assecar-se

וּבִישׁ נוֹפִיָּה - יֵבֵשׁ

9:16

יגר

m. piles, munts de pedres

כִּיגְרִין עַל הַחֹמֵי - כְּבָלִים

יֵדָא

f. mà; per mitjà

מִן יְדֵי - מִיְדֵי 2:12

וּבֵיד עֲבֹדֵי נְבִילָא - 2:16

נִבְדַּ לַיְדִיָּה - יָדוּ 7:5

אַחַמְסֵרוּ בֵיד עֲמֵמֵיא - 8:9

עַל יְדֵי מִשָּׁה - 12:6

דְּבִידֵיהוֹן מוֹזְנָוֹן - בִּידוּ 12:8

וּבֵיד עֲבֹדֵי - וּבִיד 12:11

דְּעַל יְדֵי נְבִילָא - 12:14

יְדֵי אֲנָשָׁא - 13:2

מִיָּד קְסוּל - 13:14

לְעוֹבְדֵי יְדָא - יְדֵינָה 14:4

יֵדַע

Pe. conèixer, saber

דְּאֲנוֹן לֹא יֵדְעִין - יְדַעַה 2:10

וְחִדְעוֹן לְמוֹחַל - וְיֵדְעַת 2:22

אַח בְּמֹדַע וְחִלְחִי - הִדְעַת 4:6

לְמֹדַע וּיֵנָא - 5:1

עַד דִּידְעוֹן הַחֲבֵר - יֵאֲשֵׁמָה 5:15

נִרְדּוּף לְמֹדַע - לְדַעַח 6:3

לֹא יֵדְעִין - יְדַע 7:9

יְדַעְנָא אֲרֵי לִיח לָנָא - יְדַעְנָה 7:9

8:2

יְדַעוֹן דְּבִיח יִשְׂרָאֵל - יְדַעַה 9:7

11:3 וְלֹא יִדְעִין - יִדְעוּ
 13:4 לֹא חָדַע - חוּדַע
 13:13 חַכִּים לְמוֹדַע -
 14:10 סִכְלָחוּן דִּידְעֻנִין - וִידְעֻם

יודע

Af. fer conèixer

5:9 הוֹדַעְתִּי אֱלֹהִים - הוֹדַעְתִּי

יֵהב

Pe. donar

2:11 וְזָכוּן וִיהִבִית לָהּ -
 2:14 וִיהִבּוּ לִי - נְחַנּוּ
 3:2 וִיהִבִית כֶּסֶף -
 6:7 וִיהִבִית לְהוֹן -
 9:14 הִבּ לְהוֹן - הוֹן
 9:14 הִבּ לְהוֹן - הוֹן

יֵהבא

Jehú

1:4 דָּאֵשֵׁד יֵהֲרֵא -
 1:4 בֵּית יֵהֲרֵא - יֵהֲבֵא

יֵהוּדָה

Judà

1:1 דְּבֵית יֵהוּדָה - יֵהוּדָה

1:7 דְּבֵית יֵהוּדָה - יֵהוּדָה
 2:2 בְּנֵי יֵהוּדָה - יֵהוּדָה
 4:15 דְּבֵית יֵהוּדָה - יֵהוּדָה
 5:5 דְּבֵית יֵהוּדָה - יֵהוּדָה
 5:10 רְעֵבֵי יֵהוּדָה - יֵהוּדָה
 5:12 לְדְבֵית יֵהוּדָה - יֵהוּדָה
 וִיהוּדָה - יֵהוּדָה מְכַאֲרֵבֵיהּ

5:13
 5:14 לְדְבֵית יֵהוּדָה - יֵהוּדָה
 6:4 דְּבֵית יֵהוּדָה - יֵהוּדָה
 6:11 דְּבֵית יֵהוּדָה - יֵהוּדָה
 8:14 וְדְבֵית יֵהוּדָה - וִיהוּדָה
 10:11 דְּבֵית יֵהוּדָה - יֵהוּדָה
 12:1 וְדְבֵית יֵהוּדָה - וִיהוּדָה
 12:3 דְּבֵית יֵהוּדָה - יֵהוּדָה

יֵוֹאֵשׁ

Joaix

1:1 יֵוֹאֵשׁ - יֵוֹאֵשׁ

יוני

El Senyor

1:1 מוֹקְדֵי (דֵם) יוֹנִי - יֵהוּדָה
 1:2 פְּחֻמָּא דְיוֹנִי - יֵהוּדָה
 1:2 דָּאֵמָא יוֹנִי - יֵהוּדָה
 1:2 פְּלֻחָא דְיוֹנִי - יֵהוּדָה

1:4 דְּאִשְׁרֵי יוֹד - יְהוָה
 1:7 בְּמִי־שָׂרָא דְיוֹד - בְּיְהוָה
 2:15 אִשְׁרֵי יוֹד - יְהוָה
 2:18 אִשְׁרֵי יוֹד - יְהוָה
 2:22 מִן קְ(ד)ס יוֹד - יְהוָה
 2:23 אִשְׁרֵי יוֹד - יְהוָה
 3:1 דְּאִשְׁרֵי יוֹד - יְהוָה
 3:1 דְּחִמְצָא יוֹד - יְהוָה
 3:5 פְּלִחְנָא דְיוֹד - יְהוָה
 3:5 לְפִלְחָנָא דְיוֹד - יְהוָה
 4:1 פְּתַגְמָא דְיוֹד - יְהוָה
 4:1 קְ(ד)ס יוֹד - לְיְהוָה
 4:1 בְּדַחְלוֹתָא דְיוֹד - אֱלֹהִים
 4:10 פְּלִחְנָא דְיוֹד - יְהוָה
 4:15 קְרִיִּים חוּא יוֹד - יְהוָה
 4:16 יְדֻבְרֵי־נִרְוֹן יוֹד - יְהוָה
 5:4 מִן קְ(ד)ס יוֹד - יְהוָה
 5:6 מִן קְ(ד)ס יוֹד - יְהוָה
 5:7 בְּמִי־שָׂרָא דְיוֹד - בְּיְהוָה
 6:1 לְפִלְחָנָא דְיוֹד - יְהוָה
 6:3 דְּחִלְתָא דְיוֹד - יְהוָה
 6:6 אֹרִי־תָא דְיוֹד -
 7:10 לְפִלְחָנָא דְיוֹד - יְהוָה
 8:1 בֵּית מְקֻדְשָׁא דְיוֹד - יְהוָה
 8:13 קְ(ד)ס יוֹד - יְהוָה
 9:3 שְׂכִינְתָא דְיוֹד - יְהוָה

9:4 קְ(ד)ס יוֹד - לְיְהוָה
 9:4 בֵּית מְקֻדְשָׁא דְיוֹד - יְהוָה
 9:5 חֲבָא דְיוֹד - יְהוָה
 9:14 הָב לְהוֹן יוֹד - יְהוָה
 10:3 מִן קְ(ד)ס יוֹד - יְהוָה
 10:12 לְדַחְלוֹתָא דְיוֹד - יְהוָה
 11:10 פְּלִחְנָא דְיוֹד - יְהוָה
 11:11 אִשְׁרֵי יוֹד - יְהוָה
 12:3 דְּוִינָא קְ(ד)ס יוֹד - לְיְהוָה
 12:6 יוֹד אֱלֹהִי - וְיְהוָה
 12:6 יוֹד וְסִנְיָה - יְהוָה
 12:10 יוֹד אֱלֹהֶךָ - יְהוָה
 12:14 נְבִיא שְׁלַח יוֹד - יְהוָה
 13:4 יוֹד אֱלֹהֶךָ - יְהוָה
 13:15 בְּמִי־שָׂרָא דְיוֹד - יְהוָה
 14:2 לְדַחְלוֹתָא דְיוֹד - יְהוָה
 14:3 לְפִלְחָנָא דְיוֹד - יְהוָה
 14:10 אֹרִי־תָא דְיוֹד - יְהוָה

יוֹמָא

m. dia

1:1 בְּיוֹמֵי עֹזִיָּה - בְּיַמֵּי
 1:1 וְבִימֵי יִרְבְּעָם - וּבְיַמֵּי
 2:2 רַב יוֹם - יוֹם
 2:5 כְּיוֹמָא קְדָמָא -
 2:15 יוֹמָא דְהוֹת פְּלוֹתָא - יַמֵּי

2:17 כְּיוֹמֵי קָדָם - בְּיָמַי
 כְּיוֹם מִסְקָהוֹן מֵאַרְצָא - וּכְיוֹם
 2:17
 3:2 כְּיוֹם הַמֵּישָׁח עִם -
 3:3 לְוַמִּין עֹבְיָאִין - יָמַי
 3:4 לְוַמִּין עֹבְיָאִין - יָמַי
 3:5 בְּסוֹף יוֹמָא - הַיָּמַי
 4:5 הַחֲקָלוֹן בִּישְׁמָא - הַיּוֹם
 5:9 כְּיוֹם הַשְּׁלֵחַ - בְּיוֹם
 6:2 לְיוֹמֵי נְגִימָא -
 כְּיוֹם אֲהִיָּת מִיָּא - בְּיוֹם
 6:2
 7:1 בִּישְׁמָא קְפֹחִין -
 7:4 כְּיוֹם מִסְקָהוֹן מִצְדָּיִם -
 7:5 יוֹמָא דְמִנְיָא - יוֹם
 9:5 לְיוֹם מוֹעֵד - לְיוֹם
 9:5 וְלְיוֹם אֲגָא - וְלְיוֹם
 9:7 יוֹמֵי טוֹעֵרָנָא - יָמַי
 9:7 יוֹמֵי הַשְּׁלֵחַ הַחֹבִין - יָמַי
 9:9 כְּיוֹמֵי גִבְעָתָא - בְּיָמַי
 10:9 מְיוֹמֵי גִבְעָתָא - מְיָמַי
 10:14 כְּיוֹמָא וְיָרְבָא - בְּיוֹם
 12:2 צֵל יוֹמָא - הַיּוֹם
 12:9 כְּיוֹם הַשְּׁלֵחַ -
 12:10 כְּיוֹמֵי קָדָם - בְּיָמַי

יוֹנָה
 f. colom, coloma

7:11 כְּיוֹנָה שְׂרִיחָא - בְּיוֹנָה
 11:11 וְכְיוֹנָה דְחֵיבָא - וּכְיוֹנָה

יוֹתָם
 Jotam

1:1 יוֹתָם - יוֹתָם

יִזְרְעֵאל
 Jizreel

1:4 יוֹהָא בְּיִזְרְעֵאל - יִזְרְעֵאל
 1:5 בְּמֵישַׁר יִזְרְעֵאל - יִזְרְעֵאל

יְחֻזְקִיָּה
 Ezequies

1:1 יְחֻזְקִיָּה - יְחֻזְקִיָּה

יְחִי
 Af. apressar-se

6:4 וְכִסְלָא דְמוֹחֵי פְסִיק - מְשֻׁבִּים
 7:4 דְמוֹחֵן לְקִימָא -
 13:3 דְמוֹחֵי פְסִיק -

יִטַּב

Af. fer el bé, beneficiar

אִיטִיבוּ לְעַמְהוֹן - הִיטִיבוּ

10:11

יָכַח

Af. reprovar, renyar, blasmar, reprendre, amonestar

אֹכְחוּ לְכַנְשֵׁא דִישָׁאֵל - 2:4

דְּלֵא יֹכַחְנֵי - יֹכַח 4:4

יָכִיל

Pe. poder, ser capaç, prevaler

לֵא יָכֹול לְאַסְאָה - יֹכֵל 5:13

אַשׁוּי לֵא יָכֹול לְמוֹכֵי - יֹכֵל 7:14

8:5

מְלֵאכָא וּיְכִיל - וְיִכֵל 12:5

יָלֵד

Pe. engendrar, donar a llum, parir

יֹולְדוֹן בְּנִין - 4:10

כֹּחְבִלִין עַל יְלֹדָא - יֹולְדָה 13:13

דְּחִיל לֵיח לֵא לְמִילָד - 13:13

Af. engendrar

דְּבִיפִין מְוֹלְדִין בְּנִין - 4:2

Itpe. néixer

אַחֲרִילִיד אַמִּיר דִּיטְנֵי - 12:4

יְלִיף

Pa. ensenyar

עֲפֹר לֵא יְלִיף - 4:4

יָלַל

Pa. gemegar, xisclar, udolar, lamentar-se

מֵיִלְלִין עַל עֲרֵסְחֹון - יִיִלְלִין

7:14

יַמָּא

m. mar

כֹּוֹלָא דִּישָׁא - הַיַּם 2:1

נְוֵנֵי יַמָּא - הַיַּם 4:3

יָמַי

Pe. jurar

יָמֵן לְשַׁעַר - אֱלֹה 4:2

10:4 יִסְדֵּן לַשֶּׁקֶר - אֱלוֹהִים
 יסודא
 m. càstig, sofriment
 יסודין על כולהון - מוסר
 5:2
 7:12 יסודין אחי - איסם
 7:15 מיחי יסודין -
 איתחי עליהון יסודין - ראסם
 10:10

יִסֵּף
 Af. afegir, fer de nou,
 continuar, tornar
 a fer
 1:2 מוספין למחטי -
 1:3 דאוספין דעבדו -
 1:6 דאוספין דעבדו עובדין -
 לא אוסיף עוד לדחמא - אוסיף
 1:6
 1:8 דאוספין דעבדו עובדין -
 4:2 דחובין על חובין מוספין -
 4:8 לאוספא חובין על חובי -
 7:15 מוספין לחטבא קדמי בישן -
 9:15 לא אוסיף לדחמא - אוסיף
 12:15 מוספין למחטי -
 13:2 מוספין למחטי - יוספא

יעקב
 Jacob
 10:11 לאבוהון יעקב - יעקב
 12:3 ולאספרא על יעקב - יעקב
 12:4 יעקב אבוכוון -
 12:6 אמרום יצחק דייעקב -
 12:13 יעקב אבוכוון - יעקב
 יצחק
 Isaac
 12:6 אמרום יצחק דייעקב -

יקרא
 m. preciós
 4:9 דאשוי דיקיר לדבסיר -
 יקרא
 m. glòria, honor
 2:5 דאעוי יקרא -
 2:14 יקרא אנון לי -
 יקראון בקלנא חליפו - כבודם
 4:7
 4:9 אפחי ית יקראון -
 5:5 יקרא ישראל -
 7:10 דימאך יקרא ישראל -
 9:11 בלא ית יקראון - כבודם

בָּרוּךְ עַל יַעֲרִיָּה - כְּבוֹדוֹ

10:5

ירבעם
Jeroboam

יִרְבְּעָם בֶּן יוֹאָשׁ - ירבעם 1:1

ירושלם
Jerusalem

הֲדַבַּח לְדַעוֹא בִירוּשָׁלַם - 3:4
בְּקִרְיָא אַחֲרֵי עוֹד יַת יְרוּשָׁלַם -

11:9

ירח
m. lluna nova, mes

יָרַח הַחֹדֶשׁ - ירח 2:13

לַיָּרַח נִיטָן - 3:2

יָרַח בִּירַח - חוש 5:7

יָרַח בִּירַח - 5:7

ישראל
Israel

מֶלֶכָא דִּישְׂרָאֵל - ישראל 1:1

מְבִיחַ יִשְׂרָאֵל - ישראל 1:4

עֲבֹדֵי קָרְבַּן יִשְׂרָאֵל - ישראל 1:5

בֵּית יִשְׂרָאֵל - ישראל 1:6

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - ישראל 2:1

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל - ישראל 2:2

לְכַנְשָׁתָא דִּישְׂרָאֵל - 2:4

כְּנֻשָׁתָא דִּישְׂרָאֵל - 2:15

עַמֵּי יִשְׂרָאֵל - 2:24

בֵּית יִשְׂרָאֵל - 3:1

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - ישראל 3:1

כְּנֻשָׁתָא דִּישְׂרָאֵל - 3:3

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - ישראל 3:4

שְׁלֹטָן עַל יִשְׂרָאֵל - 3:4

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - ישראל 3:5

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - ישראל 4:1

בֵּית יִשְׂרָאֵל - ישראל 4:15

בְּסוּפֵי טוֹבָא יִשְׂרָאֵל - ישראל 4:16

בֵּית יִשְׂרָאֵל - 4:17

בֵּית יִשְׂרָאֵל - ישראל 5:1

וּבֵית יִשְׂרָאֵל - וישראל 5:3

דְּבֵית יִשְׂרָאֵל - ישראל 5:3

יַעַר יִשְׂרָאֵל - ישראל 5:5

וּדְבֵית יִשְׂרָאֵל - וישראל 5:5

בְּשַׁבְּטֵיא דִּישְׂרָאֵל - ישראל 5:9

בְּנֵית יִשְׂרָאֵל - ישראל 6:10

בֵּית יִשְׂרָאֵל - ישראל 6:10

כְּמַתְּבַעֵי חוּבֵי יִשְׂרָאֵל - ישראל

7:1

בֵּית יִשְׂרָאֵל - 7:8

7:8	-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
7:10	יִשְׂרָאֵל	- יֶקֶךְ יִשְׂרָאֵל
7:11	-	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
8:2	יִשְׂרָאֵל	- עֲמֹךְ יִשְׂרָאֵל
8:3	יִשְׂרָאֵל	- בֵּית יִשְׂרָאֵל
8:6	מִיִּשְׂרָאֵל	- אֲדֹנָי מִיִּשְׂרָאֵל
8:7	-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
8:8	יִשְׂרָאֵל	- אֶתְבֹּזֵז יִשְׂרָאֵל
8:9	-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
8:10	-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
8:14	יִשְׂרָאֵל	- וְשָׁבַק יִשְׂרָאֵל
9:1	יִשְׂרָאֵל	- דְּבַיִת יִשְׂרָאֵל
9:7	יִשְׂרָאֵל	- דְּבַיִת יִשְׂרָאֵל
9:8	-	דְּבַיִת יִשְׂרָאֵל
	יִשְׂרָאֵל	- עֲרַע מִיַּד לִיִּשְׂרָאֵל
9:10	-	
9:11	-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
9:13	-	כְּנַשְׂתָּא דִּישְׂרָאֵל
9:16	-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
	יִשְׂרָאֵל	- גִּפּוֹן בּוֹיָא יִשְׂרָאֵל
10:1	-	
10:6	יִשְׂרָאֵל	- בֵּית יִשְׂרָאֵל
10:8	יִשְׂרָאֵל	- חֻרְבֵי יִשְׂרָאֵל
10:9	יִשְׂרָאֵל	- דְּבַיִת יִשְׂרָאֵל
10:11	-	כְּנַשְׂתָּא דִּישְׂרָאֵל
10:11	-	בֵּית יִשְׂרָאֵל

10:12	-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
10:15	יִשְׂרָאֵל	- מְלֵכָא דִּישְׂרָאֵל
11:1	יִשְׂרָאֵל	- רְבֵי הוּא יִשְׂרָאֵל
11:3	-	בְּאוּרֵחַ תִּקְנָא יִשְׂרָאֵל
11:8	יִשְׂרָאֵל	- אֲשֵׁי־צִיָּן יִשְׂרָאֵל
11:9	-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
12:1	יִשְׂרָאֵל	- בֵּית יִשְׂרָאֵל
12:2	-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
12:13	יִשְׂרָאֵל	- וּפְלַח יִשְׂרָאֵל
12:14	יִשְׂרָאֵל	- דְּאֹסֵיק יֵת יִשְׂרָאֵל
	בִּישְׂרָאֵל	- מוֹדֵם־בִּין הוּוּ בִישְׂרָאֵל
13:1	-	
13:9	יִשְׂרָאֵל	- בֵּית יִשְׂרָאֵל
13:14	-	בֵּית יִשְׂרָאֵל
14:2	יִשְׂרָאֵל	- חוּב יִשְׂרָאֵל
14:6	לִישְׂרָאֵל	- כְּסֵלָא לִישְׂרָאֵל
14:9	-	צְלֻחִיָּה דִּישְׂרָאֵל
14:9	-	בֵּית יִשְׂרָאֵל

יח

preposició que introdueix el complement directe

1:5	אֵת	-	יֵת
2:8	-	-	יֵת
2:9	אֶתְם	-	יֵתְהוֹן
2:11	אֵתְ	-	יֵת

2:12	את	-	את
2:15	את	-	את
2:15		-	את
2:17	את	-	את
2:17	ראת	-	את
2:19	את	-	את
2:23	את	-	את
3:5	את	-	את
4:9		-	את
4:10	את	-	את
4:11		-	את
4:17		-	את
5:7	את	-	את
5:8		-	את
5:13	את	-	את
5:13	את	-	את
6:3	את	-	את
7:7	את	-	את
8:14	את	-	את
9:11		-	את
9:12	את	-	את
10:5		-	אתהוון
10:6	אתון	-	אתיה
10:11		-	אתהוון
10:11		-	אתהוון
11:9		-	את

12:14	את	-	את
13:6		-	את

יתב

Pe. habitar, romandre, asseure

3:4	ישבו	-	יתבון בני ישראל
4:3	ישב	-	כל דיעיב בה
9:3	ישבו	-	לא יתבון
13:13		-	כאתא דיתבא
14:6		-	דיתבון על הקוף
	ישבי	-	יתבון בסלל משיחהוון
14:8		-	

Af. fer habitar, habitar

11:11	והושבאים	-	דאתיבנוון בשלם
12:10	אושיבה	-	אוהיבנך במשכנין

יתב

m. habitant

1:2		-	יתבי ערתא
4:1	ישבי	-	יתבי ארעא

יתמא

m. orfe

14:4	יתום	-	במצרים הא כיתמין
------	------	---	------------------

כ

כאילו
com si

10:8 - כאלו

כבש
Pe. dominar, subjugar,
oprimir

5:11 - כבישין בדינהון

Pa. conquerir, sotmetre

10:11 - סבשין קדמיהון

כד
quan, com

2:1 - כד

2:9 - כד

5:15 - כד

10:1 - כד

11:4 - כד

12:14 - כד

13:1 - כד

13:6 - כד

13:9 - כד

13:9 - וכד

14:5 - כד

קדב
Pe. mentir

4:2 - וכדבין וכוש

נדבא
m. mentida, falsedat

ובכדושיהם - ובכדושיהם

7:3 - ממלליון קדמי כדבין כזבים

7:13 - אסגיאו קדמי בכדבין בכוש

12:1

12:2 - כדבין וכזא כזב

קדו
quan s'esdevingué que,
quan

13:1 - וכדו

כהנא
m. sacerdot

4:8 - כהניא פסו למיכל

4:9 - ככהנא לאפסא קושי ככהון

5:1 - שמעו דא כהניא - הכהנים

6:9 - אנון דכהנייהון - כהנים

	כּוּבָא	
	m. espina	
2:8	בְּסִירִים - דְּסִינִין בְּכוּבָא	
10:8	קוּף - לוּבִין דְּאֶסְטִין	
	כּוּל	
	Itpe. ser mesurat	
2:1	דְּלֵא פְתַל - יַפּוּד	
	כּוּלָא	
	tot, cada, tothom	
2:7	דְּכַל -	
2:13	כַּל - כַּל	
2:13	דְּכַל - וְכַל	
3:1	דְּכַל -	
4:3	כַּל - כַּל	
5:2	כּוּלְהוֹן - לְכַלְמִס	
7:2	דְּכַל - כַּל	
7:4	כּוּלְהוֹן - קַלְמִס	
7:6	כַּל - כַּל	
7:7	כּוּלְהוֹן - קַלְמִס	
7:7	כַּל - כַּל	
7:10	בְּכַל - בְּכַל	
9:1	כַּל - כַּל	
9:4	כַּל - כַּל	
9:8	כַּל - כַּל	

9:15	כַּל - כַּל
9:15	דְּכַל - כַּל
10:12	בְּכַל -
10:14	דְּכַל - וְכַל
12:2	כַּל - כַּל
12:6	לְכַל -
12:9	כַּל - כַּל
13:2	כּוּלְהוֹן - כַּלְהוּ
13:5	לְכַל -
13:10	בְּכַל - בְּכַל
13:12	כַּל -
13:15	כַּל - כַּל

	כּוּחַ	
	com, enmig, entre	
13:3	דְּעוּדִי מְכוּחַ נוּחָא -	

	כּוּחְלָא	
	m. paret	
2:8	דּוּמְפֶסְקִין בְּכַחְלָא -	

	כּחֹדָא	
	junts, ahora	
11:7	כּחֹדָא - יַחַד	
11:8	כּחֹדָא - יַחַד	

כלותא
f. nora

4:13 דכלה'כון - וכלותיכם
כלה'כון ארי גי'פון - כלותיכם

4:14

כמא
com el que, com

2:5 - כמא
2:8 - כמא
2:8 - כמא
2:16 - כמא
4:7 - כמא
4:9 - כמא
4:19 - כמא
7:4 - כמא
7:15 - וכמא
12:6 - וכמא

כמין
Pe. sotjar, estar emboscat

13:7 כנמרא דכמין - אשח

כמנא
f. emboscada

10:14 - כב'ח שלמא בכמנא

כנישא
m. reunió

2:2 - יום כנ'שהון

כנישוא
f. congregació

2:3 - דעל כנישה'כון א'חים
2:4 - א'כ'ח'ו לכנש'וא די'ש'אל
2:7 - ס'ע'ח כנישה'הון
2:15 - כנש'וא די'ש'אל
3:3 - כנש'וא די'ש'אל
4:5 - דא'בה'ית כנישה'כון
9:13 - כנש'וא די'ש'אל
10:11 - כנש'וא די'ש'אל

כנע
Itpe. ser humiliat

10:15 - דא'ח'כנע מ'לכא די'ש'אל

כנפא
m. ala

4:19 למצ'ר ר'ח ככנף - בכנפיה

כנש
Pe. reunir

7:14 - ד'ה'ו כנש'ין

10:10 ראָטפּוּ - דיכװשית עליהון

כנש

Itpe. ser reunit,
ser congregat

דיכװשית עליהון בני יהודה - וּנְקַבְּבוּ

2:2

למזבֿיִם יחװשׁוּן - חִקְבָּצִים 9:6

דיכװשׁוּן זלֿוֹתָא - 11:10

יחװשׁוּן מביני זלֿוֹתָא הון - 14:8

כסתא

f. vestit

כֶּסֶם מִלָּא - 2:7

רֶאזִיל כֶּסֶם מִלָּא - 2:11

כסי

Pa. cobrir, amagar

לכֶּסֶת - לְכַסֵּהּ יֵח קלנָה - 2:11

כספא

m. plata

רֶכְסָא אַסניחי - וּכְסָף 2:10

כֶּסֶף חִקְלִיא - כֶּסֶף 3:2

כֶּסֶף הון וְדִה־בִּהוּן - 8:4

ביח חִמְדָּה כֶּסֶף הון - לְכַסְפֵּם

13:2 מְכַסְפֵּם - מִכְסָפֵהוּן

כען

ara, mentrestant

2:9 - מְכַעֵן

2:12 - וְכַעֵן רַעְמָה

4:16 - כַּעֵן רַעְמָה

4:19 - כַּעֵן

5:3 - כַּעֵן רַעְמָה

5:7 - כַּעֵן רַעְמָה

7:2 - כַּעֵן רַעְמָה

8:2 - כַּעֵן

8:3 - מְכַעֵן

8:8 - כַּעֵן רַעְמָה

8:13 - כַּעֵן רַעְמָה

9:9 - כַּעֵן

10:2 - כַּעֵן רַעְמָה

10:2 - כַּעֵן

10:3 - כַּעֵן רַעְמָה

10:4 - כַּעֵן

10:8 - כַּעֵן

10:12 - כַּעֵן

13:2 - וְכַעֵן רַעְמָה

13:10 - כַּעֵן

13:13 - כַּעֵן

13:14 - כַּעֵן

13:15 - כָּפַר

כָּפַר

Pa. expiar

9:4 - לֹא מִכַּפֵּר

כִּנָּה

Pe. fortificar

8:14 קְרוֹיִן סִיכָן - בְּצֻרֹת

כִּרְכָּא

c. ciutat fortificada

10:14 סִכָּךְ יִחַזְזֹון - מִבְּצָרֶיךָ

כָּתַב

Pe. escriure

8:12 כָּתַבִּית לְהוֹן - אֶכְתּוּב

כַּחַפָּא

m. espatlla, muscle

6:9 - כָּתַף חָד

11:4 - דִּמְקִיל בְּכַתְּףִי חוֹדִילָא

ל

ל

a, per, per a, de

1:3 - לְהוֹן

1:4 - לֵיה אֶלְיוֹ

1:6 - לֵיה לוֹ

1:6 - לְהוֹן לְהֵם

2:1 - לְהוֹן לְהֵם

2:1 - לְהוֹן לְהֵם

2:2 - לְהוֹן לְהֵם

2:4 - לֵה

2:9 - לִי לִי

2:10 - לְהוֹן

2:10 - לְהוֹן

2:11 - לֵה

2:14 - לִי לִי

2:14 - לִי לִי

2:15 - לְהוֹן לְהֵם

2:16 - לֵה

2:16 - לֵה

2:16 - לֵה

2:17 - לֵה לֵה

2:17 - לְהוֹן

2:20 - לְהוֹן לְהֵם

2:25	-	להרן	7:4	-	להרן
3:1	אלי	לי	7:11	-	לה
3:1	-	לה	7:13	להם	להרן
3:1	-	להרן	7:13	-	להרן
3:3	אליה	לה	7:16	-	להרן
3:3	-	לכון	8:2	-	לנא
3:5	-	להרן	8:4	-	להרן
4:7	-	להרן	8:4	להם	להרן
4:9	לו	להרן	8:7	לו	ליה
4:12	לו	ליה	8:11	לו	להרן
4:13	-	לכון	8:12	לו	להרן
4:17	-	להרן	9:2	בם	להרן
4:18	-	להרן	9:4	להם	להרן
5:1	לכם	לכון	9:7	-	להרן
5:7	-	להרן	9:7	-	להרן
5:13	-	להרן	9:8	-	להרן
5:13	-	להרן	9:12	להם	להרן
5:13	לכם	לכון	9:14	להם	להרן
5:15	להם	להרן	9:14	להם	להרן
6:1	-	לנא	10:1	-	להרן
6:3	לנר	לנא	10:1	-	להרן
6:4	לה	לכון	10:3	לנר	לנא
6:4	לר	לכון	10:3	לנר	לנא
6:7	-	להרן	10:6	-	להרן
6:11	-	להרן	10:6	-	להרן
7:4	-	ליה	10:8	-	להרן

10:8	-	להוּן	לא	-	לא
10:9	-	להוּן	no	-	לא
10:11	-	לה	1:3	-	לא
10:12	-	לכוּן	1:6	לא	דלא
10:12	-	לכוּן	1:6	לא	לא
10:12	-	לכוּן	1:7	ולא	דלא
10:12	לכּם	לכוּן	1:8	-	דלא
10:15	-	לכוּן	1:9	לא	לא
11:1	-	להוּן	1:9	לא	לא
11:2	-	להוּן	1:9	-	לא
11:4	להם	להוּן	2:1	לא	דלא
11:4	-	להוּן	2:1	ולא	דלא
12:3	לו	ליה	2:1	לא	לא
12:4	-	להוּן	2:4	-	לא
12:9	לי	לנא	2:4	-	לא
12:9	-	להוּן	2:5	-	לא
12:9	-	לכוּן	2:6	לא	לא
12:13	-	להוּן	2:8	לא	לא
12:15	לו	ליה	2:9	ולא	דלא
13:1	-	להוּן	2:9	ולא	דלא
13:2	להם	להוּן	2:9	-	לא
13:2	להם	להוּן	2:10	לא	לא
13:6	-	להוּן	2:12	לא	לא
13:7	להם	להוּן	2:18	ולא	דלא
13:13	-	לה	2:19	ולא	דלא
14:9	לי	לנא	2:25	לא	דלא

2:25	לא	-	לא	6:5	-	לא
3:1		-	לא	6:10	-	לא
3:3		-	לא	7:2	ובל	לא
3:3		-	לא	7:4	-	לא
4:4		-	לא	7:4	-	לא
4:4	ואל	-	לא	7:6	-	לא
4:10	ולא	-	לא	7:8	בלי	לא
4:10	ולא	-	לא	7:9	לא	לא
4:10		-	לא	7:9	לא	לא
4:14	לא	-	לא	7:10	ולא	לא
4:14	לא	-	לא	7:10	ולא	לא
4:14		-	לא	7:14	ולא	לא
4:15	אל	-	לא	7:16		לא
4:15	ואל	-	לא	8:4	ולא	לא
4:15	ואל	-	לא	8:4	ולא	לא
4:15	ואל	-	לא	8:5	לא	לא
4:19		-	לא	8:7	בלי	לא
5:1		-	לא	8:13	לא	לא
5:3	לא	-	לא	9:1	אל	לא
5:4	לא	-	לא	9:1	אל	לא
5:4	לא	-	לא	9:2	לא	לא
5:6	ולא	-	לא	9:2		לא
5:8		-	לא	9:3	לא	לא
5:8		-	לא	9:4	לא	לא
5:13	לא	-	לא	9:4	ולא	לא
5:13	ולא	-	לא	9:4	לא	לא

9:11	-	לֹא	לֶבֶת
9:11	-	לֹא	m. cor
9:15	לֹא	-	2:16 תְּנַחֲמִין עַל לִבָּהּ - לֶבֶת
9:16	בְּלִי	-	4:11 וְמַסְעֵי יָח לִבְהוֹן - לֵב
9:17	לֹא	-	דְּלֹא מַחְשָׁכִין בְּלִבְהוֹן - לְלִבְכֶם
10:3	לֹא	-	7:2
10:9	-	לֹא	7:6 כְּהִנְחֵרָא בְּשַׁר לִבְהוֹן - לֶבֶת
10:11	-	דְּלֹא	7:11 דְּלִיח לָהּ לֵב - לֵב
11:3	וְלֹא	-	7:14 מַעֲלֹן קְרָמֵי בְּלִבְהוֹן - בְּלִבֶּם
11:5	לֹא	-	8:10 דְּחִלְחֵי עַל לִבְהוֹן -
11:7	לֹא	-	10:2 אַחְפְּלִיג לִבְהוֹן - לֶבֶת
11:9	לֹא	-	13:6 וְרֵאִים לִבְהוֹן - לֶבֶת
11:9	לֹא	-	13:8 רֵשַׁע לִבְהוֹן - לֶבֶת
11:9	-	דְּלֹא	
12:4	-	לֹא	לִבָּן
12:8	-	לֹא	m. àlber
12:9	לֹא	-	4:13 בְּלוֹס וְלִבָּן - וְלִבְנָה
13:4	לֹא	-	לִבָּן
13:13	לֹא	-	Liban
14:4	לֹא	-	14:6 כְּאִילָן לִבָּן - בְּלִבְנֹן
14:4	לֹא	-	
14:4	וְלֹא	-	לוחא
14:8	-	דְּלֹא	m. post, tauló
14:10	-	דְּלֹא	8:6 אֲרֵי לִנְסַרֵי לוחִין -

לרס
Pe. maleir
2:11 - יְחֹב מֵי־יָרֵי לַמַּלְט עֲבוּרָא

לרש
Pe. pastar
7:4 מַלְשׁ לִישָׁא - מַלְרֶשׁ

לחיא
m. brida
11:4 - וְמוֹרֵיךְ בַּלְחָא

לחמא
m. pa
9:4 כַּלְחִים שְׂחֹק - בַּלְחָם

לילה
m. nit
4:5 דַּעֲמֹן כֹּד בַּלִּילָא - לִילָא

7:1 - בַּלִּילָא בְּחֵיא גְּנָבִין

7:6 כָּל לִילָא - הַלִּילָא

לישא
pasta
7:4 מַלְשׁ לִישָׁא - בַּק

לישנא
m. llengua
7:7 - וּבַלִּישָׁן שְׂקָהוֹן
7:16 מַעֲמָקוֹת לִישְׁנָהוֹן - לְשׁוֹנָם

ליח
no hi ha, no hi havia,
no hi haurà

1:9 - בַּרְלִיחַ
3:4 לִיחַ אֵין
3:4 דְּלִיחַ - וְאֵין
3:4 דְּלִיחַ - וְאֵין
3:4 דְּלִיחַ - וְאֵין
3:4 דְּלִיחַ - וְאֵין
4:1 לִיחַ - אֵין
4:1 דְּלִיחַ - וְאֵין
4:1 דְּלִיחַ - וְאֵין
4:19 דְּלִיחַ -
5:14 דְּלִיחַ -
7:7 לִיחַ - אֵין
7:11 דְּלִיחַ - אֵין
8:2 לִיחַ -
8:6 דְּלִיחַ -
8:7 לִיחַ - אֵין
8:8 דְּלִיחַ - אֵין
10:3 לִיחַ - אֵין

11:9 - דליח
 13:4 אין - ליח
 13:13 - ליח

ליחא
 m. lleó

5:14 בשחל - מיברי כליחא
 13:7 שחל - מיברי להון כליחא

למא
 no-res, vanitat

10:4 - ימן לשך ללמא

לעילא
 dalt, a dalt

9:16 - מלעילא

לקי
 Pe. ser colpejat,
 ser ferit, ser
 colpit

הבא - לאילנא דלקא שורשוא
 9:16

לקישא
 c. pluja tardana

במלקוט - וכלקישא וכו' אצא

6:3

לדע
 a sota

9:16

- מלדע

מ

מז

què? per què?

6:4	מה	-	מז
6:4	מה	-	מז
8:7		-	מז
9:5	מה	-	מז
10:3	מה	-	מז
14:9	מה	-	מז

מאן

Pe. ser humiliat

5:5	-	די מאן יק ישראל
7:10	-	די מאן יק ישראל

מבועא

m. font, deu

9:10	-	מברע דמין
------	---	-----------

מנדא

f. corda, lligam

11:4	-	במגלח בנין רחמימן
------	---	-------------------

מדבחה

m. altar

14:3	-	לרעוא על מדבחהך
------	---	-----------------

מדברא

m. desert

כמדבר	-	דערטו על אוריתי במדברא
2:5		
2:16	המדבר	- רעבוית לה במדברא
9:10	במדבר	- במדברא שרע מימי
11:4		- הו במדברא
במדבר	-	סופיקת צרכיכון במדברא
13:5		
13:15	ממדבר	- מארח מדברא

מדורא

m. estança, estatge

5:15	מקומי	-	אהוב למוד קושי
------	-------	---	----------------

מדעם

alguna cosa

13:5	-	גאיכין בה לכל מדעם
------	---	--------------------

מוזנוון

f. pl. balances

12:8	מאזני	-	מוזנוון דנכל
------	-------	---	--------------

מועדא

m. festa, solemnitat,
temps assenyalat

- 2:13 מועדא - דכל מועדוהא
9:5 מועד - ליום מועדא

מוצא

m. boll

- 13:3 כמזן - כמוצא דנזבא רוחא

מחבלא

m. destructor

- 13:14 - ממחבלא שיזיבותינון
13:14 - ופתגמי למחבלא

מחזי

m. pl. oracles idolàtrics

- 3:4 - וליח אפור ומחזי

מחי

Pe. pegar, ferir

- 6:1 ומחנא יסינא - סרף

מחשבתא

f. pla, designi, inten-
ció, projecte

- 7:4 - מחשבתא ושלא

מטי

Pe. arribar, aconseguir,
assolir

- 6:11 - ימטי קצא
7:9 - חלשהא מטיחנון

מטרא

m. pluja

- 2:23 - יחתון מטרא
6:3 כמטר מגב - כגשם

מיא

m. pl. aigua

- 5:10 אשפור כמיא - כמים
9:10 מברע דמין -
10:7 על אפי מיא - מים

מיכלא

m. menjar

- 2:7 מספקי מיכלי - לחמי
4:8 כהניא פסו למיכל - יאכלו

מילא

c. paraula, cosa

- 3:1 - ראש מילא
10:4 ממללין מלין - דברים

14:3 מלי ספֿוֹתֿנָא -

מילא

f. llana

2:7 כֶּסֶם מִילָא - צִמְיִ

2:11 דֶּאֶצִּיל כֶּסֶם מִילָא - צִמְיִ

מישראל

m. Paraula, paraula

1:7 בְּמִיִּשְׂרָא דִּיּוּי -

1:9 וְמִיִּשְׂרָא לֹא הָוּי בְּסַעֲדָוֹן -

2:4 וְמִיִּשְׂרָא לֹא מְקַבִּיל -

2:11 יִתְּרוֹב מִיִּשְׂרָא לְמַלְט -

2:17 דִּיחְנָהוֹן חֲמֵן לְמִיִּשְׂרָא -

3:2 וּפְרָקִינֹן בְּמִיִּשְׂרָא -

5:7 בְּמִיִּשְׂרָא דִּיּוּי -

5:8 דְּשָׁרְוֹ בְּמִיִּשְׂרָא -

5:12 וְמִיִּשְׂרָא כְּעֵשָׂא -

5:14 מִיִּשְׂרָא כְּלִיחָא -

5:14 בְּמִיִּשְׂרָא אֶקְסוֹל -

6:5 עַל מִיִּשְׂרָא רַעוּתִי - בְּאַמְרֵי

6:7 שְׁרָוֹ בְּמִיִּשְׂרָא -

7:13 שְׂרָוֹ בְּמִיִּשְׂרָא -

7:14 שְׂרָוֹ בְּמִיִּשְׂרָא -

8:4 דְּלֹא בְּמִיִּשְׂרָא -

9:10 עָרַע מִיִּשְׂרָא לְיִשְׂרָאֵל -

9:17 לֹא קְנִילוֹ לְמִיִּשְׂרָא -

10:9 שְׂרָוֹ בְּמִיִּשְׂרָא -

10:10 בְּמִיִּשְׂרָא אִיחִיתִי -

11:4 וְהָוּה מִיִּשְׂרָא לְהוֹן -

11:8 מְחַרְע מִיִּשְׂרָא -

11:9 לֹא יִתְּרוֹב מִיִּשְׂרָא -

11:9 וְמִיִּשְׂרָא לְעַלְמָא -

11:10 מִיִּשְׂרָא כְּאַרְיָא -

11:11 וְמִיִּשְׂרָא יִהְיִ בְּסַעֲדָוֹן -

13:7 וְהָוּה מִיִּשְׂרָא לְהוֹן -

13:8 עָרַע מִיִּשְׂרָא בְּהוֹן -

13:9 מִיִּשְׂרָא הָוּי בְּסַעֲדָוֹן -

13:14 יִהְיִ מִיִּשְׂרָא בְּהוֹן -

13:15 בְּמִיִּשְׂרָא דִּיּוּי -

14:1 מִיִּשְׂרָא עַל מִיִּשְׂרָא -

14:6 יִהְיִ מִיִּשְׂרָא כְּשֵׁלָא -

14:9 בְּמִיִּשְׂרָא אֶקְבִּיל צְלוּתִיה -

14:9 בְּמִיִּשְׂרָא אַעֲבֹדְנִיה כְּבִירוֹן -

מינס

m. opressió, violència

12:8 לְמִיִּשְׂרָא רַעוּתִי - לְעַשָׂא

מישראל

m. plana, vall

1:5 בְּמִיִּשְׂרָא יִזְרְעָל - בְּעַמְק

2:17 מִישַׁ עֶזְרוּ - עֲמֵק

מִיתָא

c. mort

6:2 בְּיוֹם אֲהִיחַ מִיחֵיָא -

14:8 יִיחֹן מִיחֵיָא -

מְכָאוֹבָא

dolor, mal

וַיְהִי־לָהּ יָת מְכָאוֹבִיָּה - מְזוֹר

5:13

דְּלֵא יִנְיַח מְנַכוֹן מְכָאוֹב - מְזוֹר

5:13

מְלֵאכָא

m. missatger, àngel

11:3 בְּמֵלֵאךְ שְׁלִיחַ -

12:4 אַחֲרָדָב עִם מְלֵאכָא -

12:5 דְּאַחֲרָדָב עִם מְלֵאכָא - מְלֵאכָא

מְלֵךְ

Af. nomenar rei, elegir rei, escollir com a rei

5:8 דְּאַמְלִיכוּ עֲלֵיהוֹן -

8:4 אֲנוֹן אַמְלִיכוּ - הַמְלִיכוּ

מְלֵכָא

m. rei

1:1 מְלֵכִיא דְּבִיחַ - מְלֵכִי

1:1 מְלֵכָא דִּישְׂרָאֵל - מְלֵךְ

3:4 לִיחַ מְלֵכָא - מְלֵךְ

3:5 דְּוִיד מְלֵכְהוֹן - מְלֵכָם

5:1 וְבִיחַ מְלֵכָא - הַמְלֵךְ

5:8 מְלֵכֹן וְמִשְׂרֵיחְהוֹן -

5:13 וְשִׁלְחוּ לְמֵלֵכָא - מְלֵךְ

7:3 מְחֹדָן מְלֵכָא - מְלֵךְ

דְּמַנְיָאוּ עֲלֵיהוֹן מְלֵכְהוֹן - מְלֵכְנָא

7:5

7:7 מְלֵכֵיהוֹן אַחֲרָשְׁלוּ - מְלֵכֵיהֶם

8:1 יִסֵּק מְלֵךְ -

8:10 מְרוּחַ מְלֵכִין - מְלֵךְ

10:3 לִיחַ מְלֵכָא לְנָא - מְלֵךְ

10:3 וְמֵלֵכָא מָא יַעֲבִיד - וְהַמְלֵךְ

10:5 מְלֵךְ בְּמִשְׂרֵיחֵיהּ -

10:6 קְרַבְנָא לְמֵלֵכָא - לְמֵלֵךְ

10:7 בְּהִיחַח שְׂמֹרֹן בְּמֵלֵכָה - מְלֵכָא

10:9 לְמַנְאָה עֲלֵיהוֹן מְלֵכָא -

10:15 מְלֵכָא דִּישְׂרָאֵל - מְלֵךְ

13:10 אֲן מְלֵכֹן כְּעֹן - מְלֵכָר

13:10 מְנִי עֲלֵי מְלֵךְ - מְלֵךְ

13:11 מְנִיחֵי עֲלֵךְ מְלֵכָא - מְלֵךְ

13:15 מְלֵךְ חֲזַקִּיף -

14:4 מלכי אחר -

מלכא

m. conseller

10:6 ממלכא עיצחהון -

11:6 ממלכי עיצחהון -

מלכותא

f. regne, reialme

1:4 דאבטיל מלכותא - ממלכותא

10:9 דחוקים להון מלכותא -

13:15 פריה מלכותיה -

מלל

Pa. parlar

דדבריה אכליל חנומין על לבה - דדבריה

2:16

ממללין קומי כדבין דדבריה -

7:13

ממללין מלין דדבריה -

12:5 דמליל עמנא דדבריה -

דמליליח עם נבליא דדבריה -

12:11

כד ממליל חד דדבריה -

מלפא

m. mestre

2:7 בהיחור מלפיהון -

4:4 דעמך נצון עם מלפיהון -

5:1 קלא הריחון למלפיוון -

ממונא

m. riquesa, diners

5:11 ממון ושק -

מן

qui?, que?

14:10 מי - מן

מן

de, des de

1:1 מן ק(דס) -

2:5 מינה -

2:10 מניה -

2:12 מן -

2:20 מן - מן

2:22 מן ק(דס) -

4:3 מן קום -

4:9 מנהון עליו -

4:13 מן -

4:18 מן -

5:3 מן קדמי - מַפְנֵי
 5:4 מן ק(דס) יוי -
 5:6 מן ק(דס) יוי -
 5:6 מנהון - מְהֵם
 5:13 מנכון - מְכָם
 5:15 מן קדמי -
 6:4 מן קדס ויון -
 7:7 מנהון - בְּהֵם
 7:10 מן קדמוהי -
 7:16 מן -
 8:2 מנך -
 8:10 מנהון -
 8:13 מן -
 9:6 מן קדס -
 9:12 מנהון - מְהֵם
 10:3 מן ק(דס) -
 10:5 מנהון -
 10:5 מניה - מַפְנֵי
 10:15 מן קדס - מַפְנֵי
 11:3 מן קדמי -
 11:3 דמן קדמי -
 12:4 מן -
 12:5 מניה - לו
 13:4 מני -
 13:12 מנהון -
 13:14 מנהון -

14:4 דמן קדמך -
 14:5 מנהון - מַפְנֵי
 14:9 דמן קדמי -

מנא

m. cosa, objecte, estri, vas

כמנא דליח צרוך ביה - כְּכַלִּי

8:8

13:15 מני חמדא - כְּלִי

מני

Pa. nomenar

2:2 וימנון להון - וְשָׁמוּ

2:17 דאמני לה -

7:5 דמניאו עליהון מלכהון -

10:9 למנאה עליהון מלא -

13:10 מני עלי מלך - חַנָּה-לִי

13:11 מניתי עלך - אָסֹן-לָךְ

Itpe. ser comptat, ser numerat

2:1 דלא חמדני - יִסְפֵּר

מנינא

m. nombre

2:1 מנין בני ישראל - מִסְפַּר

מנע
Pe. *retenir*

9:11 - על זמנעו רבליהון

מנרסא
f. *canelobre*

14:7 - מנרסא קדשא

מסאבא
m. *impur, repulsiu*

9:3 מסאבא ייכלון - סמא

מסר
Pe. *lliurar*

11:8 - אמסרנך אפרים

Itpe. *ser lliurat*

8:9 - אחמסרו בלו עממא

14:10 - יחמסרון לגיהנס

מעא
m. *matriu, úter, si, ventre, entranyes*

9:11 ומבסון - ומפירי מעיהון

9:16 שפ מעיהון - בסנס

מעצרתא
f. *cup*

2:11 - דחמרא בזמן מעצרתיה

9:2 וממעצרתא - ויקב

מערבא
m. *oest, occident*

11:10 - גלחא ממערבא

מפיס
Memfis

9:6 למפיס יתקרבון - מף

מפקא
m. *sortida*

6:3 ומקשט במפקיה - מוצאו

מצרסא
f. *xarxa*

5:1 כמצרא ופריסא - ודשח

אפרוס עליהון מצרסא - רשמי

7:12

מצראה
m. *egipci*

10:11 - משעבוד מצראי

	מצרים	
	Egipte	
2:17	מצרים - מאַרעא דמצרים	
7:4	מצרים - מסקהון ממצרים	
7:11	מצרים - למצרים אחקלבר	
7:16	מצרים - בארעא דמצרים	
8:4	מצרים - דאסיקו להון ממצרים	
	מצרים - אנון למצרים יתובון	
8:13		
	ייתובון דבית אפרים למצרים =	
9:3	מצרים	
9:6	מצרים - למצרים יחכנשון	
	וממצרים - וממצרים קייתי	
11:1		
11:5	מצרים - יתובון למצרים	
11:11	מצרים - לארעא דמצרים	
12:2	מצרים - דקרנא למצרים	
12:10	מצרים - מארעא דמצרים	
12:14	מצרים - נחחו אבהתכון למצרים	
	מצרים - דאסיק ית ישראל למצרים	
12:14	מצרים	
13:4	מצרים - מארעא דמצרים	
14:4	מצרים - דהון במצרים	
	מקדשא	
	m. santuari	
5:8	מצרים - בבית מקדשא	

8:1	מצרים - בית מקדשא
9:4	מצרים - בית מקדשא
9:8	מצרים - בבית מקדשא
9:11	מצרים - בבית מקדשי
9:15	מצרים - מבית מקדשי
12:1	מצרים - בבית מקדשא
14:8	מצרים - בבית מקדשא

פרגליקא
f. perla

2:15	מצרים - ובהליסא פרגליקא
------	-------------------------

פר
Pe. rebel.lar-se

4:16	פר - פריו בסני טובא
7:13	פר - פריו במיפרי
7:14	פר - פריו במיפרי
7:16	פר - גבר למפר
8:1	פר - ועל אחייתי פריו
9:15	פרים - רבבניהון פריון
10:9	פר - פריו במיפרי

טורא
m. rebel

8:9	טורא - כערד טורא
-----	------------------

מִרְוּעָא

f. esdeveniment, situació

11:7 - במִרְוּעָא קָשִׁיָא

מִרְדּוּתָא

f. autoritat, domini

8:10 - מִרְדּוּתָא מְלִכִין

מִרְחֻקָא

f. abominació

9:4 - כְּלָהִים מִרְחֻקָא

מִרְעָא

c. malaltia

5:13 - קָלִיּוֹן - רְחֵיבָא אֲפִרְסִים יֵת מִרְעָיָה

מִשֶּׁה

Moisés

12:6 - עַל יְדֵי מִשֶּׁה

מִשְׁחָא

m. oli

2:7 - מִשְׁחָא - שְׂמֵנִי

2:10 - רְחֵיבָא - דְחֵיבָא וְמִשְׁחָא

2:24 - רְחֵיבָא - דְחֵיבָא וְמִשְׁחָא

מְשִׁיחָא

m. El Messies

3:5 - דִּישָׁחֲמַעֲרוֹן לְמִשְׁחָא

14:8 - יְחֵבוֹן בְּסַלְלֵי מְשִׁיחָהוֹן

מְשַׁכְּנָא

m. tenda

12:10 - אֲוֵחֵיבְנָךְ בְּמִשְׁכְּנִין - בְּאֵהֲלִים

מְשָׁרִיתָא

f. tropa, exèrcit

5:8 - מְלָכִין וְמִשְׁרֵיתָהוֹן

8:1 - יִסְקֵי מֶלֶךְ בְּמִשְׁרֵיתָיָה

10:5 - מֶלֶךְ בְּמִשְׁרֵיתָיָה

מְשֻׁבָּא

m. beguda

2:7 - מֵיכְלֵי וְמִשְׁחָא - וְיִמִּי

מְתַרְבָּא

m. cadira de part

13:13 - דִּלְתֵבָא עַל מְתַרְבָּא

מַחְכָּא

f. imatge fosa

13:2 - מַחְכָּא מְכֻסְפָּהוֹן - מַסְכָּה

נ

נבואתא
f. profecia

- 1:1 - פתום נבואה
- 1:2 - אחנבי נבואה
- 3:1 - אחנבי נבואה
- 12:11 - נבואן אסגיחי

נבי
Itpa. profetitzar

- 1:2 - אחנבי נבואה
- 1:3 - דאחנבי עליהון
- 3:1 - איזיל אחנבי
- 5:8 - אחנבו דעיתון עליהון
- 9:7 - דהו פחנבן להון

נבא
m. profeta

- 2:3 - נבא אישור לאחיכון
- 2:7 - נבי שקרא
- 2:16 - וביד עבדי נבא
- 3:3 - נבא איש לה
- 4:4 - דלא יוכח נבי
- 4:5 - נבי שקרא - נביא
- 5:8 - נבא אימו קלכון

- 5:8 - נבא דעשטא
- 5:13 - נבא איש להון
- 6:5 - בשליח נבי - בנביאים
- 8:1 - נבא בחיכך אכלי
- 9:7 - נבי קשטא
- 9:7 - נבי שקרא
- לנביהון קולין צלן - נביא

- 9:8
- 10:6 - נבא איש להון
- 10:12 - נבא אשין לכון
- 11:2 - שלחית נבי
- 12:4 - נבא איש
- 12:9 - נבא איש להון
- ומלילית עם נבא - הנביאים

- 12:11
- 12:11 - עבדי נבא - הנביאים
- 12:13 - נבא איש להון
- 12:14 - נבא שלח יוי - ובנביא
- דעל ידי נבא אחנש - ובנביא

- 12:14
- 13:2 - נבי שקרא

נגד

Pe. estirar, allargar,
estendre, atreure

- 7:5 - נגד לידיה - משך

11:4 נְדָחָנוּן בְּחֶקֶף - אֲמַשְׁכִּם

נְדָבָא

f. ofrena voluntària,
voluntàriament,
lliurement

14:5 נְדָבָה - כִּד יְהוּבֹוֹן בְּנִדְבָא

נְהוּרָא
c. llum

6:3 כְּנִיְהוּר צִפְרָא - פְּשִׁוּחַ

6:5 כְּנִיְהוּר נְפִיק - אוּר

נְהִי

Itpe. seguir il.lusiona-
dament

2:17 - דִּיחֲנִהוּן אֲלֵן לְעִיִּי

2:18 - אֲחֲנִהוּן לְפִלְחָנִי

3:3 - אֲחֲנִהוּן לְפִלְחָנִי

3:5 - דִּיחֲנִהוּן לְפִלְחָנָא

נוב

m. botó, borró, brot,
creixement, fruit

8:7 נוּב לֹא יַעֲבִיד - צִמַּח

9:16 נוּב לֹא יַעֲבִיד - פְּרִי

נַח

Af. calmar, alleujar

5:13 דְּלֹא יִנִּיחַ מַנְכוּן מְכָאוּב - יְגֻהָה

6:1 הָבַר יִנִּיחַ לְנָא -

נִוְנָא

m. peix

4:3 נוּנִי לֹא - דְּבִי

נופָא

m. branca (d'un arbre)

9:16 וִיבִישׁ נוּפִיָּה -

נוּרָא

m. foc

13:3 דְּעוּרִי מְכוּחַ נוּרָא -

נְחַמְתָּא

f. consolació

6:2 לְיוּמֵי נְחַמְתָּא -

נַחַח

Pe. baixar

12:14 כִּד נַחַח אֲבַהֲכוּן -

נחח

Af. fer baixar

2:23 יחזון מטרא -

נחחומא

m. flequer

7:4 דאזי ליה נחחומא - אפה

נחל

Pa. portar

11:3 נטילחנון כיד על דרעין -

נח

Pe. guardar, observar

4:10 שברו ולא נחו - לשמ

12:7 חסרא דוינא ס - שמ

12:13 נח ענא - שמ

13:12 נטירין לאתפיעא - צפונה

Itpe. ser guardat

12:14 דעל ידי נביא אונס - נשמ

ניסן

Nissan

3:2 לירח ניסן -

נירא

m. jou

10:11 דאעדיחי ניר -

נכילא

m. enganyós, fals

7:16 כקשח נכילא - רמיה

נכלא

m. engany, falsedat

6:8 בנכלין אשדין דס -

ובנכלין בית ישראל - ובמרמה

12:1

12:8 מרמה - מוזנן דנכל

נכס

Pe. matar, degollar, sacrificar, immolar

13:2 לעגליא נכסין -

נכסין

m. pl. riqueses

7:9 בזו עמליא נכסיהון -

8:7 מא אם יקנון נכסין -

נמוס

m. ús, costum, llei,
religió

9:1 - כִּנְמוֹסֵי עַמִּיָּא

נמרא

m. lleopard

13:7 - כִּנְמֵרָא דְכַמִּין - פִּנְסַר

נסא

m. fet miraculós, senyal

2:16 - דִּאֲעֵבִיד לֵהּ נִסִּין

2:17 - אֲעֵבִיד לֵהוּן נִסִּין

7:4 - נִסִּין וּגְבוּחִין

נסב

Pe. prendre, agafar,
aixecar, emportar-se

4:10 - יִסְבֹּן נִשִּׁין

4:13 - דְּכִלְחָכוֹן דְּנִסְיַבְחוֹן

10:5 - יִסְבֹּן מְנַהוֹן עֲגֵלָא

13:3 - דְּנִסְבָּא רוּחָא

Itpe. ser pres, ser
arrabassat

7:11 - דִּאֲתַנְסִיבוּ בְּנֵהָא

נסבא

f. selecte, escollit

10:1 - גִּפְוֹן נִסְבָּא

נסך

Pa. oferir una libació, vessar

9:4 - לֹא יִנְסְכוּן - יִסְכּוּ

Itpa. vessar en libació

14:8 - חֲשֵׁר עֲחִיק דְּמַחְנִסְךָ

נסכא

m. libació

9:4 - נִסְכִּין דְּחֲשֵׁר

נסק

Pe. pujar, sortir, créixer

2:2 - דִּיִּסְקוֹן מְאָרַע - וְעֵלָה

2:17 - כִּיּוֹם מְסָקְהוֹן מְאָרַע - עֲלַחַה

4:15 - דְּלֹא תִסְקוֹן לְבֵית אֵל - מְעֵלָה

6:5 - כְּנִיחֹר לְפִיק - יִצָּא

7:4 - כִּיּוֹם מְסָקְהוֹן מְצַדִּים

8:1 - כִּין יִסְק מֶלֶךְ

10:5 - יִסְק עֲלֵיהוֹן

יִסְקוֹן עַל אִיגוּרֵיהוֹן - יַעֲלֵה

10:8

מִאֲרָחַ מִדְּבָרָא יִסְק - עֲלֶה 13:15

נִסַּבְ

Af. oferir, pujar, fer pujar

וּמִסְקָא לְהוֹן בְּסַמִּין - חֲקִסִיר

2:15

מִסְקִין בְּסַמִּין - יִקְסִרוּ 4:13

מִמְסְקֵי עֲלוֹן - 6:6

דְּאִסְיָקוּ לְהוֹן מִמְצֻדִים - 8:4

מִסְקִין בְּסַמִּין - 11:2

דְּאִסְיָק יֵת יִשְׂרָאֵל - הֲעֲלֶה 12:14

נִסְרָא

m. xapa, revestiment, làmina d'or per re-
vestir una fusta

אַדִּי לִנְסֻדִי לוֹחִין - 8:6

נִפַּל

Pe. caure

חֲצֻזָא נִפְלֹן עֲלֵיהוֹן - נִפְלַג

10:8

נִפַּק

Af. treure, fer sortir

דְּאִפִּיקְתָּךְ מִדְּבָרָא - 12:10

דְּאִפִּיקְתָּךְ מִדְּבָרָא - 13:4

נִפְקַח בְּרָא

f. prostituta

דְּעַם נִפְקַח בְּרָא אֲכֵלִין - הֲקוּשׁוּת

4:14

נִפְשָא

f. ànima, persona

לְחַחְמוּדֵי נִפְשָא - 2:17

כִּיפּוּר נִפְשָאוֹן - 3:2

דְּקְסוּלֵי נִפְשָא - 4:2

חֻבְבֵי נִפְשָאוֹן - נִפְשׁוּ 4:8

קְסֵלִין נִפְשָא - 6:9

בְּרֻעוֹת נִפְשָאוֹן - 8:9

קְרַבְנָהוֹן עַל נִפְשָאוֹן - לִנְפֻשָׁם

9:4

בְּרֻעוֹת נִפְשָא - 10:11

נִצִּי

Pe. disputar

דְּעַמְךָ נִצִּין - נִצִּיבֵי 4:4

נִצַּל

Af. salvar, recuperar, rescatar

דְּאִצִּיל כְּסוּחַ מֵיִלָּא - וְהֲצִלְתִּי 2:11

נִקַּר

Af. envoltar, encerclar

יִקְפוּנוּלוֹן עוֹבְדֵי הָהוֹן - סִבְבוֹם

7:2

נִשָּׂא

f. dona, esposa

מְנַשֵּׂי חֲבֵרֵי הָהוֹן - 4:2

יִסְבֹּן נָשִׁין - 4:10

נָשִׂי חֲבֵרֵי הָהוֹן - 7:4

נָשִׂי

Itp. olvidar

דָּעַל דֵּאחֲנָשִׂיתָא - וְאֲשַׁכַּח 4:6

נִשְׂרָא

m. àguila

כְּנִשְׂרָא דְמִשְׁחָדֵי - בְּנִשְׂרָא 8:1

נָחַר

Pe. caure

כְּמִיחָר עָלַי - 1:3

יִתְרוֹן דְּאוּסִיפּוּר - 1:3

ס

סִאֵב

Itpa. fer-se impur, esdevenir impur, ser impur

אִסְחָאָבוּ דְבֵית יִשְׂרָאֵל - נִסְמָא 5:3

אִסְחָאָבוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל - נִסְמָא 6:10

כָּל דֵּי־כִלְנִיָּה יִסְחָאָב - יִסְמָאוּ

9:4

סָבַע

Pe. saciar, saciar-se, sadollar

יִיכְלוֹן וְלֹא יִסְבְּעוֹן - יִשְׁבְּעוּ

4:10

זְנַחֲיָנוֹן סֶבְעוֹן - וְיִשְׁבְּעוּ 13:6

סֶבְעוֹ מִסְבַּע - שְׁבַעוּ 13:6

סָבַר

Pe. esperar, pensar

דֹּסֵר לַפְרָקָנָא - וְקָוָה 12:7

דִּי־סָבַר אֲלֵיָן - 14:10

סִגִּי

Pe. incrementar, superar, ser més gran, multiplicar, augmentar

עַל וְסִגִּיאוּ חוּבְרָ - 9:7

- 9:11 - דָּלַד לֹא יִסְגֹּן
 12:4 - דִּיִּסְגֵי מִן אַחֲרֵיהֶי
 14:7 - יִסְגֹּן בְּנִין
 14:8 - דִּיִּסְגֵי טוֹבָא

Pa. ser gran, ser nombrós, multiplicar

- 3:5 - דִּסְגֵי טוֹבִיָּה
 9:8 - מִסְגֹּן חֲקֵלָא

Af. multiplicar, incrementar, fer gran, ser nombrós

- דִּכְסַפָּא אֲסִיגֵי לְהוֹן - דִּכְסַפִּיתִי
 2:10
 דִּאֲסִיגֵי לְהוֹן עֲלֵילָא - סִדְּפִים
 4:7
 4:7 - אֲסִיגֵי לְמַחְסֵי
 4:18 - שְׁלֹטוֹנֵיהוֹן אֲסִיגֵיאוּ שִׁירָוֹן
 5:2 - דִּרְבֹּחוֹן לְשַׁעוֹן מִסְגֹּן
 6:11 - שִׁיאוּ לְאֲסוֹנָא
 אֲסִיגֵיאוּ בֵּית אֲפִרִים - דִּרְבָּה
 8:11
 8:14 - אֲסִיגֵיאוּ קְרוֹיִן דִּרְבָּה
 9:9 - אֲסִיגֵיאוּ לְחֵלְלָא
 10:1 - כִּד אֲסִיגֵי לְהוֹן - פִּיב
 10:1 - אֲסִיגֵיאוּ פִּלְחוֹן דִּרְבָּה
 11:4 - אֲסִיגֵי לְהוֹן
 12:1 - אֲסִיגֵיאוּ קִדְמֵי

- 12:2 - וְבוֹא מִסְגֹּן - יִרְבֶּה
 12:11 - נְבוֹאֵן אֲסִיגֵי - דִּכְסַפִּיתִי
 12:12 - אֲגֻדִּיהוֹן אֲסִיגֵיאוּ
 13:15 - דְּעוֹבְדֵי מְקַלְקֵיין אֲסִיגֵיאוּ

סג

m. multitud, abundància

- 4:16 - בְּסִי טוֹבָא
 7:14 - בְּסִי עֲבוֹרָא
 10:13 - בְּסִי זִיבְרָךְ - טִיב

סג

m. nombrós, gran, molt

- 2:1 - בְּנֵי יִשְׂרָאֵל סִי
 3:3 - יוֹמִין סִי אִיין - רַבִּים
 3:4 - יוֹמִין סִי אִיין - רַבִּים

סג

m. multitud

- 8:12 - סְבִיחַ אֲדִיחֵי - רַבּוּ

סג

Pe. tancar, encerclar amb tanques, separar amb una tanca

- 2:8 - כִּמָּא דְּסִיגִין בְּכוֹבֵילָא

סוכלתנא

m. intel.ligent

14:10 סכלהון די־ענין - נבון

סוסא

c. cavall

בסוסון ובפשיין - בסוסים

1:7

14:4 רכבי סוסון - סוס

סופא

m. fi

3:5 בסוף יומיא - באודיח

סוד

Itpa. apartar-se

5:8 דאסחורו לאחדא -

סיע

Itpa. ajuntar-se

4:14 עם זניחא מסחיעיין -

סיעחא

f. colla, grup, banda

7:5 סיעח שקיין -

סכי

Pa. esperar

9:8 מסכון דביח ישאל -

סכל

Itpa. esdevenir savi, observar, adonar-se

4:14 ודא דלא אסחכל -

7:9 לא מסחכליין -

סליחא

f. perdó

14:9 דמן קדמי סליח -

סלק

Pe. anar-se'n

10:9 אבהון עם בניין סליקו -

Pa. retirar, treure

2:5 אסליק שכינחי -

5:6 דסליק שכינחיה - קלק

5:15 אסליק שכינחי -

9:12 בסלקוחי שכינחי -

13:14 אסליק שכינחי -

סנאה

m. enemic

- 4:19 - אִיחִי עָלַיְהוֹן סְנָאָה
8:3 - אִיחִי יְרֻדוּפִינֹון - אוֹיֵב
10:2 - אִיחִי עָלַיְהוֹן סְנָאָה

סעדא

m. suport, ajuda, assistència

- 1:9 - לֹא הָיָה בְּסַעֲדָוֹן
2:9 - רִחְבְּעֵי סַעֲדִיד
11:11 - וְמֵימְרֵי יְהִי בְּסַעֲדָהוֹן
בְּצִוְרָה - מֵימְרֵי הָיָה בְּסַעֲדָוֹן
13:9

סעדנא

m. càstig

- 9:7 - יוֹמֵי סוֹעֲרָנָא - הַפְּקָדָה

סעד

Af. castigar, fer pagar

- 1:4 - דְּאִסְעָר דָּם - וּפְקָדָתִי
2:15 - דְּאִסְעָר עָלָה - וּפְקָדָתִי
אִפְקֹוד - לֹא אִסְעָר עַל בְּנַחְכוֹן
4:14
8:13 - לִסְעָר חֻבֵּיהוֹן

9:9 - יִסְעָר חֻבֵּיהוֹן -

12:3 - וְלִפְקֹוד - וְלֹאִסְעָרָא עַל יַעֲקֹב

סעדא

f. ordi

3:2 - מַעֲלֵלָה סַעֲרִין - שְׁעָרִים

ספק

Pa. subministrar, proporcionar, proveir

- 2:7 - רִחְמֵי מַסְפְּקֵי מֵיכְלֵי -
2:24 - יִסְפְּקוֹן לְגִלְדָּה עָמִי -
13:5 - סוֹפִיקָה צְרִיכֹון -

Poel. ser sufficient

9:2 - לֹא יִסְוֹפִיק לְהוֹן -

ספרא

m. escriba

4:4 - עַל דְּאִמְרִין סַפֵּר -

ספוא

f. llavi

14:3 - מְלֵי סוֹפּוֹחָנָא - שְׁפֹחִינֹנ

סב

Pa. negar-se, resistir,
refusar, rebel.lar-se

- 11:5 מאנב - מסרנין למאב
14:1 סרחה - סריב על מיט

סריקחא

f. vanitat

- 7:3 - בסריקחון מחון מלא

ע

עבד

Pe. fer, actuar, obrar, tre-
ballar, exercir, practi-
car, realitzar

- 1:3 - לעבדו לובדיון
1:6 - לעבדו לובדיון בישיון
1:8 - לעבדו לובדיון בישיון
2:10 עבדו לסעווא - עשו
2:16 - דעבדיח לה
3:4 - דליח דעביד שלטון
4:1 - עבדי קשטא
6:6 - בעבדי חסדא
6:6 - דעבדי אוריחא
6:7 - למעבד רעוחי
6:9 עיצח חסין עבדו - עשו
7:1 עבדו שע - פעל
8:4 עבדו להון סעון - עשו
8:6 הוא עבדיה דחלא - עשוה
8:14 פלחן עבדיה - עשוה
10:13 - רשע עבדחון
13:2 יעבדון להון - ויעשו
14:9 - אעבדניה כבידון

Pa. fer

- 10:12 - עבידו לכוון לובדיון

עבד

Af. fer, treballar,
produir, obrar,
practicar, observar

- 2:16 - דאָענדי לֵה נסין
- 2:17 - אַענדי להון נסין
- 6:4 אַעשה - מאַ אַענדי לכון
- 6:4 אַעשה - מאַ אַענדי לכון
- 8:7 יעשה - נוב לא יענדי
- 9:5 תעשו - מאַ תעבדון
- 9:13 - במעבדה אחיהא
- 9:16 יעשו - נוב לא יענדי
- 10:1 - במעבדיה אחיהא
- 10:3 יעשה - מאַ יענדי לנא
- 11:9 אַעשה - לא אַענדי

Itpe. ser fet

- 7:4 - דאחעבירא להון

עבדא

m. esclau, servent,
guerrer

- 1:5 - עבדי קרב
- 1:7 - ובעבדי קרבא
- 2:16 - וביד עבדי נבליא
- 2:20 - דעבדי קרבא
- 5:8 - עבדי קרבא
- 10:9 - עבדי קרבא

12:11

עבדי נבליא -

עבורא

m. gra

- 2:10 הגון - בייניח להון עבורא
- 2:11 דבני - למלט עבורא
- 2:24 הגון - דאעא תבני עבורא
- 7:14 דגן - בסגי עבורא
- 9:1 דגן - אידיי עבד

עבר

Pe. passar, traspasar,
transgredir, travessar

- 2:1 - עברו על אחיהא
- 2:5 - דעברו על אחיחי
- 6:5 - על דעברו
- 6:7 עברו - עברו על קימי
- 8:1 עברו - חלף דעברו על קימי
- 13:14 - דעל דעברו על אחיחי

עגלא

m. vedell

- 1:4 - בחד עגליא
- 6:10 - למסעי בחד עגליא
- 8:5 עגל - סעו בחד עגלא
- 8:6 עגל - עגלא דשעון

על זפלאחו לעגליא - לעגלות

10:5

10:5 - יסבון מנהון עגלא

13:2 לעגליא נכסין - עגלים

עגלתא

f. vedella

לעגלותא דמלפין לה - עגלה

10:11

עד

fins, fins a, fins que, mentre, abans

2:4 - עד

2:5 - עד

5:15 עד - עד

7:4 עד - עד

7:6 - עד

7:8 - דעד

7:16 - עד

8:5 עד - עד

12:1 - עד

12:4 - עד

עדי

Pe. treure, apartar, retirar, espoliar, passar, traves-sar

2:5 - דאעדי יקרה

5:14 אטא - אקטול דאעדי

13:3 - וכחנא דעדי

Pa. treure, apartar, retirar, estar embarassada

2:4 - עד חעדי עוברתא

2:19 דאעדי לת שום - והסרתי

ומעדיתחון יחבוען - ודסיחתי

14:1

Af. treure, remoure

8:10 - אעדי מנהון שרות

10:11 - דאעדיתי ניר

13:11 דאעדיתי בתמתי - ראקח

עדנא

c. periode, temps

1:5 בעדנא ההוא - ביום

2:11 עבדא בעדן אדדיה - בעדו

2:18 - בעדנא ההוא

2:20 - בעדנא ההוא

2:23 - ויהי בעדנא ההוא

7:4 - מעידן מלש

8:2	-	עֹן דֹאחֵיא
10:12	-	בְּלָ עֹן
עובדא עֹבְדָא		
m. acció, acte, fet, obra		
1:3	-	עֹבְדִין בִּישִׁין
1:6	-	עֹבְדִין בִּישִׁין
1:6	-	דְּלֵא רְחִימִין בְּעֹבְדֵיהוֹן
1:8	-	הוֹר רְחִימִין בְּעֹבְדֵיהוֹן
1:8	-	דְּעִבְדוּ עֹבְדִין בִּישִׁין
2:4	-	עֹבְדֵיהָא בִּישִׁיא
2:25	-	רְחִימִין בְּעֹבְדֵיהוֹן
מַעֲלִיין	-	וְכַעֲבֹדֵיהוֹן מְקַלְקֵיא
4:9		
4:19	-	עֹבְדֵי רְבִינֵיהוֹן
5:3	-	עֹבְדֵי בֵית אַפְרַיִם
מַעֲלִייהֶם	-	לֵא שְׂבָקִין עֹבְדֵיהוֹן
5:4		
מַעֲלִייהֶם	-	עֹבְדֵיהוֹן בִּישִׁיא
7:2		
7:16	-	אַלִּין עֹבְדֵיהוֹן
9:14	-	חֲשֵׁלְמַח עֹבְדֵיהוֹן
מַעֲלִייהֶם	-	בִּישִׁחַ עֹבְדֵיהוֹן
9:15		
10:1	-	פִּירֵי עֹבְדֵיהוֹן
10:12	-	עֹבְדִין שְׂבִין

10:13	-	חֲשֵׁלְמַח עֹבְדֵיכֹון
10:15	רַעֲחֵכֶם	- בִּישִׁחַ עֹבְדֵיכֹון
11:9		- דְּלֵית עֹבְדֵי
12:3	מַעֲלִיין	- כְּעֹבְדֵיהוּי
13:2	מַעֲשֵׂה	- עֹבְדוֹ אֹמְנִין
13:2		- דְּבַחִין לְעֹבְדוֹ יְדֵי
13:9		- כְּדוֹ מַחְבְּלִין אַחוֹן עֹבְדֵיכֹון
13:15		- דְּעֹבְדִין מְקַלְקֵלִין
14:4	לְמַעֲשֵׂה	- לְעֹבְדֵי יְדֵנָא

עוברתא
עֹבְרָתָא

f. brot, rebrot

14:6	-	זַמְשֵׁלַח עֹבְרָתֵיהּ
------	---	------------------------

עוד
עוּד

més, encara, de nou

1:4	עוד	-	עוד
1:6	עוד	-	עוד
2:9		-	עוד
2:18	עוד	-	עוד
2:19	עוד	-	עוד
3:1	עוד	-	עוד
11:9		-	עוד
12:10	עוד	-	עוד
14:4	עוד	-	עוד
14:9	עוד	-	עוד

עוֹרָא

f. iniquitat

יחַלְלִין עוֹרֵיחַ אִפְרִים - עוֹן

7:1

8:13 חַטָּאתָם - דִּיחַפְרֵעַ עוֹרֵיחַהוֹן

חַטָּאתָם - דִּיחַפְרֵעַ עוֹרֵיחַהוֹן

9:9

14:3 לְמַשְׁבֵּק עַל עוֹרֵין - עוֹן

עוֹלִים

m. jove

עוֹלֵימֵיהוֹן יִשְׁפֹּן - עוֹלֵימֵיהוֹן

14:1

עוֹמֵר

m. Omer (: la quantitat de gra d'una garba, especialment l'Omer d'ordi que s'ofereix el setzè dia de Nissan:Lv 23,10ss)

3:2 עוֹמֵר אֲרָמֹתָא - וְחֵמֵר

עוֹנָתָא

f. pl. collars d'un jou

10:10 - עוֹנָתֵיהָ

עוֹפָא

m. ocell

2:20 עוֹפָא וְשִׁמְלֵיא - עוֹף

4:3 וְכַעוֹף וְשִׁמְלֵיא - וְכַעוֹף

7:12 כַּעוֹפָא וְשִׁמְלֵיא - כַּעוֹף

9:11 כַּעוֹפָא דְאִפְרֵחֹהִי - כַּעוֹף

11:11 כַּעוֹפָא דְאִתִּי - כַּעוֹפֹד

עוֹק

Pe. trobar-se en un destret, sentir dolor, por, angouxa

5:15 כֹּד תִּיעוֹק לְהוֹן - בַּצֵּר

עוֹרָא

m. riquesa

עוֹרֵיכֹון לֹא יחַקֵּיִים - יְגִיעֵי

12:9

עוֹזִיא

Ozies

1:1 בְּיוֹמֵי עוֹזִיא - עוֹזִיא

עֵינָא

f. ull

2:12 לְעֵינֵי עַמְמֵיא - לְעֵינֵי

	עיצחא	2:3	-	דעל
	f. consell	2:5	-	עלה
6:9	- עיצח חסין	2:5	-	על
7:6	- לעיצח חסין	2:5	-	על
7:12	- על ושמעו לעיצחהון	2:6	ראח	דעל
10:6	מעצחו - ממלכי עיצחהון	2:15	עליה	עלה
11:6	- ממלכי עיצחהון	2:16	על	על
		2:23		על
	עכב	2:25	-	עליהון
	Pa. retener	3:1		על
7:6	- ולא עכיבו	3:1		על
		3:1	אח	על
	עכוד	3:3	-	עליכון
	Acor	3:4		על
2:17	עכוד - מישר עכוד	4:2		על
		4:3	על	על
	על	4:4		על
	a, sobre, contra, damunt,	4:6		דעל
	en, per, ja que, per a,	4:8		על
	prop, per causa de	4:8		על
1:2	- על	4:13	על	על
1:3	- עליהון	4:13	ועל	דעל
1:4	- על	4:13	על	על
1:4	על - על	4:14	על	על
1:6	אח - על	4:14	ועל	דעל
1:7	ראח - דעל	4:19	-	עליהון
2:1	- על	5:1	על	על

5:2	- על	8:1	על - על
5:7	- עלִיהוֹן	8:1	- על
5:8	- עלִיהוֹן	8:1	ועל - ועל
5:8	- על	8:2	- עלִיהוֹן
5:8	- עלִיהוֹן	8:3	- עלִיהוֹן
5:8	- עלִיהוֹן	8:9	- על
5:8	- על	8:10	- על
5:8	- עלִיהוֹן	9:1	על - על
5:8	- על	9:4	- על
5:10	עליהם - עלִיהוֹן	9:4	- עלִיהוֹן
6:1	- עלִנָא	9:7	על - על
6:5	על - על	9:8	על - על
6:5	- על	9:10	- על
6:5	- עלִיהוֹן	9:11	- על
6:5	- על	9:15	על - על
6:5	- על	9:15	- עלִיהוֹן
6:7	- על	10:2	- על
7:4	- ועל	10:2	- עלִיהוֹן
7:5	- עלִיהוֹן	10:4	- עלִיהוֹן
7:10	- על	10:4	על - על
7:12	עליהם - עלִיהוֹן	10:5	- על
7:12	- עלִיהוֹן	10:5	- עלִיהוֹן
7:12	- על	10:5	עליו - עלוהי
7:13	- עלִיהוֹן	10:5	עליו - עלוהי
7:14	על - על	10:5	על - על
7:15	- על	10:7	על - על
7:16	- על	10:8	על - על

10:8	-	עֲלִיהוֹן	13:13	-	עַל
10:8	עֲלִינוּ	- עֲלִיהוֹן	13:14	-	דַּעַל
10:9	-	עֲלִיהוֹן	13:14	-	עַל
10:9	-	עֲלִיהוֹן	13:15	-	עֲלוּהִי
10:10	-	עֲלִיהוֹן	14:1	-	עַל
10:10	עֲלֵיהֶם	- עֲלִיהוֹן	14:3	-	עַל
10:10	-	עַל	14:3	-	עַל
10:11	-	עַל	14:4	עַל	- עַל
10:14	עַל	- עַל	14:4	-	עַל
11:3	עַל	- עַל	14:6	-	עַל
11:3	-	עֲלִיהוֹן	14:8	-	עַל
11:9	-	עַל	14:9	-	עֲלוּהִי
12:3	עַל	- עַל	14:10	-	עַל
12:5	-	עֲלוּהִי			
12:6	-	עַל			
12:6	-	עַל			
12:12	עַל	- עַל	1:3	-	עֲלֵי חֵינִין
12:14	-	דַּעַל			
12:15	עֲלֵיו	- עֲלוּהִי			
13:1	-	עַל			
13:6	עַל	- עַל			
13:7	עַל	- עַל			
13:10	-	עֲלֵי			
13:11	לָהּ	- עֲלֶיךָ			
13:13	-	עַל			
13:13	לוֹ	- עֲלוּהִי			
13:13	-	עֲלוּהִי			

עלה
 על
 f. fulla

Pe. entrar, anar endavant,
 produir, fructificar

וְכִן סְבוֹתָהוֹן עֲלֵי - וַיִּפְחוּ

14:8

עללא
 על

f. collita, provisió, ingrés

3:2 - מַעֲלֵלָה סְעִין

4:7	-	דאסניתי להון עללא
10:1	-	אסניתי להון עללא
		עלמא
		m. eternitat, món
לעולם	-	דאקיימנכון קומי לעלם
2:21		
11:9	-	ומיפרי לעלמא
14:10	-	בחי עלמא
		עלעולא
		c. remolí de vent, huracà
וסופתה	-	לחרח זרע ועלעול חזיד
8:7		
12:2	-	ועלעול חזיד
		עלחא
		f. holocaust
6:6	-	ממסקי עלון מעלוח
		עם
		amb
1:1	-	עם אל
2:9	-	עם
2:20	-	ועם
2:20	-	עם

4:1	-	עם
4:4	-	עם
4:5	-	עמך
4:14	-	עם
4:14	-	ועם
5:5	-	עמם
6:10	-	עמון
7:5	-	עמיה
10:9	-	עם
12:2	-	עם
12:3	-	עם
12:4	-	עם
12:5	-	עם אל
12:5	-	עמנו
12:11	-	עם
14:3	-	עמכם

		עמא
		m. poble, nació, gent
1:8	-	לביני עמא
1:9	-	עמי
1:9	-	עמי
2:1	-	עמא
2:1	-	עמי
2:1	-	עמיה דאלהא
2:3	-	עמי חובר

2:5 על עם ודא -
 2:7 סעוֹחַ עֲמִיאָ -
 2:9 עם עֲמִיאָ רַחֲמֵהּא -
 2:12 עֲמִיאָ רַחֲמֵהּא -
 2:14 עֲמִיאָ רַחֲמֵי -
 2:19 סעוֹחַ עֲמִיאָ -
 2:24 לַגְּלוֹחַ עָמִי -
 2:25 לֹא עָמִי - עָמִי
 2:25 עָמִי אֲתוֹן - עָמִי
 3:1 סעוֹחַ עֲמִיאָ -
 4:4 דעמֶךָ נָצוֹן - וְעַמְּךָ
 4:6 אֶשְׁפֹּט עָמִי - עָמִי
 4:8 הִסְדֹּחַ עָמִי - עָמִי
 4:12 עָמִי דְבַצְלִים אֵעִיָּה - עָמִי
 4:13 מִבְּנֵי עֲמִיאָ -
 4:13 לְבְנֵיכֹון מִן עֲמִיאָ -
 4:14 עם ודא - וְעָם
 5:7 בְּנֵין מִבְּנֵי עֲמִיאָ - זָרִים
 5:7 אֵיתִי עֲלֵיהֶון עֲמִיאָ -
 5:8 עֲמִין קְסוֹלִין -
 6:11 גְּלוֹחַ עָמִי - עָמִי
 בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֲמִיאָ - בְּעַמִּים
 7:8
 7:9 בָּזוּ עֲמִיאָ נִכְסֵיהֶון -
 8:2 עֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל -
 8:7 עֲמִיאָ יִבְזוּנוֹן - זָרִים

8:8 הֶון בְּעֲמִיאָ כְּמֹנָא - בְּזוּים
 8:9 עֲמִיאָ וְדַחֲימוֹ -
 8:10 מְבִינֵי עֲמִיאָ - בְּזוּים
 8:12 כְּעֲמִיאָ אַחֲשִׁיבוֹן - זָר
 9:1 כְּנִמוּסֵי עֲמִיאָ - בְּעַמִּים
 9:17 מְסַלְסִין בְּעֲמִיאָ - בְּזוּים
 10:5 אַתְאֲבִלוּ עֲלוּהֵי עָמִיָּה - עָמוּ
 וְכַנְשִׁיחַ עֲלֵיהֶון עֲמִיאָ - עַמִּים
 10:10
 10:14 אַחֲרֵינְשָׁא בְּעֶמְךָ - בְּעַמְּךָ
 11:7 דְּעָמִי פְּלִיגִין - וְעָמִי
 12:1 עַד דְּגִלָּא עָמָא -
 12:1 עָמָא קְדִישָׁא -
 13:1 אַחֲדִיד לֵהֶון לְעֲמִיאָ -
 13:9 שְׁלַטִּין בְּכוֹן עֲמִיאָ -

עמקחא

f. engany, malignitat, insidia

7:16 מעמקוח לישנהון - מַעַמְ

ענא

f. bestiar petit, ramat

5:6 בענהון - בְּזַאנִס
 12:13 נש ענא -

עני

Itpa. ser afligit, sofrir, humiliar-se

2:4 - לא מחצניא בפלחני -

ענא

m. núvol

6:4 כענן צפרא - בענו

13:3 כענן צפרא - בענו

עפי

Af. escampar-se

4:13 מעפי סוליה -

עקא

f. angouxa, aflicció, pena, tristesa, dissort

8:2 דאתרא עליהון עקא -

10:8 איחי עליהון עקא -

13:13 עקא וזא -

13:13 איחי עלוהי עקא -

עב

Itpa. ser barrejat

7:8 אחערבו ניה ישאל - יחבולל

ערדא

m. onagre, ase salvatge

8:9 כעדו מזוד - פרא

ערסא

c. llit

7:14 מעלליון על ערסהון - משככותם

ערע

Pe. trobar, entrar en contacte, ajuntar-se amb, trobar-se amb, topar amb

9:10 במדרא ערע מיטי - מצאחי

13:8 ערע מיטי בהון - אפגושם

Itpa. trobar-se, esdevenir, passar, presentar-se

11:7 יחערעון כחרא -

11:8 מחערע מיט -

עשא

m. arna

5:12 ומיטי כעשא - בעש

עשה

Itpe. forjar, planejar, tramar

10:13 אחערשחון אונים -

		<u>עחיד</u>	
		prest, a punt, en el fu-	
		tur	
3:3	-	אנא עחיד לדחמא	
6:2	-	דעחידון	
		<u>עחיק</u>	
		vell	
14:8	-	חמ עחיק	
		<u>עח</u>	
		Pe. esdevenir ric	
12:9	-	בום עחנא עשחתי	

פ

		<u>פדנא</u>	
		m. jou de bous	
10:10	-	כמיס פדנא	
		<u>פולחנא</u>	
		m. culte	
1:2	-	פלחנא דיזי	
2:4	-	לא מתעניא בפלחני	
2:4	-	ופלחן סעוהא	
2:5	-	לא אתקרבח לפלחני	
2:9	-	דאחוב לפלחן	
2:15	-	ופלחני שבקח	
2:18	-	חתנהון לפלחני	
3:3	-	חתנהון לפלחני	
3:5	-	דיתבעון יח פלחנא	
3:5	-	לפלחנא דיזי	
4:10	-	פלחנא דיזי	
4:12	-	פלחנא דאלההון	
4:17	-	שבקר להון יח פלחני	
5:4	-	למתב לפלחנא	
5:8	-	מבזר פלחני	
6:1	-	ונחוב לפלחנא	
7:10	-	לפלחנא דיזי	
8:3	-	מבזר פלחני	
8:14	-	פלחן עבדיה	

9:1 - פִּלְחָנָא דְאֵלֵהֶכּוֹן
 9:8 - פִּלְחָן סְעוֹתָא
 9:13 - פִּלְחָן סְעוֹתָא
 10:1 - אֲסִיאוּ פִּלְחָן
 11:1 - רִקְרִיבוּתָא לְפִלְחָנִי
 11:10 - פִּלְחָנָא דִּינִי
 12:1 - מַחְקָפִין בְּפִלְחָנִי
 12:7 - בְּפִלְחָנָא דְאֵלֹהִין
 13:6 - שְׂבָקוּ לְהוֹן יַת פִּלְחָנִי
 14:3 - לְפִלְחָנָא דִּינִי

פּוּמָא
 m. boca

2:19 מְפֹרְמָהוֹן - מַפְיָה

פּוּמָא
 Itpe. ser engreixat

4:16 - כְּחוֹרָא דְאֵתְפֵטִים

פּוּמָא
 Pe. repudiar

3:1 - צְבִי לְמַפְסָה

פּוּמָא
 Pe. profanar

4:8 - כְּהֵנִיָּה פּוּסוּ לְמֵיכָל

Af. profanar

4:9 - לְאַפְסָא קוּשִׁי

פִּירָא
 m. fruit

2:14 - פִּירֵי גִפְנָה

5:7 - פִּירֵי אֲרֵעָהוֹן

9:11 - וּמִפִּירֵי סְעִיָּהוֹן

10:1 - פִּירֵי עוֹבְדֵיָּהוֹן - פִּירֵי

פִּלְבּוּ
 Pe. dividir

11:7 - דְעָמִי פִלְיָגִין

Itpe. ser separat

10:2 - אַחְפְּלִיב לְבַהוֹן

פִּלְחָן
 Pe. servir, adorar, donar culte

1:4 - וּפִלְחוּ לְבַעֲלָא

2:9 - לֹא אִפְלַח עוֹד לְסְעוֹתָא

2:15 - לְמַפְלַח לְסְעוֹתָא

2:18 - חִפְלָחוֹן עוֹד לְסְעוֹתָא

3:3 - וְלֹא חִפְלָחוֹן

5:8 - וְלֹא פִלְחוּ קוּמֵי

6:10 - לְמַפְלַח לְסְעוֹתָא

- 9:1 - למפלח לסעוֹתָא
 10:5 - על דפלחו לעגלִיא
 12:1 - דהור פלחין
 12:13 ופלח ישׂאל - ויַעֲבֹד
 13:1 - דפלחו לסעוֹתָא
 14:9 - למפלח לסעוֹתָא

פּלחָא

m. adorador, servidor

- 1:4 - פלחי סעוֹתָא
 2:9 - הויתי פלחא קדמוהי
 2:15 - פלחא לסעוֹתָא
 10:5 ופלחוהי עלוהי - ובַּמְצִיּוֹר

פּנִי

Itpe. girar-se, anar-se 'n

- 3:1 מתפנן בחד סעוֹתָא - פּנִים
 4:18 - אתפניאו בחד דנחא
 5:11 - אתפניאו דדיניהון

פּסָ

Pe. cessar

- 6:4 - דמוהי פסיק
 13:3 - דמוהי פסיק
 14:8 - דלא פסיק

Af. separar, dividir

- 2:8 - דאפסיק כמא דמפסקין
 2:8 - דאפסיק כמא דמפסקין

פּקֹד

Pa. manar, ordenar

- 2:23 - אפקיד יח שמיא

פּרַח

Af. fer volar

- 9:11 כעופא דאפרחוהי - יתעופף

פּרִיעַ

m. rapidesa

- 7:4 - יגלון בפריע מקרויהון

פּרִיקָא

m. salvador

- 7:13 הויתי פריק - אפדס
 ופריק לית אלא אנא - ומושיע

13:4

פּרְנוֹס

m. provisió

- 2:7 - דכל פרנוסי

פּרנסא

m. cap d'una comunitat, administrador

2:17 - אֲמַנְיָ לָהּ יְתַּפְּרִינָהּ

פּרס

Pe. parar, estendre

5:1 פּרִישָׁה - כַּמְצוּאָה זַפְּרִיטָא

7:12 אַפְרוּשׁ - אֲפֵרוּס עֲלֵיהֶוּן

פּרע

Itpe. venjar-se, prendre revenja, revenjar

4:9 וּפְקוּדָי - לְאַפְרָעָא מְנַהֵוּן

5:13 - דֵּינֵי לְאַפְרָעָא

8:13 - וְיַחְפָּרַע עֲוֵיחֶהוּן

9:9 - וְיַחְפָּרַע עֲוֵיחֶהוּן

10:6 - דֵּינֵי לְאַפְרָעָא

13:12 - לְאַפְרָעָא מְנַהֵוּן

פּרפ

Pe. redimir, alliberar, salvar, rescatar

וְהַשְׁפִּיעַתִּים - אֲפִרְקִינוּן בְּמֵיטְרָא

1:7

3:2 - וּפְרִיקִינוּן בְּמֵיטְרֵי

8:2 - פְּרוּקָא אֲרֵי אַנְחָא

10:11 - פְּרִיקִית יְתַהֵוּן -

13:10 - וְיִשְׁפִיעַהּ - דִּיפְרִיקוּרְךָ

13:14 - אַפְדִּים - מִיֵּד קְטוּל פְּרִיקִינוּן

14:4 - יִשְׁפִיעַנוּ - לָא יִפְרִיקוּנָא

Itpe. ser redimit, ser salvat

וְלָא יַחְפָּרוּן בְּקִשְׁתָּא - אוּשְׁפִיעִים

1:7

פּרקנא

m. redempció

12:7 - לְפִרְקָא דְאַלְהוּךָ

פּרשא

m. genet, cavaller

1:7 - בְּפִרְשֵׁיךָ - בְּפִרְשֵׁיךָ

פּתגמא

m. paraula

1:1 - פּתגִּים נְבִירָא - דְּבִר

1:2 - פּתגִּים דִּינֵי - דְּבִר

1:9 - פּתגִּים אֲדִיתֵי -

4:1 - פּתגִּים דִּינֵי - דְּבִר

5:8 - לְפּתגִּים שְׂמֵאל -

13:14 - וּפּתגִּים לְמַחְבְּלָא -

14:3 - פּתגִּים דְּאַחֲוֵא - דְּבִרִים

פתי

Pa. persuadir, seduir

4:9 אפתי יח יקרהו -

צ

צבא

m. exercit

12:6 אלהי צבאות - הצבאות

צבואים

Sevoim

11:8 אשויוך כצבואים - כצבואים

צבי

Pe. voler, desitjar

3:1 צבי למפסדה -

צדו

f. desolació

5:9 לצדו יהוון - לשמה

צדי

Pe. desolar, devastar

2:5 ארעה צדיא - ציה

2:14 ואצדי פירי - והשמתי

4:3 דיצדי כל דיתייב בה -

Pa. devastar

ויצדין במח ביתאל - ונשמדו

10:8

13:15 - ויצדי קריח מלכותיה

צדיק

just, piados

וצדקים - וצדיקא דהליכו בהון

14:10

צורח

Af. cridar

5:8 - אצוחו כיד בהצורחא

צוד

Tir

9:13 - דמא לצוד - לצוד

צוא

m. coll

צואה - ניר תקיף מצוריהון

10:11

צורכא

m. necessitat

13:5 - סופיקח צרכיון

צוח

Af. escoltar, estar atent, obeyr

וביח מלכא אצוחו - האצונו

5:1

ציב

m. una mica

1:4 - ציב מזעיר - מעס

צלותא

f. pregaria

2:4 - לא מקביל צלוחה

2:23 - אקביל צלוחכון

14:9 - צלוחיה דישראל

צלי

Pe. estendre

9:8 - קולין צלון

Pa. pregar

7:7 - ליח ומצלי מנהון

7:14 - דלא מצלון קדמי

8:2 - מצלון דאמין

צלמא

m. imatge

4:12 - דבצלים אעיה

צלמנא

m. imatge, idol

ולצלמנא מסקין בסמין - ולפסלים

11:2

צִלְמָנִין עֹרְבֵד אֹמְנִין - עֲצֵבִים
13:2

צִפְרָא
m. matí

6:3 כְּנִיחֻד צִפְרָא - בְּשִׁחַח
6:4 כְּעֵנֶן צִפְרָא - בְּקָר
7:6 עֹד צִפְרָא - בְּקָר
13:3 כְּעֵנֶן צִפְרָא - בְּקָר

צְרוּךְ
m. utilitat, profit, ús

8:6 דְּחֵלָא דְלִיחַ בְּיַח צְרוּךְ -
8:8 כְּמֵנָא דְלִיחַ צְרוּךְ בְּיַח -

ק

קָבִיל
davant de

2:4 מְקַבֵּיל -
11:2 מְקַבֵּיל -

קַבֵּל

Pa. rebre, acollir, acceptar,
obeir, escoltar, parar
atenció

2:4 לֹא מְקַבֵּיל צְלוּחָה -
2:23 אֶקְבִּיל צְלוּחָחוֹן -
4:1 קָבִילוּ פְחוּגְמָא דִּיּוּי -
וְהַקְשִׁיבוּ - דְּקָבִילוּ בֵּיחַ יִשְׂרָאֵל
5:1
5:8 קָבִילוּ לַפְתוּגְמֵי -
9:17 לֹא קָבִילוּ לַמֵּיטְרִיהּ -
10:6 יִקְבְּלוּן דִּיבְּחָחוֹן - יִקַּח
14:5 אֶקְבִּילְנוּן בְּחִיּוּבְחָחוֹן -
14:9 בְּמֵיטְרֵי אֶקְבִּיל צְלוּחִיהּ -

Itpa. ser acceptat, rebre

9:4 יִתְקַבְּלוּן לְדֵעוּרָא - יִסְרְבוּ
10:13 אִתְקַבְּלוּן תְּשִׁלְמוּ -
14:3 נְחֻקְבֵל הוּא כְּסָבִין - וְקַח
14:3 מְחֻקְבֵלֵן קֹדְמֵן -

	קבלא ד:	2:22	- קדמי
	davant, cap a	2:22	- מן ק(דס)
11:8	- לקבלי	2:25	- קדמי
		3:2	- קדמי
	קדמא	4:1	- ק(דס)
	m. est	4:3	- מן קדם
13:15	ס'וח קדמא - קדים	4:6	- קדמי
		4:7	- קדמי
	קדישא	5:3	- קדמי
	f. sant	5:3	מן קדמי - ספני
11:9	שכינתי קדישא - קדוש	5:4	- מן ק(דס)
12:1	- עמא קדישא	5:6	- מן ק(דס)
		5:8	- קדמי
	קדלא	5:15	- מן קדמי
	darrere	6:2	- קדמוהי
10:2	- קדלהון דאיגוהיהון	6:4	- מן קדם
		6:6	- קדמי
	קדם:	7:2	- קדמי
	davant, abans	7:2	- דקדמי
(מן קדם : de davant de, pro-		7:7	- קדמי
cedent de, de part de, des		7:10	- מן קדמוהי
de, ja que, perquè, a causa		7:13	- קדמי
de)		7:14	- קדמי
1:1	- מן ק(דס)	7:15	- קדמי
2:9	- קדמוהי	8:2	- קדמי
2:17	- קדם	8:13	- ק(דס)
2:21	- קדמי		
2:21	- קדמי		

9:4	-	ק(דס)
9:6	-	מן קדם
9:15	-	קדמי
10:3	-	מן ק(דס)
10:11	-	קדמיהון
10:15	-	מן קדם
11:3	-	מן קדמי
11:3	-	דמן קדמי
12:1	-	קדמי
12:1	-	קדמי
12:3	-	ק(דס)
12:10	-	קדם
14:3	אלין	קדמוהי
14:3	-	קדמך
14:3	-	קדמך
14:4	-	דמן קדמך
14:9	-	דמן קדמי

קדמאי

m. primer, anterior, precedent

2:5	-	כיומא קדמאי
2:9	והאשון	רבוני קדמאה
6:7	-	כודיא קדמאי

קדשא

m. arracada, anell de nas

2:15	נזמא	דאקנח בקדשהא
------	------	--------------

קדושא

m. santedat

4:9	-	לאפסא קדשי
5:15	-	אחוב למוד קדשי
14:7	-	מנרת קדשא

קולא

m. trampa, parany

9:8	פח	קולין צלן
-----	----	-----------

קום

Pe. aixecar-se, alçar-se

10:9	-	קמו שדון במימרי
10:14	וקאם	ויקום אחרגושא

Pa. complir, establir, pujar, dur a terme, acomplir, realitzar, jurar, prometre

1:9	-	אחון מקדימין פחגמי
2:21	-	דאקדימנכון קדמי
2:21	-	דאקדימנכון קדמי
2:22	-	דאקדימנכון קדמי
2:25	-	דאקדימניון קדמי
5:7	-	בנין מבנח עממא קדימו
7:4	-	לקדימא מחשבנח
10:11	-	אחסנהא דקדימית
10:12	-	קדימו לכרון אלפן

קום

Af. aixecar, establir

דְּקִימֵינְנָא דְנִיחֵי קְדָמוּהֵי - יִקְמְנוּ
6:2

וְקִים עִם אַחֲרָאָה אֶקִּימוּ - יִסְתְּחוּ
12:2

Itpa. ser preservat, ser mantingut, ser establert

9:8 - דִּיחְקֵיִם לְהוֹן פְּלִחֹן
10:9 - זְכִיאוּ דִּיחְקֵיִם לְהוֹן
12:9 - עֲחֵיִכוֹן לֹא יִחְקֵיִם

קומא

f. estatura, alçada

11:7 - בְּקוּמָא דְקוּפָא

קוּף

Pe. sentir aversió

4:6 - קָצְתָא דִּיאַחְקֵינִיךְ

קִדְבָנָא

m. ofrena

9:4 - לְרַבְנֵיהוֹן זְבִחֵיהוֹן
9:4 - לְרַבְנֵיהוֹן עַל נְפִשְׁהוֹן
10:6 - יוֹבְלוֹן לְרַבָּא - מְנַחָה
12:2 - דְּרַבָּא לְמַצְרֵיִם

קִשְׁטָא

m. veritat, rectitud, justícia

וְאֶקִּימְנֵכוֹן קְדָמֵי בְּקִשְׁטָא - בְּצִדְקָה
2:21

4:1 - עֲבִדֵי קִשְׁטָא - אִמְתָּ
9:7 - נְבִיֵי קִשְׁטָא

קְטוּלָא

m. assassí

4:2 - דְּקְטוּלֵי נְפִשָׁן - דְּרִצְחָה
5:8 - עֲמִמִּין קְטוּלִין
6:5 - אֵינִיחֵי עֲלֵיהוֹן קְטוּלִין
13:14 - מִדְּ קְטוּל
13:14 - עֵינֵי בְּהוֹן לְקְטוּל

קְטוּמָא

f. encens

14:7 - קְטוּמָא בְּסַמִּיא

קִטְלָה

Pe. matar, assassinar, ser assassinat

2:5 - וְהַמְּטִיחָה - וְאֶקְטִילֵנָה בְּבַצְרָחָא
5:14 - בְּמֵינֵי אֶקְטוּל
6:9 - קְטִילִין נְפִשָׁן - יִרְצְחוּ
10:14 - אִם עַל בְּנִין קְטִילָח

קסל

Pa. matar, assassinar

1:4 דקסילנרן -

9:13 אפ"ים לקסלא - הרב

דאקסיל שפ' מעיהון - והמשי

9:16

10:9 לקסלא אבוך -

11:6 וחקסיל גיב'והי -

13:8 דקסילחנרן חמן -

Itpe. ser matat, ser
assassinat, ser lliurat
a la mort

7:16 יחקסלון בדרבא -

דפלאו לסעווא מחקסליון - ויפח

13:1

14:1 בדרבא יחקסלון -

Ittaphal. ser assassi-
nat

7:7 מלכיהון אחקסלו -

קיימא

m. pacte, aliança

2:20 דאגור להון קים - בריח

6:7 עמו על קימי - בריח

6:10 אשניאו קימא -

8:1 דעמו על קימי - בריחי

10:4 גזרין קיים - בריח

11:8 מיס קימי -

12:2 וקיס עם אתר'אה - ובריח

קיימא

existència, duració, perma-
nència, existent, persistent,
vivent

2:1 דאלהא קיימא - קי

4:15 קיים הוא יוי - קי

11:9 לעלמא קיים -

12:1 הור קיימין -

קיל

Af. alleugerir

11:4 דמקיל בכחף חור'יא -

קיצא

m. la fi

6:11 ימטי קצא -

קלא

m. veu

5:8 ארימו קלכון -

קלנא

m. vergonya, nuesa, ignominia

2:11 לכסאה ית קלנא - ערוחא

- 2:12 אֲגִלִּי יֵת קֶלְנָה - נְבִלְחָה
 יִשְׁהוּן בְּקֶלְנָא חֲלִיפֹר - בְּקֶלְוֹן
 4:7
 4:18 דִּיִּתִּי לֵהוּן קֶלְנָא - קֶלְוֹן

קלקל

Pe. arruinar, ser corrupte, corrompre, danyar, perjudicar

- 2:8 - מְקַלְקֵיל יֵת אֹדְחֹחִיךְ
 4:9 - וְכַעֲבֹדִיהוּן מְקַלְקֵילֵיא
 13:15 - דְּעוֹבְדִין מְקַלְקֵילִין

קמתא

f. estela

- 3:4 דְּלִית קֶמְתָּא - מַצְבָּה
 10:1 אֵיטִיבֹר לְקֶמְתְּהוּן - מַצְבּוֹחַ
 10:2 יִבְרוּ קֶמְתְּהוּן - מַצְבּוֹחַס

קמתא

f. gra esponerós

- 8:7 קֶמָא לִית לִיָּה - קֶמָה

קנא

c. niu

- 9:11 - כְּעוֹפָא דְּאִפְרִחוּהִי מְקִינָה

קני

Pe. adquirir

- 8:7 - מָא אַם יִקְנוּן נְכֹסִין

קפח

Pe. furtar

- 7:1 - בִּימָא קֶפְחִין

קרב

Pe. apropar

- 11:1 - דְּקִיבְתִּיה לְפִלְחָנִי

Pa. oferir, fer venir, recollir

- 3:2 - דְּאִשְׁרִית דִּיִּשְׁרֹבֹן

- 8:10 - אֶקְרִיב גְּלוֹחְהוּן

- 14:3 - קְרִיבֹ עִמְכוּן

Itpa. apropar-se, acostar-se

- 2:5 - לֹא אַחְקָרְבַח לְפִלְחָנִי

- 7:6 - אַחְקָרְבֹ לְעִיצַח חֹסִין

- 7:11 - לְמַצְרִים אַחְקָרְבֹ

- 9:6 - לְמַפִּיס יִתְקָרְבֹן

קרבא

f. atac, guerra, combat, batalla

- 1:5 - עֲבֹדֵי קָרְבַּ

1:7 - וּבְעַבְדֵי קָרָא
 2:20 - וּבְעַבְדֵי קָרָא
 5:8 - עַבְדֵי קָרָא
 10:9 - עַבְדֵי קָרָא
 10:14 - בְּיוֹמָא וּקְרָא

קרא
 ט: -
 f. ciutat

1:2 - קָרָא טְעִיתָא
 2:4 - מְבִין קְרוּחָא
 6:8 קְרִיחַ - קְרִיחַ אֲנוּסִין
 7:4 - יַגְלוֹן בְּפִיעַ מְקְרוֹיָהוֹן
 8:14 קְרוֹין כְּרִיכָן - עָרִים
 8:14 - וְאִשְׁלַח אִישָׁא בְּקְרוּחֵי בְּעָרִין
 8:14
 11:6 - וְדָבָא בְּקְרוּחֵי בְּעָרִין
 11:9 - וְלֹא אֶחָדִיף בְּקָרְא בְּעִיר
 13:10 - בְּכָל קְרוֹךְ - עָרִין
 13:15 - קְרִיחַ מְלִכְוֹחֵיהָ

קרי

Pe. anomenar, elegir, cridar

1:4 קְרִי שׁוּמְהוֹן - קָרָא
 1:6 קְרִי שׁוּמְהוֹן - קָרָא
 1:9 קְרִי שׁוּמְהוֹן - קָרָא
 11:1 קְרִיתִי לְהוֹן - קְרָאִתִּי

Itpe. ser anomenat

12:1 - מַחְקָן עֲמָא קְוִישָׂא
 13:15 - אֲנוֹן מַחְקָן בְּנִין

קריב

prop

14:3 - קְרִיב

קסולא

m. ortiga

9:6 קְרוּלִין יִשְׁרוֹן - קְבוּשׁ

קשוס

m. veritat, justícia

6:4 - דִּין וְקְשׁוּס

קשם

Pa. llançar-se, anar en línia recta

6:3 - זַמְקֵשׁ בְּמַפְקֵיהָ

קשיא

dur, difícil

11:7 - בְּמִרוּעָא קְשִׂיא

קִשְׁטָא
c. arc

- 1:7 וְלֹא יִתְפַּקֵּן בְּקִשְׁטָא - בְּקִשְׁטָא
2:20 וְקִשְׁטָא וְחֻרְבָּא - וְקִשְׁטָא
7:16 כְּקִשְׁטָא נְכִילָא - בְּקִשְׁטָא

ר

רְבָא
m. gran

- 2:2 רַב יוֹס - גְּדוּל

רְבוֹנָא

m. amo, Senyor

- 2:9 לְפִלְחֹן רְבוֹנִי -
12:15 יִחִיב לֵיהּ רְבוֹנִיָּה - אֲדַנְיֹו

רְבִי

Pa. produire, ungir, consti-
tuir (un princep), pu-
jar, aixecar, criar

- 2:24 דְּאֵלֶּא תְרַבִּי עֲלוּרָא -

- 8:4 רְבִיאוּ וְלֹא שְׂרַעוּחִי - הַשִּׁירָו

- אִם יִרְבוּן לֹח בְּנִיהוּן - יִגְדִּלֵן

9:12

- 9:16 יִרְבוּן בְּנִין - יִלְדוּן

Itpe. fer-se gran, créixer

- 13:13 בְּ דֵאֲרֵבִי -

Itpa. ser exalçat, ser mag-
ficat, ser glorificat

- 2:1 דִּיתְרִבוּן -

רביא
רְבִיָּא
m. noi

11:1 רְבִי הוּא יִשְׂרָאֵל - נֶשֶׁךְ

רַמְבָּא

m. magnat, princep,
pròcer, prohóm

4:18 רַמְבַּנְיָהוּן -

4:19 עוֹבְדֵי רַמְבַּנְיָהוּן -

5:10 רַמְבַּנְיָהוּ - שְׂרֵי

וּבְכַדְבַּנְיָהוּן רַמְבַּנְיָן - שְׂרֵים

7:3

7:5 רַמְבַּנְיָא לְמַשְׁוֵי - שְׂרֵים

יִתְקַלּוּן בְּחַבְא רַמְבַּנְיָהוּן -

7:16 שְׂרֵיהֶם

9:15 רַמְבַּנְיָהוּן שְׂרֵין - שְׂרֵיהֶם

11:6 אֲחֻשִׁיצֵי רַמְבַּנְיָהוּ -

13:1 מַדְרַמְבַּנְיָן הוּוּ בְּיִשְׂרָאֵל -

רְבוּ

Af. provocar la ira

מְרַבְּוֹן דְּבִית אֲפֵרִים - הַכְּעִים

12:15

רְגֵלָא

f. peu

9:11 עַל זְמַנְעוּ רְגֵלִיהוּן -

רְדִי

Pe. llaurar

10:11 דְּמַלְפִין לָהּ לַצְדִּיקִים -

רְדִי

Pe. perseguir, seguir

2:9 אֲחֻרְדִּי - חֲרָדָה

6:3 נִרְדָּה - נִרְדָּה

8:3 יִרְדְּפוּ - יִרְדְּפוּ

רַגְזָא

f. ira, còlera, furor

2:5 וַיִּחַל רַגְזֵי עֵלָה -

7:6 מְחִיר רַגְזָהוּן -

8:5 חֲקִיף רַגְזֵי בְהוּן - אֲפִי

11:9 חֲקוּף רַגְזֵי - אֲפִי

עֲנִיחֵי עֲלֵךְ מְלַכָּא בְּרַגְזֵי - בְּאֲפִי

13:11

14:5 חָב רַגְזֵי מְנֵהוּן - אֲפִי

רוּחָא

f. vent, esperit

4:12 רֹחַ דְּסַעֵר - רוּחַ

4:19 לְמַצְרַיִם רֹחַ בְּכַנְף - רוּחַ

5:4 רֹחַ דְּסַעֵר - רוּחַ

8:7 זְמַן לְחַדְרָה זְרַע - רוּחַ

12:2	רוח	-	לודוח זרע
13:3		-	דנסבא רוחא
13:15	רוח	-	כרוח קורא

רוחצנא

m. seguretat, confiança

2:20	לבסח	-	ראשינון לחצון
------	------	---	---------------

רוי

Pa. omplir, saturar, amarar

6:3	יודה	-	וכלקישא זמרוי ארעא
-----	------	---	--------------------

רוייתא

f. beguda embriagadora

4:11	וחירוש	-	דחמרא ורויותא
------	--------	---	---------------

רום

Pe. envanir-se, exaltar-se

13:6	וירם	-	וראים לבהון
------	------	---	-------------

Af. aixecar, alçar, exaltar

5:8		-	ארימו קלכון
5:14		-	ארים גבורתי

רוימא
m. estimat

11:4		-	בנין רוימין
------	--	---	-------------

רום

Pe. estimar, tenir misericòrdia, tenir compassió

1:6		-	דלא רוימין
1:8		-	דלא הו רוימין
2:25	רוחמה	-	עליהון דלא רוימין
3:1	אהבת	-	לאתמא ורוימא
3:1		-	רוים לה
4:18	אהב	-	רוימו דייתי להון קלנא
8:9		-	עממא ורוימו
10:11	אהבמי	-	דחמא להלכא ברעות
11:1	ואהבה	-	ורוימתיה
12:8	אהב	-	למינס רוימין
		-	Pa. estimar, tenir misericòrdia, tenir compassió, tenir pietat
1:6	ארום	-	לדחמא על בית
1:7	ארום	-	דבית יהודה ארוים
2:3		-	דעל כנישתכון ארוים
2:6	ארום	-	בנהא לא ארוים
2:15		-	רוימת למפלח לסעודתא
2:25	ורחממי	-	רארוים עליהון
3:3		-	אנא עמיד לדחמא עליכון

- 9:1 אֶהְבֵּת - רָחֵם לְמַפְלֵחַ
 כֹּהֵן שְׁלוֹצִין בְּדוֹחֵימוֹ - כֹּהֵן
 9:10
 9:15 אֶהְבֵּת - לֹא אֹסִיף לְרַחֵם
 אֶהְבֵּת - אֶהְבֵּת לְדוֹחֵימוֹ
 14:5
 14:9 דְּאֶרְחִים עָלוּהִי -

רחם

Itpa. ser compadit, ser
 manifestat l'amor

- 11:3 מִדְּרַחֵם עָלֵיהֶן -
 14:4 יִרְחַם - עַל אֲבֹהֵינוּ

רחמא

m. amic, amant

- 2:7 עֲמֵלָא רַחֵמִי -
 2:9 מֵאֲהַבִּיהָ - עֲמֵלָא רַחֵמֵהּ
 2:12 מֵאֲהַבִּיהָ - עֲמֵלָא רַחֵמֵהּ
 2:14 מֵאֲהַבִּי - עֲמֵלָא רַחֵמִי
 מֵאֲהַבִּיהָ - וְסֵעָ בְּרַחֵמֵהּ
 2:15

רחמא

f. amor, misericòrdia

- וּבְרַחֲמִים - וּבְחֹסֶד וּבְרַחֲמִים
 2:21

- 3:1 רַחֵם יְיָ - כֹּהֵן
 11:4 בְּתוֹךְ רַחֵם - אֶהְבֵּת
 11:8 רַחֵם אֲבֹהֵינוּ -

רחמא

m. matriu, úter

- 9:14 רַחֵם מְתִכִּיל - רַחֵם

רחף

Itpe. confiar

- 10:13 בְּשֹׁמֵר - אֲתִרְחִיצֶנָּה בְּאֹרְחֵנוּ
 14:4 לֹא נִתְרַחֵץ -

רחק

Pa. rebutjar, allunyar

- וְאֶרְחִיקֶנְךָ מִלְּשֹׁמֵם - וְאֶמְאַסֶּנְךָ
 4:6
 4:6 אֶרְחִיק בְּנֵךְ -
 9:15 תָּמֹן רַחֵם קַחְנוֹן -

Af. treure

- 9:17 יֶרְחִיקֵנוּ אֱלֹהִי - יֶמְאַסֵּם

Itpa. apartar-se, separar-se

- 7:13 אֲתִרְחֵקוּ מִדְּחֵלֵי -

רש

Pe. abandonar

2:5 - ואֲשׁוּיִנָּה דְרִישָׁא

Itpe. ser abandonat

4:14 - הֲלָא אֲרֵרִישׁ

ריחא

m. olor, fragància

14:7 - דְרִיחֵהוּן כְּרִיחַ קְטוֹרֶת וְרִיחַ

14:7 - כְּרִיחַ קְטוֹרֶת

רמשא

m. rèptil

2:20 - דְרִחְשָׁא דְאֲרֵעָא - וְדַמְשַׁק

רישא

m. cap, cim

2:2 - רִישָׁא חָד - ראש

4:13 - רִישֵׁי שׁוּרְיָא - ראשי

רישא

m. verí

10:4 - כְּרִישׁ חוּיִן - בראש

רנבא

m. genet, cavaller

14:4 - רַנְבֵי שׁוּרְיָן

רמא

altura, turó, lloc alt, alt

4:13 - דְעַל רַמְזָא מְסַקִּין - הַגְּבֻעוֹת

5:1 - שׁוּר רָם

10:8 - וְדַמְזָא נְפִלֵן עַלֵיהוּן - וְלַגְּבֻעוֹת

רמא

Ramà

5:8 - נְבִיא דְמַרְמָא - בַּרְמָה

רערא

m. plaent, acceptable, complaença, benevolència

3:4 - דְרַבַּח לְדַעְרָא - רעב

6:6 - רַעְרָא קְדָמִי - חַפְצֵי

8:13 - לֹא רַעְרָא בַהוּן

9:4 - יַחְקַבְלוּן לְדַעְרָא - יַעֲרְבוּ

14:3 - לְדַעְרָא עַל מְדַבְּחָךְ

רעזחא

f. voluntat, voler,
desig, plaer

- 6:5 - מֵיַם רְעוּחֵי
6:7 - לַמַּעֲבֹד רְעוּחֵי
8:4 - דְּלֹא מֵרְעוּחֵי
8:9 - עַל דְּהִלִּיכוּ בְּרַעוּת
10:11 - לְהִלְכָא בְּרַעוּת נְפִשָּׁה

רַקְבָּא

m. core, podridura,
descomposició

- וּמְרַקְבָּא לְדַבְּרֵיהּ יְהוּדָה - וּמְרַקְבָּא
5:12

רַדְבָּא

Itpa. vèncer, ser gran,
prevaler, predominar

- 12:4 - אֲחֻדְבָּא עִם מְלֹאכָא
12:5 - דְּאֲחֻדְבָּא עִם מְלֹאכָא

רְשִׁיעָא

malvat

- דְּרְשִׁיעָא יַחְמַסְרוּן - דְּנַפְשָׁעִים
14:10

רְשָׁעָא

m. dolent, pervers,
malvat, maldat

- 7:4 - מוֹתְבָנָא וְרְשָׁעָא
10:13 - רְשָׁעָא עֲבֹדְתוּן
13:8 - דְּחַבְרִית רְשָׁעָא

רְחִיחָא

m. escuma

- 10:7 - מְרַחֵחָא עַל אִפֵּי מַיָּא

רְחִיחָא

c. tremolor

- 13:1 - דְּרְחִיחָא אֲחִיד - רְחַח

שׂ

שׂאול
Saül

5:8 - שׂאול דִּמְזַבְּרֵתָּא

שׂאל

Pe. preguntar, consultar
דִּבְצֻלִים אָעִיָּה שׂאִיל - יִשְׂאֵל

4:12

שׂבא

m. stmana, dissabte

2:13 דִּשְׁבֵּתָּא - וְשַׁבְּתָּא

שׂבטא

m. tribu

5:8 - שְׁבֵט בְּנֵי־מִיָּן

5:9 בְּשֵׁבֶט־יִשְׂרָאֵל - בְּשֵׁבֶט־יִשְׂרָאֵל

שׂבילא

m. senda, viarany, camí

וְנִתְּיבֹחֻיָּהּ - וְשִׁבְלֵהָ לֹא תִשְׁכַּח

2:8

13:7 דְּכַמִּין עַל שְׁבִילָא - יָדָה

שׂבע

Itpa. jurar

4:15 דְּלֹא תִשְׁחַבְּרוּן לְשֵׁךְ - תִּשְׁבַּע

שׂבק

Pe. perdonar, abandonar

1:6 מִשְׁבַּק אֲשׁוּבָא - נִשְׂא

1:6 מִשְׁבַּק אֲשׁוּבָא - אֲשָׂא

2:15 לְאַחֲרָתָא וְשִׁבַּקְתָּ יָדְךָ בְּעֵלְיָה -

2:15 וּפְלַחְנֵי שְׁבַקְתָּ -

4:10 פְּלַחְנָא דִּינֵי שְׁבַקוּ - עֲזַבְוּ

4:17 - שְׁבַקוּ לְהוֹן יָדְךָ פְּלַחְנֵי -

5:4 - לֹא שְׁבַקִּין עֲרֹבֵי־הוֹן -

8:14 וְשִׁבַּק יִשְׂרָאֵל -

13:6 - שְׁבַקוּ לְהוֹן יָדְךָ פְּלַחְנֵי -

14:3 - לְמִשְׁבַּק עַל עֲרֹלִין -

14:5 - אֲשׁוּבָא לְחֹרְבֵי־הוֹן -

Itpa. ser perdonat

1:3 - יִשְׁחַבְּיָךְ לְהוֹן -

3:1 - אִם יִחֹרְבוּן יִשְׁחַבְּיָךְ -

שׂדי

Itpa. llançar-se, ser llançat, planar (un ocell)

8:1 - כִּנְשָׂא דְּמִשְׁחֹדֵי -

שׁוֹבֵבָא
m. colomar

11:11 - דְּחִיבָא לְגוּ שׁוֹבֵבָא

שׁוּי
Pa. posar, col.locar,
deixar, fer, fer
com

2:5 דְּאִשְׁוִינָה רְטִישָׁא - וְשִׁמְרִיָּה
2:5 דְּאִשְׁוִי אֲרַעָה - וְשִׁמְרָה
דְּאִשְׁוִינֵן לֹחֲשָׁא - וְשִׁמְרִים
2:14
4:9 דְּאִשְׁוִי חִילוֹנָאָה כְּכֹהֲנָא
4:9 דְּאִשְׁוִי דִּיקִיד לֹזְבִסִיד
8:10 אִם יִשְׁוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל
11:8 אִשְׁוִינֵךְ כְּצִבּוּרָאִים

שׁוֹלְטָנָא
m. poder, autoritat

3:4 - דְּלִיחַ דְּעֵבִיד שְׁלֵטֵן

שׁוּם
m. nom

1:4 קְרִי שׁוּמְהוֹן - שְׁמוּ
1:6 קְרִי שׁוּמְהוֹן - שְׁמָה
1:9 שׁוּמְהוֹן לֹא עָמִי - שְׁמוּ
2:19 שׁוּם שְׁעָרָה - שְׁמוּ

2:19 דְּכִרְוֹן מְשׁוּמְהוֹן - בְּשִׁמְס

שׁוּמְרוֹן
Samaria

3:4 - דְּלִיחַ קְמַתָּא בְּשׁוּמְרוֹן
7:1 וְכִישָׁח שְׁמְרוֹן - שְׁמְרוֹן
8:5 עֲגֵלָא דְּשׁוּמְרוֹן - שְׁמְרוֹן
8:6 עֲגֵלָא דְּשְׁמְרוֹן - שְׁמְרוֹן
10:5 עֲגֵלָא דְּשְׁמְרוֹן - שְׁמְרוֹן
10:7 בְּהִיחַח שְׁמְרוֹן - שְׁמְרוֹן
14:1 קְחוּב שְׁמְרוֹן - שְׁמְרוֹן

שׁוּפְרָא
m. corn

5:8 קְלֵהוֹן כִּיד בְּשׁוּפְרָא - שׁוּפְרָא
8:1 כִּיד בְּשׁוּפְרָא - שְׁפְרָא

שׁוּרְשָׁא
m. arrel

9:16 דְּלֵקָא שׁוּרְשָׁהָא - שׁוּרְשָׁם

שׁוּשְׁנָא
f. lliri

14:6 לְזוּהָוֹן כְּשׁוּשְׁנָא - בְּשׁוּשְׁנָה

שיזב

Pe. alliberar, salvar

- 2:12 יִצְּלֶנָה - וְאִנֹּשׁ לֹא יִשְׁיזְבְּנָה
- 5:14 רְלִיחַ זְמִשְׁיזִיב -
- 13:14 אֲגַלֵּם - מִמַּחְבְּלֵי שְׂיזִיבְחֵינוֹן

שינא

o. dent

- 13:8 כַּחֲיַח שִׁינָא -

שיציי

Pe. destruir

- 8:14 וְהַשְׁיִצִי בִירְנִיחֵיהּ - וְאֶכְלֶה
- 11:6 וְהַשְׁיִצִי רִבְזוֹהִי -
- 11:8 אֲשִׁיצִינֶךָ יִשְׂרָאֵל -
- 13:8 זְמַבְזַעָא שְׂיִצִיחֵינוֹן -

Ishtaf. ser destruit

- 8:4 בְּוִיל דִּישְׁתִּיזוֹן -

שירר

f. menjar, banquet

- 4:18 שִׁירוֹן מִן אוֹנִים -

שכח

Af. trobar

- 2:8 חֲמַצָּא - וְשִׁכַּחְתָּ לֹא חֲשַׁכְתָּ
- 2:9 חֲמַצָּא - וְלֹא חֲשַׁכְתָּ
- 5:6 יִמְצְאוּ - וְלֹא יִשְׁכַּחוּן
- 12:9 מְצִאתִי - אֲשַׁכַּחְנָא אוֹנִים

Itp. ser trobat

- 1:8 לְבִינֵי עַמִּיָּא אֲשַׁחְכוּן -

Itpa. ser trobat

- 14:9 לְחִיּוּבְתֵהוֹן מִשְׁחַחְתָּא -

שכינחא

f. Presència divina

- 2:5 אֲסֻלִּיק שְׁכִינְחֵי מִינָה -
- 2:25 בֵּיחַ שְׁכִינְחֵי -
- 5:6 דְּסֻלִּיק שְׁכִינְחֵיהּ -
- 5:15 אֲסֻלִּיק שְׁכִינְחֵי -
- 9:3 בְּאַרְעַ שְׁכִינְחָא -
- 9:12 בְּסֻלְקוּחֵי שְׁכִינְחֵי -
- 11:9 שְׁכִינְחֵי קְוִישָׁא -
- 13:14 אֲסֻלִּיק שְׁכִינְחֵי -

שלהובא
m. flama

7:6 כאישא שלהובי - להבה

שלח
Pe. enviar

5:13 ושלחו למלכא - וישלח

8:14 ראשלח אישוא - ושלחמי

11:2 שלחית נביי -

11:3 שלח מן קדמי -

12:11 נבילא שלחית -

12:14 נביא שלח יוי -

Pa. enviar, estendre, es-
campar

14:6 ומשלח עובדיה -

שלט
Pe. dominar, governar,
tenir poder sobre

10:10 ושלטו בהון -

11:5 אחוראא שלוט -

13:9 שלטין בכון עממא -

שלטונא
m. governador

4:18 - שלטוניהון אסניאו שירון

8:10 שלטונין - שרים
13:10 מלך השלטון - ושרים

שלי
Itp. esgarriar-se

3:1 לגב דאסחלי -

שליוחא
f. tranquil.litat, seguret
9:13 בשליוחא חבו -

שליחוחא
f. missatge, encàrrec, missió
6:5 בשליחוח נביי -

שלמא
m. pau, perfecció

2:9 חודוין שלם -
2:20 דיהון שלם -
11:11 דאחיבנון בשלם -

שלמא
m. perfecte, just, honest

10:14 כבוח שלמא -

שֶׁלֶף
Pe. atreure
4:11 - דְּרוֹיחַא שְׁלִיף

שְׁמוּאֵל
Samuel
5:8 - לַפְחוֹמֵי שְׁמוּאֵל

שְׁמַיָּא
m. pl. cel
2:20 וּפֹא וְשַׁמַּיָּא - הַשְּׁמַיִם
2:23 אֶפְקִיד יַחַד שְׁמַיָּא - הַשְּׁמַיִם
4:3 וּבְעוֹפֵא וְשַׁמַּיָּא - הַשְּׁמַיִם
5:15 לַמֹּד קוֹשֵׁי דְבַשְׁמַיָּא -
7:12 כְּעוֹפֵא וְשַׁמַּיָּא - הַשְּׁמַיִם

שְׁמַע
Pe. escoltar
5:1 שְׁמַעוּ רָא כְּהִנְיָא - שְׁמַעוּ
7:12 עַל וְשַׁמַּעוּ לְעִיצְחֵהוֹן -

Itp. obeir, sotmetre's

3:5 - דִּישְׁחַמְעוֹן לַמְשִׁיחָא

שְׁמַשָּׂא
m. servent
4:6 - רֵא חֲקִינְךָ מִלְּשַׁמְשָׂא

שְׁנוּ
f. cosa estranya
6:10 הַזֵּיתֵי שְׁנוּ - שְׁעָרֵי יְרֵקָה

שְׁנִי
Pa. canviar
5:10 כַּמְשִׁנֵי הַחוּם - כַּמְסִינֵי
Af. canviar
6:10 אֲשַׁנֵּיאוּ קִימָא -

שְׁעִבַד
Pe. subjugar, sotmetre
2:16 - מְשַׁעֲבִיד לָהּ

שְׁעִבְדָּא
m. servitud, opressió
10:11 - מְשַׁעֲבִיד מִזְרָאֵי

שְׁעָמָם
Pe. tornar-se neci, estúpid
9:7 - וּמְשַׁעֲמֵין לְהוֹן

	שפיר	
	bell	
14:9	כִּירוֹן שפיר - רַעַן	
	שפך	
	Pe. vessar, abocar	
5:10	אֶשְׂפֹךְ כַּמֵּיא - אֶשְׂפֹךְ	
	שפ	
	m. el millor de, l'escollit de	
9:16	שֵׁפ מַעֲיָהוֹן - מַחְמָדִי	
	שקוצא	
	m. abominació	
9:10	וְהוֹר שְׁקוּצִין - שְׁקוּצִים	
	שקר	
	Pa. mentir, enganyar, ser infidel	
5:7	בְּמִטְרָא דִּיזִי שְׁקָר -	
5:8	וּשְׁקָר בְּמִטְרֵי -	
6:7	שְׁקָר בְּמִטְרֵי -	
	שקרא	
	m. mentida, falsedat	
2:7	נְבִיִּי שְׁקָר -	
4:2	יָמֵן לִשְׁקָר - אֱלֹהִים	

4:5	נְבִיִּי שְׁקָר -
4:15	דְּלֵא תִשְׁחַבְּלוּן לִשְׁקָר -
5:11	מְמוֹן וּשְׁקָר -
7:1	עֲבֹדוּ שְׁקָר - שְׁקָר
7:7	וּבְלִישׁוֹן שְׁקָרְהוֹן -
9:7	נְבִיִּי שְׁקָר -
10:4	יָמֵן לִשְׁקָר - שְׁקָר
10:4	דִּין שְׁקָרְהוֹן -
13:2	נְבִיִּי שְׁקָר -

שקרא
m. mentider

7:5 - סִיעַח שְׁקָרִין

שדי
Pe. començar, acampar, habitar

7:5	שְׂדֵיאוּ רְמֵבֵיא -
8:1	דִּישְׂדֵי עַל בֵּית -
9:6	קְרִסוּלִין יִשְׁרוֹן -

Pa. començar

6:11 - דְּבִית דִּיהוּדָה שְׂדֵיאוּ

Af. permetre descansar, fer descansar, deixar reposar, fer habitar
דְּאֶשְׂדֵינֹן לְדַחְצֹן - וְהַשְׁבַּחִים

2:20

10:11 - דַּאֲשֵׁי יִחִי בְּיַחַד לְשֵׁלֵּאֵל

שׁוֹרֵהוּמָא
f. insensat

7:11 פּוֹתָהּ - כְּלוּנָה שׁוֹרֵהוּמָא

שׁוֹרֵהוּמָא
f. començament

1:2 שִׁירֵיחַ פְּתוּמָא - חֲחֻלָּח

שׁוֹרֵהוּמָא
Pe. beure

4:14 - אֲכַלִּין דְּשַׁחֲוִין

7:5 - לְמַשׁוֹרֵי עֵמִיָּה

שׁוֹרֵהוּמָא
Pe. plantar

9:10 - כְּנֹרְפִין דְּשַׁחֲוִיל

ת

תַּבְּ

Pe. desitjar, necessitar

13:5 - תַּאֲבִינְךָ לְכָל מִדְּעָם

תַּבְּ
Pe. cercar

3:5 דִּיחֲבֵלוֹן יַחַד פְּלִחְנָא - וּבְקִשְׁךָ

5:4 - לֹא תִבְעוּ

5:6 יִהְיוּן לְמַחְבֵּעַ - לְבִקֵּשׁ

תַּבְּ

Pe. rompre

1:5 דַּאֲחַבְרֵי יַחַד תְּקוּף - וְשַׁבְרֵי

Pa. rompre

13:8 וְחַבְרֵי דְשַׁע - וְאֶקְרַע

תַּבְּ

m. desgràcia, infortuni

6:1 - חַבְרֵי דִּנְיָה לְנָא

תַּבְּ

m. mercader

12:8 - לֹא תִהְיוּן כְּתַגְרִין

חזא
m. pit
9:14 חזין לבישין - ושיים

חזירא
constantment
12:7 חזירא - חזירא

חזב
Pe. tornar enrere,
convertir-se, penedir-
se, girar-se, anar dar-
rere, retornar, recaure,
retirar-se
1:3 - חזבון לאורייתא
1:4 - חזבון למסעי
1:6 - אם חזבון משכק
2:1 - אחרון חזבון
2:3 - חזבו לאורייתא
2:9 חזבון לפלחון - חזבון
2:11 - חזבון מישי למלט
3:1 - אם חזבון ישיחיק
חזבון בני ישראל - ישיב

3:5
5:4 חזבון לפלחנא - חזבון
5:15 חזבון קושי - חזבון
6:1 חזבון ונחזב - חזבון
6:5 - ולא חזבון

6:10 - חזבון למסעי
7:10 חזבון לפלחנא - חזבון
7:16 חזבון למסד - חזבון
חזבון למסד חזבון - חזבון
8:13
9:3 חזבון דבית אפריים - חזבון
10:12 חזבון לדחלחא דיזי - חזבון
11:5 לא חזבון למסד - חזבון
11:5 חזבון למחב - חזבון
11:7 - חזבון לאורייתא
11:9 לא חזבון מישי - חזבון
11:11 - חזבון דתיבא
11:11 חזבון דאסלול
12:15 - חזבון חזבון
13:9 - חזבון אחרון לאורייתא
14:2 חזבון ישראל - חזבון
14:3 חזבון לפלחנא - חזבון
14:5 - חזבון בנודא
14:5 חזבון מנהון - חזבון

Af. retornar, recompensar,
fer tornar
4:9 חזבון להון - חזבון
6:11 חזבון גלות - חזבון
12:3 חזבון ליה - חזבון
12:15 חזבון חזבון ליה - חזבון

	חוקפא m. força, poder	
12:4	ובתקפיה אאדב - ובאונו	
	חורא m. toro, bou	
4:16	כתורא דאחפטים -	
5:6	ובתוריהון - ובבקרם	
11:4	בכתף חוריא -	
	חורין לסעון דבאו - שורים	
12:12		
13:2	חוריא לעגליא לכסין -	
14:3	כתורין לדעוא - פרים	
	חשלמא f. retribució, paga- ment	
5:9	ביום חשלמח -	
9:7	חשלמח חובין - חשלם	
9:14	חשלמח עובדיהון -	
10:13	חשלמח עובדיכון -	
12:9	חשלמח חובין -	
	חחומא m. frontera, límit, terme	
5:10	כמשני חחום - גבול	
10:4	חחומי חקלון -	

12:12	חחומי חקלון -	
	חחח sota	
4:13	חחח - חחח	
	חחחחח m. desig, delícia	
2:17	לחחחחח נפש -	
	חחחחחח f. conversió, penediment	
14:5	אקבילנון בחיובחחון -	
14:9	לחיובחחון משחחא -	
	חחחח m. figuera	
1:3	עלי חחחחין -	
2:14	חחחחח - חחחחחח	
9:10	כבכרא בחחחחח - בחחחחח	
	חכל Pa. privar (dels fills, de les cries), desposseir	
13:8	כרוב מחחחיל - שכול	

חכל
Af. no tenir fills

9:14 רחם שחכיל - משכיל

חמן
alla

2:17 שחמן - משם

2:17 חמן - שמה

6:7 חמן - שם

6:10 חמן - שם

9:15 חמן - שם

10:9 חמן - שם

10:9 לחמן -

12:5 וחמן - ושם

13:8 חמן - שם

חנא
m. forn

7:4 חנא - חנא

7:6 חנא בער - חנא

7:7 חנא - חנא

חנא
f. consolació

2:16 - אמליל חנא על לבה

חנא
m. fum

13:3 וכןנא דעדי - וכןנא

חקוף

m. poder, força

1:5 - ראחם ית חקוף

10:11 - על חקוף אלא

11:4 - בחקוף רחמא

11:9 - חקוף רבזי

14:6 - דיחבון על חקוף

חקין

m. recte, bo, just

4:19 - לא חקין

11:3 - באורח חקין

12:3 - כעובדוהי חקין

חקיפא

m. fort, poderós

10:11 - ניר חקיפא

13:15 - מלך חקיפא

חקל

Af. ensopegar

14:2 - אחקילתא בחורבן - חקל

חקל

Itp. ensopegar

- 4:5 חֲחַקְלוֹן בִּימָמָא - וְכִשְׁלֹם
 4:5 דִּיחַקְלוֹן אִף נְבִיִּי - וְכִשְׁלֹם
 5:5 אֲפִיִּים יִחַקְלוֹן - יִכְשְׁלוּ
 יִחַקְלוֹן אִף דְּבִיחַ יְהוּדָה - כִּשְׁלֹם
 5:5

חקלא
m. sicle

- 3:2 כֶּסֶף חַקְלִיא -

חקלא

m. parany, ensopec,
entrebanc, trampa

- 5:1 חַקְלֵא הֵוִיחֹן - פִּח
 8:11 אֵיגֹדֵי סְעוֹתְהוֹן לַחַקְלֵא -
 9:8 מִסּוֹן חַקְלֵא -

חקן

Itpa. adornar-se

- 2:15 דִּיאַחְקֵנָה בְּקוֹשְׁהָא - וְחַעַר

חקנא
f. recte

- יְשֻׁרִים - חַקְנֵן אֲדוּחְחָא דִּינֵי

14:10

חקף

Pe. ser fort, reforçar, enfor-
tir

- 8:5 חַקְפִּי רְבוּזֵי בְּהוֹן - וְחָה
 9:7 חַקְפִּי חַסְאָךְ -
 12:7 בְּפִלְחָנָא דְּאַלְהָךְ -

Pa. ser fort

- 7:15 וְחַקְפִּי עַל דְּרַעִיהוֹן -

Itp. ser fort, mantener-se
firm

- 12:1 הוּוּ מְחַקְפִּין -

חרן

Pa. treure

- 9:15 מְבִיחַ מְקוֹדְשֵי אֲחֵרֵיכֶנּוֹן - אַגְוִשִׁים

חרטין

f. dos

- 10:10 חַרְטִין עֲרֹנְתִיה - לְשֹׁמֵי

Í N D E X D E P A R A L . L E L S

D E L T A R G U M D ' O S E E S

INDEX DE PARALLELS DEL TARGUM D'OSEES

(Totes les referències
remeten als capítols
i versicles del TgOs)

I- ANTIC TESTAMENT

Gènesi

25,23.....12,4

Exode

3,15.....12,6
6,2 12,6

Deuteronomi

22,6.....7,11
22,7 7,11

1 Samuel

8,4-22.....5,8
8,7 8,4
19,13 3,4
22,6 5,8

2 Reis

10,11.....1,4
23,24 3,4

1 Macabeus

1,15.....4,17
1,15 9,10

II- NOU TESTAMENT

Mateu

9,13.....6,6
12,7 6,6

12,40.....6,2
16,21 6,2
17,22-23 6,2
20,18-19 6,2

Marc

8,31.....6,2
9,31 6,2
10,33-34 6,2

Lluc

2,25-26.....6,2
9,22 6,2
18,33 6,2

Joan

3,14-15.....6,2
3,21 4,1

Actes dels Apòstols

13,18.....13,5

1 Corintis

15,4.....6,2

Filipencs

4,18.....14,3

Hebreus

13,15.....14,3

1 Joan

4,6.....4,12
4,6 5,4

III- TARGUMS

Onqelos

Deuteronomi

32,13.....10,11

Pseudo-Jonatan

Gènesi

3,24.....14,10

15,17 14,10

27,33 14,10

Fragmentari

Gènesi

40,12.....2,17

Neophyti

Gènesi

3,24.....14,10

4,7 10,12

15,17 14,10

40,12 2,17

Deuteronomi

30,15(m).....14,10

Targum Jonatan dels Profetes

TgJutges

5,2.....2,5

5,2 13,14

5,4 2,5

5,4 13,14

Tg2Samuel

23,1.....6,2

TgIsaies

1,1.....12,11

1,18 13,9

2,1 12,11

5,3 2,5

5,3.....10,6

5,3 12,4

5,3 12,9

5,3 13,14

5,7 6,8

6,10.....14,5

7,6 9,10

8,2 6,2

8,9 9,10

8,23 10,1

8,23.....10,8

13,1 12,11

18,4 6,2

19,14 4,12

19,14 5,4

21,2.....12,11

21,8 12,11

22,1 12,11

26,10 13,9

28,2 10,1

28,2.....10,8

28,10 1,3

28,10 2,3

28,10 3,1

28,10 6,5

28,10.....8,9

28,10 14,9

28,13 2,5

28,13 8,9

28,13 13,14

31,6.....13,9

32,20 10,12

33,13 13,9

37,3 13,13

38,4.....	1,1
40,1-2	6,2
40,9	2,16
41,17	2,23
42,14	13,9
42,19.....	1,3
42,19	2,3
42,19	3,1
42,19	14,5
42,19	14,9
49,8.....	2,23
49,8	14,9
53	12,13
57,17	10,1
57,17	10,8
57,18.....	1,3
57,18	2,3
57,18	3,1
57,18	14,5
57,18	14,9
57,19.....	13,9
57,19	14,5
58,1	5,8
58,1	8,1
58,3	10,6
58,3.....	12,4
58,3	12,9
58,3	12,13
58,9	2,23
58,9	14,9
58,12.....	13,9
58,14	10,11
65,12	6,5
65,24	2,23
65,24	14,9
66,4.....	6,5
66,24	14,10

TgJeremias

1,2.....	1,1
1,4	1,1
1,9	1,1
1,13	1,1

1,19.....	1,1
2,1	1,1
2,8	13,2
2,24	10,6
2,24	12,4
2,24.....	12,9
2,24	12,13
2,25	4,17
2,25	9,10
2,26	13,2
3,1.....	6,1
3,7	2,9
3,7	5,4
3,7	5,15
3,7	6,1
3,7.....	11,7
3,7	14,2
3,12	6,1
3,13	10,9
3,13	14,1
3,15.....	2,17
3,22	1,3
3,22	2,3
3,22	3,1
3,22	6,1
3,22.....	14,5
3,22	14,9
4,15	10,5
4,19	5,8
4,19	8,1
4,21.....	5,8
4,21	8,1
4,25	8,1
5,14	1,1
6,6	6,8
6,17.....	5,8
6,17	8,1
6,29	1,3
6,29	2,3
6,29	3,1
6,29.....	11,2
6,29	14,5
6,29	14,9
7,1	1,1

8,15.....	14,5
8,16	10,5
11,1	1,1
12,5	6,2
13,3	1,1
13,8.....	1,1
14,1	1,1
14,19	14,5
16,1	1,1
17,13	14,10
18,1.....	1,1
18,5	1,1
18,18	4,4
21,1	1,1
22,21	11,2
22,22.....	2,17
23,1	2,17
23,2	2,17
23,4	2,17
23,25	12,11
24,4.....	1,1
24,7	6,1
25,1	1,1
25,3	1,1
28,12	1,1
29,30.....	1,1
30,1	1,1
30,9	3,5
31,3	10,6
31,3	12,4
31,3.....	12,9
31,3	12,13
31,18	1,3
31,18	2,3
31,18	3,1
31,18.....	13,9
31,18	14,5
31,18	14,9
31,20	13,9
31,26	6,2
32,1.....	1,1
32,6	1,1
32,26	1,1
33,1	1,1

33,3.....	2,23
33,4	14,9
33,5	13,14
33,8	10,9
33,8	14,1
33,19.....	1,1
33,23	1,1
34,1	1,1
34,8	1,1
34,12	1,1
35,1.....	1,1
35,12	1,1
36,6	6,2
36,27	1,1
37,6	1,1
39,15.....	1,1
40,1	1,1
42,7	1,1
43,8	1,1
44,1	1,1
45,1.....	1,1
46,1	1,1
46,13	1,1
47,1	1,1
49,34	1,1
50,7.....	10,1
50,7	10,8
50,19	2,17
51,64	1,1

TgEzequiel

1,3.....	1,1
2,7	1,1
2,10	2,5
2,10	13,14
3,4	1,1
3,14.....	1,1
6,1	1,1
7,1	1,1
7,13	12,11
7,22	8,9
8,16.....	4,17
8,16	9,10

12,1.....	1,1
12,23	12,11
13,8	1,1
13,17	1,1
13,21	1,1
13,26.....	1,1
14,2	1,1
14,6	2,9
14,6	5,4
14,6	5,15
14,6.....	6,1
14,6	11,7
14,6	14,2
14,12	1,1
15,1	1,1
16,1.....	1,1
16,23	10,6
16,23	12,4
16,23	12,9
16,23	12,13
16,25.....	4,17
16,25	9,10
16,28	2,5
16,28	13,14
16,29	2,5
16,29.....	4,17
16,29	9,10
16,29	13,14
17,1	1,1
17,11	1,1
17,20.....	1,1
19,10	10,1
20,25	10,9
20,25	14,1
21,18	6,5
27,18.....	2,7
27,18	2,11
31,1	1,1
32,1	1,1
32,17	1,1
33,1.....	1,1
33,22	1,1
33,23	1,1
34,1	1,1

34,2.....	2,17
35,1	1,1
37,15	1,1
38,1	1,1
39,28	10,1
39,28.....	10,8

Tg0sees

1,3.....	2,3
1,3	3,1
1,3	14,5
1,3	14,9
2,3	1,3
2,3.....	3,1
2,3	14,5
2,3	14,9
2,5	13,14
2,7	2,9
2,7.....	2,11
2,7	2,12
2,7	2,14
2,9	2,7
2,9	2,12
2,9.....	2,14
2,9	5,4
2,9	5,15
2,9	6,1
2,9	11,7
2,9.....	14,2
2,11	2,7
2,12	2,7
2,12	2,9
2,12	2,14
2,14.....	2,7
2,14	2,9
2,14	2,12
2,23	14,9
3,1	1,3
3,1.....	2,3
3,1	14,5
3,1	14,9
4,6	13,13
4,12	5,4

4,17.....	9,10
5,4	2,9
5,4	4,12
5,4	5,6
5,4	5,15
5,4.....	6,1
5,4	11,7
5,4	14,2
5,5	7,10
5,6	5,4
5,8.....	8,1
5,8	10,9
5,9	12,9
5,13	10,6
5,15	2,9
5,15.....	5,4
5,15	6,1
5,15	11,7
5,15	14,2
6,1	2,9
6,1.....	5,4
6,1	5,15
6,1	11,7
6,1	14,2
6,9	7,6
6,9.....	7,12
7,5	5,8
7,6	6,9
7,6	7,12
7,10	5,5
7,12.....	6,9
7,12	7,6
7,13	14,1
8,1-4	5,8
8,7	12,2
9,9.....	5,8
9,10	4,17
10,1	10,8
10,6	5,13
10,6	11,6
10,6.....	12,4
10,6	12,9
10,6	12,13
10,8	10,1

10,9.....	5,8
10,9	14,1
11,6	10,6
11,7	2,9
11,7	5,4
11,7.....	5,15
11,7	6,1
11,7	14,2
12,2	8,7
12,4	10,6
12,4.....	12,9
12,4	12,13
12,9	5,9
12,9	10,6
12,9	12,4
12,9.....	12,13
12,13	10,6
12,13	12,4
12,13	12,9
13,13	4,6
13,14.....	2,5
14,1	7,13
14,1	10,9
14,2	2,9
14,2	5,4
14,2.....	5,15
14,2	6,1
14,2	11,7
14,5	1,3
14,5	2,3
14,5.....	3,1
14,5	14,9
14,9	1,3
14,9	2,3
14,9	2,23
14,9.....	3,1
14,9	14,5

TgJoel

1,1.....	1,1
1,10	4,3
2,14	1,3
2,14	2,3

2,14.....3,1
 2,14 14,5
 2,14 14,9

TgAmós

1,1.....12,11
 4,6 2,9
 4,6 5,4
 4,6 5,15
 4,6 6,1
 4,6.....7,10
 4,6 11,7
 4,6 14,2
 4,8 2,9
 4,8 5,4
 4,8.....5,15
 4,8 6,1
 4,8 7,10
 4,8 11,7
 4,8 14,2
 4,9.....2,9
 4,9 5,4
 4,9 5,15
 4,9 6,1
 4,9 7,10
 4,9.....11,7
 4,9 14,2
 4,10 2,9
 4,10 5,4
 4,10 5,15
 4,10.....6,1
 4,10 7,10
 4,10 11,7
 4,10 14,2
 4,11 2,9
 4,11.....5,4
 4,11 5,15
 4,11 6,1
 4,11 7,10
 4,11 11,7
 4,11.....14,2
 7,12 12,11

TgJonàs

1,1.....1,1
 3,1 1,1

TgMiquees

1,1.....1,1
 1,1 12,11
 1,14 8,9
 3,4 2,23
 3,4 14,9
 3,5.....2,7
 3,6 12,11
 3,7 4,5
 7,7 2,23
 7,7 14,9

TgNahum

1,3.....1,3
 1,3 2,3
 1,3 3,1
 1,3 14,5
 1,3 14,9

TgHabacuc

1,1.....12,11
 2,2 12,11
 2,3 12,11
 3,1 1,3
 3,1 2,3
 3,1.....3,1
 3,1 13,9
 3,1 14,5
 3,1 14,9
 3,7 8,9

TgSofonies

1,1.....1,1
 3,11 10,9
 3,11 14,1

TgAgeu

1,1.....	1,1
1,3	1,1
2,1	1,1
2,5	11,2
2,10	1,1
2,20.....	1,1

TgZacaries

1,1.....	1,1
1,3	2,9
1,3	5,4
1,3	5,15
1,3	6,1
1,3.....	11,7
1,3	14,2
1,7	1,1
4,8	1,1
6,9	1,1
7,1.....	1,1
7,4	1,1
7,8	1,1
8,1	1,1
8,18	1,1
10,6.....	2,23
10,6	14,9
11,4	2,17
11,7	2,17
11,8	2,17
11,15.....	2,17
11,16	2,17
11,17	2,17
13,4	12,11
13,9	2,23
13,9.....	14,9

TgMalaquies

3,7.....	2,9
3,7	5,4
3,7	5,15
3,7	6,1
3,7	11,7

3,7.....14,2

IV- TALMUD DE BABI-
LONIA

^cArakin

16a.....3,4

^cAboda Zara

4a.....	7,13
5b	10,12

Berakot

7a.....	2,9
32a	2,10

Baba Qamma

17a.....10,12

Hullin

92b.....3,2

Kettubot

111b.....	2,7
111b	2,11

Nidda

17a.....	2,7
17a	2,11

Pesahim

36b.....	3,1
87b	1,3
88a	2,2

Qiddushin

13a.....4,2
13a 4,3

Rosh ha-Shana

31a.....6,2
31b 5,15

Sanhedrin

43b.....2,4
96a 10,5
97a 6,2

Shabbat

10b.....2,7
10b 2,11
30b 2,7
30b 2,11

Shebu^cot

39a.....4,3

Ta^canit

5b.....5,8

Yoma

38b.....4,6

V- TALMUD DE JERUSALEM

Berakot

V,2a.....6,2

Sanhedrin

X,28c.....2,4
XI,6b 6,2

VI- MIDRASHIM

Midrash Rabba

Gènesi R.

19,9.....6,7
28,7 8,4
56,1 6,2
91,7 6,2

Exode R.

2,4.....2,16
15,21 2,20
42,3 7,13

Levitic R.

1,2.....14,8
10,6 3,4

Deuteronomi R.

2,19.....2,7
2,19 4,7
7,6 6,2

Rut R.

3,7.....2,7
3,7 2,11

Lamentacions R.

proemis 24..5,15
proemis 25 5,15
4 6,7

Ester R.

9,2.....6,2

Pesiqta Rabbati

11.....2,1

Sifre Nombres

131.....2,1

Yalqut Shim^coni.

517	2,2
517	2,7
517	2,9
517	2,10
519	2,23
519	3,2
519	4,2
519	4,6
523	6,7
530	14,3
533	14,3
533	14,8

B I B L I O G R A F I A S E L E C T A

B I B L I O G R A F I A S E L E C T A

- ABERBACH, M., "Patriotic Tendencies in Targum Jonathan on the Prophets", Hebrew Abstracts 15(1974)89-90.
- ALBECK, H., Six Orders of the Mishnah. Jerusalem, 1959.
- ALLEGRO, J.M., Qumrân Cave 4. Oxford, 1968.
- ALLONY, N., "The Targum of the Former Prophets in Babylonian Pointing", Beth Miqra' 22,1(1976)141-144.
- ALONSO FONTELA, C., El Targum al Cantar de los Cantares (Edición Crítica). Madrid, 1987.
- ANDERSEN, F.I. - FREEDMAN, D.N., Hosea. New York, 1980.
- BACHER, W., "Kritische Untersuchungen zum Prophetentargum", Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft 28(1874)1-72.
- BERLINER, A., Targum Onkelos. Berlin, 1884.
- BIETENHARD, H., Midrasch Tanhuma B. 2 vols. Berna-Frankfurt, 1980-82.
- BRAUDE, W.G., Pesikta de Rab Kahana. Londres, 1975.
- BROWN, F. - DRIVER, S.R. - BRIGGS, C.A., A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament. Oxford, 1968.
- BROWNLEE, W.H., "The Habakkuk Midrash and the Targum of Jonathan", JJS 7(1956)169-186.
- BOWKER, J., The Targums and Rabbinic Literature. Cambridge, 1969.
- CHILTON, B.D., The Glory of Israel: The Theology and Provenance of the Isaiah Targum. Sheffield, 1982.
- , The Isaiah Targum. Edinburgh, 1987.
- CHURGIN, P., Targum Jonathan to the Prophets. New Haven, 1927.

- CLARKE, E.G., Targum Pseudo Jonathan of the Pentateuch: Text and Concordance. Hoboken, 1984.
- CORNILL, C., "Das Targum zu den Propheten", ZAW 7(1887)177-202.
- DALMAN, G., Grammatik des Jüdisch-Palästinischen Aramäisch. Darmstadt, 1960.
- DEL AGUA PÉREZ, A., El método midrásico y la exégesis del Nuevo Testamento. València, 1985.
- DEL VALLE, C., La Misna. Madrid, 1981.
- DÍEZ MACHO, A., Biblia Polyglotta Matritensia. Proemium. Madrid, 1957.
- , "Arameo", Enciclopedia de la Biblia (Barcelona, 1963) vol. 1, cols. 665-672.
- , "Targum", Enciclopedia de la Biblia (Barcelona, 1963) vol. 6, cols. 865-881.
- , Neophyti 1: Targum Palestinense de la Biblioteca Vaticana. 6 vols. Madrid-Barcelona, 1968-79.
- , Manuscritos Hebreos y Arameos de la Biblia. Roma, 1971.
- , El Targum: Introducción a las traducciones aramaicas de la Biblia. Barcelona, 1972.
- , Biblia Polyglotta Matritensia. Series IV: Targum Palestinense in Pentateuchum. Additur Targum Pseudojonatan eiusque hispanica versio. vols. 1-5. Madrid, 1977-88.
- DÍEZ MERINO, L., La Biblia Babilónica. Madrid, 1975.
- , "La Biblia Aramea de Alfonso de Zamora", Cuadernos Bíblicos 7(1981)63-98.
- , "Targum al Cantar de los Cantares (Texto arameo del Códice Urbinati 1, y su traducción)", Anuario de Filología 6(1981)237-284.

- DÍEZ MERINO, L., "Los manuscritos targúmicos españoles",
Salmanticensis 28(1981)359-386.
- , Targum de Salmos. Edición Príncipe del Ms. Villa-Amil nº 5 de Alfonso de Zamora. Madrid, 1982.
- , Targum de Proverbios. Edición Príncipe del Ms. Villa-Amil nº 5 de Alfonso de Zamora. Madrid, 1984.
- , Targum de Job. Edición Príncipe del Ms. Villa-Amil nº 5 de Alfonso de Zamora. Madrid, 1984.
- , Targum de Qohelet. Edición Príncipe del Ms. Villa-Amil nº 5 de Alfonso de Zamora. Madrid, 1987.
- DORON, P., "Methodology of Targum Jonathan: Analisis of non-literal Renderings in Isaiah 1", Salvación en la Palabra.Targum.Derash.Berith. Madrid, 1986, pp. 369-374.
- EPSTEIN, I., The Babylonian Talmud. 18 vols. Londres, 1935-61.
- FEIGON, G.J., Yemenite Targum Manuscript to the Twelve Minor Prophets. San Diego, 1971.
- FERNÁNDEZ VALLINA, J., El Targum de Job (Edición Crítica). Madrid, 1980.
- FIELD, F., Origenis Hexaplorum Quae Supersunt. 2 vols. Hildesheim, 1964.
- FINKELSTEIN, L., Sifre on Deuteronomy. New York, 1969.
- FITZMYER, J.A., The Genesis Apocryphon of Qumran Cave I. Roma, 1966.
- , "The Aramaic Language and the Study of the New Testament", JBL 99(1980)5-21.
- FORESTELL, J.T., Targumic Traditions and the New Testament. Chico, 1979.
- FREEDMAN, H. - SIMON, M., Midrash Rabbah. 10 vols. Londres, 1939.

- GASTWIRTH, E., The Targum of Jonathan on the Book of Hosea. Dissertation. University of Durham, 1965.
- GELSTON, A., The Old Testament in Syriac according to the Peshitta Version. Part III, fascicle 4 (Dodekapheton-Daniel-Bel-Draco). Leiden, 1980.
- , The Peshitta of the Twelve Prophets. Oxford, 1980.
- GOLDIN, J., The Fathers according to Rabbi Nathan. New Haven, 1955.
- GORDON, R.P., Targum Jonathan to the Minor Prophets from Nahum to Malachi. Unpublished Ph.D. thesis. Cambridge, 1973.
- , "Sperber's Edition of the Targum to the Prophets: A Critique", Jewish Quarterly Review 64(1974) 314-321.
- , "The Targum to the Minor Prophets and the Dead Sea Texts: Textual and Exegetical Notes", Revue de Qumran 31(1974)425-429.
- GROSSFELD, B., "Bible Translations: Ancient Versions: Aramaic: The Targumim", Encyclopaedia Judaica (Jerusalem, 1971) vol. 4, cols. 841-851.
- , A Bibliography of Targum Literature. Cincinnati, 1972.
- , Bibliography of Targum Literature. vol II. New York, 1978.
- HARRINGTON, D.J. - SALDARINI, A.J., Targum Jonathan of the Former Prophets. Edinburgh, 1987.
- HAVAZELET, M., "Parallel References to the Haggadah in the Targum Jonathan ben Uziel and Neofiti: Genesis, Exodus and Leviticus", JJS 27(1976)47-53.
- HAYWARD, R., The Targum of Jeremiah. Edinburgh, 1987.
- HUMBERT, P., "Le Messie dans le Targum des Prophètes", RThPhil 43(1910)420-447; 44(1911)5-46.

- JAMES, M.R., The Biblical Antiquities of Philo. New York, 1971.
- JASTROW, M., A Dictionary of the Targumim, the Talmud Babli and Yerushalmi, and the Midrashic Literature. 2 vols. New York, 1950.
- JIMÉNEZ F. BONHOMME, M., Los Documentos de Qumran. Madrid, 1976
- KAHLE, P., Masoreten des Ostens. Leipzig, 1913.
- KAUFMAN, S.A., "The Job Targum from Qumran", Journal of the American Oriental Society 93(1973)317-327.
- , "On the Methodology in the Study of the Targums and their Chronology", Journal for the Study of the New Testament 23(1985)117-124.
- KLEIN, M.L., The Fragment-Targums of the Pentateuch According to their Extant Sources. 2 vols. Roma, 1980.
- KOMLOSH, Y., The Bible in the Light of the Aramaic Translations. Bar-Ilan, 1973,
- KUHN, K.G., Sifre zu Numeri. Stuttgart, 1959.
- KUTSCHER, E.Y., "Aramaic", Encyclopaedia Judaica (Jerusalem, 1971) vol. 3, cols. 259-287.
- LAGARDE, P. DE, Prophetae Chaldaice. Leipzig, 1872.
- LE DÉAUT, R., La Nuit Pascale. Roma, 1963.
- , Liturgie Juive et Nouveau Testament. Roma, 1965.
- , Introduction à la Littérature Targumique. Roma, 1966.
- LE DÉAUT, R. - ROBERT, J., Targum des Chroniques. 2 vols. Roma, 1971.
- , Targum du Pentateuque. 5 vols. Paris, 1978-1981.
- LEVEY, S.H., "The Date of Targum Jonathan to the Prophets", VT 21(1971)186-196.

- LEVEY, S.H., The Targum of Ezekiel. Edinburgh, 1987.
- LEVIAS, C., A Grammar of the Aramaic Idiom contained in the Babylonian Talmud with constant reference to Gaeonic Literature. Cincinnati, 1900.
- LEVINE, E., The Aramaic Version of Jonah. Jerusalem, 1975.
- , "La evolución de la Biblia aramea", Est Bib 39 (1981)223-248.
- LEVY, J., Chaldäisches Wörterbuch über die Targumim. 2 vols. Leipzig, 1867.
- , Wörterbuch über die Talmudim und Midrashim. 4 vols. Berlin, 1924.
- MANN, J., The Bible as Read and Preached in the Old Synagogue. vol 1. Cincinnati, 1940. vol 2. New York, 1966.
- MARCUS, D., A Manual of Babylonian Jewish Aramaic. Washington, 1981.
- McNAMARA, M., The New Testament and the Palestinian Targum to the Pentateuch. Roma, 1966.
- , Targum and Testament. Shannon, 1972.
- , "The spoken Aramaic of First Century Palestine", Proceedings of the Irish Biblical Association Dublin, 1977, pp. 95-138.
- , "On Englishing the Targums", Salvación en la Palabra.Targum.Derash.Berith. Madrid, 1986, pp. 447-462.
- MUÑOZ LEÓN, D., Dios-Palabra. Memra' en los Targumim al Pentateuco. Granada, 1974.
- , Gloria de la Shekina en los Targumim del Pentateuco. Madrid, 1977.
- , Derás. Los caminos y sentidos de la Palabra Divina en la Escritura. Primera serie: Derás targúmico y Derás neotestamentario. Madrid, 1987.

- MORAG, S., "Notes to the vowel system of Babylonian Aramaic as preserved in the Yemenite Tradition", Phonetica 7(1962)217-239.
- PÉREZ CASTRO, F. - VOET, L., La Biblia Políglota de Amberes. Madrid, 1973.
- PÉREZ FERNÁNDEZ, M., Tradiciones mesiánicas en el targum Palestinese. València-Jerusalem, 1981.
- PERROT, C., La Lecture de la Bible dans la Synagogue. Hildesheim, 1973.
- RAHLFS, A., Septuaginta. 2 vols. Stuttgart, 1935.
- RIBERA FLORIT, J., El Targum Babilónico a los Profetas. Barcelona, 1974.
- , Biblia Babilónica. Profetas Posteriores (Targum). Salamanca, 1977.
- , "El Mesianismo en la visión judía y cristiana", El Olivo (1978)45-60.
- , "La versión aramaica del profeta Ageo", Anuario de Filología 4(1978)283-303.
- , "La versión aramaica del profeta Nahum", Anuario de Filología 6(1981)291-322.
- , "La exégesis rabínica postbíblica reflejada en la versión aramea de los Profetas", El Olivo 13(1981)69-85.
- , "La versión aramaica del profeta Sofonías", Est Bib 40:1-2(1983)127-158.
- , "La expresión 'mn qdm' y su traducción", Aula Orientalis 1(1983)114-115.
- , "Elementos comunes del Targum a los Profetas y del Targum Palestinese", Simposio Bíblico Español. Madrid, 1984, pp. 478-493.
- , "El Targum", Butlletí de l'Associació Bíblica de Catalunya 29(1986)3-10.

- RIBERA FLORIT, J., "El profetismo según el Targum Jonatán y el Targum Palestiniense", Salvación en la Palabra. Targum. Derash. Berith. Madrid, 1986, pp. 489-502.
- , "La Escatología en el Targum Jonatán y su relación con el Targum Palestiniense", II Simposio Bíblico Español. Córdoba, 1987, pp. 487-499.
- , "La imatge d'Israel segons el Targum als Profetes", XXV Jornades de Biblistes Catalans. Barcelona, 1988, pp. 57-64.
- , Targum Jonatán de los Profetas Posteriores en tradición babilónica: Isaías. Madrid, 1988.
- , El Targum de Isaías. València, 1988.
- RODRÍGUEZ CARMONA, A., Targum y Resurrección. Granada, 1978.
- ROSENTHAL, F., A Grammar of Biblical Aramaic. Weisbaden, 1963.
- SALDARINI, A.J., The Fathers according to Rabbi Nathan. Version B. Leiden, 1975.
- SCHWAB, M., Le Talmud de Jerusalem. París, 1881-1890.
- SEGERT, S., Altaramäische Grammatik. Leipzig, 1975.
- SMOLAR, L. - ABERBACH, M., Studies in Targum Jonathan to the Prophets. New York, 1984.
- SPERBER, A., The Pre-Masoretic Bible. Copenhagen, 1956.
- , The Bible in Aramaic. vols I-IVb. Leiden, 1959-1973.
- STENNING, J.F., The Targum of Isaiah. Oxford, 1949.
- STRACK, H. - BILLERBECK, P., Kommentar zum Neuen Testament aus Talmud und Midrasch. 6 vols. München, 1922ss.
- TAL (:ROSENTHAL), A., The Language of the Targum of Former Prophets and its Position within the Aramaic Dialects. Tel-Aviv, 1975.

- TARADACH, M., El Midrash. Introducció a la Literatura midràshica, als targumim i als midrashim. Barcelona, 1989.
- VAN DER HEIDE, A., The Yemenite Tradition of the Targum of Lamentations. Leiden, 1981.
- VAN ZIJL, J., "Errata in Sperber's edition of Targum Isaiah", Annual of Swedish Theological Institute in Jerusalem 4(1965)189-191.
- , "A second list of errata in Sperber's edition of Targum Isaiah", Annual of Swedish Theological Institute in Jerusalem 7(1968-69)132-134.
- , A Concordance to the Targum of Isaiah. Missoula, 1979.
- WOLFF, H.W., Hosea. Philadelphia, 1974.
- YEIVIN, I., Geniza Bible Fragments with Babylonian Massorah and Vocalization. Jerusalem, 1973.
- YORK, A.D., "The Dating of Targumic Literature", Journal for the Study of Judaism 5(1974)42-62.

I N D E X

I N D E X

	<u>Pàgina</u>
Presentació	3
Abreviatures	6
<u>I- Estudi Introductor</u>	12
1. El TgOs: Introducció	13
1.1. El Tg Jonatan ben Uzziel dels Profetes	13
1.2. Sitz im Leben del TgOs.	14
1.3. Data i lloc d'origen del TgOs	16
1.4. Història de la investigació sobre el TgOs	17
2. La nostra edició del TgOs. Descripció dels manus- crits i edicions emprats. Grups Textuals	22
2.1. Metodologia d'edició	24
2.2. Descripció dels manuscrits i edicions emprats	25
2.3. Grups Textuals	47
3. La llengua del TgOs	60
4. Del llibre d'Osees al TgOs	67
5. Els grans temes doctrinals del TgOs	70
6. Traduccions del TgOs	76
7. Apèndix: Paral.lels del TgOs	81
<u>Resum i Conclusió</u>	82
<u>Notes</u>	86
<u>II- El TgOs: Text arameu iemenita i traducció crítica</u>	101
<u>III- Concordances del TgOs</u>	502
Index de paral.lels del TgOs	630
Bibliografia Selecta	641
Index	651